

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

(6) PEYGAMBER (5)

Hz. İSÂ-Ruhullah (a.s.)

Men câle nâle. "Yürüyen maksude erer.." Kelam-ı Kibar

NECDET ARDIÇ

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (60)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

(6) PEYGAMBER (5)

Hz. İSÂ-Rûhullah (a.s.)

NECDET ARDIÇ

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (60)**

İÇİNDEKİLER:	Sayfa No:
İçindekiler:.....	(1)
ÖNSÖZ:.....	(3)
Altı peygamber, beşinci bölüm, beşinci kitap, Hz. İsâ, Rûhullah, (a.s.)	(8)
İSÂ (a.s.) ve (13) ün bağlantıları.....	(10)
Einstein formülü	(22)
Dünyaya manşet olan fotoğraf.....	(24)
Seçilmişler.....	(30)
SOHBET BİRİNCİ BÖLÜM	
Hz. İsâ (a.s) Hayatının Özeti.....	(33)
Hz. İSÂ-Rûhullah (a.s.).....	(37)
TEVHİD-İ SIFAT Onuncu bölüm.....	(41)
Kelime-i Tevhid kitabımızdan bir bölüm.....	(50)
SOHBET İKİNCİ BÖLÜM	
Sohbetimize kaldığımız yerden devam ediyoruz....	(53)
William Miller kitabının içerisinde bazı pasajları okuyalım	(58)
Haşr Sûresi. (21/24).....	(59)
Yukarıda başladığımız aynı kitaptan devamla; Sayfa18	(69)
Yukarıda başladığımız aynı kitaptan devamla.....	(71)
Aynı kitap sayfa 26.....	(74)
Aynı kitap sayfa 28.....	(75)
Aynı kitap sayfa 45.....	(78)
SOHBET ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
Matta İncil'i 4.Bölüm.....	(81)
Matta İncil'i 5.Bölüm.....	(82)
Luka İncil'i 24.Bölüm.....	(84)
Yuhanna İncil'i 6.Bölüm.....	(84)
İncillerin Yazılma Süreci.....	(86)

Yuhanna İncil'i 8 – 10 Bölüm.....	(88)
Pavlus'un Mektupları Romalılar 3. Bölüm	(88)
31- <i>Bunun için, ey kardeşler, câriyenin değil, fakat hür kadının çocuklarıyız</i>	(95)
Sonuç.....	(96)
SOHBET DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Seçilmişlik'ler.....	(99)
Hz. Meryem'in doğuşu	(101)
Hz. Meryem.....	(103)
Hz. İsâ'nın doğuşu.....	(111)
SOHBET BEŞİNCİ BÖLÜM	
Yolumuza (Sûre/3/Âli İmrân-38/49)	
Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim	(131)
Yolumuza (Sûre/5/Mâide-72-76)	
Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim	(146)
SOHBET ALTINCI BÖLÜM	
Hz. İsâ'nın mucizeleri	(148)
Havariler, Mâide sofrası (5/Mâide-111-115) ...	(160)
SOHBET YEDİNCİ BÖLÜM	
Maide sofrası devam	
(Sûre/5/Mâide-Âyet-117-120)	(165)
İsâ (a.s.)'ın göğe alınması.	
(Sûre/4/Nisâ-156-159) Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim	(182)
SOHBET SEKİZİNCİ BÖLÜM	
Tevbe Sûresi (9)- 30, 31 ve 111) inci Âyetler	(185)
Birkaç Âyet-i Kerîme, daha ilâve edelim.....	(190)
İncil Hakkında kısa bilgiler.....	(194)

ÖNSÖZ

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİM:

Sayın okuyucum, "İRFAN MEKTEBİ" kitabımızda özet olarak, bir Hakk yolcusunun aslına varabilmesi için, geçirebileceği bazı hususları açıklamaya gayret etmiştik. Bu mertebelerin daha iyi anlaşılabilmesi için, *Kur'ân-ı Kerîm*'de ismi geçen bu peygamber'lerin özetle dahi olsa, kısa kısa hayat hikâyelerinin bilinmesinin kendimizi tanıma yolunda büyük yararları olacağı açıktır.

Her bir Peygamber'in hayat hikâyesi, yaşadığı mertebenin -devrinin- özelliklerini ve geçişlerini kendi hayatlarından misallerle bizlere açıklamaktadır.

Konumuza mevzu olanlar, **Âdem** (a.s.) ile birlikte (Ulû'l-azm) "**azamet sahibi**" altı Peygamber ki; bunlar, **Nûh** (a.s.), **İbrâhim** (a.s.), **Mûsa** (a.s.), **İsâ** (a.s.) ve **Muhammed** (s.a.v.) dir. Bu altı Peygamber'in hayat hikâyelerinin az da olsa bilinmesinden çok büyük yararlar sağlanacağı açıktır.

Bu peygamberlerin her biri insanlık tarihinde kendi düzeyleri itibariyle çığırılar açıp, tefekkür ufuklarımızın genişlemesinde, şekillenmesinde ve Cenâb-ı Hakk'a giden yolculuğumuzda kilometre taşları ve dinlenip yeniden daha ileri menzillere varabilmemiz için kervansaraylar oluşturmuşlardır.

Âdemiyyet= Âlemlerde başlı başına bir inkılâptır.

Böyle bir varlığın yeryüzünde yaşamaya ve hakikat-i İlâhiyye'ye ayna olmaya ve Hakk ile ünsiyyetin başlaması, zâtî tecelliye mahal ve zuhur yeri olması bakımından ne kadar mühim bir mertebe olduğu aşikârdır.

Nûhiyyet: Beşeriyyetinden kurtulmaya çalışmanın inkılâbıdır.

İbrâhîmiyyet: Tevhid-i **ef'âl** inkılâbıdır.

Mûseviyyet: Tevhid-i **esmâ** inkılâbıdır.

İseviyyet: Tevhid-i **sıfat** inkılâbıdır.

Muhammediyyet: Tevhid-i **zat** inkılâbıdır.

Dünya tefekkür tarihinde kişiler, bu zuhurların getirdiği İlâhi bilgilerle yükselişlerini sürdürmüşlerdir; ancak kendi devrelerinde ve daha sonraki devrelerde bu bilgiler **İseviyyet** devresi itibariyle bazı beşeri anlayışlarla asıllarından oldukça uzaklaştırılarak özelliklerini kaybetmişlerdir.

İşte Cenâb-ı Hakk habibini, bütün bu bozulan fikir yapılarını tekrar ele alıp yeniden yapılandırarak **Kur'ân** ve **Hadîs** ismi altında insanlığın faydasına sunulmak üzere göndermiştir.

Bahsedilen her bir peygamber sadece kendine ait mertebesini zuhura getirirken Hz. Muhammed (s.a.v.) ise insanlık âlemine üç yeni mertebe daha getirmiştir.

Bunlar:

1.Tevhid-i zat: Hazreti Muhammed

2.İnsân-ı Kâmil: Hakikat-i Muhammediyye

3.Hakikat-i Âhadiyyetül Ahmediyye: Hakikat-i Ahmediyye'dir. Ayrıca Nûr-ı Muhammediyye'dir.

Böylece insanlık âlemine bu İlâhi bilgiler Cenâb-ı Hakk tarafından bildirilmiş ve insanlığa ihsân edilmiştir. Tatbik edenler bu İlâhi yoldan Rabb'larına ulaşma imkânı bulmuş, inkâr edenler ise ebedi hüsranda kalmış olurlar.

Gayemiz peygamberler tarihi yazmak değil, onların geçirmiş oldukları hayat tecrübelerinden yararlanarak yolumuzu kısaltmak ve bizlere birer numune olan bu zevatın yaşantılarından örnekler ve ilhamlar alarak faydalanma yoluna gitmektir. Cenâb-ı Hakk cümlemizi bu yollardan faydalandırsın.

Siyasî ve zâhirî görüşleri ağır basan bazı kimseler, *Mûseviyyet* ve *İseviyyet* mertebelerinden bahsedilirken bunları bu günkü *Yahûdîlik* ve *Hristiyanlık* zannederek, bunların methiyeleri yapıldığı zannıyla kendilerinde az da olsa şüphe uyandığını ifade etmektedirler. Halbuki bahsedilen hususlar *ırkçılık* ve *milliyetçilik* anlayışıyla oluşan bir bakış değil, mertebeleri itibariyle hakikatlerine bakıştır.

Kur'ân-ı Kerîm'de ki bu mertebeler övülmekte ve bizlere böylece bildirilmektedir. Bizlerin de kavminin ve milletin ne yaptıklarını değil, peygamberlerinin ne yaptıklarını ve nasıl yaşadıklarını araştırarak o mertebenin gereği olarak, anlayarak yaşamamız icab etmektedir ki; gerçek yol da budur.

Bugünkü **Benî İsrâîl**'e bakarak, (**isr**) in "*ma'nâ âlemindeki yürüyüş*" ün, hakikatini, yine bugünkü Hristiyanlık âlemine bakarak, "*İsâ fenâ fillâh-Rûhullah*" hakikatini, onlara aittir diye terk etmek herhalde akıllıca bir iş olmasa gerektir.

Bütün bu mertebeler İslâm'ın içinde mevcut olup onun varlığı ile vardır.

Kur'ân-ı Kerîm; Âl-i İmrân Sûresi (3/19) Âyetinde bu husus belirtilmiştir.

﴿١٩﴾ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

" İnneddine indellahi'l islâm "

19. Şüphe yok ki: Allah katında din, İslâm'dan ibârettir.

Bu mertebeler hangi isim ile zuhur etmiş olursa olsun İslâm'ın bir mertebesidir, bu mertebeler hakikatleri itibariyle yaşanamazsa gerçek mi'râc hakikati de ortaya çıkmış olmayacaktır.

Şunu çok iyi anlamamız gerekmektedir ki; yeryüzünde **(semâvi dinler)** diye çoğul olarak bir şey yoktur; çünkü din tektir o da baştan itibaren İslâm'dır.

Ancak; **(semâvi kitaplar)** vardır. Bu kitaplar da İslâm'ın o günlerde bildirdiği bilgilerdir. Bu bilgiler de *Kur'ân-ı Kerîm* ile tamama erdirilmiş ve diğer kitaplarda tahrif edilmiş bilgiler de asılları itibariyle yenilenmiştir.

Böylece daha evvel gelen bilgiler-**kitaplar** (*nesih*) edilmiş (*kaldırılmış*) sadece hepsini bünyesinde toplayan, zâtî zuhur hakikatlerini bildiren **Kur'ân-ı Azîmüşşan** ve onu getiren Hz. Muhammed (s.a.v.)'in sözleri (**hadîsleri**) bâkî kalıp faaliyet sahasına açılmıştır.

Bu hâli; dileyen kabul, dileyen reddeder. Dileyen tatbik ve takip eder, dileyen de tatbik etmeyip inkâr eder. Kim ne yaparsa neticesi de kendisinde fiiline göre zuhur eder.

İnsanlık tefekkürü ve yaşantısı yeryüzünde Cenâb-ı Hakk'ın Kur'ân-ı Kerîm'inde bildirmesiyle (**Halife-Âdem**) isminde bir varlığın oluşumuyla başlamaktadır.

Demek ki; bizim de yeryüzü (*arzımız*) olan bu vücûd iklimimizin de iyice anlaşılabilmesi ve kendimizi daha iyi anlayabilmemiz için Âdemiyyet mertebesi ilminden başlayarak diğer mertebelerin de ilimlerini öğrenmeye çalışarak Tevhid hakikatlerine doğru yola çıkmamız gerekecektir ki; Kur'ân-ı Azîmüşşan'da belirtilen seyr'e uygun bir seyr yapma yolumuz açılmış olsun.

İşte sevgili kardeşim, bu hakikatin, yani gerçek bir seyr'in bilinmesi ve yaşanması için, Âdemiyyet mertebesinden başlanması zorunluluğu olmaktadır ki; seyr'e ilk baştan başlayıp ileriye doğru yolumuz açılmaya başlamış olsun.

Şimdi hep birlikte, evvelâ *Âdemiyyet* hakikatlerini değişik mertebelerden inceleyerek yolculuk hazırlıklarımızı yapmaya başlayalım. Daha sonra da, *Nûhiyyet*, *İbrâhîmiyyet*, "*Mûseviyyet*" hakikatleri ile kendimizi tanımaya çalışalım. Burada da, "**İseviyyet**" hakikatlerinden bahsetmeye çalışalım. Cenâb-ı Hakk'ın izni ile bu altı Peygamber seyrimizi de sürdürmeye devam edelim. Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.

Sevgili okuyucum, bu kitabın yazılışında, düzenlenişinde, basılışında, bastırılışında, tüm oluşumunda emeği ve hizmeti geçenleri saygı ile yad et, geçmişlerine de hayır dua et, ALLAH (c.c.) gönlünde feyz kapıları açsın.

Yarabbi; bu kitaptan meydana gelecek manevi hâsılayı, evvelâ âcizane, efendimiz Muhammed Mustafa, (s.a.v.' in ve Ehl-i Beyt Hazaratı'nın rûhlarına, altı peygamber hazaratı'nın ruhlarına ve onların varislerinin de rûhlarına, kendi anne ve babamın da, eşimin de anne babasının, büyük anne ve büyük babasının da ruhlarına hediye eyledim kabul eyle, haberdar eyle, ya Rabbi.

Muhterem okuyucularım; yine bu kitabı da okumaya başlarken, nefs'in hevasından, zan ve hayelden, gafletten soyunmaya çalışarak, saf bir gönül ve "Besmele" ile okumaya başlamanızı tavsiye edeceğim; çünkü kafamız ve gönlümüz, vehim ve hayalin tesiri altında iken gerçek mânâda bu ve benzeri kitaplardan yararlanmamız mümkün olamayacaktır.

Gayret bizden muvaffakiyet Hakk'tandır.

NOT= *Bu bölüm evvelki kitaptan ilgisi dolayısıyla kısmen nakledilmiştir.*

02/08/2013)
Necdet Ardıç
Terzi Baba Tekirdağ

ALTI PEYGAMBER

BEŞİNCİ BÖLÜM

BEŞİNCİ KİTAP

Hz. İSÂ, Rûhullah, (a.s.)

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRÂHÎM:

Muhterem okuyucularım ve Hakk taliplisi kardeşlerim, şimdi hep birlikte ufkumuzu geniş tutarak yeni bir tefekkür yolculuğunda seyre çıkmaya gayret edelim. Bu yolculuğu-muzun iskelesi (*İseviyyet*,) vasıtası, "*Levhalar ve çiviler*" ile yapılmış *beden gemimiz*, kaptanı da Hakikat-i Muhamme-diyye'ye uyum sağlamaya çalışan "*aklımız*"dır. Oradan aldığımız yol haritası ile inşallah diğer lîmanlara da (mertebelere) uğrayarak emniyetli bir yolculuk ile hedefimize bir menzil daha ulaşmaya çalışacağız.

Bu oluşum yeni bir "bilinçlenme" ve "şuurlanma"dır. Bu (*İseviyyet*) "Teşbîh" bilinç ve şuuru ile hayata ve kendimize şartlanılmış, dar kalıplar içerisinde bakmaktan kurtulup, çok geniş bir sahada, meselelere eğilerek o yönde yaşamaya gayret etmiş olacağız.

Cenâb-ı Hakk, gerçekten çok ihtiyacımız olan, bu (gerçek) gayreti, ufuk genişliğini, gönül muhabbetini, akıl kabiliyetlerini her birerlerimize vermiş olsun.

Âlemde (meratib-i İlâhi) "*İlâhî mertebeler*" vardır. Her mevzû, her mertebede değişik özellikler ifade etmektedir.

Hâl böyle olunca (*İseviyyet*) mertebesinin dahi "şariat, tarikat, hakikat ve marifet" mertebelerinden izahları vardır

ve hepsi de kendi düzeylerinde geçerlidir. Biz de yeri geldikçe bütün bu mertebelerin ışığında mevzularımızın izahlarına çalışmaya gayret edeceğiz.

Gerçi İseviyyet mertebesi ruh ağırlıklı olduğundan zâhiri şeriatı yoktur, ancak oraya kadar gelmek için eski şeriatlerin kanunları geçerlidir. O mertebeye gelince kişinin zâhiri bağlantıları kalmaz çünkü "*fenâ fillâ*" halindedir, bu sebepten kişi kendinde değildir. Ancak burada fazla durulmaz. Oradan Mertebe-i Muhammediyyet, "*baka billâh*" haline geçmek gerekecektir.

İseviyyet mertebesi; Hazreti Ahadiyyet'in Hazreti Şehadet'te (yeryüzünde) nokta zuhuru "Hz. İsâ Rûhullah" ismiyle İseviyyet mertebesinden görünmeye başlamasıdır, diyebiliriz.

Dünya tefekkür tarihinin yapı taşlarının başında gelenlerinden biri olan Hz. **İsâ** (a.s.) 'ın hayatına ve seyrine (6-Peygamber) dizisi içerisinde bakmaya başlayalım.Cenâb-ı Hakk bu yolculuğumuzda da bizlere gerekli olan anlayış ve idraklerimizi nasip etsin, zira bu tür hayat hikâyeleri sadece geçmişte yaşanmış ve geçmişte kalmış, hâdiseler değil, dünyaya yeni gelmiş kimselerin de kendi yaşantılarına göre kendi bünyeleri içinde eğitimini alarak yaşamaları gerekli hayat bölümleri / hikâyeleridir.

Genel olarak İnsanlık tarihinin geçirdiği hayat evrelerini bir "*sâlik/yol ehli*" nin de kendi bünyesinde geçirmesi gerekmektedir. (*Ne var âlemde, o var Âdem'de*) hükmü ile her birerlerimizde de bu **İseviyyet** mertebesi bünyemizde mevcuttur, ancak onu ortaya çıkarmak için bir çaba ve çalışmaya ihtiyaç vardır.

Eğer bu hayat hikâyesini "geçmişte yaşayan bir kimsenin hayat hikâyesidir", diyerek tarihe havale edersek buradan bizim payımıza düşen şey; sadece onun bir hatırası olmuş olur. Eğer bu hâdiseyi kendi bünyemize kısmen de olsa aktarabilir isek o zaman bu hikâye bizim o devremizdeki bize ait malımız olan bir hikâye olur ve biz nakledicisi değil sahibi

oluruz. Bir şeye sahip olmak başkadır emanetçilik başkadır. Cenâb-ı Hakk elimizde olan değerlerin sahipleri olmamızı nasip etsin emanetçisi değil. Biz tekrar yolumuza devam edelim.

Ebced hesabıyla “İsâ” kelimesinin sayısal değerine bir göz atalım.

“13 ve Hakikat-i İlâhiye,” kitabından ilgisi dolayısı ile küçük bir aktarım yapalım.

YEDİNCİ BÖLÜM

İSÂ (A.S.) VE (13) ÜN BAĞLANTILARI

Bismillâhirrahmânirrahîm:

Yine daha evvelce de belirttiğimiz gibi.

Kur’ân-ı Kerîm Âl-i İmrân Sûresi (3/33) Âyetinde:

﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

(İnnellahestafa Âdeme ve Nûhan ve âle İbrâhiyme ve âl-i İmrâna ale'l âlemîn.)

Meal: **33. Şüphe yok ki. Allah Teâlâ Adem'i, Nûh'u, İbrâhim'in sülâlesini ve Ümran'ın hanedanını âlemler üzerine seçkin kıldı.**

Daha evvelce de ifade ettiğimiz gibi bu Âyet-i Kerîme gerçekten büyük mânâları ifade etmektedir, en mühimi ise; Hakk ve Mi'râc yolundaki mertebelerin öncüleri, bildirilen kişilerdir, ancak sadece onlara has değildir, seyr-i sülûk yo-

lunda olan bir kimsenin bu mertebelerden geçmesi lâzımdır.

Kişi bu mertebelerin hangisine ulaşırsa o mertebenin mânâsını kendinde bulduğunda, o süreçte, o ismin ma'nâsı kapsamına girdiğinden bātında kendisi o ismi taşımış olur.

Ancak, bu mertebelerin ilk uygulayıp yaşayanları âlem şumul, diğerleri ise bireysel şumuldür, yani sadece kendilerini ilgilendirir.

Bu mertebede seçilmişlik, Âl-i İmrân yani İseviyet'lik'tir. Ve seyr-i sülûktaki, sırası **(10)** hazarat-ı hamse-deki sırası **(3)** tür.

Daha evvelce de belirttiğimiz gibi:

Âl-i İmrân ikidir. Birincisi, Hz. Mûsâ ve Hârun'un babaları olan, **(İmrân İbn-i Yashur)**, ikincisi de mevzûmuz olan Hz. İsâ'nın annesinin babası , **(İmrân İbn-i Matan)** dir.

Yeryüzünde en şöhretli üç aile vardır, bunlar.

Âl-i İbrâhîm. Hz. İbrâhim'in ailesi:

Âl-i İmrân. Hz. Mûsâ ve İsâ aileleri:

Âl-i Muhammed. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in aileleridir.

Bu özet bilgilerden sonra yolumuza İsâ (a.s.)'nın annesi olan ve kendisi hakkında K. Kerîm'de müstakil bir Sûreye de isim olan, Hz. Meryem'den kısaca bahsederek devam edelim.

Kur'ân-ı Kerîm Meryem Sûresi (19/16) Âyetinde:

.....﴿١٦﴾ وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ.....

(Meryem-19/16) **(Vezkür filkitâbi Meryeme)**

"Ey Rasûlüm! Kitapta Meryemi de zikret/bildir"

Biz de evvelâ bu Sûre'nin bazı özelliklerini incelemeye

gayret ederek yolumuza devam etmeye çalışalım.

1. Kâf, Ha, Ya, Ayın, Sad. ﴿كَهَيْعَصَ﴾ ﴿١﴾

﴿ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا﴾ ﴿٢﴾

(Meryem-19/2) (Zikru rahmeti rabbike abdehu Zekeriyya)

“-Bu- Rabbinin rahmetiyle kulu Zekeriya'yı anmasıdır..”

Bu hususta Elmalılı Hamdi Yazır'ın **“Hakk Dîni Kur'ân Dili”** isimli tefsirinin (cilt 5 sayfa 3298) den özet alıntılar:

Mekkî'dir. Mekke'de nâzil olmaya başlamıştır.

Sûre **(19)** dur: Âyetleri **(98 veya 99)** dur.

Kelimeleri. **(962)** dir. Harfleri. **(3802)** dir.

Yine evvelâ sayılara bir göz atalım. Sûre **(19)** dur.

Sûre **(19)** dur, İnsân-ı Kâmilin o mertebedeki, işareti ve sayısıdır. Ayrıca **(1+9=10)** eder ki, Mertebe-i İseviyyet'tir. Âyetleri **(98-99)** dur ki; Esmâ'ul Hüsnâ'nın sayısıdır.

Kelimeleri **(962)** dir, zâhir bâtın **(2)** ilâvesiyle toplarsak **(9+6+2+2=19)** Bilindiği gibi Sûre no'su ve “İnsân-ı Kâmil-dir” onu da toplarsak **(1+9=10)** İseviyyettir.

Harfleri **(3802)** dir. Toplarsak, **(3+8+0+2=13)** tür. Hakikat-i Ahmediyye'dir, oraya bağlıdır.

Baştaki harufu mukattaa harflerini , ﴿كَهَيْعَصَ﴾

Kâf, Ha, Ya, Ayın, Sad. Toplarsak **(20+5+10+70+90= 195)** çıkar ki, hayret vericidir. **(19)** yukarıda ifade edilmiş idi.

(5) ise bütün bu hakikatlerin (5) Hazret mertebesinden yaşanmasıdır. Ayrıca (5) harufu ifade etmektedir. Ayrıca (1,95)'in (95)'i (9+5=14) eder ki, Nûr-ı Muhammedî'nin, (1) tek olup bütün âlemlerde O'nun geçerli olduğudur.

Aslında o sayısal (1) ise yazıdaki, (elif) tir ve bilindiği gibi (13) tür, hükmü her zerrede geçerlidir.

Ve yine diyebiliriz ki; **Kâf, Ha, Ya, Ayn, Sad.** Harfleri İseviyyet mertebesi'nin Kelime-i tevhidi'dir. Ve o Mertebenin İnsân-ı Kâmilini temsil etmektedir.

Bakara Sûresinin ve diğer bazı sûrelerin başında olan (elif, lâm, mim,) ise Mertebe-i Muhammediyye'nin İnsân-ı Kâmil'ini temsil etmektedir diyebiliriz.

"Bu hususta daha geniş bilgi (Kelime-i Tevhid) isimli kitabımızda mevcuttur, dileyen oraya bakabilir."

(مَرِيَمَ) (Meryem) yazılışta dahi, iki (م) (mim) ile başta ve sonda Hakikat-i Muhammedî tarafından kuşatılmış durumdadır. Aradaki (rı) rahmet (ye) ise bütün bunlara yakîn'lik halidir.

(Meryem)'in sayı değerleri(40+200+10+40=290) eder ki, toplarsak, (9+2=11) dir. Bu da bilindiği gibi Hz. Muhammed (s.a.v.) dir. Böylece Meryem üç yönden Hakikat-i Muhammediyye'ye bağlıdır diyebiliriz.

Yukarıda belirttiğimiz aynı tefsirden küçük bir alıntı daha yapalım. (Cilt 5 sayfa 3300) özetle burada ifade ediliyor ki!...

İbn-i Mürdeveyh'in tahricine (rivâyetine) göre, Ümmihânîden; Rasûlüllah'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir.

"Kâfi hadîsin yâ âlim-i sâdık." Yani, "sözün yeterli yâ doğru âlim." (Cevaben, Hz. Âlînin de!...)

Yâ "kef, he, ye, ayn, sâd, Ağfiri diye dua ettiği rivayet edilmiştir. **Yâni ey "kef, he, ye, ayn, sad hakikatinin sahibi, bana mağfiret et.)** "Yâni bunları bana da lütfet,

demek istemiştir.”

H.z. Âlî (r.a.) Efendimizin İrfaniyyetini bu hadise nekadar açık göstermektedir.

Ayrıca deniliyor ki; **(kef)** Zekeriyya'ya, **(he)** zevci'ne **(ye)** Yahya'ya, **(ayn)** İsâ'ya, **(sad)** Hz. Mustafa'ya remizdir/işarettir.

(عيسى) **(İsâ)** kelimesinin sayı değerleri **(70+10+60+10=150)** dir. **(İsâ)** kelimesi **(ayn)** ve **(sin)** iki asli, **(ye)** ve **(ye)** iki yardımcı harften meydana gelmiştir.

(Ayn)' in sayı değeri **(70)** **(sin)**' in sayı değeri **(60)** tır. Toplarsak **(70+60=130)** eder ki, sıfır kalkınca kalan **(13)** tür. Böyle olunca, Hakikat-i İseviyye'nin dahi hakikatinin, Hakikat-i Ahmediyye'ye bağlı olduğu açık olarak görülmektedir. İlâve iki **(ye)** ye gelince, **(ye)** sayı değeri **(10)** dur ki, Mertebe-i "zâhir- bâtın" İseviyyet'tir. **(10)**'ların sıfırlarını alırsak geriye iki adet **(1)** kalır ki bunlardan biri **(Zât-ı İlâhi')** nin oradaki zuhuru, diğeri ise "Mertebe-i İseviyyet"'in biyresel birliğinin zuhurudur. İsâ **(a.s.)** ümmî'dir. Yani zâhir olarak ana olan **Meryem**'e mensuptur. **Meryem** ise başta ve sonda iki **(mim)** ile müzeyyendir. (süslenmiştir.) Yukarıda da kısmen bahsedilmişti.

Bilindiği gibi (ع) **(ayn)** aynı zamanda göz, kaynak, gözzenek demektir. (سى) **(sin)** ise **İnsan**'ın kısaltılmışıdır. Hâl böyle olunca mânâ, "**ey gören İnsan**" olmaktadır. Yani "Âraf (7/43) te" (لَنْ تَرِيْنِي) **(len terâni)** "**sen beni göremessin**" hitabından sonra, bu husus İnsan'lık âleminde "zâtî görüş", ve "zâtî tecelli" nin başladığını haber vermekte idi.

Böylece âlemde Hakk'ta fânî-yok olma devri başlamış oldu. **İsâ (a.s.)** Rabb'i ni gördü ama kendi yok olduğundan **(fenâfillâh)** bunun farkında olamadı. Bunu farkediş Mertebe-i Muhammediyye'de olacaktır.

Çünkü Mi'râc'ın hakikati, oranın mertebesidir. Yani tekrar Hakk'tan halka dönmektir.

Zekeriyya sayı değerleri **(7+20+200+10+10+1=238)** dir. Toplarsak. **(2+4+8=14)** tür. Görüldüğü gibi Nûr-ı Muhammediyye'ye ulaşmaktadır. Yaptığımız küçük, küçük değerlendirmeler çok açık olarak gösteriyor ki, İseviyyet Mertebesi daha doğuştan ve de kemâlden Hakikat-i Muhammediyye'ye bağlıdır. Bu özet girişten sonra yavaş, yavaş İseviyyet Mertebesinin Âyetlerle **(13)**'e olan bağlantılarını araştırmaya çalışalım.

Daha evvelce de ifade edildiği gibi, Âyet-i Kerîme' de **(19/16) (Vezkür fil kitabı Meryeme) (Ey habibim kitapta Meryem'i de zikret-bildir.)**

Görüldüğü gibi bu Âyet-i Kerîme'de dikkat çeken kelime **"Meryem"**dir' ki, yukarıda sayısal değerleri ifade edilmişti tekrar etmeyelim.

Aynı Sûre Meryem (19/30) Âyetinde:

..... ﴿٣٠﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

(Meryem (19/30) **(Kâle innî abdullahi)**

"Dedi ki; Ben gerçekten, Allah'ın kuluyum"

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime **"innî"** **"muhakkak ben"** dir, sayısal değeri, sıfırları kaldırarak **(1+ 5+5+1=12)** dir. Görüldüğü gibi bu yönden de hakikat-i Muhammediyye ye bağlıdır.

Âynı Sûre Meryem (19/31) Âyetinde:

﴿٣١﴾ وَجَعَلْنِي مُبَارَكًا أَيَّنَ مَا كُنْتُ...

(Meryem (19/31) **(Vecealenî mübareken eyne mâ küntü)**

"beni her nerede olursam mübarek kıldı"

Bu Âyet-i Kerîme'de dikkat çeken kelime **"mübareke"** dir, sayısal değeri **(40+2+1+200+20=264)** toplarsak **(2+6+4=12)** dir, görüldüğü gibi Âyet sayısı **(31)** tersi **(13)** tür, kendisi de **(12)** dir, böylece bağlı olduğu yer çok açık görülmektedir.

Kur'ân-ı Kerîm Bakara Sûresi (2/87) Âyetinde:

وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
الْقُدُسِ

(Ve âteynâ İsebni Meryemelbeyyinâti, ve eyyednâhu birûh'ul Kudüs'ü)

"Meryem oğlu İsbâya açık mucizeler verdik ve onu Ceb-râil (a.s.) ile kuvvetlendirdik."

Bu Âyet-i Kerîme de dikkat çeken kelime **"Rûh'ul Kudüs"**tür. Sayısal değeri **(200+6+8+1+30+100+4+ 60= 409)** dur toplarsak, **(4+9=13)** tür. Diğer ismi **(Ceb-râil)** in sayı değerleri **(3+2+1+1+10+30=247)** dir. Toplarsak, **(2+ 4+7=13)** eder ki, her iki isminde bağlı olduğu yer **(13)** çok açıktır.

Kur'ân-ı Kerîm Âl-i İmrân Sûresi (3/45) Âyetinde:

.....يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ.....

(Ya Meryemü innellahe yübeşşiruki bikelimetin minhü)

"Ey Meryem; Allah kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor."

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime, "**kelime**" dir. Sayısal değeri **(20+30+40+5=95)** tir. Toplarsak, **(9+5=14)** eder ki, bu da Nûr-ı Muhammedî'dir. Bu yönden de bağlı olduğu yer bellidir.

Kur'ân-ı Kerîm Nisâ Sûresi (4/156) Âyetinde:

(.....وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ.....)

(.....ve kavlihim alâ Meryeme.....)

".....ve Meryeme olan sözleri....."

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime "**kavlihim**" dir. Sayısal değeri, **(100+6+30+5+40=181)** dir toplarsak, **(1+8+1=10)** dur ki, Meretebe-i İseviyettir. Sıfırları çıkararak topladığımızda da, **(1+6+3+5+4+=19)** eder ki, İnsân-ı Kâmilidir. En büyük İnsân-ı Kâmil ise Hz. Muhammed (s.a.v.) dir. İseviyyet bu yolla da oraya bağlıdır.

Aynı Sûre Âyet (159) da.

(.....وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا.....)

(.....ve yevmel kıyameti yekünü aleyhim şehîden.)

"Ve kıyamet gününde onların aleyhine bir şahit olacaktır."

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime "**şehîd**" tir, sayısal değeri, **(300+5+10+4=319)** dur toplarsak, **(3+1+9=13)** tür. Bu yolla da **(13)** e bağlıdır. Ayrıca en büyük **(şehîd-şahid)** Hz. Peygamber (s.a.v.) olduğundan, İseviyyet mertebesi bu yolla da oraya bağlıdır.

Ayrıca Âl-i İmrân (3/53) Âyetinde:....."Havarilerden"

﴿.....فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾

(.....fektübnâ meşşahidiyn.)

".....bizleri şahitler ile beraber yaz."

Şahid'in sayı değerlerini yukarıda vermiştik, bu yolla havarilerin dahi ne kadar açık olarak **(13)**'e bağlı olduğu görülmektedir.

Kur'ân-ı Kerîm Nisâ Sûresi (4/171) Âyetinde:

﴿.....وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ.....﴾

(.....velâtekulü alellahi illelhakku.....)

".....Allah'a karşı ancak Hak olanı söyleyin....."

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime "**Hakk**" tır. Sayısal değeri, **(8+2+2+=12)** dir görüldüğü gibi bu yolla da oraya bağlıdır.

Aynı Sûre Âyet (172) de ise:

(.....أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ.....)

(.....en yeküne abden lillâhi.....)

“.....Allah'ın kulu olm(a.s.)ıdır.....”

Bu Âyet-i Kerîme'de de dikkat çeken kelime “**abd**” dır. Sayısal değeri **(70+2+4+=76)** tıdır toplarsak, **(7+6= 13)** eder ki, kulluğun gerçek hakikati de **(13)** e bağlıdır, oradan başka kulluk edilecek yer yoktur. Ve çok açıktır.

Kur'ân-ı Kerîm Âl-i İmrân Sûresi (3/3)yetinde:

(.....وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ.....)

(.....ve enzelettevrâte vel İncîle.)

“.....Tevrat ve İncil-i indirdi.)

İseviyyet mertebesinin ifadesi olan “Kelime-i İsâ” ve mânâsı'nın tafsili olan sûret-i İsâ ve yaşantısı olan “İncil-göz yaşı” veya “Müjde”nin sayısal değeri **(1+50+3+10+30= 94)** tür toplarsak, **(9+4=13)** tür ki; **İncil** dahi hiç şüpheyeye yer bırakmayacak kadar açık **(13)** tür ve oraya bağlıdır.

Kur'ân-ı Kerîm Mâide Sûresi (5/46) Âyetinde:

(.....بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا.....)

(.....bi İsebni meryeme müsaddikan.....)

“.....Meryem oğlu İsâ'yı tasdik edici olarak.....”

Bu Âyet'te de dikkat çeken kelime “**tasdik**”dir. Sayısal değeri, **(40+90+4+4+100=238)** dir toplarsak, **(2+3+8=**

13' tür. Tasdik dahi oraya bağlıdır ve oradan gelen izinle olmaktadır. Ne diyelim kuruluşun hakikati budur, dışına çıkılamıyor.

Kur'ân-ı Kerîm Mâide Sûresi (5/110) Âyetinde:

(.....تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا.....)

(.....tükellimünn(a.s.)e filmehdi ve kehlen.....)

"..beşikte ve yetişken iken insanlarla konuşuyordun.."

Bura da dikkat çeken husus **İsâ** (a.s.)'ın (مهّد)

(beşik) te iken konuşmasıdır. (mehd) "beşik" sayısal değeri ($40+5+4+=49$) dur. Toplarsak, ($4+9=13$) tür ki, çok açıktır. Daha beşikte iken bile hem zâhir, hem bâtın (**İsâ**) (a.s.)'ı (**13**) sarmıştır. Bunun dışına çıkması da mümkün değildir. Beşik, çocukların sığınağı güven duyduğu ve içinde büyüdüğü özel mekânlarıdır ve her insan için de geçerlidir.

Doğan her insan, ailesinin sosyal düzeyine göre bir beşik içinde çocukluk günlerini geçirir. İstisnasız her millet ve dinden olan çocuklar bu beşiklerin, (mehd)in içinde yani (**13**)'ün muhafazası içinde büyürler, ne müthiş bir sistem, bilinse de, bilinmese de, herkes daha küçüklükten bu (**13**) beşiğinin içine girmiş olmaktadır ve hal dilleri ile bu hakikati anlatmaktadırlar.

Kur'ân-ı Kerîm Nisâ Sûresi (4/172) Âyetinde:

﴿١٧٢﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ

(len yestenkiye'l-mesihu enyeküne abden lillâhi)

"Mesih hiçbir zaman Allah'ın bir kulu olmaktan çekinmez....."

Burada yine dikkat çeken kelime **(abd)** "**kul**"dur. Daha evvelce de gördüğümüz gibi o da **(13)** tür. **Îsâ** (a.s.) Allah'ın bir kulu olduğunu, Allah'ın oğlu olmadığını söylemekten çekinmez. Çünkü "**Allah'ın oğlu**" diye âlemde bir makam yoktur; ama! **(abd)** iyyet "**kulluk**" diye bir makam vardır, bu makam ise "**velâyettir**" ki, iftihar edilir. İşte **Îsâ** (a.s.) in "kulluğu-velâyeti" kendisine yakıştırılan fakat tatbiki mümkün olmayan "**oğul**" luk anlayışından çok üstündür.

Bu Sûre ve Âyet numaralarını topladığımızda **(4+1+7+2=14)** eder ki; Nûr-ı Muhammedî'dir.

Îsâ (a.s.)'ın "*Meryem oğlu Îsâ*" ismi Risâlet-i, abd'iyyet-i, velâyet-i; **(Mesih)** ise hususi lâkabadır.

(مسيح) **(Mesih)** sayı değerleri **(40+60410+8=118)** dir. Toplarsak, **(1+1+8=10)** eder ki, hususen Îsevilik'tir. **Îsâ** ve **abd** ise **(13)** türler ve oraya bağlıdırlar.

(Mesih) eğer (ح) **(ha)** ile yazılırsa **Mesih** edildiği-sürüldüğü yere **(hay)** ismi ile **Îlâhi hayat** vermekte, **Mesih** eğer (خ) noktalı **(hı)** ile yazılırsa, halkıyyet'e-beşeriyet'e düşürdüğünden **Mesih** edileni **Mesih** ile hayvan kimliğine sokmaktadır.

Îseviyyet mertebesini bu kısa izahlardan sonra daha başka yönleriyle de araştırmaya çalışalım.

Yukarıda bahsedildiği gibi **(Îsâ)** (a.s.) velâyet'ii olan **(abd)** iyyet'ine bir başka yönden yaklaşım sağlamaya çalışalım, şöyleki; Daha evvelce, Amerika Birleşik Devletleri (U.S.A.) (unkul-sam amca) diye ifade edilirken şimdilerde ise **(A.B.D.)** diye ifade edilmektedir ki! Çok açık **(ABD)** dir, yani **(kul)** dur ve **(13)**'e bağlıdır, yani **on üç**'ün kuludur.

Kendisine belirli bir süre tanınarak geçici bir hürriyet verilmiştir, bu sürenin sonunda mutlak olarak **(13)** tarafından yaptıklarından muhakeme edilecektir. Yer yüzünde hiçbir şeyin bakası olmadığı gibi onlarında olmayacaktır. Böylece İlâhi adalet yerini bulacaktır.

Bilindiği gibi Avrupa birliği de **(A.B.)** diye ifade edilmektedir, **(elif ve be)** dir yani **(13)** tür, oraya bağlıdır.

Almanya nın ise başında **(elif-lâm)** vardır ki, yine **(13)** tür, oraya bağlıdır. Diğerleri de bir başka yönlerden **(13)**'e bağlıdır.

Farkında olmadığımız, fakat İnsanlık tarihi bakımından çok mühim olan bir hususa dikkat çekmek istiyorum.

Hürriyet gazetesi'nin **(27 KASIM 2005)** tarihinde çıkan nüshasında. **(e=mc,2)** "formülü yüz yaşını kutluyor" başlıklı küçük bir yazı vardı. Hatta yan tarfta **Einstein**'ın küçük bir baş fotoğrafı da vardı, yazıyı ve fotoğrafı aynen veriyorum.

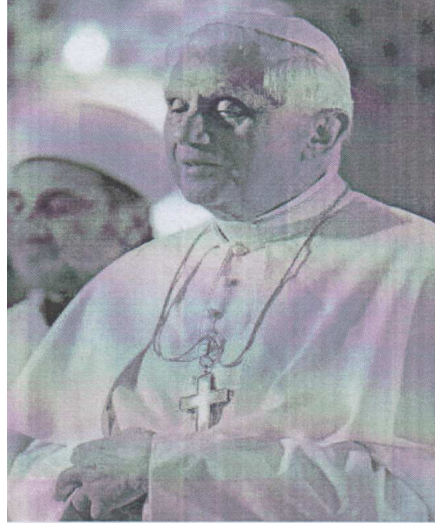
(E) (Elif) diye kısaltılan "enerji" ismi verilen bütün güçlerin kaynağı (13) Ahadiyyet mertebesidir. (m) olarak kısaltılan (م) (mim) kütle yani madde-zuhur, Hakikat-i Muhammedî'dir. (c) (ج) (cim) şeklinde kısaltılan ışık hızının karesine eşit yani Cemâlûllah'tır.

İki (c) ise biri İlâhî Cemâl, diğeri ise kulun cemâlidir ki, aslında her ikisi de İlâhî Cemâl'dir. Rûhu'l A'zam olan Ahadiyyet Mertebesi Nûr-ı İlâhî olan Hakikat-i Muhammedî Mertebesiyle birleşince atom, ondan da kütle meydana geldi, bu kütle de "İlâhî cemâl" i meydana getirdi ve böylece (2/115) "feeyne mâ tüvellû fesemme vehullah" yani "nereye dönerseniz Allah'ın vechi oradadır." hükmü meydana çıkarak daha yeni yeni ispatlanmış oldu. Oysa ki, bu hakikati ve bildirdiği diğer bütün hakikatleri, Kur'ân-ı Kerîm, bizlere 1400 kûsûr seneden evvel bildirmiş idi.

İşte Einstein'ın buldum dediği şey, zâten var idi ancak o buluşuyla aslında (13) hakikatini tasdik etmiş oluyordu. Fakat o ve diğerleri bu sırrı anlamayıp sadece o hakikatin zâhirinde kaldılar, farkında olmadan bâtın'ı nı tasdik etmiş oldular. Gönül isterdi ki, zâhirini buldukları yoldan devam ederek bâtın'ını da bulsunlar ve oradan da kendilerini bulsunlar.

Ancak Hakikat-i Muhammediyye'yi bulmalarına inkârları mâni oluyor idi.

Yeri gelmişken sayın Papa 16. Benedikt'in (01/12/2006) tarihinde Türkiye de Sûltan Ahmed Câmii'ndeki tarihi ziyaret ve duasında çekilmiş fotoğrafına gelelim. Gayemiz eleştiri değil araştırmadır. (Fotoğrafı gazetelerden takib edelim)

Dünyaya manşet olan bu fotoğrafı yakından incelemeye çalışalım. O günlerde bu fotoğrafı görenler hayallerinde canlandırabilirler.

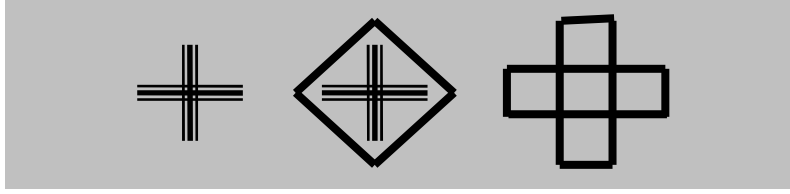
Soldan çekilmiş üst beden görüntüsünde, sayın Papa 16. Benedikt'in fotoğrafı'nı tarifleyiz izaha çalışalım.

Bu fotoğrafta, ilk dikkat edildiğinde solun hakim olduğunu çok açık bir şekilde görmekteyiz ve fotoğrafa tekrar yeniden inceleyerek bakarsak **(sol)** elin **(sağ)** elin üzerinde yani solun hâkim olduğunu görürüz. **Sol** nefs-i kül'dür, ve o merteye de faliyyet'te olan nefs-i kül'dür, yani **(10)** dur ve yine ilk bakışta Fotoğrafın göğsünde ve yaklaşık orta yerde zincirle bağlı bir **(haç)** durmaktadır ki; bize göre çok manidardır.

Onlara göre Hristiyanlık nişanı, bize göre ise mutlak mânâ da İslâmiyet nişanıdır. Şöyleki! Put olarak ifade edilen ve **(4)** taraflı uçları olan o şakli evvelâ dıştan itibaren köşelerinden birleştirecek, bir **(kare)** elde etmiş oluruz.

Şöyleki; İşte görüldüğü gibi Put olarak zannedilen şey aslında **(kare)** yani **(Kâ'be)** imiş.

Devam edelim; şimdi o putun her ucunu iç taraftan kapatalım, şöyle ki; hayret, hayret değil mi?.. Ortaya çıkan manzara ne müthiş, yani her bir ucu bir **kareye** dönüştüğünden ve ayrıca ortada da bir **kare** olduğundan resimde de açık olarak **(5) "kare"** nin mevcudiyeti ortaya çıkmış olmaktadır.

İşte bu haliyle **(put'un - haç'ın)** batinında **(5)** adet **4** köşe yani **"Kâ'be"** vardır. Her bir kare **Kâ'be** bir hazret mertebesini **"Hazarat-ı hamse"** yi ifade etmektedir. O sembolü taşıyanların hepsi bu mertebeleri farkında olmadan göğüslerinin üstlerinde kendilerine ait olduğunu zennederek iftihar vesilesi olarak taşımaktadırlar.

Halbuki onlar farkında olmadan her mertebesi itibariyle **"Kâ'be'yi** yani **islâm'ı** taşıyorlar. Cenâb-ı Hakk onlara zincirlerle bağlatmış boyunlarına ve göğüslerine takmış olarak **beyt'**ini (evini) taşımakta ve ayrıca büyük lütufta da bulunmaktadır. "Dileriz şefaatlarına vesile olur"

Ancak onlar bu sır ve yükün farkında bile olmadan o sembolü putlaştırdıklarından, ne acıdır ki, **rahmet** kaynağı olacak bir şeyi **zahmet** kaynağı haline dönüştürmektedirler.

Bu fotoğraf temsil ettiği camiânın tabîî yapı ve davranışlarını çok açık bir biçimde ifade ederek hallerinin tercümanı olmaktadır. Yani **sol**, nefs-i kül ağırlıklı bir hayat anlayışını yansıtmaktadır.

Orada yine resimde görülen İmam'ın ise **sağ** eli **sol** elinin üstündedir ki, İslâmın **(şiarı)** Âyeti / işaretidir. Çünkü **sağ**

akl-ı kül'dür ve bütün âlem bu akl-ı kül'ün akıyla idare edilmekte ve her zerrede faaliyettedir ve **sol**'un yani nefs'i kül'ün üstündedir. Resimde ise, nefs'i kül akl-ı kül'ün üstündedir ki, idare **Nefis**'te dir ve fitrata terstir. Gerçek idarenin **Akıl**'da olması lâzımdır.

Batılıların Nefs-i kül yani sol'un üstte olma anlayışları modalarında da etkendir. Fizikî mesleğim terzilik olduğundan hep bu yanlış üstünlüğün ızdırabını çekerek mesleğimi yapmışımdır, şöyle ki; bilindiği gibi erkeklerde, kıyafetlerde **sol** taraf üsttedir, hanımlar da ise tam tersi **sağ** taraf üsttedir ki, olması gerekenin tamamen tersidir. Ancak bu sistemi çıkaran batı olduğundan onların doğrularıdır.

Aslında erkeklerde, kıyafet sağ taraf iliklendiğinde üstte yani, Akl-ı kül'ün üstte olması lâzım gelmektedir.

Bayanlarda ise kendi fitratları gereği kıyafetleri'nde **sol** taraf üstte olmalıdır. Böylece batının ters değerleri kıyafetlerinde de yaşanmakta, bizler de onlara uyduğumuzdan bu yanlış değerlere kıyafetlerimizi de uydurmak zorunda kalmaktayız.

Bir başka şey daha ilâve edelim ki; bu da **sol** elle yemek yemektir. İşte **sol** ağırlıklı hayat ve davranış biçimleri yemeklerine de yansıdığından onlar yemeklerini de **sol** elleriyle yerler. Bizler de modern olacağız diye onlara özenerek sol elle yemek yemeyi taklid etmekteyiz.

Halbuki; **İslâm**, sağ "akl-ı kül" hükmüyle'dir ve her mübarek yerlere girerken sağdan başlanır. (v.s.) Çünkü **sağ** Akl-ı kül'ün temsilcisidir ve **sağ** giriş, **sol** ise çıkış içindir.

Tarihi bir hususu daha belirterek konuyu bitirmeye çalışalım. "**Yed-i beyza**" (**beyaz el**) Mûsâ (a.s.)'ın mucizele-rindendir. Cenâb-ı Hakk, Mûsâ'ya (20/22) "*elini cebine sok*" dedi, ve eli oradan çıktığı zaman Nûr gibi parlak idi.

İşte bu elin hangi el olduğu hakkında açık bir ifade yoktur, yine bütün yayın organlarında yayınlanan resimde görüldüğü gibi Mûsâ (a.s.) da **sol** elini **sağ** tarafına sokmuştur.

Ve Akl-ı kül'den aldığı **Nûr** ile ki!.. **Nûr-ı** Muhammedîdir, böylece **sol** eli parlamıştır, yani **sol** eli parlatan **sağ**'dır. Bâtinen sayın Papa'nın İstanbul ziyaretinin belki en önemli konusu bu fotoğraf ve ifade ettiği **sol** anlayışlı hayat tarzıdır diyebiliriz.

Zât-ı mutlak kendini daha henüz her hangi bir vasfı ile vasıflandırmazdan evvel, yâni kendini bir isim ile vasıflandırmazdan evvel Ahadiyyetinde iken inniyyeti ile, Hadîs-i Kûdsî'de bildirildiği üzere,

(Küntü kenzen mahfiyyen fe ahbebtü en u'rafe fe halektül halke li u'rafe bihi.)

(Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim/arzu ettim ve bu halkı, onunla bilinmekliğim için halkettim.)

"Küntü" (Ben idim) ifadesiyle Zât-ı Mutlak kendine daha henüz bir isim vermezden evvel kendini isimsiz (**ben**) diye ifade ederek bildirmektedir.

"Kenzen mahfiyyen" (gizli bir hazine) ifadesi ile, â'maiyyetinin hakikatini bildirmektedir.

"Fe ahbebtü" (Sevdim / arzu ettim.) İfadesi ile, Zât-ı Mutlak'ın âlemde ilk olarak faaliyete geçen sıfatının muhabbet sıfatı (**hub**) olduğunu bildirmektedir.

"En u'rafe" (ârif olmak / bilinmeklik.) İfadesi ile bilmek ve yaşamak irfaniyyetinin ne derece mühim olduğunu ve bilinçli sevginin irfaniyyet sıfatı ile güzel olduğunu bildirmektedir.

(Fe halektül halke) (mükevvenâtı / halkı, halk ettim.) İfadesiyle Ulûhiyyetinden halkıyyetine olan tenezzülünü ve halkıyyet sıfatını bildirmektedir.

(li u'rafe bihi) (Halk ve mükevvenatımdan yola çıkarak bana arif / bilici, olmanız için.) Bu halkıyyet ve tenezzülü itibarıyla O nu tanımaya çalışarak gelinen yoldan tekrar geriye dönmek için.

(Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim/arzu ettim ve bu halkı, onunla bilinmekliğim için halkettim.)

İfadesinde, görüldüğü gibi (**Zât-ı Mutlak**) üç def'a Zâtından, Ahadiyyetinde olan İnniyyetinden, "**Ben**" diye bahsetmektedir. Çünkü bu mertebede daha henüz kendine bir isim ve vasıf vermemiştir. Ayrıca bu bahsedişin gizli bir bahsediş olduğunu da bildirmektedir.

Bu gizlilikten ilk ortaya çıkardığı "*hûbbiyyet-sevgi*" sıfatıdır. Bu sıfatın gayesi, kendinin bilinmesi ve bunu sevmesidir. Eğer bir sevgi kontrolsüz olursa "*Cemâl*" iken "*Celâl*"e dönüşür, belirli bir zaman sonra o sevginin dışında kalanlara olan düşmanlığı doğurur.

"*Bilinçsiz çok sevgi, zıddı olanlara düşmanlığı getirir.*" denmiştir. Genelde zıt gruplarda görülen düşmanlık, kendi grubuna çok bağlılıktan, o sevgi, hûbbiyyetten kaynaklanmaktadır. İşte bu duruma düşmemek için sevgi ve muhabbetin irfaniyyet'e ihtiyacı vardır.

Hadîs-i Kûdsî'de; evvelâ "*gizlilik*" sonra "*hûb - muhabbet*" sonra "*Âriflik*" tatbikatlı bilinç, sıralanmıştır. Daha sonra da "*halkıyyet*" sıfatı belirtilmiştir.

İşte bu Hadîs-i Kûdsî'de belirtilen "*Hûb-muhabbet*" bu âlemlerin aslı kaynağı olmuş ve her zerrede halkıyyet kudreti ile faaliyete geçmiştir ve ayrıca feza dokusunun da ana kaynaklarından başlıcası olmuştur. *Hakikat-i Muhammedî*, bu hûbbiyyet kaynağı üzere programlanmıştır.

Bu âlemlerde ilk faaliyete geçen Sıfat-ı İlâhiyye hûbbiyyet, yâni muhabbettir. Bu ilâhî hûbbiyyet'in zuhur mahalli ise Hakikat-i Muhammedî dir. İşte bu yüzden diğer bir Hadîs-i Kûdsî de bildirilen, "**Levlâke**" dir. Yâni (*Eğer sen olmasaydın,*) Bu ifadenin içinde gizli olan çok büyük bir hûbbiyyet-sevgi vardır. İkinci def'a (**levlâk**) gene "*eğer sen olmasaydın*" (**lemâ halektul eflâk**) "*bu âlemleri halketmezdim*" haberinde Cenâb-ı Hakk, Zât-ı Mutlak'ın, Hakikat-i Muhammediyye'ye ne kadar hûb-muhabbet ettiği açık olarak görülmektedir.

Hakikat-i Muhammediyye'nin, nokta zuhur mahalli olan Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimizin de işte bu yüzden lâkabı "**Habibullah**"tır. Zât-ı Ulûhiyyet'in hûbbiyyet deryasının ilk coştuğu ve aktığı Hakikat-i Muhammedî deryasıdır, işte oradan da bütün âlemlere zuhur yerleri itibariyle dağıtılmaktadır.

Hakikat-i Muhammedî bütün âlemleri kaplayan muhteşem bir programdır. Ve İnsanlık bölümü dünya tarihi sahnesinde Âdem (a.s.) ile uygulanmaya başlanan bir süreçtir.

Bu uygulamada görülen bütün İlâhî toplum önderleri! Peygamberler, Hakikat-i Muhammedî nin kendi mertebelerinden zuhurlarıdır. Yâni kendilerine ait bir varlıkları olmayıp Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimizde kemâlini bulan (İnsân-ı Kâmil) mertebesinin diğer Peygamberler önce, kendi mertebelerinden zuhura getirileridir. Yâni hangi Peygamber ve velî yeni olarak ne getirmişse onların hepsi Hakikat-i Muhammedî'nin zuhur mahalli Hz. Muhammed'in (s.a.v.) o isim ile o mertebeden ve o özelliği ile zuhura çıkmasından başka bir şey değildir.

Hakikat-i Muhammed-î programı içerisinde İnsanlık bilinç ve sahnesinin başlamasında ilk faaliyyet gösteren mahallin Âdem ismi ile anıldığını görüyoruz. İşte bu husus diğer bir ifade ile, Hz. Muhammed'in varlığında mevcut olan bu hakikatin Âdem ismiyle ortaya çıkmasından başka bir şey değildir.

Nûhiyyet mertebesi de, Hakikat-i Muhammedîyye nin o mertebede ki, necâtiyyetinden başka bir şey değildir. *İbrâhîmiyyet* mertebesi dahi Hadîs-i Kûdsî'de belirtilen hûbbiyyetin kendi zamanı için, yâni İbrâhîmiyyet zamanı için en geniş manâ da "*İbrâhîm*" ismi ile zuhura çıkmasından başka bir şey değildir. İşte bir sâlik, seyr-i sülûkunda ki, burası "Tevhid-i ef'âl" mertebesidir, buraya geldiğinde kendi bünyesinde bu hâlin taşıyıcısı olur. Kendisinde Allah sevgisi, irfaniyyeti ve muhabbeti üst derecelere, âfakî seyrine doğru yol almaya başlar.

Daha sonra "Tevhid-i esmâ" mertebesinde Mûseviyyetin

"İsr" hakikati yaşanmaya başlar. Bu mertebede Mûsâ (a.s.) "hubbiyyet"i (20/39) "Ve üzerine tarafımdan bir muhabbet bıraktım" hükmü ile, Hakikat-i Muhammediyyenin bu mertebede, Mûsâ (a.s.) ismi ile faaliyete başlamasıdır. Lâkabı "kelimullah"tır ve bu yaşantı ile kendisinde ilk olarak vasıtasız kitap verilmiştir doğrudan Kitabını Hakk'tan almış Hakk'tan dinlemiştir. Bu yüzden "Kelimullah"tır.

A'mâ'iyetten başlayan insanlık seyri, aslına dönüş menzillerinden bir ara menzile daha ulaşması gerekiyordu ki, bu da, mertebeye "İseviyyettir." Nihayet burası Hakikat-i Muhammediyyenin kendi ismiyle zuhura çıkmasından bir menzil evvelidir ve Rûh makamıdır. O yüzden (2/87) "Biz onu Rûhûl kuds ile destekledik" hakikatine ulaşmış olur.

Ey sâlik-i hakîki, sende bu mertebeleri kendi vücûd ikliminde, kendi ölçülerin içinde zuhura çıkarıp yaşamaya başladığında sen'de! Sendeki; kadarı ile olan Akl-ı Küllün itibarıyla zâtının ismi olan "**Allah**" ismi câmi-i yönünden diğer isimlerinin ve nefsinin de seyyidi (efendisi) olursun.

Bazı zuhur mertebelerinin izahlarından sonra, şimdi yavaş, yavaş bu mertebenin seçilmişliği ile yolumuza devam etmeye çalışalım, Cenâb-ı Hakk irfaniyyet ve hûbbiyyetimizi genişletsin, İnşallah.

Kur'ân-ı Kerîm; Âl-i İmrân Sûresi;(3/33) Ayeti'nde belirtildiği üzere:

﴿۳۳﴾ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰۤى اٰدَمَ وَنُوْحًا وَّآلَ اِبْرٰهِيْمَ وَّآلَ

عِمْرٰنَ عَلٰى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۳۳﴾

Âl-i İmrân Sûresi; (3/33) **(İnnallahestafa Âdeme ve Nûhan ve âle İbrâhîme ve âle İmrâne alel âlemiyn.)**

33 "Şüphe yok ki, Allah Teâlâ Âdem'i, Nûh'u, İbrâhim'in sülâlesini ve İmrân'ın hanedanını âlemler üzerine seçkin kıldı."

Yukarıda belirtilen isimlerle ifade edilen zuhurların sırayla seçilmişliği bildirilmektedir ki; bunların her biri bir mertebenin öncüleri ve icad edicileridir. Diğerlerini izahları kendi kitaplarında yapılmış idi. Bu bölümde konumuz (Îsâ Rûhullah) olduğundan sadece bu mertebeyi kitabımız da İnşallah bildirmeye çalışacağız.

Yukarıda belirtilen isimlerle ifade edilen zuhurların sırayla seçilmişliği bildirilmektedir ki; bunların her biri bir mertebenin öncüleri ve icad edicileridir. Yeri geldikçe kendi yerlerinde incelemeye çalıştık. Bu mertebe de seçilmişlik (Îsâ Rûhullah) mertebesine verilmiştir.

Bu seçilmişlik o güne kadar gelen insanlık tefekkür tarihinin büyük bir dönüşüm ve değişim hareketidir. Bu değişim daha ziyade îmanî konularda olmuştur. Seçilmiş (Âdem) Âdemiyyet mertebesi ile yeryüzünde yaşamaya başlayan Âdemoğulları, epey bir zaman bu anlayışın devamı olan "Şit" iyyet ve "İdris" iyyet mertebeleri ile yaşıyorlarken, sonra gelen (Nûh) necâtiyyet mertebesine büyük bir hareketle (tufan) geçmişlerdir. Nûh (a.s.)'ın iki hali vardır, tufan öncesi ve sonrasıdır.

Vücûd-u mutlak kendi özünde var olan hakikat-i insaniyye, mertebesini Hakikat-i Muhammediyye olarak, yavaş yavaş Âdem ismiyle, dünya sahnesi olan âlem-i şehadet'te ortaya koymaya başladı. Nihayet dünyada necâtiyyet kurtuluşa ihtiyaç olduğu devirde necâtiyyet hakikatlerinin zuhura çıkıp faaliyyet göstermesi için, Nûh'u ve işareti olan gemisini yapıp içine girilmesini bildirdi. Girenler yollarına devam edip necâtiyyet üzere seyirlerini sürdürürken, girmeyenler ise helâkiyyet üzere gizlenerek yollarından kalmışlardır.

Bu mertebenin de diğer mertebelerde olduğu gibi, şeriat, tarikat, hakikat ve marifet mertebelerinden izahları vardır, yeri geldikçe o yönleri itibariyle de incelemeye çalışacağız, İnşallah.

Genel olarak tefsirlerimizde görülen yorum ve izahlar, ef'âl-şeriat, yani isneyniyet (ikilik) anlayışı üzere olan mer-
tebenin bilgileridir, bulunduğu tenzih mertebesinde geçerli-
dir. Ancak İlâhî kelâm sadece bir mertebe ile sınırlanamaz,
çünkü her mertebede başka bir izahı ve yaşam hakikatleri
vardır. Bunları iyi anlayabilmemiz için tefekkür ufkumuzun
sınırlarını mümkün olduğu kadar geniş tutup şartlanmışlık
sınırlarımızın bir kısmını da, kaldırmamız gerekmektedir
böylece daha berrak ve geniş bir ihata ile yolumuza devam
etmek bize daha geniş irfaniyyet alanları açmış olacaktır.

Peygamberler hazaratı, Rasûl ve Nebîler, tebliğlerini
isneyniyet yani ikilik üzerinden yaparlar. Aslında ise tebliğ-
leri, teklik, tevhîd üzere, vahdet'e Allah'ın birliğine göredir.
Hz. Âdem (a.s.) kendisine öğretilen "Esmâ" ilmini kavmine
öğretmeye, aktarmaya başladı, bu aktarış, zuhurları itibariy-
le çoğalmaya başlayınca yavaş, yavaş kesret anlayışı ortaya
çıkmaya başladı bu sebepten, *mezâhiri (zuhurda olanları)*
kendi varlıkları ile var olup müstakil birer varlık olduklarını
zannettiler ve kendi hayallerinde ürettiklerinin gerçek ilâhlar
olduğunu zannettiler, ve bu yüzden putperest ve Hakk'ı ör-
ten ehl-i küfür oldular.

Âdem (a.s.) ile Nûh (a.s.) arası epey açılınca ilk fetret
devresi olmuştu ve insanlar, tamamen nefs-i emmârenin
hükmü altına girip Âdem (a.s.)'ın getirdiği safiyet bozulmuş-
tu. Böylece insanlığın tekrar itikatça yenilenmesi gerekiyor-
du. İşte yenilenme, Nûh (a.s.) "*necât*"ı vasıtasıyla yapıldı,
bu yenilenme, Âdem (a.s.) ile yeryüzüne indirilen Hakikat-i
İlâhiyye ve Hakikat-i Muhammediyye sistemidir ve işte bu
hadise o günlerin yeniden ulûhiyyetle yani "vahy" ile nefs-i
emmâre'den necâtıdır diyebiliriz.

Âdemiyet mertebesini (6 Peygamber 1)'de Nûhiyyet mer-
tebesini (6 Peygamber 2)'de İbrâhîmiyyet mertebesini (6
Peygamber 3)'de Mûseviyyet mertebesini (6 Peygamber
4)'de izah etmeye çalışmıştık. Burada ise (6 Peygamber
5)'de İseviyyet mertebesini izah etmeye çalışacağız,
İnşallah.

Bu Âyet-i Kerîme'de dikkat çeken bir husus da şudur: Evvelki iki peygamberden birey olarak bahsediliyor iken İbrâhîm (a.s.)'dan "*Âle İbrâhîm*" (İbrâhîm ailesi) ve "*Âle İmrân-Mûsâ*" (İmrân-Mûsâ ailesi) ve aynı zamanda, (İmrân-Îsâ ailesi) diye de bahsedilmektedir. Böylece mevzû daha genişlemektedir.

NOT=Bu Âyet-i Kerîme'den ileride tekrar bahsedilecektir.

Gayemiz, Îsâ (a.s.)'ın hayat hikâyesini yazmak değildir ancak bazı yönlerinin daha açık anlaşılabilmesi için internetten bir bölüm alalım.

Îsâ (a.s.) hakkında genel bir bilgi olması bakımından internetten bu özet bilgiyi ilâve etmeyi uygun gördüm İnşallah faydalı olur.

HZ. ÎSÂ (A.S) HAYATININ ÖZETİ

İsa aleyhisselâm, Hazreti Meryem'in oğludur. Onun doğuşu büyük bir mucize olmuştur. Yahudiler bunu anlayamadılar. Kötü zanna düşerek Hazreti Meryem'i cezalandırmak istediler. Fakat Hazreti İsa daha beşikte yatan bir çocuk iken, Yüce Allah'ın kudreti ile konuşmaya başladı: "Ben Allah'ın kuluyum, bana kitap verdi, bana peygamberlik verdi. Beni, her nerede bulunursam bulunayım mübarek kıldı," dedi. Bu mucizeyi gören Yahudiler, Hazreti Meryem'i cezalandırmaktan el çektiler. Rivayete göre Hazreti İsa, Beyt-i Makdis'e birkaç kilometre uzaklıkta bulunan "Beyt-i Lahm" köyünde aralık ayının yirmi dördüne rastlayan çarşamba gecesi doğmuştur.

Hazreti Meryem kocaya varmamış olan ve melekler kadar temiz ve iffetli bir halde bulunan bir hal içinde yaşarken, sadece Allah'ın kudreti ile İsa'ya gebe kalmıştı. Kur'ân-ı Kerîm bunu açıkça beyan buyurmaktadır. Bütün müslümanlar bu inancı taşımaktadır. Yüce Allah'ımızın büyük kudretini

düşünenler, O'nun nice mucizeler gösterdiğini hatırlayanlar, Hazreti Âdem'in anasız-babasız yaratıldığını düşünenler, artık Hazreti İsa'nın bu yaratılışını uzak göremezler. Bunu hiç bir zaman inkâr edemezler. Hazreti İsa'nın böyle bir mucize olarak yaratılışını inkâr etmek, Kur'ân-ı Kerîm'in şahidliğini yalanlamak demektir. Bunu ise, hiç bir mü'min yapamaz; çünkü îmandan çıkmış olur.

Hazreti İsa'nın öyle babasız yaratılmış olduğunu inkâr etmek, Yüce Allah'ın kudretini hudutlandırmak, Kur'ân'ın açık ifadesini değiştirmek, milyonlarca müslümanın asırlardan beri devam eden gerçek inancını bozmak demektir ki, böyle yanlış bir düşünceden Yüce Allah'a sığınırız.

İsâ aleyhisselâm otuz yaşına erince, mübarek İncil'e ve peygamberlik görevine kavuştu. Yahudileri doğru yola çağırdı, kendilerine güzel öğütler verdi. Onlara büyük mucizeler gösterdi. Fakat kendisine pek az insan îman etmişti. Onlara "Havarî'ler" denilir. Rivayete göre bunlar on iki kişiden ibaretti.

Hazreti İsâ, bir süre annesi ile beraber Ürdün'e bağlı "Nasıra" köyünde oturdu. Bundan dolayı kendisine bağlı olanlara "Nasara" ve dinlerine de "Nasraniyet" denilmiştir. Böyle rivayet edilmektedir.

Yahudiler nihayet Hazreti İsâ'yı öldürmeye karar verdiler. Ona benzettikleri bir adamı tutup Kudüs'de siyaset meydanında darağacına astılar. İsâ aleyhisselâm ise, Allah'ın emri ve kudreti ile göğe yükseltildi. Orada melek şekline büründü. Kendisine "Ruhullah" denir. Babasız olarak bir kudret ilhamı ile meydana gelmiş olduğu için bu seçkin ünvana sahib olmuştur.

Nasara'nın inançlarına göre Hazreti İsâ, İskender'in Babil'e üstün gelmesinden üç yüz altmış sene sonra doğmuştur. Hazreti İsâ doğduğunda annesi Meryem, henüz on üç on beş veya yirmi yaşında bulunuyordu. Hazreti İsâ otuz yaşında peygamber olmuş, doğduğundan otuz iki sene ve birkaç gün sonra göğe kaldırılmıştır. Hazreti Meryem de, bundan sonra altı yıl daha yaşamıştır.

Fakat İslâm âlimlerinden bir kısmına göre, İsbâ aleyhisselâm kırk yaşında iken peygamber olmuş, yüz yirmi yaşında iken de göçe yükselmiştir.

Hazreti İsbâ'yı öldürmek isteyen Yahudiler, sonradan cezalarını çektiler. Şöyle ki: Roma'lılar Kudüs şehrini ele geçirek Beyt-i Makdis'i yıktılar, kitapları yaktılar. Yahudilerin bir kısmını öldürdüler, bir kısmını da esir ettiler. Bunun sonunda ne gerçek Musevîlikten, ne de gerçek İsevilikten eser kalmadı.

Gerçekten Hazreti Mûsâ dini gibi, Hazreti İsbâ'nın dini de asıl halini yitirmiş, hiç de yeryüzüne yayılamamıştır.

Şu da bir gerçek ki, Hazreti İsbâ'nın vasiyeti üzerine Harvarilerden bazıları öteye beriye dağılıp Hazreti İsbâ'nın dinini yaymaya çalışmak istediler. Fakat o zaman dünyanın her tarafı cehalet, küfür ve şirk içinde kalmış bulunuyordu. Yahudilerle putperest olan Romalılar da, Hazreti İsbâ'ya bağlı olanların azılı düşmanları idiler. İsbâ dinini kabul edenler, dinlerini gizliyor, gizlice ibadet ediyorlardı. Bundan dolayı Nasraniyyet üç yüz sene kadar genişleyemedi. Bu süre içinde de asıl özelliğini yitirmiş, ilâhî bir din olmaktan çıkmıştı.

Yahudiler Hazreti İsbâ'nın hayatına kasdettikleri gibi, tebliğ ettiği dine de pek çok saldırılarda bulunmuşlar. İçlerinden bazıları Hazreti İsbâ dinini görünüşte kabul ederek dostluk kurmuş ve halkın bilgisizliğinden faydalanarak Hazreti İsbâ'nın tebliğlerini değiştirmişlerdir. Hıristiyanlığı akıl ve hikmete aykırı bir hale sokmuşlardı.

Romalılar ise, Hazreti İsbâ dinine karşı açık bir düşman kesilmişlerdi. Fakat ne olursa olsun, din duygusu yaratılıştadır. Bundan kalbleri büsbütün yoksun bırakacak bir kuvvet yoktur. Romalılar görünüşte üstün bir durumda iken, Hazreti İsbâ dinine manen yenildiler. Söndürmek istedikleri bir dini parlatmaya hizmet ettiler. Ancak gerçek bir din yerine, onun adını taşıyan, hıristiyanlık da denilen aslını yitirmiş ve değiştirilmiş bir din yerleşmiş oldu.

Roma imparatoru Konstantin, Hazreti İsbâ'nın doğuşun

dan üç yüz on sene sonra, siyasî bir maksada dayanarak Hazreti İsâ'ya nisbet edilmiş olan muharref dini kabul etti. Bayraklarına haç işareti koydu. Yenilen ordusuna güç kazandırmak istedi. Hıristiyanlığın yayılması için de birçok gayretler gösterdi.

Konstantin, eski Bizans kasabasının bulunduğu yerde Konstantiniye (İstanbul) şehrini kurdu. Hükümet merkezini de, Roma'dan buraya nakletmişti. Bu tarihe kadar Mukaddes İncil'in asıl nüshaları kaybolmuş, İncil adına Havarî'lerle onların talebeleri tarafından birçok risaleler ve tarih kitapları yazılmıştı. Bundan dolayı Hıristiyanlar arasında pek çok ayrılık vardı. Konstantin'in emri ile "İznik" şehrinde bir din meclisi toplandı. Bu meclisin binden fazla üyesi vardı. Birçoğu birbirinin dilini anlamıyordu. Yüzlerce risale ve kitaplardan yalnız dördü, hem de üyelerin sadece bir kısmı tarafından seçilerek İncil adı sadece bunlara verildi.

Roma İmparatorluğu daha sonra, doğu ve batı imparatorluğu adıyla ikiye ayrılmıştır. Bu devletler birbirini kıskanıyordu. Nihayet mezheb bakımından da ikiye bölündüler. Roma'da "Rimpapa"ya bağlı kalanlara "Katolik" denildi. İstanbul patriğine bağlı kalanlara da "Ortodoks" denildi. Daha sonra, bir de "Protestanlık" meydana çıkmıştır. Buna göre, bugün Hazreti İsâ'ya bağlı olanların başlıca mezhepleri üçtür. Bunların da birtakım dalları vardır.

Sonuç: İsâ aleyhisselâm'ın bildirmiş olduğu "Tevhid inancına" dayanan bir din, sonradan aslını yitirmiş, şekilden şekile girmiştir. Bu dine bağlı olanlar, Hazreti İsâ'ya ve diğer yaratıklara ulûhiyet makamı vermişler, mabedlerini resim ve haçlarla doldurmuşlar, böylece müşriklerin mabedlerine benzer bir hale getirmişlerdir.

Milâttan itibaren altı asır geçmiş, cihanın her tarafı cehalet ve sapıklık içinde kalmıştı. Gerek Roma Hükümeti, gerek İran'daki "*Sasaniyan*" devleti ahlâk bozukluğu yüzünden çözülmeye yüz tutmuştu. Bütün milletler arasında dinsizlik ve ahlâksızlık başta geliyordu. Bu bir fetret (boşluk) devri idi. Artık dünyayı hak ve hakikata çağırarak, dünyayı düzelt-

mek için, en büyük ve en son peygamberin gelmesine ihtiyaç vardı. Bunun üzerine Yüce Allah beşeriyete ihsanda bulunarak onlara en büyük peygamberi ve peygamberlerin sonuncusu Hazreti Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimizi gönderdi.

Artık insanlık ufuklarını yeni bir hidayet nuru, o ana kadar görülmemiş bir azamet ve letâfetle aydınlatmaya başlamış oldu.

Hakkın en parlak nuru ortaya çıktı;

Doğdu Kur'ân güneşi, karanlık gece bitti.

Böyle bir girişten sonra yolumuza devam edelim.

Bismillâhirrahmânirrahîm **SOHBET BİRİNCİ BÖLÜM.**

HZ. İSÂ-RÛHULLAH (a.s.)

Muhterem kardeşlerimiz, arkadaşlarımız ve evlâtlarımız. Bu günkü sohbetimize hoş geldiniz.

(1993-94) sohbet mevsimine bugün **(25/Eylül/1993 Cumartesi günü) "Fındıkzade"** de başlamış bulunuyoruz.

Cenâb-ı Hakk'tan niyazımız, her birerlerimize gereken idrak açıklığını vermesidir. Bugünkü sohbetimiz, daha evvelce devam ettirmekte olduğumuz, (6 Peygamber) isimli serimizin, "İsâ" (a.s.) bölümü olacaktır. Cenâb-ı Hakk her birerlerimize, demin de bahsettiğimiz gibi, Âdem (a.s.)'in safiyetini, Nûh (a.s.)'in necâtını, İbrâhîm (a.s.)'in hullesini, Mûsâ (a.s.)'in kelimliğini, İsâ (a.s.)'in Rûhullah vechini ve Hz.Rasûlüllah, Muhammed (s.a.v.)'in habîullah vechinin hakikatlerini bizlere nasib etsin ve bizlere o kanalları açarak,

o kanallardan onları anlamak imkânını versin İnşallah.
Konumuz olan bu yüce Peygamberin ismi Hz. İsâ'dır.

NOT : Bu konu üzerinde araştırma yaparken zâhiren "İsâ" (a.s.) yolunu takip ettiğini söyleyen İstanbulda bir İse-vi cemaatine mensup bazı kimseler ile görüşme yapmak istemişim, müşterek dostlarımızdan birine rica edip onların bu hususta söz sahibi olan kimseleri ile görüşmek istediğimi söylemiş idim, onlar da kırmadılar bu kişiler ile bizi tanıştırdılar birkaç sefer de ziyaretlerine gidip karşılıklı konuşmalarımız oldu, bu konuşmalardan edindiğim bilgileri aşağıda bazı bölümlerde belirtiyorum.

Daha sonra bu arkadaşlarımızı bende, bizim sohbetimize davet ettim, bizi kırmadılar geldiler. Daha sonraki sayfalarda bunların da olduğu bir gün içinde geçen konuşmalarıda belirticeğim, İnşallah.

Bu arkadaşlardan aldığımız bilgilere göre;

"İsâ" kelime anlamı olarak kendi dillerinde "kurtarıcı olan Allah" ve İsâ (a.s.)'ın diğer isimlerinden olan "İmmanuel" ve "Yeshua" ise "Allah bizim ile" mânâsınadır.

"İsâ" İbrâni dilinde "Tanrı Yehova kurtuluştur" anlamına gelen bir sözcükten türemiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'de belirtildiği üzere ise "İsâ" arapça (Ayn) ve (Sîn) harflerinden oluşmaktadır. (Ayn) göz mânâsınadır, kendisi de göze benzer, (Sîn) ise insan mânâsınadır yani "Hakk'ı gören insan" mânâsınadır. Sayı değerleri (ayn-70) (sin-60) tır. Toplarsak, (70+60=13,0) dur ki, sıfır kaldırılınca (13) ve onun da ne olduğu bildir, bu yönüyle de "Hakikat-i Ahmediyeye" "peraklitos"a bağlıdır.

Lâkabı; "Mesîh"tir.Kur'ân-ı Kerîm'de de bu lâkap geçmektedir. Pavlosun karaçililere mektubu (Bab 3/15) te

diyor ki; Mesih kimdir? Buradaki tabiri ifadesi, "görünmez tanrının görüntüsü" olarak geçiyor. Tekrar Mesîh ne demektir? Bu ise mesheden anlamına olup İsâ (a.s.)'ın elini sürdüğü yerde hastalığın iyileşmesi üzerine aldığı isimdir. Ayrıca "Mesîh" kurtarıcı mânâsına da kullanılmaktadır. Tekrar Mesîh kurtarıcı ma'nâsına'dır. Lâkabı Rûh-ül kuds, Arapça'da "Mesîh" kelimesini oluşturan, baştaki (Mîm) hakîkati Muhammediyye'nin İseviyyet mertebesi, (Sîn) harfi insan mânâsınadır ve sondaki (He) harfi ise hidâyet mânâsınadır. Yani "Hakîkat-i Muhammediyye'ye İseviyyet mertebesinde hidâyet bulan insan" mânâsına gelmektedir. Sayı değerleri, (mim-40) (sin-60) (he-5) tir. Toplarsak, (40+60=10,0) sıfırı kaldırınca (10) kalır. Bu da mertebeye-i İseviyyettir. (5) ise haha sonra ulaşılması gereken "Hazarât-ı hamse" (beş hazret mertebesi) dir.

Annesi; "Meryem"dir. Süryanice'de "hâdim", "bakıcı" mânâsınadır. Arapça harflerine baktığımızda ise, (Mîm) Hakîkat-i Muhammediyye, (Rı) Rubûbiyyet ve Rahmâniyyet, (Ye) yakîn hali ve son (Mîm) Meryem'deki Hakîkat-i Muhammedî'dir. Yani baştan ve sondan Hakikat-i Muhammediyyenin korumasında "Rahminde"dir. İsâ da Meryemin rahmindedir. Sayı değerleri. (Mim-40) (Rı-200) (ye-10) (Mim-40) toplarsak, (40+200+10+40=29,0) gene toplarsak, (2+9=11) bu da Hazreti Muhammed-î dir bu yönüyle de, Hazreti Muhammediyye ye bağlıdır. **Hakikat-i Muhammedî mi olacak?**

Baba görevini yapan Cebrâil (a.s.) yânî "Rûh'ül Kuds"tür.

Kitabı; İncîl'dir. İncîl yunanca olarak "beşaret, müjde" demektir. Yunanca İncile "evangilion" da deniyormuş ki, ma'nâsı "iyi haber" demekmiş.

(Mesîh inananlarının inaç ve uygulamaları, sayfa 23)

İncil'in Arapça harfler ile olan ifadesi (İ yani Elif) insan, (Nûn) Nûr-u İlâhî, (Cîm) Cemâl-i İlâhî, (Lâm) lâhut'tur. Yani "Nûr-u İlâhî ile Cemâl-i İlâhîyeyi lâhuti mânâda seyreden insan" demektir. Sayı değerlerine bakarsak. (Elif-1) (nun-50) (cim-3) (lâm-30) toplarsak (1+50+3+30=84) gene top-

larsak, (8+4=12) burada da Hakikat-i Muhammediyyenin hükmünü görmekteyiz.

Makâmı; fenâfillâh, yani Hakk'ta fâni olmadır.

Sıfatı; kelâm ve kudret.

Doğum yeri; Kudüs yakınlarında Beytül Lahim efrata denilen yerdir.

Tâbîlerinin aldıkları isimler; Îsevî, yani Îsaya mensup. Nasrânî, Nazarat kasabasında 30 yaşına kadar oturmasından aldığı isim. Hıristiyan ise, Îsâ Peygambere verilen İbranicî Mesih, "üzerine yağ sürülüp kutsanmış" adının yunanca karşılığı olan "hristos" (krist) sözcüğünden Hıristiyanlık kristianizm, türetilmiştir.

Simgesi; Haç.

Îfâdesi; onların deyimi ile bir ucu dünyâda bir ucu cennette ve ortada insan. Dünyadan cennete giden yoldur, diye ifade ediyorlar. Üzerindeki de İnsandır yahut Îsâ (a.s.) dir.

Bize göre ise (Haç), baştaki (H) Hakk mânâsına ve sondaki (ç) ise çile mânâsına olup, "Hakk'ın çilesi" demektir. Yani dervişlikte nefsini çileler ile hükümsüz bırakmaktır.

Diğer taraftan "Haç"ın (ç) sini (c) ye çevirirsek (Hac) olurki, aslı olan "Hakikat-i İlâhiye de cemâlûllah'ı seyr" olur.

Kişi eğer gaflette olursa ma'nâ-yı İseviyye gönlüne misafir geldiğinde orasını kapalı bulursa bir daha gelmez böylece bu değeri kaybetmiş olur. Sayı değeri ise, (Ha-8) (cim-3) toplarsak (8+3=11) görüldüğü gibi, gene bu yönüyle de, Hazreti Muhammediyye'ye bağlıdır.

Îsâ (a.s.) hakkında bu kısa bilgileri verdikten sonra faydası olur düşüncesi ile mertebesi olan "Tevhid-i Sıfat" mertebesini (İrfan Mektebi) kitabımızdan (o bölümü) aktaralım.

ONUNCU BÖLÜM

TEVHİD-İ SIFAT

- Tevhid-i Sıfat:** Sıfatların birliği anlamındadır.
- Makamı:** "Teşbih (benzetme) dir.
"fena fillâh" Allahta fani olmaktır.
- Zikri:** "Ya **Ahad**"dir.
- Alemi:** "Alemi Ceberrut"tur, (Hakikat-i Muhammedi) dir.
- Peygamberi:** "İsâ" (a.s.) dir.
- Lâkabı:** "Rûhullah" dır.
- Kelimesi:** "lâ mevsufe illâ Allah"
(sıfatlanmış olan ancak Allah'tır)
- Seyri:** "Seyri, fillâh" Allah'da seyir
- İdrâki:** Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeye gayret etmesidir.

Kur'ân-ı Kerîm; Âli İmran; (3/185) Âyetinde

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

"küllü nefsin zâikatül mevti"

Meâlen: "**her nefis ölümü tadacaktır.**"

Hâli: Bu mertebenin hâli ile hallenmektir.

Kur'ân-ı Kerîm; Bakara Sûresi; (2/253) Âyetinde, bu hâle işaret vardır.

وَإِيْدِنَاهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ

"ve eyyednahü birûhil kûdüsü"

Meâlen: **"Biz onu rûhül kûdüs ile destekledik."**

Yaşantısı: Bu mertebede kişi daha evvelce bu varlığın **"Esmâü'l Hüsna"** Allah'ın güzel isimlerinden kaynaklandığını idrâk etmişti.

Bu defa isimlerin dahi kökenlerinin Allah'ın sıfatlarına **"Sıfatı Subutiye"** yani (**hayat, ilim, irade, kudret, kelam, semî, basar**)'a dayandığını ve herşeyin aslında bu sıfatlardan kaynaklandığını anlamaya başlar.

Bu makamın anahtarı ve yükselticisi **"Ahad"** ismidir.

Burada zikredilen **"Ahad"** Ahadiyyet mertebesi değil, **"Ahad"** ismidir. İşaretini ehli bilir.

Mürşidinin himmeti, irşadıdır. **"Hakikat mertebesi"**nin devamıdır.

Bu hususta kısa bilgi sunmaya çalışalım.

Bu mertebede kişi daha evvelce **"Tevhid-i Esmâ"**da gördüğü isim birliğinin aslında **"Sıfat birliği"**ne dayandığını idrak etmeye başlar.

"Sıfat-ı subutiye" diye bilinen Cenâb-ı Hakk'ın **yedi sıfatı** başta olmak üzere bütün sıfatlarının faaliyetlerinin iyi idrâk edilmesi için çok çalışılmalıdır.

Bu mertebeye ulaşıncaya kadar epey yükselme kaydeden sâlik; burada bir mertebe daha yükselir ve **"Tenzih"**ten **"Teşbîh"**e ulaşır.

Daha evvelce HAKK'ın varlığını, isimler düzeyinde bâtında müşahede etmiş iken; bu defa zahirde **Sıfat** mertebe-

sinde müşahede etmeye başlar.

Her varlıkta **HAKK**'ın bir sıfatını görüp; her şeyi ona göre değerlendirir.

"Her nefis ölümü tadacaktır" hükmü ilâhî'si bu hâli ne güzel anlatır.

Nefs kelimesi ile anlatılmak istenen mânâ; İnsanda bâriz olarak benliğinin en geniş mânâ'da ki; vasfı olmakla birlikte, diğer varlıklarda da mertebeleri itibariyle, böyledir.

İşte, her varlıktaki **"birimsel nefis"** ölümü tadacaktır.

Ondan sonra, **"kendi nefisleri üzerine şahid oldular"** (7/172) hükmüyle de; gerçek İlâhi nefislerini **teşbih** mertebesinde müşahede etmiş olacaklardır.

İdrâk ve yaşantısı oldukça zor olan bu mertebede sâlik, tüm sıfatlarının Hakk'ın sıfatları olduğunu idrâk etmeye ve bu anlayış içinde hayatını sürdürmeye devam eder.

Âdem (a.s) hakkında buyurulan, **"ben ona Rûhumdan nefh ettim"** hükmü daha, daha kemâle ulaşarak,

İsâ (a.s) hakkında, **"biz ona rûhumuzdan nefh ettik"** (21/91) şeklini alır. **"Biz"** ifadesi ile ondaki sıfatların, kendi sıfatları olduklarını açık olarak belirtmiştir.

"Biz onu Rûh'ul Kûdüs ile destekledik" (2/87) kelâmı ilâhisi ile de; bu mertebenin **mukaddes** bir meretebe olduğu anlatılmıştır.

Bu mertebeye ulaşan kimselerin **izâfi babaları** kalmaz çünkü **"fenâ fillâh"** Allah'da fâni ve yok olmuşlardır.

Bunların babaları **"Rûh'ul Kûdüs"**tür.

İnsanlık seyrinin kemal yolunda **"fena fillâh"** ve **teşbih** ifadesi ile de belirtilen **"İseviyyet"** mertebesini Hıristiyanlar, içlerinde çok azı müstesna ne yazıkki hiç anlayamadılar.

Bu yüzden (üçlü ALLAH) yani **"Baba, oğul Rûhu'l Kûdüs"** ifadeleriyle izaha çalıştılar. İsâ (a.s.)'in gerçek makamını idrâk edemediler.

Hakk'ta fâni olanın kendine has bir yaşantısı olamayacağından İsa (a.s.)'ın şeriatı da yoktur.

Mûsâ (a.s.) şeriatına uymaya çalışan Hıristiyan âlemi, işte bu yüzden tam bir kargaşa ve belirsizlik içindedir.

Ne acı durumdur ki ellerinde **KUR'ÂN** gibi çok yüce bir hükümler manzumesi ve İlâhî kelâmı bulunan İslâm müntesipleri de onların inançlarına, kendi geçici hevesleri uğruna âlet olmakla her türlü yaşamlarına özenmekte ve büyük bir iştah ile onları örnek almaktadırlar.

"Fenâ Fillâh" mertebesine ulaşan kişinin karşılaşacağı epey zorluklar vardır ki; bunun en önemlisi **"kayıdsızlığa"** düşmesidir.

Hiç bir şeyle kayd altına girmek istemez, çünkü **HAKK'ta fâni** olmuştur. Burada kalmak oldukça zordur.

Eğer farkında olmadan tekrar eski birimsel nefisine düşerse, **inkârcı zındık** olur, çok tehlikeli bir haldir.

Kurtuluşu **"Ahad"** ismiyle birlikte **"Lâ mevsufe illlelah"** zikrini fırsat buldukça çekmeli, rehavete ve gevşekliğe düşmemelidir.

Kendi sıfatlarının ve âlemdeki bütün sıfatların **"ALLAH"**ın sıfatları olduğunu idrâk edip böylece bu mertebede yaşamını sürdürmelidir.

Kur'ân-ı Kerîm'de bu hakikati ilk idrâk eden kişinin İsa (a.s.) olduğu bildirilmiştir.

İsa (a.s.) gelinceye kadar bu mertebeden dünyalılardan haberi yoktu. Hakk'ta fani olmak nedir Hakkın kişide zuhur etmesi nedir bunu bilen yok idi. En üst idrak seviyesini o güne kadar getirmiş olan Mûsâ (a.s.) ancak Allah'ın kelâmını duyabildi. Mûsâ (a.s.)a İlâh-i kelâm o gün öyle şiddetli bir şekilde geldiki her bir azasından İlâh-i kelâmı duymuştu. Sadece kulak vasıtası ile değil, her yönden duymuştu. İşte İlâhî vahy, İlâhî ilham böyle gelirmiş insana, tek yönlü de-

ğil buna dikkat edelim. Eğer bir söz herhangi bir zamanda tek yönlü tek taraftan geliyorsa bu mahlûktan geliyordur. Yani tek istikametten geliyor ise İlâhî vahy, İlâhî varidat kişinin bütün mevcudatıyla birlikte geliyor. İşte Mûsâ (a.s.) böyle bir yakınlığı idrak ettiği zaman "yarab bana kendini göster" diye niyaz ediyordu. O arada Cenâb-ı Hakk buyuruyorki "len terâni" (7/143) ya mûsâ sen beni açık ve seçik olarak göremezsin, neden göremezsin çünkü burası duyuş mertebesidir. Görüş ve müşahede mertebesi değildir. İşte o güne kadar Mûsâ (a.s.) mertebesine-süresine gelmiş olan insanlar ancak duyuş mertebesine ulaştılar kelimullah lâfzını da buradan alıyorlar. Duyuş mertebesini ve tenzih mertebesini yaşadıklarından. Yani İlâhî varlığı ötelere yücelere atmak, buna tenzih deniyor. Ve de esmâ mertebesi İsâ (a.s.) ise teşbih hükmünü getiriyor.

Teşbîh; benzetme ma'nâsına'dır. Neyi benzetiyor Cenâb-ı Hakk'ın varlığını kendi bünyesinde zuhura çıkarması yönünde Hakk'ı benzetmiş oluyor. Aslında benzetme de değil ama ifadesi öyle oluyor, kendi varlığında Hakkın zuhurunu meydana getiriyor. Yani Allah'ı (c.c.) yeryüzüne indiriyor. Yani insanların arasına indiriyor. İşte buna teşbîh benzetme deniyor. Tenzîh ise Allah'ı ötelere atmaktadır, ancak bu bir mertebedir. Teşbîh de, tenzih de, tevhîdi hazırlayan bir mertebedir. İnsanlık seyrinde bunların bilinmesi ve yaşanması lâzımdır. Bunları eğer bilebiliyor isek işte İsâ (a.s.) ile bilmemiz gereken husus budur. Rûhu'l kudüs'ün yani Allah'ın ruhunun yeryüzünde ki mevcudiyetini anlamamız gerekiyor. İşte bunu ilk icad eden ilk yaşam sahasına getiren müşahede eden ve ettiren İsâ (a.s.) dir. İsâ (a.s.)'i istisnalar olmak üzere ne Hıristiyan kardeşlerimiz ne de müslüman kardeşlerimiz gerçek ma'nâda İseviyyet mertebesini anlayamamışız. İşte böylece İsâ (a.s.) mertebesini anlamaya çalışıyoruz. Kur'ân-ı Kerîm'in ifadesiyle bu hakikati İsâ (a.s.) hakkında öğreniyoruz. Daha evvelce Cenâb-ı Hakk'ı ötelere arayan insanoğlu aslında onun ötelere değil hali hazırda burada olduğunu beyan etmiş olmaktadır.

Hazmı ve yaşamı oldukça zor olan bu mertebeyi Allah (c.c.) arzulularına kolay getirsin. Gayret bizden, yardım ve muvffakiyyet Allah'tandır. (c.c.)

Şimdi burada bunun dışında daha başka meseler çıkıyor, İsâ (a.s.)'ın getirdiği ilim buraya kadardır. Şuradaki gerçek herhangi bir kimseyi incitmek veya yükseltmek değildir, buradaki meselemiz gerçekleri ortaya çıkarabilmemizdir. Çünkü bunlar bizim insanlık olarak iman ve kültür miraslarımızdır. Peygamberler hepimizin peygamberi Allahımız hepimizin Allahıdır. Sadece şu veya bu kavmin değil Peygamberler de hepimizin baş tacıdır biri bir birinden ayrılmaz "âmenerrasulü" de geçer "*lâ nûferruku ehadin mirrasuluh*" (2/285) (biz o peygamberlerin arasında tefrik yapmayız.) Hepsini Cenâb-ı Hakk gönderdi biz onları niye ayırıyoruz ki, İsâ (a.s.) bütün Peygamberlerin gelmiş oldukları bir düzeyi bir yeri vardır bunları tespit etmemiz lâzımdır. Âdem (a.s.) neyi getirmiş Âdem (a.s.) yeryüzüne Allah bilincini getirmiş daha evvelce bu yeryüzü var iken üzerinde hayvanlar ve nebatlar yaşıyorken Allah'ı bilen Allah'ın varlığını bilen bir varlık yok idi. Cenâb-ı Hakk istedi ki, kendi vasıf kendi sıfatlarını kendi özelliklerini zuhura getirecek bir mahal meydana getirsin.

İşte onun başlangıcı da Âdemiyet ile oldu. Yani Âdem'in hakikati, bu hakikati belirtti yani yeryüzünde Allah bilinci yok iken Cenâb-ı Hakk Âdem (a.s.)'ı yeryüzüne gönderdi. Ben Allah'ım, Allah'ın yeryüzünde varlığını bilin, bana ibadet edin dedi işte Âdem (a.s.) ile birlikte Allah bilinci yeryüzüne indirildi ondan sonra gelen peygamberler bu bilinci yavaş yavaş daha derinleştirmeye, daha geliştirmeye başladılar. Diğer peygamberlerin gelmesi ile arkadan sırayla gelen İdris aleyhisselâm vasfı tedrisat yapmak (12 kadar yeni mesleğin mucidi olduğunu söylüyorlar, hatta İdris (a.s.) terzilerinde piridir.) Daha sonra Nuh (a.s.) ile birlikte isyana düşen insanlara, tekrar Nuh neciyyullah hakikatiyle necat buldurulmuştur. İşte bundan sonra ulu'l-azm peygamberlerden İbrâhîm (a.s.) ilk defa Allah'ın esmâlarını kendi üstüne büründürmüştür Halil olması bu yöndendir, yani esmâ-i

Îlâhiyyeyi, yani isimleri kendi bünyesinde müşahede etmesinden dir. O güne kadar devamlı dışarıda Allah bilgisiyle uğraşan insanlar İbrâhîm (a.s.) ile birlikte Halîl hükmünü almışlardır. Yani yakınlık elbisesi giymişlerdir. Zât'a doğru yöneliş orada başlamıştır buna da tevhid-i ef'âl deniyor. Madde mertebesinin birleştirilmesidir.

İbrâhîm (a.s.) Ebrahim olması dolayısı ile halkın babası aynı zamanda halkedilmişlerin babası ve hepsini birlikte bünyesinde idrak eden toplayan ma'nâsınadır, tevhid böylece İbrâhîm (a.s.) ile başlamaktadır. Daha evvelce sadece ötelerde olan bir Allaha îman yönüyle yaklaşmak var idi. Netice itibari ile İbrâhîm (a.s.) tevhid-i ef'âl-i ondan sonra Mûsâ (a.s.) tevhid-i esmâ'yı getirmiş ve bu ulû'l-azm peygamberler her birerleri bir mertebenin ifadesi, zuhuratçısı (zuhura getiricisi) olarak gelmişler, yeryüzüne gönderilmişler. İbrâhîm (a.s.) dan sonra bir aşama yapılmış Mûsâ (a.s.) ile esma tevhidi, (isimlerin birliği) getirilmiş. Bundan sonra bir aşama daha yapan Îsâ (a.s.) mertebesi ile Cenâb-ı Hakk tevhid-i sıfat, teşbih mertebesini getirmiş, daha evvelce göklerde aranan Allah'ı Îsâ (a.s.) ile birlikte insanların içine indirmiş "ben babamdan göklerden geliyorum" diyor ya, o günün ifadesi ile onun üzerinde Allah'ın daha ziyade "kelimetullah" kudret ve Kelâm sıfatıyla zuhur etmiş sıfatı subutiyyeden ikisi de "kudret ve kelâm" dır.

Bu sıfat-ı subûtiyye'nin kemâl bölümü çok daha kemalli olarak zuhura gelmiştir. Söylediği sözlerin hepsi netice itibari ile Îlâhî sözlerdir. Yani kendinden konuşmamaktadır. Kişi bu mertebeye geldiği zaman, şimdi aradaki fark şu, şu da çok mühim mesele, İncil'in öğretisi verisi ile, bu mertebenin sadece Îsâ (a.s.)'a has olduğu belirtiliyor, veya ben öyle anlıyorum. O kudsî hakikat, sadece Îsâ (a.s.)'da müşahede ediliyor, hakikatte ise bu mertebeye gelen herkeste bu husus tahakkuk ediyor, ancak aradaki fark şu; Îsâ (a.s.) da bu mertebenin vaaz edicisi, yani meydana getiricisi olarak âlem şumul zuhura geliyor.

Bizlerde yani, sonradan anlamaya çalışan kimselerde ise, kendi bünyelerinde, birimsel şumul olarak meydana geliyor.

Fark budur. İ̇sâ (a.s.) öğretisinde ve mensuplarında, biz de İ̇sâ (a.s.) mensubuyuz aynı zamanda o mertebede bu hususun sadece İ̇sâ (a.s.)'a ait olduğu bildiriliyor. "Rûhu'l Kuds" olarak İ̇şte bizim yapmamız lâzım gelen şey de, bizde bir bakıma ümmeti İ̇sâ isek, o nasıl yaşamış ise bizim de onu yaşamamız gereklidir, yani bunu o Peygamber yapmıştır bize ait değildir, diyemeyiz, Peygamber bir numunedir. İ̇şte netice olarak bize lâzım gelen şey sadece bu mertebeye İ̇sâ (a.s.)'dadır ve onunla bitmiştir. Bu mertebeye değil, hâlihazırda her zaman bu mertebeye kişilerde yaşanır hükmünü ortaya çıkarmaktır yani her birerlerimiz eğer o mertebeye ulaşmış isek bizde aynı ifadeye muhatabız.

Şimdi iş burada bitmiyor. Sadece sıfat mertebesi ile İlâhî varlığa ulaşmak sadece burada kalmıyor bitmiyor. Kur'ân-ı Kerîm'in belirttiği şekliyle birde tevhîd-i zat vardır, yani Hakk'ın zâtına ulaşmak vardır. İ̇sâ (a.s.) sıfat mertebesi-bölgesi itibari ile Allah'a ulaştı, yani ef'âl Esmâ'nın üstünde Sıfat bölgesi itibari ile Fakat meratip daha henüz sona ermiyor, bundan sonraki mertebeyi de ifade etmek için Cenâb-ı Hakk, Kur'ân-ı Kerîm'i ve Hazreti Muhammed'i gönderiyor. Hazreti Muhammed ise, zat mertebesi tecellisinin zuhuru oluyor. Şimdi İ̇sâ (a.s.)'ın mensuplarını yermek diye bir şey kesinlikle anlaşılmasın, varsa; ilim gerçekse gerçektir, yoksa yoktur. Kaynaklarını İ̇seviyyet kanalından İ̇seviyyet mertebesinde aldıkları için sadece onun altındakilerini müşahede edebilirler daha üsttekileri müşahede etmeleri mümkün değildir.

İ̇seviyyet mertebesi hakk'ta fani olmak "*fenâ fillâh*" kişinin sıfatlarının tamamen ortadan yok olması orada Hakk'ın zuhura gelmesinden başka bir şey değildir. Bu ise kendini bilen insan için, müthiş ifadesi olan bir mertebedir. O halde "İ̇sâ" (a.s.)'a ne kadar teşekkür etsek azdır. Bize böyle bir ilim ve bir hakikat getirmiştir. Allah hepsinden razı olsun. Hepsinin yerleri dolduramaz, fakat iş burada bitmiyor. Ancak kişi buraya kadar gelmiş olsa kendini mutlaka kurtarıyor, fâni olmuş, Hakk ile Hakk olmuş, nefsini vermiş bedel olarak Hakk'ı almış, ama insanlık seyri daha henüz burada bitmiyor.

Peki niye bitmiyor, neden bitmiyor? Hakk'ta fani olan bir insan bitmiş demektir, işte bu hali anlatmak için geri dönüp insanlar arasına girmek lâzımdır, işte tekrar Âdemiyyetten sıfırdan başlamak lâzımdır, işte buna da tevhid-i zat deniyor, mertebesi, bakâ billâh'tır, İseviyyet mertebesi "*fenâ fillâh*," Hakk'ta fani yok olmak Rûh olmak, bu mertebede de, "*baka billâh*" Hakk'ta Bâki olup Hakk ile yaşamaktır. Bunu idrak etmek ondan sonra da tekrar halk arasına karışarak güya halkmış gibi onlarla birlikte onların en küçüğüymüş gibi sıradan bir insanmış hüvviyyetine bürünerek onlarla birlikte yaşamak. Şeriat ahkâmıyla yaşamak ve de yeri geldiğinde İlâhi hakikat ve esrarları hak edenlere açıklamak. Genele açmak değil çünkü genele açılırsa bu mertebeler idrak edilemeyeceğinden kargaşa olur. Ağırılığı şeriat mertebesi olmak üzere, yaşamaktır. Bu makam sahibinin Kâ'be-i Muazzama'daki makamı, kapı yüzeyinin tam ortasıdır. Çünkü orası Makam-ı İbrâhîm'in tam karşısında, Marifet ve Şeriat mertebesinin bittiği yerdir. İnsân-ı Kâmil namazının da son iki rek'atinin kılındığı yer, makamıdır.

Bu bahsi de burada bitiriyoruz, daha fazlasını tadarak yaşamak temennisiyle.

Gayret bizden, yardım ve muvaffakiyyet Allah'tandır. (c.c.)

Biz yine İrfan mektebindeki kaldığımız yerden devam edelim.

Bu mertebede de yapılacak zikir değişikliğini kısaca belirtmeye çalışalım.

Bu mertebenin özelliği, âfakî mânâda **Tevhid** idrakine doğru yol almaya devam etmektir.

Derse başlarken çekilen **(700)** adet "Kelime-i Tevhid"

(100) adet daha eksiltilerek (400) e düşürülecek, verilen sayılarda **Esmâlar**'a devam edilecek, yine verilen sayıda **AHAD** zikrine devam edilecektir.

Sonra. (100) adet bu mertebenin kelimesi olan (**İâ mevsufe illâllah**) ilâve edilecek. Daha sonra bu mertebenin **idrâki ve hâli**'ni ifade eden âyetleri en az (33)'er defa çektikten sonra yine üç ihlâs bir fatiha okuyup, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in ehl-i beyt hazaratının rûhlarına hediye eyleyip, o günkü dersimizi bitirmiş oluruz.

Ancak, dersimiz daha ileride ise bu duayı son dersimizin sonunda yaparız diğerleri de böyle devam eder.

Bu mevzûda daha geniş bilgi altı peygamber isimli kitabımızın **İsâ** (a.s.) bölümünde gelecektir. "*O da zâten bu kitaptır.*" Fakat en verimli eğitim yolu sohbetir.

Yeri gelmişken, faydalı olur düşüncesiyle, bu mevzû ile ilgili **Kelime-i Tevhid** kitabımızın, "Tevhid-i Sıfat" bölümünü de buraya ilâve etmeyi uygun buldum.

Bu mertebeye ulaşıncaya kadar epey yükselme kaydeden salık, burada bir mertebe daha yükselir ve "**tenzih**"ten, "**teşbih**"e ulaşır.

"**Mertebe-i İseviyyet**"in tahsil yeri "**Rûhul Kûdüs**"ün bâtınen zuhur mahallidir.

"**İâ ilâhe ell**" müşahade ile "**ah**" kısmı ise, lafızla söylenmektedir.

Mûseviyyet meşrebinde olanlar dokuz (9) da yani "**allah**" lâfzının **birinci** 1. "**lâm**"ında,

"**İseviyyet mertebesi**"nde olanlarda on (10) da yani "**allah**" lafzının **ikinci** (2.) "**lâm**"ında kalırlar, ki burası da okunuşu itibariyle "**ellâ**"dır.

O halde onların "kelime-i tevhid"leri "**İâ ilâhe illâ ellâ**"

olur.

“allah” lafzını mânen ve gerçeği ile oluşturamamışlar “**lâ ilâhe**” (ilâhlar yok) “**illâ ellâ**” (ancak ancak) diye hayal âleminde uçuşup durmuşlar;

sonra tekrar geri dönüp “**ilâhe**”ye yönelerek, “**mutlak ilâh**”a erişmeden hayallerinde kurdukları ilâhlarla baş başa yaşamışlar. İçlerinden çok azı kendi ulaştıkları menzilde tutanabilmişlerdir.

Çünkü buradan sonra ulaşmaları lâzım gelen menzil onbirinci **11. mertebedir** ki bu ise, “allah” lafzında bulunan ancak yazıda ve görüntüde olmayan sadece **lafızda** söylenen “**allah**” lafzının ikinci **2. gizli “elif”**idir.

İşte yazıda ve görüntüde olmayan sadece lafızda olan bu “**elif**”e ulaşmak, onlara koru, titreme ve haşyet verdi, çünkü burası **varlık** ve **yokluk** sınırındır.

İseviyyet hakikatini yaşayanlar mertebeleri gereği **Hakk**’ta fâni olup “**lâ ilâhe illâ ellâ**” (ilâhlar yoktur) dedikten sonra, kendilerini Hakk’ta fani etmiş olduklarından “**illâ ellâ**” diyerek, fakat neyi tasdik edeceklerini oluşturamadıklarından halsiz düşüp öylece kalmışlardır.

Bu mertebenin taklitçileri ise, “**lâ ilâhe illâ ellâ**” derken kolaylarına gelip “**lâ ilâhe illâ ilâhe**”ye dönüştürüp gerilere dönerek, tekrar kesrete ve putperestliğe dönmüşlerdir.

İşte İsâ (a.s.) dünyaya dönmeden evvel son kalan **iki 2** mertebeyi idrâk edecek ve böylece “allah” lafzını gerçekten idrâk ederek söyleyecek ve “**Muhammedî**” olacak ve tekrar dünyaya geldiğinde “**Şeriat-ı Muhammedî**” ile amel ve tatbikatta bulunacaktır.

Daha evvelki bölümlerde “**Kelime-i Tevhid**”in “**nüzûl**” (inişini), sonra da “**urûc**” (çıkışını) ve ayrıca çıkılışını da izah etmeye çalışmıştık ve onuncu (**10.**) mertebeye yani “allah” lafzının ikinci **2. “lâm**”ına “**Mertebe-i İseviyyet**”e ulaşmıştık.

Fakat bu sefer önümüze, **lafızda** olup da yazıda, görün-tüde olmayan bir "mertebe" "**elif**" çıkmıştı.

İşte bu "**elif**"in vücûdunun olmayışı "**sidre-i münte-ha**"dır.

Cebrâil (a.s.)'in "**yanarım**" dediği Hız. Peygamberin "**yanarsam ben yanayım**" deyip yükseldiği yerdir ve oraya ancak gerçek "**Muhammedî**"ler için yol vardır.

Onuncu (10.) mertebedeki sistem diğer mertebelerdeki sistem gibi değildir. Buradan karşıya "**elif**"e ulaşmak, diğerlerinde olduğu gibi burada da imkânsızdır. Çünkü bir **vücûd yoktur**; sadece lafız **ve ma'nâ vardır**.

Oraya geçmek için onuncu (10.) mertebede bekleyen kimselerin onda yapacakları birşeyleri yoktur, çünkü oranın sâkinleri "**fena fillâh**"da fâni olmuş buldukları yerde tam sakin olmuş gibi, hareketsiz görünürler.

Bu hallerinden dolayı kendilerinde kalkıp da bir sonraki aşamaya ulaştırmak için yapacakları talepleri de yoktur, çünkü olamaz.

Buradan yukarıya ancak seçilerek, başkaları tarafından alınarak götürülürler.

O da şöyle olur; kendilerinden geçmiş **Hakk'ta** fâni vaziyette sâkin (sekene) olarak beklemede olanlara **onbirinci (11.) "muhammediyyet mertebesi"**nden bir elçi yollanır; yanlarına geldiğinde "**fâni**" olduklarından farkına varmazlar, ancak o elçi onlara yavaş yavaş dokunur. Bazıları uyanır, bazıları hiç uyanmazlar.

Uyananlar yarı dalgın olanlardır, derecelerini eksik yapanlardır.

Uyanmayanlar ise, gerçekten **Hakk'ta fâni olmuş**, Hakk tecellisi içinde kendilerini tamamen kaybettiklerinden uyanmamışlardır.

İşte bunların arasından seçilen bazı "**fenâ fillâh**" sakin-

leri, oradan alınarak o mertebenin başka bir bölümünde yeni bir ameliyeye tabi tutulurlar.

Şöyleki, kendilerinde, bâtinlarında kemâle ermiş, "**Hakikat-i İseviyye**"nin ma'nâsını alıp, cesedini orada bırakırlar, "**Ma'nâyı İseviyyet**"in kulağına "**Ezân-ı Muhammediyye**"yi (Yeni doğan çocuğun kulağına okunan Ezân-ı Muhammedi gibi) okurlar.

O andan itibaren, "**Ma'nâ-yı İseviyye**" "**Ma'nâ-yı Muhammediyye**"ye dönüşür ve onbirinci (11.) mertebenin kapıları açılmış, böylece o mertebenin namzeti olmuş olurlar.

Bu ameliyeden sonra gelen elçiler, onuncu kattan seçilen çok az sayıda olan namzetlerle, görünmeyen "**elif**"in sakinleri olmak ve oranın halini tahsil etmek üzere onbirinci (11.) kata yükseltirler. Bu merteye "**Tevhid-i Zat**" tır.

NOT= 18-No'lu kasetin (A) yüzünün sonu. Bu sohbeti Hıristiyan cemaatinden olan kardeşlerimiz de dinlemişlerdi.

SOHBET İKİNCİ BÖLÜM

Euzübilâhîmineşşeytanirracîm.

Bismillâhırrhmânirrahîm.

Sohbetimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. mevlâm kolaylıklar versin.

Daha evvelce bahsettiğimiz mevzûlarda, Îsâ (a.s)'ın getirdiği ilim buraya kadardı, sıfat mertebesi itibari ile idi. Sıfat mertebesinde Hakk'ı tanımak ve kendini tanımak'tır. Ancak zâtı ile idrak etmek için, bundan sonra gelen Muhammediyyet idraki ile bütün mertebelerin idraki daha kolaylaşmış ve ortaya çıkmış olmaktadır. Îsâ müntesipleri buldukları yer itibari ile eğer gayret edip çalışma ve araştırma yapmazlar ise bu iki mertebeye ulaşamazlar. Çünkü tavanları buldukları yer itibari ile sıfat ve teşbihtir. Teşbih nedir? Âlemlere rahmet olarak gelen yüce "Ahmed"

"Benim ümmetimin velileri Benî İsrâîl'in peygamberleri gibidir," buyurmuştur sebebi yukarıda bahsedilen mertebeler itibarıyladır. Bayezîd-i Bistami "Biz öyle bir deryanın sahiline ulaştık ki oraya Benî İsrâîl Peygamberleri bile ulaşamadı." İsteriz ki Hıristiyan kardeşlerimiz tutucu olmayan gerçek ârif müslümanlardan iyice araştırsınlar. "Çünkü İnne'd-dîne indellahi'l İslâm" (Sûre-3/ Âl-i İmrân/ Âyet-19.)

Âl-i İmrân Sûresi bildiğiniz gibi İmran ailesinden Meryemden bahseder. "İnned dine indellahl islâm ve mahtefellezine ütül kitabe" Yani "Allah'ın indinde tek din İslâmdır, ancak kendilerine kitap verilenler bu hususta ihtilâf ettiler." Ama yine de bahsedilen avami kısmı yani genel kısım dır. Allah'ın indindeki din tektir, Kur'ân ile bitmiştir. Aslında Mûseviyyet, İseviyyet diye bir din yoktur. Bunlar İslâm dininin bölümlerini getiren Allah'ın Peygamberleridir.

Sûre-i Bakara-Âyet 131 *İz kâle lehû rabbuhû eslim kâle eslemtu li rabbil âlemîn.* "O vakti hatırla ki Rabbîn İbrâhîm'e teslim ol dedi o da âlemlerin Rabb'i ne teslim oldum dedi." Bu gönül hâli ile İbrâhîm (a.s)'ın ulaştığı yer hullet ve teslimiyettir. Allah'ın (c.c.) esmâ elbisesini ef'âl mertebesinde ilk defa tevhid'in babası İbrâhîm (a.s)'a giydirmesi'dir. Şimdi bu ne demektir? Şöyle: O güne kadar gelen peygamberlerden sonra vahdet yani tek Allah, "birlik" hükmünün ilk mertebesini İbrâhîm (a.s) getirmiştir.

Cenâb-ı Hakk, tek bir mertebeli ve tek yönle anlatılacak varlık değildir. Âlemleri büyüklerimiz dörde bölmüşler. Ef'âl madde âlemi, Esmâ isimler âlemi, sıfat âlemidir. İşte bu mertebe İsâ (a.s) mertebesi kaynak aldığı mertebe, aynı zamanda, esmâ mertebesini zuhura getiren mertebedir. Diğeri ise Zat âlemidir. İşte bu âlemlerde en alttan başlayarak aslında altı üstü de yok meselenin ama ifade bakımından alttan diyoruz, ağırlığı yönünden, bunların hepsi birbirinin içindedir. Bunlara tabakalar diyelim. Zat mertebesi sıfat mertebesini ortaya getirmektedir. Sıfat mertebesi, esmâ mertebesini ortaya getirmektedir. Esmâ mertebesi de ef'âl

mertebesini ortaya getirmektedir. Ef'âl (madde) mertebesinde ise bütün varlıklar görüntüye gelip faaliyete geçmektedirler.

Îsâ (a.s) bizim anladığımızı göre sıfat mertebesi kaynaklıdır. Bundan sonra iki mertebe var diyoruz. Bunlar zat ve İnsân-ı Kâmil mertebeleridir, beşinci mertebe de, İnsân-ı Kâmil mertebesini, bütün mertebelerde ef'âl, esma sıfat ve zat mertebelerinde, hepsi ile birlikte ifade ve izah etmektedir. Şimdi, Îsâ (a.s) ile burada fark ne? Îsâ (a.s) mertebesi itibari ile sadece sıfat mertebesi hakikatlerini ortaya getirmekte zat mertebesine ulaşan kişi için deniyor ki, "*tahallaku bi ahlâkılâh.*" Yani "Allah'ın ahlâkı ile ahlâklanın" ve devam ediyor "*tahallâku bi ahlâkı Rasulüllah,*" Yani "Rasûlün ahlâkı ile de ahlâklanın" burada Hz. Muhammed ifade ediliyor ama bütün peygamberlerde kendi mertebeleri itibari ile kastedilmektedir. Çünkü onlar da Allah'ın Peygamberleridir. Bu mertebenin farkı ise; Îsâ (a.s.) bütün konuşmaları sıfat mertebesinden, "*Ben Allah'ın ruhuyum onun varlığını taşıyorum*" gibilerde'dir fakat Muhammediyyü'l-meşrep, Muhammedî hakikatinde eğitime en aşağıdan başlıyor.

Âdem (a.s) Kur'ân-ı Kerîm'in hükmüyle, Âdem (a.s)dan başlayarak daha sonra "*evvelâ ölümü sonra hayatı halketti hükmüyle*" (67/2) kendi varlığını en alt seviyeden birinci dersten alarak ondan sonra onu Âdemiyyet, Nûhiyyet, nefis deryası dalgalarından koruyarak İbrâhîmiyyet, Mûseviyyet, İseviyyet, oradan da Muhammed (s.a.v.)'e kadar getiriyor bu şekilde hepsinin özellikleri alınmış oluyor.

Kur'ân-ı Kerîm'de birçok yerde ifadeler vardır, "*Bütün peygamberlerde sizin için birer ibret ve örnek vardır.*" Bir insanın ilk hayata geçişinde gençliğinde sıfat bölgesini yani İseviyyet hakikatlerini anlaması mümkün olmaz. Bir insana ilk, orta, lise derslerini okutmadan üniversite derslerini okutmak mümkün olmaz. Evvelâ bunun başındaki bağlantıları ile yavaş yavaş temel bilgileri alacak ve bu temel bilgiler üzerine aslî çatıyı kuracaktır. Aramızdaki fark bir bakıma budur, yani Muhammediyyet işi daha küçükten alıyor ama daha yukarıya çıkartıyor ve bir seyr tamamlıyor.

İseviyyet mertebesi ise kendi mertebesinden izah yapıyor. İşte daha alt yapılar olmadığı için, o yaşantıda bunları anlamak zor oluyordur. Alt yapı yok mu? Var, fakat uzaklaşmış. Uzaklaşmış derken şunu demek istiyorum: Geçmiş peygamberler Tevrat'ta da İncilde de var, fakat bunlar sistemli değil biraz serpiştirilmiş, sağda solda ancak araştırıcı olan bir kişi bunları alıp düzenleyebiliyor.

Kur'ân-ı Kerîm'de bunlar daha açık daha bariz gösterilmiş, çünkü şeriat hükmü konmuş, işte bu şeriat da beş hüküm içine insanı sokmuş, şartları beşe indirmiş aslında. Neden? Çünkü insan o kadar dağınık şeylerde şartlanmış ki, bunun dışındaki bütün şartlanmaları, yaşam tarzlarını, anlayışları, kaldırmış kargaşa halinde olan insandan kaldırmış beşe indirmiş ama ne yazık ki, bizler de bu beş şartın kesin şartlanması içinde kalmışız. İslâmiyeti sadece, bu zannetmişiz. Beş ile şartlanma zannetmişiz ve orada kalmışız. Fıkıh imamları abdest alırken, parmakların aralarında kuru yer kalmasın, dirseğinden dört parmak yukarıdan yıkarsan daha iyi olur vb. diyerek İslâmiyeti bu olarak tanıtmışlar, bunlarda mutlaka lâzımdır, ancak İslâmiyet sadece kurallar dini değildir.

İşte bizdeki eksiklik budur. Tefekkür sahası kapanmış, kazanılan bazı zenginlikler islâm müntesiplerini bir rehavete sürüklemiş ve fikri ilerlemeyi durdurmuşlar, elimizde olan o güzel imkânları âriflerin dışında gereği gibi değerlendirememişiz. "*vema kaderullaha Hakk'a kadrihi*" (39/67) yani onlar "Allah'ı gereği gibi takdir edemediler." Bir bakıma hem bizlere söylüyor, ancak bir bakıma da genele söylüyor, işte İbrâhîm (a.s.) Âdem (a.s.) ile başlayan seyr, İbrâhîm (a.s.) tevhide geliyor. Kendi bünyesinde Allahın varlığını idrak etmeye geliyor İbrahim (a.s.) da tevhid-i ef'al "lâ fâile illâllah" Bütün âlemdeki faaliyet Allah'ındır. İşte "*eslim*" "*yarabbi ben âlemlerin rabbına teslim oldum, eslemtü lirabbil âlemin.*" (2/131)

Teslim olmak ne demektir. Kayıtsız ve şartsız muhatap olan kişinin hükmünü hükümranlığını kabul etmektir. İşte İbrâhîm (a.s.) kayıtsız ve şartsız varlığını hakka teslim etmiş ve devam ediyor. "*Inni veccehtü vecchiye fatırı's-semavâti ve'l ard,*" (6/79) "Ben semavât ve arzı var edene vechimi tuttum (yüzümü ona döndürdüm.)"

Burada daha çok geniş mevzular vardır, ancak bu kadarla bırakalım. İbrahim (a.s.) yaşantısının mükemmelliğini anlatan birçok âyetler var ki, yolculara bunlar lâzımdır. İnsanlara gereklidir. İnşallah daha başka bir zamanda toparlarız. İşte böylece İbrahim (a.s.) ile başlayan tevhid ef'al Mûsâ (a.s.) ile başlayan tevhid-i esma, İsâ (a.s.) tevhid-i sıfat, Muhammed (a.s.) ile tevhid-i zat ve İnsân-ı Kâmil, vahdet kemâlinde sona erdi. İşte bu iki mertebe, İseviyyet mertebesinin üstünde olan mertebelerdir. Tekrar söylüyorum, tevhid-i sıfat İseviyyet mertebesi, Tevhid-i zat ve insân-ı Kâmil mertebeleri ise bize aittir. İşte böyle İnsân-ı Kâmil, Kâmil insan. Kim ki, bu mertebeleri kendinde toplamıştır işte o Kâmil İnsandır. Dört bölümü beşincide olgunlaşmış oluyor ve işte ancak bu seyri yapanlar gerçek "*seyr-i fillâh, seyr-i ilâllah*" olmakta aşağıdan başlıyorlar madde mertebesinde madde bedende yavaş yavaş Âdemiyet, Nuhiyyet, İbrâhimiyet hakikatlerini idrak ederek sonra Mûseviyyet, İseviyyet ve İsâ (a.s.)da Hakk'ta fani oluyorlar. En sonunda Muhammed (s.a.v.) mertebesinde Muhammediyyü'l meşrepte, Hakk'ta bâki oluyor.

İseviyyet mertebesinde Hakk'ta fâni/yok mahvoluyor Hakk ile birleşiyor. Fakat Muhammediyyet mertebesinde hayatını Hakk'la sürdürür hâle geliyor, yaşamını onunla beraber yaşar hâle getiriyor ve ayrıca aşağıya dönüş yapıyor. Halkın arasına karışıyor ki, onlara örnek ve öğretici olarak onların düzeyinden başlıyor. Üniversitede doçent, profesör olan bu kişi (profesör), ilkokul öğretmeniymiş gibi işe başlıyor ve ilkokul talebeleri ile birlikte yürümüş oluyor ancak ilkokula gelen başka öğretmen, ortaokula, liseye gelen, başka öğretmen, üniversiteye gelen başka öğretmen oluyor. Tasavvufta ise aynı öğretmen, sıfırdan alıyor onları Hakk'a ulaştırıyor ve sonra tekrar tekrar bu düzeyi devam ettiriyor, bir yol gösterici gibi. İşte aradaki fark bu oluyor.

İsâ (a.s.) bunu sadece kendi bünyesinde yapmış oldu ve sıfat mertebesi itibariyle yapmış oldu. Daha sonra gelen zat mertebesi itibariyle kendi benliğini buldu ve bu bulduğu benliğini baktı ki kendi kimliği ikili bir kimlik bir kendi beşeri varlığı, kimliği var, bir de İlâhi kimliği var. Ey insanlar siz

de de aynı şey var, sadece peygamberlere has bir şey değil biz bunu öğrendik, size de öğretiyoruz, uyanın artık, bu beşerlik ve kimliksiz vaziyetten kutulun, gerçek kimliğinizi bulun diye halkın arasına girin "padişahın sivil olarak halkın arsına girmesi gibi" işte İsâ (a.s.) göğe çekilmesi her iki yolda da neticede göğe çekilmesi Allah'ın yanına alınması Hakk'ta fâni olması vardır. Bizim inancımıza göre de İsâ (a.s.) tekrar yeryüzüne gelecek, ikinci gelişindeki sebep, işte bu zat hakikatlerini idrak edecek ve bunları anlatacaktır.

Bu mevzûyu da burada bırakalım. "işte şu kitapta"

William Miller kitabının içerisinde bazı pasajları okuyalım:

"Kutsal kitapta Tanrı'mızın birçok isimlerini okuruz. Örneğin O'na herşeye gücü yeten, Efendi, Yehova, Sonsuz olan, Yaşayan, En yüce olan, Kutsal ve doğru olan, Kral, Yargıç, Yaratıcı, Kurtarıcı, Halkının çobanı denir. Bununla birlikte biz inanırların en çok sevdiği isim, Gökteki Babamız'dır. İsâ Mesîh Tanrı'dan söz ettiği zaman çoğu kez onu "Babam" diye çağırırdı."

Onlara göre, Kutsal kitapta belirtilen Tanrı isimlerine karşılık, bu bir karşılaştırma olmasın, ancak tanıtma bakımından ifade ediyorum, Kur'ân-ı Kerîm'de, bir Sûre vardır, (Haşr Sûresi 59/21-24) Burada Allah'ın bazı isimleri ve sıfatları belirtilmekte ve daha bir çok yerde de ayrı isim ve sıfatlarla bildirilmektedir. Ayrıca Zâtî yönden de belirtilmektedir. Ancak vakit darlığından şimdilik sadece, (59/21-24) âyet-i kerîme'lerine bakacağız.

﴿٢١﴾ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ
خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

Haşr (59) / 21 : **(Lev enzelâ hâzel kur'âne alâ cebelin le raeytehu hâşian mutesaddian min haşyetillâh, ve tilkel emsâlu nadribuhâ lin'nâsi leallehum yetefekkerûn.)**

"Eğer Biz, bu Kur'an'ı dağa indirseydik, O'nu mutlaka, Allah'ın korkusundan huşû ile boynunu bükmüş, parça parça olmuş görürdün. Ve insanlar için bu misalleri veriyoruz. Umulur ki, böylece onlar tefekkür ederler."

"Hâzel Kur'âne" "İşte bu Kur'an zâttır." "Lev enzelâ" "Eğer zâtî tecelli olarak indirseydik!" "Alâ cebelin" "Dağın-nefis dağının üzerine" "le raeytehu" "Elbette görürdün-yaşadığın anda" "hâşian mutesaddian" "Huşu ve dehşetinden parça, parça" "min haşyetillâh," "Allah'tan gelen bir huşu-haşyet ile" "ve tilke'l emsâlu" "İşte bu misalleri" "nadribuhâ lin'nâsi" "İnsanlar için veriyoruz" "leallehum yetefekkerûn. "Umulur ki tefekkür ederler."

Şimdi bu Âyet-i Kerîme'yi biraz daha yakından incelemeye çalışalım. Genelde Kur'an-ı Kerîm'de iki türlü anlatım vardır bunlardan biri, burada olduğu gibi kurgu-misal yollu sahneler, diğeri ise yaşanmış hadiselerin sahneleridir. Her iki halde de müteşabihat vardır. Müteşabihat ise Kur'an-ı Kerîm'in genişliği ve derinliğidir. Her mertebesi itibariyle içinde barındırdığı ma'nâ ve bilgiler kendinin sonsuzluğu gibi sonsuzdurlar.

Her mertebe geçişlerinde bu Âyet-i Kerîme'nin tecelli ve tesirâtı vardır, sâlik içinde bulunduğu mertebeden daha henüz başlarda, kendisi dahi farkında olmadan bu tecellinin benzerleri ile bir sonraki dersine geçer. Tecellinin daha çok açık ve barizleşmesi, Esmâ mertebesinde Mûsâ (a.s.) rûyet isteğinden sonra vaki olan tecellidir ki belirtilen Âyet-i Kerîme'nin fiili ve fiziki yaşantısının aynıdır. (A'raf (7) /143) Tevhîd-i Ef'âl'den, Tevhîd-i Esmâ'ya geçişi ifade eder. Bu ise Zâtın, Esmâ /Rububiyyet mertebesi'nden tecellisidir.

A'raf (7) /143 : Ne zaman ki, Mûsâ bizim tayin ettiğimiz vakte geldi ve Rabbi onunla konuştu, dedi ki: "Ey Rabbim!. Bana varlığını göster sana bakayım." Cenab'ı Hak da buyurdu ki: "Sen beni katiyyen göremezsin. Fakat dağa bir bak, eğer yerinde durabilirse sen de beni görebilirsin." Hemen Rab'bi dağa tecelli edince onu parça parça etti. Mûsâ da baygın bir halde düşüp kaldı. Vaktaki, ayıldı, dedi ki: "Seni tenzih ederim, sana tövbe ettim ve ben imân edenlerin ilkiyim."

Nisa (4)/158: Âyet-i Kerîme'sinde ise, Îsâ (a.s.)'ın Esmâ mertebesinden, Sıfat mertebesine, "Fenâ fillâh (Hakk'ta fani olma)" mertebesine geçişi ifade etmektedir. Bu ise Zâtın "Sıfat/Hakk " mertebesinden tecellisidir. Bu tecelli de, Îsâ (a.s.)'da kalmamıştır Yukarıda kısmen ifade edilmişti.

Nisa (4)/158: Bel refeahullâhu ileyhi. Ve kânallâhu azîzen hakîmen.
Hayır, Allah onu, kendisine yükseltti. Ve Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿﴾

Haşr (59) / 22: **(Huvallâhullezî lâ ilâhe illâ huve, âlimu'l ğaybi ve şehâdeh, huve'r rahmânur rahîm.)**

"O Allah ki, O'ndan başka İlâh yoktur. Gaybı ve şehadet âlemini bilir. O; Rahmân'dır, Rahîm'dir."

(هُوَ) Görüldüğü gibi (Hu) asli halinde (He) ve (Vav)

harflerinden meydana geliş haliyle yazılmaktadır. İki gözlü (He) harfi yalnız başına olunca kelimenin içindeki ma'nâ'lara göre ifadelendirilir. Ancak yukarıda da görüldüğü gibi, tecelliye dönük, Zâtî bir ma'nâ murad edildiğinde yanına (Vav) harfi gelmektedir. Böylece (Hu) olmaktadır, Onun da ma'nâsı bilindiği gibi (O) demektir. (He) aynı zamanda "Hüvviyyet-i Mutlaka" yı ifade etmektedir. Tek gözlü hâli Zâtının Hüvviyyetini, iki gözlü hali ise, hem zâtının hem de, mahlûkunun hüvviyyetini ifade etmektedir. (He) harfi kullanışta iki görüntüdedir biri yukarıda olduğu gibi, iki gözlü, diğeri de tek gözlüdür. Tek gözlü kullanışta sadece Zâtî, iki gözlü kullanışta ise, zuhura dönük tecellileri ifade etmektedir. Yanına gelen (Vav) harfi ise onun Zâtî tecellisinin âlemlere yayılışını ifade etmektedir. Bu yayılışta ilk defa hakikat-i İnsaniyye-sıfat mertebesinden başladığından, buradaki (Vav) "İnsân-ı Kâmil"deki "Velâyet-i Hakikî"yi ifade etmektedir ki, Bunun da ilk tecellisi "Hakikat-i Muhammediyye" dir. İşte O'ndan "Huu" dan başka bir ilâh yoktur.

Gayb'ı da şهادeti de bilir. Çünkü, Gayb-ı Hakk, Şهادeti Halktır, ikisi aslında birdir. O da kendisinden başkası değildir, kişi kendinde olanı da bilir. Bilmiyorsa, bilmediği şey kendinden dışarıda dır. Hakk için böyle bir şey söz konusu değildir, bütün varlıkta zâhir ve bâtın mevcûd ve tasarrufta dır.

Rahmân ve Rahîm bizde en çok kullanılan isimlerdendir. Peki Rahmân ne demek, Rahîm ne demektir? Deki! Rahmân Cenâb-ı Hakk'ın ilk zuhuru kendi varlığından ilk tecellisidir, Rahmân tecellisi bütün âlemi içten ve dıştan kuşatmıştır ve burada genel hükümde "Bu günahkârdır, bu mûti'dir", diye kesinlikle bir ayırım yapılmaz her şeyin rızkını verir. İster kendine giden yolda olsun, ister zıt yolda olsun ne tür yaşam içerisinde olursa olsun. Ulûhiyyet Rahmâniyyete dönüşmektedir. İşte bu öyle bir Rahmân'dır ki, taşın neye ihtiyacı varsa onu verir, bir çiçeğin neye ihtiyacı varsa verir, yılanın da zehir yapmak için neye ihtiyacı varsa onu da halkeder. Muhyiddin-i Arabi öyle diyor, ezelde tasavvur halinde olan a'yân-ı sabitede proje halinde onlara ne istihkak

verilmişse o varlıklar bu istihkaklarını istemek te haklıdır ve onu alırlar. Sizler bir iskemle yapacaksınız o porojede ne varsa onu isteyeceksiniz. Ama normalde bir iskemlenin yapılabilmesi için bir ağaca ihtiyaç vardır, ham maddesi genelde ağaçtır, işte yapılacak olan o iskemle o ağacı istemektedir. O ağacı talep etmektedir, mademki sen beni iskemle yapacaksın, o halde bana lâzım olan malzemeyi ver. İşte o malzeme ile de o iskemle meydana geliyor.

Cenâb-ı Hakk ezeli âlemde programını kurduğunda, hangi varlık neyi meydana getirecekse onun malzemesini istemesi hakkıdır. Gerçekten de hakkıdır. İşte Rahman bütün varlıkta eksisine fazlasına, sağına soluna, bakmadan bütün varlığı nerede ne gerekiyorsa öylece meydana getiriyor. Bir başka düşünürün ifadesi ile Cenâb-ı Hakk'ın ilk tecellisi ve insanlara ilk rahmeti odur ki, varlığından varlık vermesidir. Yani Rahmâniyyetinden varlık vermesidir.

Rahîm de işte bütün bu varlığı bu şekilde idrak eden yani bütün bu varlıkta Rahmâniyyetinden nasibini alanların içinde idrak şuur sahibi insanlardır. Bunların da tamamı katili, hırlısı, hırsızı, hepsi Rahmâniyyetinden istihkakını alıyorlar, ama bunların içersinde ikinci bir tecelliye sahip olan, Rahîm tecellisini de alıyor, bunlar da daha özel hayata ulaşan insanlardır. Onun için Rahîm, Rahmândan sonra geliyor. Rahmân ve Rahîm, kime ki Cenâb-ı Hakk gönülden bir pencere açıyor. İşte o ona Rahîm den uzanıyor, Rahmân tecellisi umumî, Rahîm tecellisi ise hususidir.

Kime ki, Rahîm tecellisi düşmüş, "Ona büyük kazanç olmuştur." diyoruz ki, hani içimden düşünürken ah bir açıldı ki, İşte Rahîm tecellisi. Rahmân tecellisi bizi konuşturur, her türlü kelâmı konuşuruz. Ama Rahîm tecellisi ile ancak özü konuşuruz, Bir başka ifade ile derler ki, Rahîm tecellisini Cenâb-ı Hakk ahirette cennet ehline yapacaktır. Ancak Hakk ehlini cennet-cehennem pek ilgilendirmez, ister cennetine koyar ister cehennemine, onun bileceği iştir, ama Rahîm'den bu dünyada ne alacağımız vardır, bize o lâzımdır. Geleceği bırakalım Mevlânâ Hz. "Ben veresiyeye bakmam ben nakde

Bakarım" demekte. Bu gün cebimde ne varsa o benimdir, bir de diyor ki! "*Bugünkü ayranımız önümüzde oldukça başkasının balını baklavasını ne yapayım,*" yapabilmişsen ayran dahi olsa kendi malındır, kendi üretimindir.

Bir de derler ya hani: Ticaret ehli misin? Üretici misin? Pazarcı mı, İmâlâtçı mısın? İşte kişi pazarcı olursa, eskiden saz şairleri söylerdi ya, "Usta malı satıyorum" derlerdi. Daha evvelki ustalarının yazmış olduğu sözleri tekrar ederler. Ve az da olsa kendi ürettiklerini de satarlar. İşte bu Rahîm tecellisi kendine gelen malı satmaktır. Başkalarından naklen alıp satmak değil, kendi ürettiği kendi imal ettiği malı ve kendine gelen özel tecellileri değerlendirmektir, ancak bunların da iyi değerlendirilmeleri lâzımdır. Acaba haktan mı geliyor yoksa hayalden mi? Nefisten mi şeytandan mı kaynaklanıyor? Bunu ayırdedebilmek gerekiyor.

Mûsâ (a.s.) bahsinde Mûsâ (a.s.) bütün varlığı ile İlâhî vahyi işliyor. Yani bütün hücreleri kulak kesiliyor idi, o anda sadece bir kulaktan değil, kulakları tıkalı bile olsa Mûsâ (a.s.) aynı şiddetle aynı kelâmı, vahyi yine alacaktı, o zaman sadece kulak vasıta değildi. İşte böyle bir şey, bir bilgi, kişiye gelirse tek yönlü o bir varlıktan yani mahlûktandır. Bir mahalden bir yönden bir istikametten değil de her taraftan geliyor ise; o İlâhîdir. Aradaki fark budur. İşte Rahîm hangi mahalde, mahal yani şöyle diyelim, saksı, bizde bir bakıma saksısız aslında saksının çok ilerisindeyiz. Hakk'ın Zâtındayız, bizdeki zuhurlarının saksısız. Bir düşünür şöyle demiş? o kadar güzel şeyler söylenmiş ki!

"O'nu bu hüsn-ü vech ile görenler, korktular

Allah demeye, döndüler insan dediler."

İşte Rahîm tecellisi olduğu zaman bu hakikatleri yani gerçek hakikatleri bizlere bahşediyor.

Bu hususta daha geniş bilgi, (9 Sûre-i Rahmân ve 35 Fâtiha Sûresi ve besmele-i şerif) isimli kitaplarımızda mev

cuttur, dileyenler oraya bakabilirler.

﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

Haşr (59) / 23 : **(Huvallâhullezî lâ ilâhe illâ huve, elmeliku'l kuddûsu's selâmu'l mû'minu'l muheyminu'l azîzu'l cebbâru'l mutekebbir, subhânallâhi ammâ yuşrikûn.)**

"O Allah ki; O'ndan başka İlâh yoktur, Melik'tir, Kuddüs'tür, Selâm'dır, Mü'min'dir, Müheymin'dir, Azîz'dir, Cabbar'dır, Mütekebbir'dir. Allah, şirk koşulan şeylerden münezzehtir."

Gelelim tekrar El **Melikü**, Cenâb-ı Hakk'ın melik ismi olmasaydı bu âlemdeki varlıkların kendilerine has hiçbir mülkü olmazdı, yani diyoruz ya "Benim iskemlem var, arabam var, evim var mülkiyetimiz var." İşte Cenâb-ı Hakk'ın "Melik" ismi olmasaydı hiç birimiz bir mala sahip olamazdık. Çünkü onun bütün esması insanda zuhur etmektedir, bütün varlığı en geniş ma'nâda insanda zuhur etmektedir.

Ehlullahtan birisi demişki anlayamadığım bir mesele var. Nedir o diyorlar. "İnsan mı Allah'ın aynası oldu yoksa Allahı insanın aynası oldu? Bunu çözemedim" demiş. Çözüştür de bizlere yol açsın düşünceye sevketsin diye herhalde böyle demektedir. İşte Melik ismi bunu ifade ediyor.

Kuddüs: Eğer Cenâb-ı Hakk'ın Kuddüs ismi olmasaydı, bizim de hiçbir mukaddesiyyetimiz olmazdı. Ondan bize güneşin ışığı gibi gelen, tecelli eden Kuddüs ismi böylece zuhura çıkmaktadır.

Esselâm: İşte bu selâm sözcüğü de çok değerli bir sözcüktür. Hani namaz kılariken -namaz kasetlerinde vardır-

namazın içinde (94) tane selâm sözcüğü geçmektedir. Tahiyatta ve selâmlarda. Ayrıca beş vakit namazın kendileri de birer selâm olmakta, o zaman selâm (99) adet olmaktadır ki bu da (99) esmânın mütekabili / karşılığıdır. Bu hususta daha geniş bilgi "Namaz (salât)" kitabımızda mevcuttur, oraya bakılabilir.

Ayrıca Cenâb-ı Hakk'ın Yâsîn Sûresinde "*Selâmün kavlen mi'r rabbirrahim*" (36-59) Yani Cennet ehline "*Rahim olan Rabb'in selâmı/sözü vardır.*" Daha sonra Rahmanın yeryüzünde öyle kulları vardır ki bazı kendini bilmezler onlara sataşırlar, küçük ve hafif görürler onlarda, "*sizlere selâm olsun derler ve yürürler*" (25/63) onlarla mücadele etmezler, selâmette olun derler onları kendi hallerine bırakırlar. Selâm ismi/sözü ayrıca insan varlığının kaynağıdır. Her varlığın Esmâ-ül Hüsnâdan aldığı bir kaynak vardır. Meselâ melekler hangi isimden, cinler-şeytanlar hangi isimden kaynaklanıyor. *Efendim insanlar hangi isimden kaynaklanıyor?* İşte insanların ve Hazreti Peygamberin ruhu insanların ruhu dolayısı ile selâm isminden kaynaklanıyor.

Selâm ne demek, gerçek ma'nâda ne demek? Selâm, ilk anlayışta selâmette olan demek. Genel anlayışta selâmette olmak, rahatta olmak, hoşlukta olmak, ama bunun dahi derin ifadesi "**kendinde olmaktır**" Selâmette olan bir insan huzurlu olan kimse demektir, huzurlu olan kimse de, tefekkürde olan kimse demektir. Huzursuz olan kimse tefekkür yapamaz, çünkü kafası karışıktır, sağa sola, oraya buraya takılıp kendine dönemez, kendini düşünemez, kendini toplayamaz Sağda solda takıntılıdır. İşte selâmette olan kişinin gerçek hali kendinde olmaktır, kendinde olan ma'nâsınadır. Kendinde nasıl oluyor insan? Kim kendindedir? Allah ile kendinde olan yani İlâhî varlığını idrak etmiş, Allah'ın kendinde olanı ki, Allahtan başka zâten bir varlık olmadığından, kendi varlığını ortadan kaldırıp, fenâ fillâh olmuş, oradan baka bil-lâh'a ulaşmış ve kendi hakikatini idrak etmiş, yani selâmette olmuş. İşte Müslümanların selâm vermeleri bu hakikate dayanıyor. Selâmün aleyküm, yani sen Hakk'la berabersin kendindesin ma'nâsınadır ama biz bunu maalesef yanlış an-

lıyoruz. Aksine eksi bir şeymiş, gericilikmiş, gibi de kaldırıyoruz, yerine ne koyuyoruz "günaydın, tünaydın, bonjur, bonsuar" gibi şeyleri kabullenmeye çalışıyoruz bunu da ilerici-lik hükmü ile yapıyoruz. Ama işte selâm'ın hakikati buraya dayanıyor, İşte insanların kaynağı selâmdır.

El Mü'min: Mü'min îman eden ma'nâsına, îman eden ama neye etsin, neye îman eden, gerçeklere imân eden ku-ru kuruya îman değil, annem babam dedi diye değil, îmanı üçe ayırmışlar: Birincisi Taklidî iman, kulaktan duyma, işte annem müslümandı, babam da müslümandı, bende müslüman olayım, evde annemi babamı namaz kılar-ken gördüm, bende arkasında kıldım, işte bu şuarsuzca bir îman, bilmemki bu îman nasıl bir imândır.? Lâfzi îman, birincisi bu, kelâm îmanı, taklidi îman. İkincisi: Tahkiki îman, hakiki îman, kendi Allah'ın varlığını idrak safhasına gelmiş, ancak bunun ötesinde, daha çok safhalar vardır. Şebüsteri "*Daha ne kadar ananın babanın dini üzere gideceksin?*" yani daha ne kadar taklit ehli olacaksın, der. Sonra bu îman biraz daha şurlanmış bir îman, bunun kemâlinde "Îkân" yani "yakîn" geliyor, yakınlık değil, yakın kelimesi ile "yakîn" kelimesi birbirine benzer yakîn kelimesi (Kaf) iledir yakın kelimesi ise (kef) iledir kaf ile kef arasında fark vardır. Biri ince biri ka-lındır ama lâtin harfleri ile aynı sesi vermektedir.

﴿٢٤﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِي الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

59/HAŞR-24: (Huvallâhu'l hâliku'l bâriû'l musavviru lehu'l esmâu'l husnâ, yusebbihu lehu mâ fi's semâvâti ve'l ard ve huve'l azîzu'l hakîm.)

"O Allah ki; Halkedici'dir, Bâri'dir, Mûsâvvir'dir, güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanlar O'nu tes-pih eder. Ve O; Aziz'dir, Hakîm'dir."

Hüvallahü'llezi. Yine O öyle bir Allah ki, "hâlikun" halkedicidir. Genelde bu ismin karşılığı meallerde "yaratıcı" olarak geçmektedir. Aslında ise yaratma diye bir hâdise yoktur. "Kamus-ı Aşk" 'da "Büyük aşk kitabı"nda yaratma diye bir kelime yoktur. Onun yerine zuhur ve tecelli vardır. Yaratma iki varlık arasında oluşan bir şeydir. Yoktan varetmek yaratmak için, kişi bir başka kişiden bir başka özellikten malzeme alması lâzımdır ki, onu kendisindeki ile birlikte imâl edip başka bir şeyler üretsin, bu âlemde haşâ Allah'tan başka bir varlık yok ki, kişi ondan bir malzeme alıp yeni bir şey ortaya getirsin, yaratmış olsun. Yani yok olan bir şeyi ortaya getirmiş olsun, böyle bir şey yok, bizim bildiğimize göre âlemde tek varlık olduğuna göre, dolayısı ile o tek varlık da kendi malzemesini kendi kullandı, kendi kullanıyorda, kullanacak da. Dolayısı ile kendi malzemesi ile kendi yaptığı, kendinden çıktı ise, ona zuhur denir, yaratma denmez. Aradaki farkı anlayabildik mi?

İşte büyüklerimiz bu yüzden "Kamus-ı Aşk" da yaratma kelimesi yoktur,onun yerine zuhur ve tecelli vardır, demişler ve de çok güzel söylemişler. Ama bu ifadeyi anlayacak fazla kimse olmadığından genelde, zuhur ve tecelli "yaratma" olarak kabul edilmiş, insanların kolayına gelmiş. Cenâb-ı Hakk yarattı, bizleri yarattı. Tabî bu da geçerli ama Cenâb-ı Hakk'ın kelâmı bir tek kelime ile bağlanıp anlaşılacak sözler değildir. Kelâm, Allah'ın kelâmı'dır. Herhangi bir insanın yazdığı roman gibi değildir. İşte, denizde fırtına oldu, yirmi kişi boğuldu gibi. Bu, bu kadardır başka anlamı yoktur.

Ama Cenâb-ı Hakk bir yazı gönderdiği zaman onun kendine has genel ifadesi olduğu gibi bir de, her mertebesi itibariyle birçok ma'nâları vardır. Bu hususta peygamberimiz bana verilen ilk şey "cevamiü'l kelîm" dir demiştir. Yani kelimelere camî olmak, az kelime ile çok ma'nâ ifade etmek, özelliği bana verilmiştir, buyurmaktadır. Yani bir kelime, öyle bir kelime söylüyor ki, onun içinde hem ef'âl âlemini tatmin edecek cevap çıkıyor, hem esma âlemini hem sıfat âlemini hemde zat âlemini tatmin edecek değer-

lendirecek ma'nâ çıkıyor. İşte Allah kelâmı budur, onun için genelde "hâlk" kelimesi her ne kadar yaratma olarak kabul görüyor ise de aslında "zuhur" kelimesidir. Eğer Cenâb-ı Hakk yaratma hükmü ile bu âlemi meydana getirmiş olsaydı o yaratma halini tek bir kelime ile ifade ederdi âlemlerin varlığının zuhura geldiği beyan sadedinde Cenâb-ı Hakk bir çok kelime kullanmıştır. Sadece hâlk kelimesi ile bırakmamıştır. Nasıl diyor, "ceale" kelimesi var. Bir örnek olarak "ve iz kale Rabbüke lilmelâiketü inni câilûn fi'l ardi halifeh"

"Câilûn" diyor "Halikûn" demiyor. Tefsirde genelde "yaratacağım" diye geçiyor, ama orada "halikûn" diye bir şey yazmıyor "Câilûn" yazıyor, ceale kelimesi ile başka bir varlık ifade ediyor, bunu da biz şöyle anlıyoruz, "halâka" kelimesi ile umumi bir zuhur, "ceale" kelimesi ile özel bir zuhur, özel bir tecelli, özel bir konum anlıyoruz, bunun yanında "fâtır" kelimesi vardır, "fatırı's semavati velard" (14/10) "Cenâb-ı Hakk semavat ve arzı fitratı üzere halketti" yani güneşi güneşlik fitratı üzere halketti, dünyayı dünyalık fitratı üzere halketti, suyu da suluk fitratı üzere halketti. Suyu ateş şeklinde halketmiş, meydana getirmiş olsaydı görev yapamazdı. Su, su görevini, ateş de ateş görevini yapamazdı. Ateş gibi görünürdü ama yakmazdı. İşte hangisinin öz fitratı neyi gerektiriyor ise onu meydana zuhura getirdi, fitratı üzere. Böylece semâvat ve arzı fitratı üzere halketti. Arıyı arı fitratıyla, sineği sinek fitratıyla, sivrisineği sivrisineğin fitratı üzere. İşte her varlığı kendi fitratı üzere halketti.

Sonra icad deniyor. Bunu da kullanmazdı, sadece haleka kullanırdı. İcad da daha evvelce görülmemiş bir zuhurunu yeni bir zuhur olarak meydana getirmesidir. Şimdi Cenâb-ı Hakk, "halâka's semavati ve'l ardi bil hakkı" (64/3) "Semâvat ve arzı Hakk olarak halketti" Hakk üzere halketti, işte Cenâb-ı Hakk, bu Hakk kelimesine Hakk esmasına, araya bir beşer lâm'ı varlık lâm'ı koydu, buna halk dedi, yani kendi hakkaniyetini, kendi Hakk olan isminin arasına bir lâm koydu, bu varlık lâm'ı oldu. Bir de ha'nın üstüne bir benlik noktası koydu Böylece hakk olan ismini, halka tebdil etti, yani bu âlemleri halk, olarak zuhura getirdi, yani kendi ismi-

ne, halk ismini verdi, bizde halk'a âlem dedik, ve insanları kastedtik, aslında bütün varlık âlemi, halkı kastedilmiştir. İşte cenâb-ı Hakk, Hakk esmasının arasına "h-k" bir lâm koydu "h-l-k-" oldu ve buda beşeriyet ve varlık lâm'ı oldu, bunu da, kendine perde yaptı, kendisinde o halk isminde gizlendi, işte bu yaratma değil, zuhurdur. Bu da teşbih oldu.

"El-Bariü" O her şeyden beridir.

"El-Musavvirû" O tasvir eder, her şeyi sûretlendirir, her şeyi hakkıyla, nerede, ne şekilde, sûretlendirecekse öyle sûretlendirir.

"Lehül esmâ-ül Hüsnâ" "Güzel isimler onundur" ve bu güzel isimleri ile her şeyi dilediği gibi sûretlendirir. Ve "yüsebbihu lehu ma fi's semavati velard" semâvat ve arzda ne varsa, her şey onu tesbih etmektir.

"Ve hüvel azizü'l hâkim" "Ve yine o azîz/yüce ve hakkıyla hükmedicidir."

Kur'ân-ı Kerîm'in bu Âyetlerinde ve daha diğer başka Âyetlerde Cenâb-ı Hakk (c.c) hakkında geniş olarak bilgi verilmiştir.

Yukarıda başladığımız aynı kitaptan devamla; sayfa 18.

"Bildiğimiz kadarıyla bütün peygamberler Tanrı'nın dostu İbrâhîm'in ve oğlu İshâk'ın soyundan gelmiştir."

İbrâhîm ve İshâk'ın soyundan tenzîh ve teşbîh yolu gelmiştir. Bu husus çok mühimdir. Oysa İbrâhîm (a.s.)'in öteki oğlu olan İsmâîl (a.s.)'in soyundan Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'den bütün bunları toplayan tevhîd yolu gelmiştir. T.B.

Burada dinleyeci misafirimiz olan Âsevi cemeatinin söz-

cüsü düşüncelerimizi cevaplıyor o cevapların sonuna (M.K.) rumuzunu kullanacağım, bu rumuz "*Misafir kardeşimiz*" demektir. Benim konuştuğum satırların sonuna da (T.B.) "*Terzi Baba*" rumuzunu kullanacağım.

Şimdi o hususta şöyle yorum var. Bilindiği gibi İbrâhîm'in oğlu olmuyordu Sara kısırdı. İbrâhîm de belirli bir yaşa gelmiş idi. Aslında **İshâk** "*ahid-sözleşme*" çocuğu olduğu için yani Allah'ın inayeti ile dünyaya gelen. Yani Allah verirse olan ma'nâsına'dır. (M.K.)

Not: İbranicede **İshâk**'ın "**Gülme**" anlamına geldiği söylenir. (**İsmâil**) İse: Allah'ı dinleyen, Allah yolunda yürüyen, Tanrı'yı işiten anlamlarına geldiği söylenir.

İbrâhîm (a.s.)'ın iki oğlu vardı biri İsmâil diğeri İshâk. Ayrıca onun iki çocuğu daha vardı ki, isimleri Medyen ve Medain idi, Mûsâ (a.s.)'ın kayınpederi Şuayb (a.s.) onların birinin soyundan idi. İsmâil Mekke'de kaldı ve onun neslinde de Hz. Peygamber, yani Hz. Muhammed'in soyu geldi. İşte bu kitabı yazan değerli kardeşimiz ya bunu anlayamadı veya tek taraflı düşünerek yazdı. Mutlaka bir kastı yoktur ama herhangi bir kişi bunu eline alsa ve okusa, ister istemez bu fikre kapılır, ancak bu söylediği Mûsâ ve İsâ (a.s.) lar kanalıyla doğrudur, diğerlerini kabul etmeyebilir, yani İsmâil (a.s.) peygamberliğini veya kâle almaz onun için gerekmiyordur, ama Allah'ın Peygamberi olduğu için ve İbrâhîm (a.s.) oğlu olduğu için, İbrâhîm (a.s.) inanlısı olan bir kimsenin bunu kabul etmesi lâzımdır.

Şimdi şurası çok mühim bir mevzûdur, biz bu kanalı takip ediyoruz, İshâk (a.s.) Yâkub (a.s.)'a Yûsuf (a.s.)'a Benî İsrâîl'e, On iki sıbt'a, nihayet Mısır'dan çıkış Mûsâ (a.s.) Hârûn (a.s.)'ın "levi" sıbtından olması tevrati alması bu kanaldan Mûsâ ve İsâ (a.s.)'lar geliyor. Şimdi buraya gelen kanal her iki kanalın da babası İbrâhîm (a.s.) Yani Mûsevilik, Hıristiyanlık ve Müslümanlık. Bu dinlerin aslında babası bir,

kaynağı bir vahdet yani tevhîd-i ef'âl, İbâhîm (a.s.) ile do-ruğa ulaşan tevhid, İshâk (a.s.)'dan sonra gelen Mûsâ (a.s.) ile tevhid-i esmâ'ya, diğer taraftan tenzihe ulaşıyor, bir kanal daha atlıyor, İsâ (a.s.)a ulaşıyor teşbihe geçiyor, ve orada kalıyor, Yine aynı kanaldan Muhammed (a.s.) geli-yor, böylece tevhid-i zâta geçiliyor. Karşımıza iki tane tevhid çıkıyor, biri tevhidin ilki, madde tevhidi, fakat son tevhid bütün mertebelerde birleşim oluyor. Ef'âl esmâ sıfat ve zat tevhidlerinin birleşmesi oluyor. Şimdi İbrâhîm (a.s.) asli ola-rak İsmâîl (a.s.) vasıtası ile yine buraya geliyor, Yani birinde asaleten peygamberlik geliyor, diğerinde ise vekâleten geli-yor ve yine neticede asaleten Hz. Muhammed'de zat merte-besi zuhura geliyor. (T.B.)

Aynı kitaptan devamla,

"Tevrât, Kutsal yasa insanları kurtaracak güçte değildi."

Tevrat / Ahd-i Atik. *"Tevrât, Kutsal yasa insanları kurtara-cak güçte değildi."* Bu ne demek oluyor? Bütün bu haliyle tevrata inananlara karşı Tevrat'ı inkâr değil mi? (T.B.)

Öyle değil de, şöyle söyleyeyim ben onu; **yani** yasayla insan belirli bir yere kadar gelir. Asıl o yasanın kişinin rûh-unda uyandırması gereken, aşması gereken mertebeler var-dır. Eğer o yasalar insanın yaşamına geçmiyor ise, bir anlam ifade etmiyor, sadece bir yere kadar gidebilir, ondan sonra atlamak lâzım, yani oruç tutarım, camiye giderim yahut kileseye giderim, dua ederim, peki sonra bunları kural ola-rak yerine getirip böylece, yasayı yerine getirmiyorsa bir şey ifade etmiyor. Bu yasanın senin rûhunda yaşam suyuna ka-vuşturması lâzım, orda kasdetmek istediği şey, o Yasa insa-nı kurtarmaz, yaşamında bir anlam ifade etmiyorsa yani yasa bir yere kadar yetersiz kalıyor. Belirli bir safhaya geli-yor ondan sonra yaşanması gereken bir mertebe daha var dediniz.

“İnsân-ı Kâmil” (T.B.)

Ondan sonra, bence oruç safhası. Safha olarak görürsek, dua safhası, bunları inkâr etmiyorum, dua kişinin alıştırmaması ama, sadece dua ediyorsa ne anlamı var? Birisi vardı Kayseri’den, “Yarın, ben gene oruç tutacağım” dedi ama çıkınca ben seni gene aldatırım diyordu. Onun oruç tutup camiye gitmesi ne anlama geliyor, ama gitmesem suç diyor! Ben de diyorum ki! daha büyük suç işliyorsun, gitmenin senin ruhunda alıştırmaması olmamış, bunların seni bazı şeylerden men etmesi, yaşamını değiştirmesi lâzım, kendi gözüne göre değil Allah’ın gözüne göre olması, onun bildirdiği şekilde doğru bir şekilde yaşamalı, kendi yaşamında, beni ben olmaktan çıkaracak, ben şimdi eskiden sadece İshâk’tım, ama ben artık sadece İshâk değilim, Allah’a inanan bir İshâk’ım o zaman kendi kafama göre değil Allah’ın gözünde doğru olanı yapacağım.

Eskiden kendi doğrularına göre, kendi kurallarına göre yaşardım, herkes kendi bildiği şekilde Allah’ı algıladı, bu şekilde kendi yaşamını düzenlerdi, kaç tane insan varsa hâşa, o kadar da Allah olurdu. Şimdi o zaman ben diyorum ki, meselâ o zaman benim vicdanım rahat diyor, benim vicdanıma göre gerek yok diyor, iyi ama sadece sözle yaşamıyoruz. Allah sadece bir varlık değil, sözü de, ruhu da var, onun sözünü de, ruhunu da, yaşamımıza geçirmemiz lâzım. Sözünden uzak yaşayan, Allah’ı var olarak Allah’ın varlığını kabul eden binlerce Müslüman var, tamam diyor fazla derine dalma, dalarsan aklını oynatırsın diyor.

Ben daldıkça hiç aklımı oynatmıyorum, dadıkça rahatlıyorum. Onlar denize bakıp ne kadar güzel diyorlar, ama denizin görüldüğü kadar dibinde de, daha ne kadar güzellikler var, denizin dibini gören insanlar bir daha denizden çıkmak istemiyorlar. Çünkü orada çok güzellikler var, boğulmaz korkmasın, yani kimse de boğulmamış, yüzme bilersen tabî, ben bunu kasedtim. Burada yasayla denizin güzelliğini görüyoruz ama deniz dediğimiz bütünüyle o değil, yasa bizi anahtar deliğinden baktırıyor. Ama eğer onu açarsak, artık anahtarı takip içeri girmek lâzım, Allah gerçekleri göstermiş,

eğer Tabî öğretmen bir yere kadar, bize bir şeyler öğretir yasa, ama onunla yetinmez insan, daha ileriye giderek bunu aşması lâzım. (M.K.)

Yasa, belirtildiği gibi çok dağınıklıktan kurtulmak için. Sınırlandırmak için ama, orada kalırsa gene sınırlanmış olacak, bunların dışına çıkarsan çok daha zararlı çıkarsın, belirleyici ve toplayıcı hale getiriyor, burada kal demek değil, bu şakuli olarak buradan yükselmen gerekiyor. Yanlardan dışına çıkış değil, ama içinden yukarıya doğru çıkış. (T.B.)

Yasa benim hudutlarımı (sınırlarımı) gösteriyor, bir benzetme olursa, ben îman hayatını bir merdivene benzetiyorum. Merdiven yukarı çıkmak için bir araçtır, ama bu merdivenin iki uzantısı vardır ve aralarında da bağlantılar vardır, bunlardan birinin ismini îman koyarsak, diğerini de itaat koyar, ara bağlantılarını da Allah'ın sözleri olarak kabul edersek, ancak onlara tutunarak yükseğe çıkmak mümkün olmaktadır. Eğer tek yükselen bir direk olsaydı, dört elle de sarılsak iki ayağımızla da, belli bir yere kadar çıkarız ama yoruluruz gücümüz yetmez. İman, itaat ve Allah'ın sözleri, bizim dayanak noktalarımızdır, böylece rahat, rahat yükselebiliriz. Çünkü yaşantımızda bu olacak, yasa sadece îman etmek değil. İtaat de şarttır tabî ve Allaha'nın sözleri de bu îman ve itaati birbirine bağlıyor ve îmanlının ve inanlının, kişinin daha rahat yükselmesini sağlıyor. Kolaylaştırıyor. Çünkü yasa bir yere kadar, sadece yasa bizi yorar, kollarımızda ve ayaklarımızda güç kalmaz. İşte o kasedtiğimiz sözde, muhakkak ki doğru öğreten yoldur. (M.K.)

Aynı kitap sayfa (22) de *Ahd-i Atik 39. beş kitap Tevrat adı ile bilinir. Bunlar Tanrının yönetimi altında Mûsâ tarafından yazılmıştır.*

Evet vahiy yoluyla, burada kastedilen şey; yazan kişi değil yazdıran kişidir. **Vahiy yoluyla** Bugün peygamberler de bir vahy yoluyla konuşandır, ha yazmış kaleme dökmüş, ha konuşmuş, aynı kişi konuşan ve yazan. Bu beş kitap gene tanrının yönetiminde tanrının vahyi ile mûsâ tarafından yazılmıştır. Önemli olan vahyin kişiden kaynaklanmadığı Rabb'den kaynaklandığıdır, Cenâb-ı Allah'dan kaynaklandığıdır, yani kutsal yazılar hangisi olursa olsun tanrı eksenli Rab eksenli, vahy etmesiyle olmuştur, yani buna inanıyoruz. (M.K.)

Yalnız asıl Tevrat'ın Tur dağında Mûsâ (a.s.)'a levhalar halinde verildiği bildirilmektedir. (T.B.)

O on emir verildi. Çalmayacaksın zina etmeyeceksin insan öldürmeyeceksin anana babana hürmet edeceksin.... (M.K.)

Aynı kitap sayfa 26. -

"Mesîh inanırları sonradan gelen kitapların öncekileri geçersiz kıldığına inanmıyorlar. Örneğin İncil'in Tivrât'ı ortadan kaldırdığına inanmıyoruz. İsâ'nın kendisinde "Kutsal yasayı ve peygamberleri yıkmaya geldiğimi sanmayın, ben onları yıkmaya değil tamamlamaya geldim" dedi. (Matta, 5/18) Lisede okunan kitaplar ortaokulda okunan kitaplar ile çelişkiye düşmez, onları geçersiz kılmaz, tersine üst sınıfların kitapları alt sınıflarda kullanılanları daha geniş şekilde tamamlar, böylelikle de Tanrı'nın sonradan verdiği kitaplar daha öncekileri ortadan kaldırmaz ancak insanların Tanrısal gerçekleri çok daha mükemmel bir şekilde anlamalarını sağlar. Bu nedenle İsâ inanırları Tanrı'nın bize öğretmek istediği bütün dersleri öğrenmek için bu kitapların hepsini okuruz. Başka herhangi bir kitap kutsal kitapta yazılanlar ile bağdaşmıyorsa o kitabın Tanrı'dan olmadığına emin olabiliriz. Çünkü Tanrı hiçbir zaman kendi kendisiyle çelişkiye düşmez."

Çok güzel sözler, sözel olarak güzel, ancak tatbikat eksik, taraflı sözler, kendi hükmüyle kendini bağıyor, (T.B.)

Şimdi Rabb'in ezeli ve ebedi olduğuna inanıyoruz, ezelde ne söyledi ise ebeden o dur, onun sözü değişmez. Eğer değişen bir Allah'a inanmış olsak, o zaman birisi de der ki; sizin inandığınız Allah sözünü değiştiriyor. Cehennem ateşi diye bir şey var, belki insanları oraya göndemeyecek, belki affedecek. Yaşamında kendi kafasına göre hüküm çıkarabilir, kesin olarak Cenâb-ı Allah'ın kendi sözüyle sınırlı olmaktadır, yani bir söz söylemiş ise onu muhakkak yerine getireceğine inanılır. (M.K.)

Aynı kitap sayfa 28.

"İsâ Mesîh'in kendisi yaşayan Tanrı sözüdür. Tanrı insanları İsâ'nın sözü ve yaşayışıyla kendine açıkladı, böylelikle Tanrı İsâ Mesîh'i bize tanıtmaları için Matta, Yuhanna, Pavlus ve başkalarına kendi sözünü yazdırdı. Bunlar İsâ'yı görmemize ve onun aracılığıyla Tanrının bildirisini duymamıza yardımcı oluyorlar."

"Onu dinleyen herkes onun sırf bir peygamber gibi değil ama Tanrı'nın kendisi gibi bir yetki ve bilgelikle öğretmesine hayret etti. Peygamberlerin hepsi, Tanrı size şöyle diyor demişlerdi, İsâ ise "Ben size şöyle derim" diyordu."

Âslında bu husus çok mühim bir meseledir. İlâhî benliğe ilk ulaşan kimse olduğundan, bu sözü söylüyordu, ancak Kur'ân-ı Kerîm her mertebeden söz söylüyor. Ef'âl, esmâ, sıfat ve zat mertebelerinden ve kulluk mertebesinden, her mertebeden bahsediyor. Tevratta da kulluk mertebesi, var bu yüzden Hz. Muhammed'i tanımak biraz daha zorlaşıyor. (T.B.)

Aynı kitap sayfa 39.

"Ne kendi yerini alacak birini tâyin etti ne de başka bir peygamberin gelişini önceden haber verdi."

Yalnız şimdi burada bize gelen haberlere göre, yerine kimseyi bırakmadığı doğru, sadece havarileri vardı ancak, Kur'ân-ı Kerîm'in ifadesiyle kendinden sonra Ahmed isimli bir peygamber geleceğini müjdeledi. Yeri gelince bu hususu inceleyeceğiz. (T.B.)

Aynı kitap sayfa 43.

"Tek günahsız insan odur. Dünyâya gelmiş geçmiş eksiksiz, kusursuz tek kişi İsâ Mesîh'tir."

Bu o hale göre öyle olabilir diyoruz. Fakat hakikatte öyle değildir. Ancak bu bir inanç meselesidir. Yorumdur, değer yargısıdır. Biz öyle düşünüyoruz. Muhammed (s.a.v.) ve gerçek Muhammedîler, bu derecelere ulaştılar, diye bir hadîs-i şerif vardır. "Benim ümmetmin velileri Benî İsrâîl peygamberleri gibidir." demiştir, bu mevzûya bir başka yerde daha geniş olarak geleceğiz. (T.B.)

Aynı kitap sayfa 44.

"Bir peygamberden çok daha üstün olan bu kişi gerçek anlamda Tanrıyla birdir."

Tabi kendinden evvel gelen peygamberlerden üstündür ama Hz. Muhammed'in ümmetinden olan Hallac-ı Mansur "Enel Hakk" diyen Hallac, Tanrı ile bir değil miydi? Tabi yani bu husus sadece İsâ (a.s.)'a ait olan bir husus değildir. Yal-

nız, ilk olarak bu hususu ortaya koyan İsâ (a.s.) dır, diye düşünürüz. (T.B.)

Burada bir mevzû var. O güne kadar Âdem ve Havva'nın cennetten kovulmasına sebep olan bir günah meselesi var, şimdi bu günah meselesinden dolayı cennette duramadılar, bu dünyaya indirildiler, murdarlaştılar, kudsiyetlerini bitirdiler. Murdar kişi, kirli kişi, dokunduğunu da murdar eder. Şeriata göre bu böyle idi ve o güne kadar da bütün o nesilden gelen Âdem ve Havvadan gelen inanişâ göre, bizim inanişimimize göre, Âdem ve Havva'dan gelen o günahı, kalıtımsal olarak diğer nesillere geçiyordu, çünkü tevratı okursanız "Yaşam ağacına yaklaşmasınlar" diye o kısma dönen kılıcı koydular, çünkü kutsallığını yitiren insanı. Öyle bir bölüm var. Cennetteydiler çıplaktılar, ama çıplaklıklarının farkında değildiler. Çünkü rûhani bir elbiseleri vardı, günah o insan'ın kudsiyetini yitirdi, dolayısı ile Âdem ve Havva kaçtılar, saklandılar. Neredesin? diye sorduğu zaman, Tevrattan okuduğumuza göre, saklandığını ifade etti. Niye çıplağım? Peki, çıplak olduğunuzu nerden biliyorsunuz? Çünkü insanı utanca yöneltiyor, çünkü insanın bir bedeni var, bedeninden ayrı bir rûhu var, rûhun elbisesi var, bu rûhun elbisesi günah sebebi ile kirleniyor.

Bunun farkında olmadığımızdan, çoğu zaman günaha düşüyoruz. Meselâ bedensel elbiselerimizi kirlettiğimiz zaman hemen yıkıyoruz. Çünkü bedensel gözümüzle görüyoruz, fark ediyoruz o kiri ama rûhani anlamda da, o kadar çok günah işliyoruzki, o rûhani elbisemizi kirlettiğimiz farkında olmadığımız için,(çoğu zaman farkında olmuyoruz) eğer biz bedensel elbiselerimiz gibi rûhani elbiselerimizin de anında kirlendiğini görebilsek, kaygı çekeceğiz, hemen tövbe yoluna gireceğiz, hemen tövbe edeceğiz. Şimdi meselâ benim size borcum var bu borcumu ödeyemiyorum. Yaşar da geliyor diyor ki, benim de borcum var. Ben *diyorum ki "Necdet Bey Yaşar'ın borcunu affedin ben kefilim,"* yahutta siz diyorsunuz. Sen kendi borcunu ödemiyorsun. Yaşarın borcuna kefil oluyorsun sen borçlusun, o da borçlu, borçlu borçlunun kefil

olurmu? Borçlu borçluya kefil olamaz. Çünkü ikimiz de size borçluyuz yeterli değil, işte o güne kadar tek günahsız insan, çünkü onda hem insani yön var, hemde rûhu Allah'tan gelen. Allah'ın sözünün beden almış şekli olarak ifade etmiştim daha evvelki konuşmalarımda. Ancak bütün dünyanın günahını kaldıran Allah kuzusu, şeriat mertebesinde o hayvan kurbanlarını verdi ki, o akıtılan kanlarla kişinin işlemiş olduğu günahlar ortadan kalkıyordu, buradaki ifade günahsız insan, hükmüyle haç'ın üzerinde yatmış olduğu o kurb'an sayesinde tekrar insanla cennet arsında açılan uçurumu kapattı, yani kendi bedeninde topladı, insanların günahını gömdü, üç gün toprağa gömdü, yeniden dirilerek o güne kadar istese de insan istemese de kudsîyetini yitirdiği için Tanrıya yaklaşıyordu.

Cenâb-ı Allah'a yaklaşıyordu. Çünkü Allah bir kânun koymuştu: "Günahın ücreti ölümdür." O ölümlü gerçekleştirdi, o ölümlü gerçekleştirecek, o günahı ortadan kaldıracak bir ölüm gerçekleştirmişti, Allah'ın o haçın üzerinde gerçekleştirdiği işlem, o yolu açtı, onun için buradaki günahlı insan, demekle bunu kastediyor. O güne kadar olan işlemde dünyanın günahını kaldırabilecek bir günahsız insan yoktu. Allah'ın zuhuruyla o kelâmın zuhuru ile bu gerçekleşti. Biz bunu tabî böyle anlatıyoruz muhakkakki, bana da ilk anlattıkları zaman bende anlayamamıştım, çünkü çok değişik idi. Aynı tasavvuftaki değişik haller gibi, bu mertebeyi anladım diyoruz, ama anlamıyoruz. Ben de baştan anlamıyordum on iki senelik bir eğitim safhasından sonra onun ne demek istediğini anladım. Buradaki bu bahsedilen günahsızlıktan kasıt bu husustur. (M.K.)

Aynı kitap sayfa 45.

"Tanrının sonsuz sözü bakire Meryem'in karnında insanlık giyindi ve İsa Mesih oldu. Böylece İsa'nın biri Tanrısal biri insansal olmak üzere iki tâbiâtına sahip olduğunu görüyoruz. İsa Mesih hem insan hem tanrıdır."

Doğru söz ama, bunun her mertebede değişik izahı oluyor Kur'ân-ı Kerîm'de "Kûl innemâ ene beşerun misliküm yuha ileyye." (Kehf/18/110) "Ben de sizin gibi bir beşerim ama bana vahiy gelir." Demekle bu ifade kastediliyor. Sonra "Lekad câeküm rasûlün min enfisüküm" (Tevbe (9)/128) "size kendi nefsinizden bir peygamber geldi," bunların tabî birçok daha başka birimsel ve genel izahları vardır. (T.B.)

Aynı kitap sayfa 46.

"Îsâ kendi hakkında şöyle dedi "Ben dünyânın ışığıyım, benim ardımdan gelen karanlıkta yürümez, yaşam ışığına sahip olur." (Yuhanna, 8/12) Güneşin ışığını gördüğümüz zaman güneşi görürüz Îsâ Mesîh'e baktığımız zaman Tanrı'yı görürüz. Îsâ, "Beni görmüş olan Baba'yı görmüştür." Dedi. (Yuhanna, 14/9) Bu nedenle biz Mesîh inananları Tanrı'nın kendi oğlu Îsâ Mesîh'in de bize geldiğine inanırız."

Hz. Muhammed de, Mi'rac'tan indiğinde diyor ki; "Men reani fekad reel Hakk" yani "Bana bakan Hakk'ı görür." Sadece Hakk'ı görür dedi. Kur'ân-ı Kerîm, Bakara Sûresinde Âyet 115'de "Lillâhil maşriki vel mağribi feeynama tuvellu fesemme vechullah. İnellahe vasiun alîm." Yani "Doğu ve batı Allah'ındır, nereye bakarsan Allah'ın vechini görürsün, onun ilmi her şeyi kaplamıştır." İşte burada da çok müthiş ifadeler vardır. Yani Îsâ (a.s.) o sözünde bana baktığın zaman Hakk'ı müşahede eder görürsün, fakad burada bir daha genişleme açılma vardır, nereye bakarsan Hakk'ın vechini görürsün sadece bir yere değil, çünkü her varlıkta Hakk'ın o mertebeden zuhuru vardır. Yani sadece onu bir mahaldeki zuhuru değil "ve nahnü akrabü ileyhi min hablil verid," (50/16) " Biz ona şah damarından daha yakınız" diyor. Ayrıca "vehüve meaküm eyne mâ küntüm" (57/4) "O sizinle beraberdir, siz neredesiniz." Ve bu husuta daha birçok benzeri Âyet-i Kerîme'ler de vardır. (T.B.)

Burada o günkü sohbetimiz bitmiş, misafir kardeşlerimiz de gitmişlerdi. Bundan sonraki sohbetlerimize katılmadılar. Biz de bundan sonraki sohbetimizde ufak bir bilgi olması ve kıyas yapabilmemiz bakımından, biraz onların İncil dedikleri yazılarının bazı bölümlerinden örneklerle bahsedelim (T.B.)

SOHBET, ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gerçek **İncil** "İsâ" (a.s.)'ın kendisidir. Çünkü ALLAH'ın kelimesi ve İsevîyyet mertebesinin (10) zuhur yeridir. İncil ismiyle kayıtlı bir kitap gelmemiştir. Bu yüzden böyle bir kayıt bulunamamıştır, çünkü yoktur. Elde bulunan ve "İncil" ismi verilen dört yazılımın gerçek isimleri ise "Hadis-i İsâ" lar'dır. Ve yazarlarının isimleriyle yazarlarına göre vardırırlar.

"İncil" : Matta'ya göre
"İncil" : Markos'a göre
"İncil" : Lûka'ya göre
"İncil" : Yuhanna'ya göre

Bu yazılımlar, yazarlarının anlayışları üzere ürettikleri hadis-i İsâ'lardır. ALLAH'ın kitâbı ise (ALLAH'a göre) olur. "Kullara göre" olmaz. Bugün elde bulunan gerçek "İncil" "Kur'ân-ı Kerîm" in içinde bulunan ve orada muhafaza edilen "İsâ"(a.s.) hayatını ve İsevîyyet mertebesini anlatan Kur'ân'ın ayetleridir. Günümüzden yaklaşık üç bin sene evvel gelmiş olan Tevrat'a ait olduğu bildirilen yazılımlar olduğu halde, ondan yaklaşık bin sene sonra geldiği söylenen gerçek "İncil"den acaba ortada niye bir vesîka yoktur?

Bir şey birden fazla "iki" olduktan sonra sonsuza kadar gider ki bu da Hakk kelâmı olamaz. Bilindiği gibi yüz küsur olan benzeri kitaplar, Konstantin'in İznik toplantısında bahsedilen bu sayıya indirilmiştir. Kendileri bu hususta mutmain değillerdi, ortadan kaldırılan İncil ismi verilen bu yazıların içinden bunların dördünün gerçek olduğuna nasıl karar ver-

diler? Bu hususa verdikleri cevap "Onların dördü bir İncil'dir" oluyordu. Allah'ın kitabı "Allah'a göredir," "Kula göre ancak kulun kitabı" olur. Bu büyük bir çelişkidir. Bu mantığa göre bakılsa idi, Hakk ehlinin yazdığı kitaplar da, vahyin açılımı olan "ilhamlar" ile yazılmıştır, o zaman bizlerin de o kitaplara yazarının ismine atfen, "..... Göre Kur'ân" dememiz lâzım gelecekti ve böylece binlerce yazarının ismi ile "Kur'ân" olacaktı. Allah'a ait bir kitabın, ne şekilde olursa olsun kul bağlantılı olması mümkün değildir. O Allah'ın kitabı olamaz. Olsa olsa hayal ve zan olur. Belki yazarları bu isimleri o kitaplarına vermedi, sonradan gelenler ellerinde, ele alınacak aşka bir nüsha olmadığından ve aradan geçen üçyüz küsûr sene sonra çaresizlikleri yüzünden bu kitaplara böyle isim vermiş olabilirler.

Îsâ (a.s) hakkında İnciller'den bazı notları önce aktaralım. Her ne kadar gerçek İncil'in elde olmadığını, biliyorsak da yine de içerisinde nasihat yönlü faydalanacağımız güzel sözler bulunmaktadır. Bizim yapmamız gereken onların te'sirinde kalmadan gerçek yönünü idrâk ederek faydalanmak olacaktır. İnciller' diye bilinen kitaplarda bulunan hukuk eğer Kur'ân-ı Kerîm'e uyuyor ise oradan faydalanılır eğer uymuyor ise zâten yanlıştır ve faydalanılmaz.

Matta İncil'i 4.Bölüm:

18- *Ve Îsâ Galile denizinin yanında gezerken, iki kardeşi, Petrus denilen Simun ile kardeşi Andreası, denize ağ atarlarken gördü; çünkü balıkçı idiler.*

19- *Îsâ onlara dedi: Ardımca gelin, sizi insan avcılarını yapacağım.*

Balık avlamaktansa insan avlamak tabî ki daha kârlı bir iştir gerçi balık yenir ve nefse faydası olur ancak insan insana rûhaniyyet yönünde fayda sağlar.

İşte "insan avcısı yapması," hangi insanın içerisinde bir

Rahmâniyyet, bir rûhaniyyet varsa o kişiyi aralarından bulup çekmektir.

Ayrıca **(18-19)** sıra numaraları da dikkat çekicidir.

Matta İncil'i 5.Bölüm:

29- *Ve eğer sağ gözün sürçmene sebep oluyorsa, onu çıkar ve kendinden at; çünkü senin için âzandan birinin yok olması, bütün bedeninin cehenneme atılmasından iyidir.*

Hz.Âlî (k.a.v) efendimizin bir sözü vardır, **"Eğer yara iyileşmeyecekse onu dağlamak lâzımdır"** diye. Çünkü iyileşmeyen yara bütün bedeni hasta eder, dolayısıyla varlığın tamamının gitmesindenense, bir uzvunun gitmesi daha hayırlıdır. İşte bu şekilde zâhiren, gerek fiziksel mertebede gerekse düşünce mertebesinde olan yanlış düşünceler var ise eğer, bunlar genel düşünce sistemini bozacaklarsa, onları bozmadan kesip atmak gereklidir.

Matta İncil'i 5.Bölüm:

39- *Ben size derim: Kötüye karşı koma ve senin sağ yanağına kim vurursa, ona ötekini de çevir.*

Burası fenâfillah, yani Hakk'ta yok olma mertebesidir. Kişi gerçekten fenâfillâh mertebesinde ise ve birisi gerçekten ona tokat atmış ise o tokatın Hakk'tan geldiğini düşünerek idrâk eder ve karşılık vermez. Bireysel nefis mertebesinde bulunan kişi ise kisas'a kisas gereği bu yediği tokada karşılık tokatla cevap verebilir. Ancak bir de Hz. Muhammed (s.a.v) mertebesi vardır ki oradaki kişi de kisas'a kisas olarak karşısındakine bir tokat atar, fakat o tokat nefisinden değil ilâhî adaletin yerine gelmesi içindir.

Şeriat ehli ile hakikat ehlinin yaptıkları işlemler dış gö-

rünüşte aynı gibi gözükür ancak iç bünyesi çok farklıdır.

Hz. Âlî (k.a.v) efendimiz bir savaşta müşriklerden biriyle savaşıyordu. Zorlu bir mücadeleden sonra adamı yere düşürdü ve kılıcını adamın boynuna dayadı. Bu sırada adam Hz. Âlî (k.a.v) efendimizin yüzüne tükürdü. Hz. Âlî adamı öldürmekten vazgeçerek, hemen bıraktı ve geri çekildi.

Müşrik hayretle sordu: "*Neden beni öldürmüyorsun?*"

Hz. Âlî (k.a.v) : "*Seninle Allah için dövüşüyordum ve seni onun yolunda öldürecektim. Fakat sen bana tükürünce nefsim adına hiddetlendim. İşime kendi öfkem karıştığı için niyetim zedelendi. Onun için seni öldürmedim,*" dedi.

Matta İncil'i 5.Bölüm:

1- Hükmetmeyin ki, hükmolunmıyasınız.

2- *Çünkü ne hükümle hükmederseniz, onunla hükmolunacaksınız; ölçtüğünüz ölçü ile de size ölçülecektir.*

Diyelim ki hüküm ile bir yargıda bulunduk ve devrân döndü dolaştı bu hüküm koyduğumuz konu hakkındaki hadise aynen bizim başımıza geldi, işte bu durumda kendi verdiğimiz hükümle karşımızdakine hakkımızda yargıda bulunma imkânını vermiş oluyoruz.

İşte bu husus ne yazıkki, bu gün batının içine düştüğü çıkmazdır. Zaman içinde kendine göre verdiği hükümleri, başkasına göre hiç tanımamaktadır, politika ve silâh gücüyle bunları şimdilik uygulamaya çalışmaktadır, ancak bir gün bunların hepsi kendilerine dönük işleyip onları tarih önünde mahkûm hale getirecektir. Bu kitaplara inandıklarını ve îman ettiklerini söyleyen, Hıristiyan Batı'nın hali acınacak durumdadır. Yaşantı ve tatbikatları ile îmanlarına ve inaçlarına nasıl ters düştükleri ve artık hiçbir şekilde inanırılık güvenilirliklerinin kalmadığı ve çifte standart uyguladıkları daha açık olarak görülmektedir.

Luka İncil'i 24.Bölüm:

4- *Ve vâki oldu ki, onlar bundan dolayı şaşırılmış iken, işte pırlıdıyan esvapla iki adam yanlarında durdu;*

5- *ve kadınlar korkup yüzlerini yere eğmiş oldukları halde, adamlar onlara dediler: Niçin diriği ölüler arasında arıyorsunuz?*

Bu sözlerin üzerinde çok yorum yapılabilir, çünkü İsâ (a.s.) dan sonraki bir sahnedir ve görenler tarafından anlatılmaktadır. O halde İsâ (a.s.) 'ın sözü değildir, o halde Allah'ın İncil'i değildir.

İsâ (a.s.)'dan bahseden bir yaşantıdır. Gerçi söz ibretli olabilir. Ancak bu dahi görecelidir. Aslında "*diriği ölüler arasında aramak*" **İseviyettir**, Çünkü fenâfillahtır. Diğer şekliyle de, (*Diriler arasında ölüyü aramak*) **Muhammediyet**'tir, bu daha mantıklıdır. Çünkü dirinin görevi ölüleri diriltmektir, zâten diri olanların dirilmeye ihtiyacı da yoktur, dirilme ihtiyacı ölülere aittir. İşte bu yüzden Muhammedî diriler, İsevi ölüler diyarında dolaşırlarki! Dirilmeye talip birilerini bulsunlar da onu diriltsinler.

Bu husus yukarıda (Tevhid-i sıfat) bölümünde geçmişti. İşte bir bakıma yukarıda bahsedilen "İnsan avlamak" ta budur.

Meseleye bir başka yönden bakarsak: İşte bizler de gerçekten dirilmiş isek diriler ile beraber oluruz. Ve ölüler diyarına gidip onları da diriltmeye çalışırız. Ancak bu madde bedenlerimiz rûhların kabirleridir. Eğer bu kabirde gerçekten dirilmiş isek kendimizi kurtarmışızdır ve bizi bir daha kabre sokacak bir kuvvet olmaz.

"Niçin diriği ölüler arasında arıyorsunuz?" sorusunun cevabı, " O halde, diriler arsındaki ölüyü arayınız! demektir.

Yuhanna İncil'i 6.Bölüm:

51- *Gökten inmiş olan diri ekmek benim; eğer bir adam bu ekmekten yerse, ebediyen yaşar; evet ve dünyânın hayatı için vereceğim ekmek kendi etimdir.*

Bu ifadeleri ihtiyatla karşılamak lâzımdır. Çünkü gökten inen O'nun rûhaniyeti'dir. Kim bu rûhaniyetinden, "Rûhul kudüs" haberdar olur ve tatbik ederse, ebedi Rûh âleminde yaşar. Madde beden âleminde olanlar da cennet veya cehennemde beden âleminde yaşarlar.

Eğer bu söz gerçekten İsâ (a.s)'ın sözü ise kendinde dünyaya ait bir şeyin olmadığını ifade eder. Onun bu dünyada, bir tarağı ile bir de sabunu varmış, zaman gelmiş saçlarını eliyle düzeltmeye başlayınca tarağını atmış, bir müddet sonra toprakla temizlenmiş ve sabunu da atmış ve hayatını bu şekilde sürdürmüştü.

İşte genel ihtiyaçlarımızın karşılanması dışında sâdece maddi olarak dünyâ birikimi için çalıştığımız her anda varlığımızdan bir varlık vermekteyiz ve bizim için en değerli olan şeyi yani zamanımızı öldürmekteyiz.

Yuhanna İncil'i 7.Bölüm:

19- *Size şeriatı Mûsâ vermedi mi? ve sizden kimse şeriatı yapmıyor. Neden beni öldürmeye çalışıyorsunuz?*

İşte buradaki ifadeden de açık olarak anlaşıldığı gibi, îseviyyet, "Fenâ fillâh" mertebesi olduğundan şeraiti yoktur bu yüzden, şeriat mertebesinde tevrât'a uymak zorundalardır. Ancak elde gerçek Tevrât-ı Şerif olmadığından eldeki tahrip edilmiş tevrât'a hiç uymuyorlar veya kendi nefs-i emmâreleri önderliğinde düzenledikleri kendi eksenli kanunlarını koymaya çalışıyorlar. Aslında onları da tamamen işlerine geldiği gibi ve tamamen kendi menfaatlerine göre uyguluyorlar. Böylece büyük bir insanlık yoksunu kargaşa

içinde oluyorlar. Ancak şu da bir gerçektir. Mûsâ (a.s.) Ten-zîh üzere olan bir hükmü getirdi. İsâ (a.s.) ise teşbîh üzere olan bir hükmü getirdi. Bunları birbirine bir türlü bağlayamayan Batı, bu durum kargaşası içinde yuvarlanıp duruyor.

Teşbih hakikatini getirdiğinden bunları anlamayan Yahudiler onu öldürmeye kalkıştılar.

Yuhanna İncil'i 8.Bölüm:

39- İbrâhîm zürriyeti olduğunuzu bilirim; fakat beni öldürmeye çalışıyorsunuz; çünkü benim sözüm içinizde yer tutmuyor.

Sözünün içlerinde yer tutmadığını daha o zamandan bildiriyor. O halde sözleri de yazıya aktarılmıyor. *Bu belirtilenler ise kendisinden senelerce sonra yazılmıştır.*

Bu hususta kısa bilgiyi internetten aktaralım.

İncillerin Yazılma Süreci

Hıristiyan kaynaklarına göre, İsâ'nın çarmıhta öldürülmesi ve üç gün sonra dirilti olarak göğe yükseltilmesi havarileri ve diğer öğrencileri arasında büyük etki yarattı. Havariler İsâ'nın göğe alınışından sonra bir süre Filistin'de kaldılar. Ancak hem Yahudi muhafazakarlar hem de Romalılar'dan gördükleri baskılar nedeniyle dünyanın değişik yerlerine göç etmek zorunda kaldılar. Bunun sonuçlarından biri de Hıristiyanlığın yayılması oldu.

Havarilerden

Petrus Roma'da, Bartımay Ermenistan'da, Yehuda (Taday) ve Yurtsever Simun Pers topraklarında öldürülmüşlerdir.

Hıristiyan kaynaklarının aktardığına göre, İsa'nın havarileri ve onların yakın çevresinde yer alan kişiler İsa'nın öğretilerini anlatmayı sürdürdüler. Öğrencilerin önderi konumunda

ki Petrus Roma'da yaşamaktaydı. Onun yakın çalışma arkadaşı Markos büyük olasılıkla Petrus'un anlattıklarını bir araya getirerek İsa'nın yaşamını anlatan en eski İncil kitapçığını yazmıştır (M.S. **50-60** yılları). Diğer İncil yazarları İsa'nın öğrencisi Matta Levi ve Pavlus'un yakın çalışma arkadaşı doktor Luka, Markos'un yazdığı metni geliştirerek değişik alıcılara göndermek üzere İsa'nın yaşam öyküsünden kesitleri yazmışlardır. Her iki kitapçığın da **70** yılları dolayında yazıldığı düşünülmektedir. Yine İsa'nın öğrencisi olan Yuhanna ise İncil'ini **85** yılından sonra kaleme almıştır. İncil'lerin yazım tarihleri ile hangi dilde yazıldığına dair güvenilir bir bilgi yoktur.

Yeni Antlaşma 27 kitapçıktan oluşmaktadır. İsa'nın yaşamını anlatan ilk dört kitapçığa İncil denilmektedir. Sonraki kitapçıkların büyük bir bölümü ise İsa'nın öğrencilerinin (elçilerinin) kiliselere yazdığı mektupları içerir.

Dört "kutsal" kanonik İncilin belirlenmesi.

İsâ'dan sonraki ilk iki yüzyılda çok sayıda İncil ortaya çıkmıştır. Başlangıçta bunların hangilerinin "kutsal" ve "kanonik" kabul edilmesi gerektiği konusunda bir görüş birliği yoktu. Dört İncil olması gerektiğini savunan ilk belge M.S. 180 yılında **Piskopos Irenaeus** tarafından yazılmıştır. Dört İncil konusunda Hıristiyanların bir görüş birliğine varması bu tarihten de daha ileride gerçekleşmiştir. M.S. **397**'deki Üçüncü Kartaca Konsili, günümüzdeki haliyle Yeni Ahit'in onaylandığı ilk büyük Hıristiyan kuruludur.

Sinoptik İnciller

Kitabı Mukaddes'teki İncillerin üçü; Matta, Markos ve Luka'nınkiler, gerek verdikleri bilgi gerekse üslup açısından birbirini andırır. Bunlara **sinoptikler** denir. Yuhanna'nın incili, diğerlerinden farklıdır. Sinoptik İncillerin ortak bir kaynaktan (Q metni) kaynaklandığı öne sürülmüştür.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/İncil>

Görüldüğü gibi hangi dilde yazıldığı dahi belli olmayan ve bunların dahi çeviri oldukları anlaşılan, yazarlarına göre,

İncil ismi verilen bu kitapçıkların (M.S) (50 ile 85) yılları arasında yazıldığı ve (M.S) (397) de ancak, Kudsi oldukları kabul edilmiştir. Bir birlik yoktur, o halde gerçek tevhid değillerdir.

Peki, o zaman! Bu tarihten (M.S) (397) sene önceki Hıristiyanların kudsiyetleri yokmu idi? Onlar hangi esas ölçülere göre yaşadılar?

Yuhanna İncil'i 8.Bölüm:

60- *İsâ onlara dedi: Doğrusu ve doğrusu size derim: İbrâhîm olmadan önce ben varım.*

Bu hususta Peygamber Efendimizin bir sözü vardır. "Âdem henüz çamur ile balçık arasında değil iken ben peygamberdim" demiştir. Aslında bütün Peygamberler Hakikat-i Muhammedî Programının "Âdem" ismi ile görüntüye gelmiş mertebeleridir. İsâ (a.s.) da bu zuhurdandır.

Yuhanna İncil'i 10.Bölüm:

30- *Ben ve Baba biriz.*

Baba'dan kasıt Rahmâniyyet-Rububiyyet mertebesidir. İsâ (a.s) fenâfillah mertebesinde olduğu için kendi varlığı ortadan kalktı, bu durumda Hakk ile Hakk oldu, burada bahsedilen bu durumdur.

Hallac-ı Mansûr hazretlerinin söylediği "Ene'l Hak" sözü ile bu söz aynı sözdür.

Ancak İsâ (a.s)'ın çevresindekiler bu sözü anlayamadılar ve onun fiziksel bir babadan bahsettiğini zannettiler.

Pavlus'un Mektupları Romalılar 3.Bölüm:

22 - Allahın salâhı, yani, İsâ Mesîhe îman vâsıtası ile bütün

îman edenlere olan Allahın salâhı, şeriat olmayarak zâhir olmuştur; çünkü hiç fark yoktur;

Bu anlayış İlâhî bir anlayış değildir nefs-i emmârenin gizli bir oyunudur. Çünkü onu sıkıca tutan şeriat kurallarını ortadan kaldıran bir anlayışı belirtmektedir. Sadece îman'ın yeterli olacağı zannını yaymaya çalışma gayretidir. İşte bu tür şeriat dışı düşünceler ile kendilerine de emredilen namaz, oruç, helâller ve haramlar arasından, nefislerine uygun olanları uygulamaya geçirmişlerdir.

"Allahın salâhı, şeriat olmayarak zâhir olmuştur;"

Cümlesi tamamen nefsidir. Gerçi "İseviyyet'in kemâli fenâ fillâhtır." Ancak her îman eden ve İsevi olduğunu zanneden kimse "Fenâ fillâh" makamına ulaşmış değildir, orası onların son ulaşacakları yerdir. Oraya gelinceye kadar birçok çalışmalar yapılması lâzımdır, işte bu çalışmalar da bir şeriat, bir sistemdir, sistemi olmayan hiçbir şey, sadece söz ve niyet ile olmaz onun olması için sistemli gayretli ve çok uzun bir çalışma yapılması lâzımdır.

Görüldüğü gibi inançlarını sâdece îman üzerine oturtmuşlardır ancak îmanı muhafaza etmek içinde bir takım fiiller yapılması şarttır.

Pavlus'un Mektupları 1.Korintliler 3.Bölüm:

16- *Bilmez misiniz ki Allahın mâbedisiniz ve Allahın Rûhu sizde durur?*

17- *Eğer bir kimse Allahın mâbedini bozarsa, Allah onu bozacaktır; çünkü Allahın mâbedi mukaddestir; o mâbet sizsiniz.*

İşte bu kısımları istismar etmeden anlamak gereklidir.

Mevlânâ Hazretlerinin buyurdıkları gibi, "*Kâbe-i Şerif*

yapıldığından beri Allah Teâlâ hazretleri onun içine girmedi ancak insanın gönül evi yapıldığından beri içinden hiç çıkmadı."

İşte insan gerçekten Allah'ın mâbedidir, gönül âlemi dediğimiz bu yerde eğer dünyâlık birşeyler var ise Mevlâ oraya uğramıyordur ancak, dünyâdan temizlenmiş ise Cenâb-ı Hakk oradan da ayrılmıyordur.

Cenâb-ı Hakk (c.c) **"ve nefahtü fihi min rûhî"** diyerek gönlünüzde ben varım diyor ve **"size şah damarınızdan daha yakınım"** (50/16) demesi de bu hadisedir. *"Ben sizin şah damarınızım"* demiş olsa, bu varlığımız O'dur diyeceğiz ancak *"Şah damarınızdan daha yakınım"* diyerek Cenâb-ı Hakk (c.c) bize bizden daha yakın olduğunu belirtmektedir.

İşte bu mevzûlar İsevilerde de mevcuttur. Çünkü fenâfillah mertebesindedirler ki az bir mertebe değildir.

"Allah'ın rûhu sizde durur" ifâdesi de doğrudur çünkü Cenâb-ı Hakk (c.c)'in kendi varlığında ne varsa hepsi bizde mevcûttur ancak bizlerde bulunan kaldıraileceğimiz miktarlardadır.

Eğer bir kimse, Cenâb-ı Hakk (c.c)'in tecelli ettiği gönül âlemini başka şekillere çevirerek bozarsa Allah da onu bozacaktır.

"Bursa Ulu Camîi. İçinde havuzu olan, dönemin ihtişamlı camîsi, inşaatı tamamlanıp ibâdet etmeye hazır hale getirilmişti. Sultan Yıldırım Beyazıt, camînin kusurları olabileceği düşüncesiyle etrafındakilere camînin eksikliği kalıp kalmadığını ve eseri beğenip beğenmediklerini sorar.

Emir Sultan : "Sultanım bu ulu camî güzel olmasına çok güzel olmuş da dikkatten kaçmayan önemli bir kusuru var. "

Yıldırım Han merakla sorar: "Neymiş o kusur? Tez elden hallederiz, buyurun kusuru izah buyurun."

Emir Sultan hiç ciddiyetinden taviz vermeden: "Sultanımız, camînin her yanını dolaştık fakat ben hiçbir köşesinde meyhâne göremedim. Şöyle bir köşesine meyhâne iştirilmiş

olsa hiçbir kusuru kalmazdı, bu güzel camînin” der.

Yıldırım o an beyninden vurulmuşa döner, bilir ki bu lâfın altında büyük bir hikmet var.

Fakat merakını gizleyemez: “Efendim hiç olur mu öyle şey, camî ile meyhâne hiç yan yana durur mu? Biri Allahın evi, biri besbelli çirkef yuvası. Bu tezdânın izahı ve hikmeti ne ola?”

Emir Sultan Hazretlerinin dilinden tarihe geçecek sözcükler dökülür, akan su mecrâsını bulmuştur artık: “Sultanımız, az evvel buyurduğunuz vechile camî ve meyhânenin yan yana bulunması sizi hayrete düşürüyor da içi îmanla dolu olduğunu düşündüğünüz kalbinizin bir zar duvarı ardında duran midenizi meyhâneye çevirmişsiniz, bu haliniz sizi neden hayrete düşürmez, ben de buna hayret ederim.”

İşte genelde, İsevi olduğunu söyleyen kardeşlerimizde aynı durumdadır. Gerçi bizim de bu durumda onlardan pek farkımız yoktur ya neyse.

Pavlus’un Mektupları 1.Korintliler 9.Bölüm:

20- *Ve Yahûdileri kazanayım diye Yahûdilere Yahûdi gibi davrandım; kendim şeriat altında olmadığım halde, şeriat altında olanları kazanayım diye şeriat altında olanlara şeriat altında gibi davrandım;*

21- *Allaha karşı şeriatî olmıyanlardan değil, ancak Mesîhin şeriatî altında olarak şeriatî olmıyanları kazanayım diye, şeriatî olmıyanlara şeriatî olmıyan gibi davrandım.*

Pavlus’un Mektupları Galatyalılar 2.Bölüm:

21- *Allahın inâyetini hükümsüz bırakmıyorum; çünkü eğer salâh şeriat vâsıtası ile ise, o halde Mesîh boş yere ölmüştür.*

Kişilerin belirli çalışmaları yerine getirmeden bir yere ulaşması mümkün değildir. İşte bir kişinin Hakk'a varması için mutlaka şeriatini yerine getirmesi lâzımdır. Ancak iş bununla da bitmez, diğer mertebelere de ulaşması lâzım gelmektedir.

Pavlus'un Mektupları Galatyalılar 3.Bölüm:

2- *Sizden yalnız bunu öğrenmek istiyorum, Rûhu şeriat işleri ile mi, yoksa îman haberi ile mi aldınız?*

3- *Bu derece akılsız mısınız? Rûh ile başlamışken, şimdi bedenle mi bitiriyorsunuz?*

Îsâ (a.s) rûhullah idi ve kendi varlığını onlara anlatmak istedi, onlar ise tekrar aşağıya inerek beden ve nefislerle ilgilenmeye başladılar.

Pavlus'un Mektupları Galatyalılar 3.Bölüm:

5- *İmdi size Rûhu ihsan eden ve aranızda kudretli işler yapan, bunu şeriat işleri ile mi, yoksa îman haberi ile mi yapıyor?*

6- *Nitekim İbrâhîm Allah'a îman etti ve kendisine salâh sayıldı.*

7- *Şimdi bilin ki, îmandan olanlar, İbrâhîmoğulları onlardır.*

8- *Ve kitap Allahın Milletleri îmanla sâlih sayacağını önceden görerek İbrâhîme: "Bütün milletler sende mübârek sayılacaktır," diye önceden müjdeledi.*

9- *Şöyle ki, îmandan olanlar îman eden İbrâhîm ile beraber mübarek sayılırlar.*

10- *Çünkü şeriat işlerinden olanların hepsi lânet altındadırlar; çünkü: "Şeriat kitabında yazılmış olan bütün şeyleri yapmak için onlarda durmayan her adam lânetlidir," diye*

yazılmıştır.

11- *Ve bellidir ki, Allah indinde kimse şeriatle sâlih sayılmaz; çünkü: "Sâlih, îman ile yaşıyacaktır;"*

12- *ve şeriat îmandan değildir; fakat: "Onları yapan onlarla yaşıyacaktır."*

13- *İbrâhîmin bereketi Mesîh İsâ'da Milletlere gelsin ve îman vâsıtası ile Rûhun vadini alalım diye,*

14- *Mesîh bizim uğrumuza lânet olmuş olarak bizi şeriatin lânetinden kurtardı; çünkü yazılmıştır: "Ağaç üzerine her asılan lânetlidir. "*

21- *İmdi şeriat Allahın vaitlerine karşı mıdır? Hâşâ; çünkü eğer diriltebilen şeriat verilseydi, gerçekten salâh şeriatle olurdu.*

22- *Fakat vait İsâ Mesîh îmanı ile îman edenlere verilsin diye, kitap bütün şeyleri günah altında kapadı.*

Bu belirtilen ifâdeleri okuyan bir kimsenin Cenâb-ı Hakk (c.c)'a giden gerçek yolu bulması mümkün değildir.

Kur'ân-ı Kerîm'de Cenâb-ı Hakk (c.c) İbrâhîm (a.s.)'a gelenler için Beyt'in, yani Kâbe-i Şerif'in etrafını rûkû edenler ve secde edenler için temiz tutmasını emrediyor(22/26) ve İbrâhîm (a.s.)'a da namaz kılmasını emrediyor, oysa burada şeriat bir kenara bırakılarak, sâdece îman edilmesi yeterli görülüyor. Bu nedenle İseviler bu tür şer'î hükümlere hiç iltifat etmiyorlar.

Bir insan namaz kılsa, oruç tutarsa hiç lânet altında olur mu? İşte bu şekilde şeriatin kötü gösterilmesi batıda lâik hükmünü ortaya çıkarmaktadır.

Şeriatin olmayışı insanların nefislerinin çok hoşuna gitmektedir ve bu nedenle bu tahrip edilen İncîl hükümlerinin insanlar kendi nefislerine hoş geldiği için peşinden gitmektedirler, yoksa rûhani olarak İsâ (a.s.)'ın peşinden gidip değil

dir. Ve ellerinde olanın doğruluğunu iddia ederek dahi sâdece kendilerini tatmin etmektedirler ve bir yere ulaşamamaktadırlar.

Pavlus'un Mektupları Galatyalılar 5.Bölüm:

18- *Fakat Rûh size klavuzluk ediyorsa, şeriat altında değilsiniz.*

Şeriat hükümleri yerine getirmeyene zâten rûh klavuzluk yapmaz.

Pavlus'un Mektupları Galatyalılar 6.Bölüm:

2- *Birbirinizin ağırlıklarını taşıyın ve böylece Mesîhin şeriatini tamamlayın.*

13- *Çünkü sünnetli olanlar, kendileri de şeriatı tutmuyorlar; fakat sizin bedeninizle övünsünler diye, sizin sünnet olmanızı istiyorlar.*

Görüldüğü gibi bunlarda üzerinde durulmaya değmez ne kadar çok tartışılacak yazılardır.

Pavlus'un Mektupları Galatyalılar 4.Bölüm:

21- *Ey şeriat altında olmak isteyenler, bana söyleyin, şeriatı işitmiyor musunuz?*

22- *Çünkü, İbrâhîm'in biri câriyeden ve biri hür kadından iki oğlu vardı, diye yazılmıştır.*

23- *Fakat câriyeden olan, bedene göre ve hür kadından olan, vade göre doğmuştur.*

24- *Bu şeylerde remiz vardır; çünkü bu kadınlar iki ahittirler; kulluk için doğuran biri, Sina dağındandır, o Hacardır.*

25- *Ve Hacer Arabistanda olan Sina dağdır ve şimdiki Yerusâlime muadildir; çünkü çocukları ile beraber kulluk ediyor.*

26- *Fakat yukarıdaki Yerusâlim hürdür, bizim anamız odur.*

27- *Çünkü yazılmıştır: "Ey doğurmayan kısır, sevin; Ey doğurma ağrısı bilmeyen, sürur ile nida et çünkü bırakılmış kadının oğulları, kocası olanın oğullarından çoktur."*

28- ***Ve biz, ey kardeşler, İshâk gibi vadin çocuklarıyız.***

29- *Fakat o zaman bedene göre doğmuş olan, Rûha göre doğmuş olana nasıl ezâ etti ise, şimdi de böyledir.*

30- ***Fakat kitap ne diyor? "Câriyeyi ve onun oğlunu dışarı at; çünkü câriyenin oğlu hür kadının oğlu ile beraber mîras almayacaktır."***

İçinde kin ve benlik kokan bunlar ve benzeri yazılar olan bir kitaba "mukaddes-kudsî" diye nasıl isimler verilir bilemiyorum.

Onların bahsettikleri miras dünya malıdır. Onların olsun zâten "Hacer anne" onlardan bir şey istememiştir. Ancak Cenâb-ı Hakk onları beytinin, "Hicr" içinde ebediyyen misafir etmekle en büyük şerefi ve mirası onlara vermiştir. Dünya ve ahrette bundan büyük miras ve şeref olamaz.

Kendilerini hür kadının çocukları diye tanıtan kişilerin başlangıcından son fertlerine kadar hiç birine nasip olmayan şerefli bir mirası, onlarca, "Köle kadın ve oğlu" diyerek küçük gördüklerine ve onların oğullarına vermiştir.

31- ***Bunun için, ey kardeşler, câriyenin değil, fakat hür kadının çocuklarıyız.***

Görüldüğü gibi yukarıdan beri aktarılan cümleler hemen anlaşılacağı üzere eşitlikten yoksun, sadece kendilerini dü-

şünen ve kendilerini asalet sahibi görüp diğerlerini, kendinden olmayanları, nasıl hakir ve aciz görmektedirler. Halbuki o hakir gördükleri, amca çocuklarıdır. Buna ise aslını inkâr etmek derler. İşte günümüzde de gördüğümüz bu anlayışın tezahürüdür. Katledilenler eğer, İzhak'ın yani, kendi boylarından, "Sare"den olanlar olsa idi, nasıl davranırlar idi. Çünkü katledilenler, "Hacer"den olanlardır. Onlarda kendilerine göre, "*Köle ve cariye'nin çocuklarıdır*" hiç değerleri yoktur ölmeleri ile yaşamaları arasında fark yoktur. O halde kendilerince bir mesele yoktur. Ve içlerinden bu ve benzeri hâdiselere de tebessüm etmektedirler.

Bu yaşanan hâdiseler ibretlerle doludur. Artık "Hacer"ın nesli kendini bu acizlikten kurtarmalı kendi dünyalarını kendileri kurmalı ve kendilerini, kendileri yönetmelidir. Kendilerini "İzhak"ın ve hür kadının çocukları zannedenlerin oyununa gelmemelidirler. Gayemiz siyaset yapmak değildir ama ifadeler biraz açıklama yapma gereğini ortaya koyuyor.

NOT= Bu ifâdelerden aslında bu yazılanların İslâmiyetten daha sonra yazıldığı sonucu çıkmaktadır. Çünkü İslâmiyet gelmezden evvel böyle bir benlik, savunma ve iç güdüsüne ihtiyaç yoktu.

İnternette geniş biçimde belirtilen "Hacer" validemizin hayat hikâyesinden bir küçük bilgi olması için, sadece sonuç bölümünü aktarmayı yeterli gördüm dileyen vakit bulunca oradan takip edebilir.

Sonuç

Hz. Hacer, köle olduğu için Hz. İbrahim'in karısı Sara tarafından dışlanan ve Tevrat ifadelerine göre büyük eziyetler yapılan; ancak iyi irdelendiğinde dışlanmasına rağmen hanımına karşı sebat eden ve Mekke'ye bırakıldığında Allah'a tevekkül ederek, oğlu için gerekli gayreti sarf etmeyi de bırak

mayan gayretli bir insan, örnek bir muvahhide'dir. Hz. Hacer; fâni dünyadaki itilip kakılmalara rağmen; kıyamete kadar bâki kalacak Kâbe içerisinde "Allah'ın evinde" ebedi istirahatgâhına tevdi edilerek onurlandırılmıştır.

Arap ve köle olduğu için Yahudiler tarafından dışlanarak yeterli ilgiyi zaten göremeyen Hz. Hacer ve oğlunun Allah nezdindeki yerlerinin çok yüce olduğu muhakkaktır. Bu yüzden İsmâil bir resul; Hz. Hacer Allah evinin konuğu olmuştur.

Hz. Hacer'in yaşam süresindeki hicretleri; gerek Allah'a gerek Hz. İbrahim'e olan teslimiyeti ve oğlu İsmâil için çektiği eza ve cefalar ve bütün bunlara rağmen sabır ve tevekkül; onun abide insan olduğunu göstermesine rağmen, maalesef İslâm kaynaklarının Hz. Hacer'in bu onurlu duruşuna yeterli ilgiyi göstermediklerine şahit olmaktayız.

Hz. Hacer hakkında merhum Ali Şeriati, şaheser bir yorumla onu hak ettiği mevkiye koyarak şöyle demektedir. *"...Sayısı belirsiz yaratıkları arasından birisini seçmiştir. En saygın yaratığını, insanı ve onlardan da bir kadını. Onlar arasından kara derili bir kadını... Onlar arasından kara derili bir cariyeyi, en değersiz yaratığını(!) Onu kendi yanına oturtmuştur. Ona kendi evinde yer vermiştir... Tevhid ümetinin adsız kahramanı, meçhul askeri böyle seçilmiştir!"*⁴⁹

http://www.haksozhaber.net/okul/article_print.php?id=5476

SOHBET DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.

Dördüncü bölüm sohbet, aynen ve kısmen İlâveli.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya rasûlâllah.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya habiballah.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya seyyidel evveline ve'l âhirîn velhamdü lillâhi Rabbil âlemîn.

Bugün (27/11/1993/ Cumartesi) Sohbetimize kaldığımız

yerden devam ediyoruz Cenâb-ı Hakk cümlemize akıl, fikir, fehim ve idrak açıklığı nasip etsin, İnşallah mevzuların özelliğini asılları itibariyle anlamaya çalışalım.

Eûzübillâhimineşşeytanirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Bu başladığımız mevzû Âl-i İmrân Sûresinin (31) den (60)'a kadar olan âyetleridir.

﴿٣١﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ

اللَّهُ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

3/ÂLİ İMRÂN-31: (Kul in kuntum tuhibbûnallâhe fettebiûnî yuhbibkumullâhu ve yağfir lekum zunûbekum, vallâhu gafûrun rahîm.)

"De ki: "Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, o takdirde bana tâbi olunuz ki Allah da sizi sevsin ve sizin günahlarınızı mağfiret etsin. Ve Allah "Gafur"dur, "Rahîm"dir."

Buraya kadar olan kısmın kısaca bir izahını yapıp bunu sonraya bırakalım çünkü burada Hz. Peygamber ile ilgili olan bir mevzu vardır, ancak bize bir başlangıç bir ihtar var onu beyan ettikten sonra İsâ (a.s.) haline devam edelim.

Cenâb-ı Hakkı sevmemizi Hz.Rasulullahı sevmemize bağ-
lıyor. Cenâb-ı Hakk eğer beni seviyorsanız? Rasulullah'a
uyunuz deniyor, ben ne yapıyorsam sizde onu yapın veya
getirmiş olduğum şeriatıma uyun diyor. Şimdi burada çok
mühim meseleler var bunları İnşallah Hz. Peygamber bah-
sine başladığımız zaman tekrar bu âyet-i kerîme'ye devam
ederiz.

﴿٣٢﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ

اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

3/ÂLİ İMRÂN-32: (Kul etîüllâhe ve'rresûle, fe in tevellev fe innallâhe lâ yuhibbul kâfirîn.)

"De ki: "Allah'a ve Resûl'e itaat ediniz." Bundan sonra eğer dönerlerse, o takdirde muhakkak ki Allah, kâfirleri sevmez."

SEÇİLMİŞLİK'LER.

﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ

عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

3/ÂLİ İMRÂN-33: (İnnallâhestafâ âdeme ve nûhan ve âle ibrahîme ve âle imrâne ale'l âlemîn.)

"Muhakkak ki Allah, Âdem'i, Nûh'u, İbrâhîm'in ailesini ve İmrân ailesini, âlemlerin üstüne seçti."

Bu bahsedilen kişileri âlemlerin üzerine yükseltti, kim onlar? Âdem (a.s.) yükseltmesi, tabî ki ilk insan insanların başlangıcı olması ile hepimizin hürmeti sonsuzdur. Ve hepimizin dünyaya gelmemize vesile olan zat-ı mübarektir.

(Âdem (a.s.) bahsine bakılabilir.)

Sonra Nûh (a.s.) yükseltti, onun zamanında insanlar bir hayli yoldan çıkmışlardı onun rütbesi de, Nûh neciyullah necat bulmuş, hani gemi yaptı da insanları içine koydu girmeyenlerin hepsi helâk olup boğuldular. İşte bu yüzden ikinci Âdem ismini de almaktadır. Diğer insanlar onun neslinden zuhura çıktıkları için oda aynı zamanda ikinci Âdem olmuştur

İşte bu da insan seyrinde dünya üzerinde yaşanan büyük bir mertebe/merhale olmuştur.

(Nuh (a.s.) bahsine bakılabilir.)

Ve İbrâhîm ailesi de ilk defâ İbrâhîm (a.s.)’da tevhid akidesi meydana çıkmıştır. Allah’ın varlığını birliğini tekliğini vahdetini ve o ilmi getirdi, bilindiği gibi onun lâkab-ı “Halil” idi bu yüzden “İbrâhîm Halîlullah” oldu, yani Allah’ın dostluk mertebesini ortaya getirdi.

(İbrâhîm (a.s.) bahsine bakılabilir.)

Sonra “ve âle İmrâne” İmran ailesi Mûsâ (a.s.) da bir başka hakikati bir başka özelliği ortaya “tenzih” i meydana getirdi,

(Mûsâ (a.s.) bahsine bakılabilir.)

Ondan sonra da ikinci İmran, Îsâ (a.s.) ailesiyle de Mer-yem ana hukuku ile de bir başka hususu “teşbîh”i ortaya getirdi.

(Îsâ (a.s.) bahsine bakılabilir.)

Bundan sonra da Âli Muhammed geldi ve O da en üstün mertebeyi zuhura getirdi. Ve âli seyyidinâ Muhammed diyoruz ya o ailede işte dünyanın en yüksek ailesidir. Hani “pencü âli âbâ” deniyor ya, İşte bu seçilmişler. Bunlar altı Peygamber kitaplarımızın da kaynaklarıdır.

İşte bu âyeti kerîme’de belirtilen seçilmişlerin özü bir insanın seyrini “Îsâ (a.s.)a kadar anlatmaktadır. Bunlardan sonra gelen peygamber efendimizin hayat hikâyesi ile de, son insana kadar geçecek olan insanların yaşam safhalarını içermektedir.

Bu hususta daha geniş bilgi “Altı Peygamber” dizimizde vardır her mevzu için kendi kitabına bakılabilir.

﴿٣٤﴾ ذُرِّيَّةَ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

3/ÂLİ İMRÂN-34: **(Zurriyyeten ba’duhâ min ba’din,**

vallâhu semîun alîm.)

"Onlar) birbirinin zürriyetindedir (neslindedir). Ve Allah Semî 'dir, Alîm'dir."

Bu asil sülâle birbirlerinin devamını sağladılar. İbrâhîm (a.s.)'in iki oğlundan biri olan İsmâîl (a.s.), Arap kavmi Hz. Peygamberin neslinden devam ediyor. Diğer oğul İshâk ve Yakub (a.s.) vasıtasıyla Yûsuf (a.s.) ve oradan levi kavmin-den-sıbt'ından Mûsâ (a.s.)'a gelmiş, oradan da İsâ (a.s.)'a gelmiştir. İşte böylece zürriyetleri birbirinden gelmektedir. Hz. Peygamber ise gelen bu iki kanalı da kendinde birleştirmiştir.

Daha evvelki sohbetlerde geçtiği gib İbrâhîm (a.s.) tevhid'in babası'dır, Hz. Peygambere bu ilim, tevhid'in kemâliyle gelmiştir. İbrâhîm (a.s.) ef'âl tevhidini Mûsâ (a.s.) esma tevhidini İsâ (a.s.) sıfat tevhidini Muhammed Âleyhisselâm ise zat tevhini, yani bütün bu tevhidleri bünyesinde toplayan kemâl tevhidini getirmiştir ki, bütün bu mertebeleri kendinde toplamaktadır. İsmâîl (a.s.) kanalından gelirse doğrudan zat tevhidine ulaşılır. Diğer kanaldan gelen yol ise sıfat tevhidine kadar ulaştırıyor. İşte Hz. Peygamber iki kanalı da birleştirdiği için tevhid'in bütün mertebelerinden tam kemâline ulaşmış olmaktadır. O yüzden bu merteye çok yüksek bir mertebedir.

Allah bütün bunları duyucu ve bilicidir. Âlemin neresinde olusa olsun her şeyi bilici ve duyucudur, çünkü zâten her şey kendi vücûdunda olmaktadır.

HZ. MERYEM'İN DOĞUŞU

﴿٣٥﴾ اِذْ قَالَتْ اِمْرَاَةٌ عِمْرَانَ رَبِّ اِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا
فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

3/ÂLİ İMRÂN-35: (İz kâlet imraetu imrâne rabbi innî nezertu leke mâ fî batnî muharraran fe tekabbel minnî, inneke entes semiul alîm.)

"İmrân'ın eşi: "Rabbim ben, karnımda olanı (doğacak çocuğumu), hür olarak senin için nezrettim (adadım). Artık benden kabul buyur. Muhakkak ki Sen Semi'sin, Alîm'sin." demişti."

﴿٣٦﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ انِّي وَضَعْتُهَا اُنْثٰى
وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَئِيسَ الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰى
وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

3/ÂLİ İMRÂN-36: (Fe lemmâ vadaathâ kâlet rabbi innî vada'tuhâ unsâ vallâhu a'lemu bi mâ vadaat ve leysezzekeru kel unsâ, ve innî semmeytuhâ meryeme ve innî uîzuhâ bike ve zurriyyetehâ mineş şeytânirracîm.)

"Fakat onu doğurunca: "Rabbim, gerçekten ben onu kız olarak doğurdum" dedi. Ve Allah, onun ne doğurduğunu çok iyi biliyordu. "Erkek, kız gibi değildir. Ben onu, "Meryem" diye isimlendirdim ve muhakkak ki ben, onu ve onun zurriyetini, taşlanmış şeytandan sana sığındırırım" dedi."

﴿٣٧﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا
حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا
الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى

لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ

مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٦﴾

3/ÂLİ İMRÂN-37: (Fe tekabbelehâ rabbuhâ bi kabûlin hasenin ve enbetehâ nebâten hasenen ve keffelehâ zekeriyyâ kulle mâ de hale aleyhâ zekeriyyal mihrâbe, vecede indehâ rızkâ, kâle yâ meryemu ennâ leki hâzâ kâlet huve min indillâhi, innallâhe yerzuku men yeşâu bi gayri hisâb.)

"Böylece Rabbi onu güzel bir kabulle kabul buyurdu, güzel bir şekilde yetiştirdi. Ve Zekeriyyâ'yı, ona bakmakla mükellef kıldı. Zekeriyyâ, onun yanına mihraba her girişinde, onun yanında bir rızık bulurdu, "Yâ Meryem, bu sana nasıl, nereden (geldi)" deyince, o da: "O, Allah'ın katından" diyordu. Muhakkak ki Allah, dilediği kimseyi hesapsız rızıklandırır."

Hız. Meryem'in yanına gelen yiyecekler kış günü yaz meyveleri, yaz günü ise kış meyveleri imiş. Bu âyet-i kerîme'de bize daha o günlerden bugünkü seraların ve buzdolabının hakikatlerini bildiriyor.

NOT= Şimdi burada bir miktar sohbet kayıtlarımızı bırakıp, yolumuza (Sûre-i Meryem (19) /16-38) ile devam edelim.

HZ. MERYEM

﴿١٦﴾ وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا

مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٧﴾

(19/Meryem-16) **(Vezkur fil kitâbı meryeme, izintebezet min ehlihâ mekânen şarkıyyen.)**

"Kitâp'ta Meryem'i zikret. Ailesinden ayrılıp, şark (doğru) tarafında bir yere çekilmişti."

Ey talib-i Hakk, Hakk yolunda giden derviş, yukarıda bahsedilen hitap bütün insanlardır, hangi mertebede olursa olsun bütün insanlara olan genel bir hitaptır. Ama mademki Kur'ân-ı Kerîm her birerlerimize öz olarak geldi. Öyleyse şimdi bize ne diyor? demeyelim. Özden ne diyor? Biz şimdi orasına bakalım. **Vezkur fil kitâbı meryem**, ey gönül kitabını yazmaya çalışan veya okumaya çalışan sâlik. Hakk yolcusu, şu kitabına, Meryemden de bazı satırlar yaz, yani meryemin yaşantısını da kendi varlığına sindir. Hani ne demişti daha evvelki âyette, "mü'minlerin nefislerini ve mallarını satın aldı" (9/111) ne ile satın aldı? Karşılığında cenneti verdi, işte nefsinin neyini çıkartacaksın ki! Yerine Meryem bahsini koyasın, kendi nefsinde olan nefsinin benlik yazıları olan sayfalarını sil, yani Hakk'a devret o nun yerine Meryemin hikâyesini yaz.

Meryemin hikâyesi de, öyle küçük bir hikâye ve sıradan bir hikâye de değildir. Nereye kadar gelen? Tâ fenafillâh mertebesine kadar ulaşan bir hikâyedir. Kendi varlığının hakikatinin, Hakk'ın hakikati olduğunu idrak ettiği zamanda ve nefsinin aşağı yukarı tümünü Hakk'a verdiği zamanın hikâyesidir. Meryem denilen bahis aslında kelime olarak ifade edersek yukarıda geçtiği gibi (mim) Hakikat-i Muhammediyye, (rı) Rahmâniyyet, Hakk'ın Rahmâniyyeti bu da yukarıda geçmişti, daha sonra yine gelecek, "eûzü birrahmânî" (19/18) "Ben Rahmân'a sığınırım".Allah'a sığınırım demedi.Demekki hâdise Rahmâniyyet bölgesi ile ilgilidir.

Cenâb-ı Hakk'ın Rahmân sıfatı ile ilgili bir oluşumdur. (Ye) Meryem derken, oradaki Ye" yakîn hali, îmandan sonra gelen yakîn hali, en yakın halidir, aslında bu değil ama işi çok yakından anlama halidir, sondaki "Mim" de Hakikat-i Muhammedî'nin meydana gelişinin yolunun işareti olmakta

dır. İşte Meryemin birinci, "Mim-i Hakikat-i Muhammediyye" nin Meryemlik mertebesi. Meryem bölümü oradaki "Rı" Rahmâniyyetin ifadesi (ye) yakîn yakınlık bu işlerin hakikatini anlamak sondaki (mim) de Hakikat-i Muhammedî'nin yolunu açmaktır.

İşte bizde de, bu hususlar oluşmuşsa Meryem bizim varlığımızda demektir. Başka bir şekilde ifade edelim, nefsimiz Meryem olmuştur. İşte gönül kitabında Meryemi bu şekilde yaz ki senin öz varlığındır. İşte o zaman o kişi ne yapıyor? *Doğuya doğru uzaklaşıyor.* Batıya doğru değil. Batı neydi? Gaflet hali, Doğu ise, doğmak yani uyanış hali, uyanmaya doğru uzaklaştı kimden çevrenden çevrendeki nefsanî hayat yaşayanlardan biraz uzaklaş, çünkü değişik oluşumlar oluşacak bunlar sende meydana gelecek, bunlar halkın arasında olacak şeyler değildir. Ehlullah'ın birçokları uzun seneler çöllerde ıssız yerlerde yaşamışlar ağaç kovuklarında yaşamışlar mağaralarda yaşamışlar. İşte Peygamberimiz dahi aynı süreci Hira mağarasında yaşamış, böylece belirli bir süre buldukları yerden uzaklaşmışlar. İnzivaya çekilmişler. Abdülkadir Geylânî Hz. uzun seneler çölde dolaşmış. Kolay değil, işte bunların hepsi doğu tarafına geçme çalışmalarıdır.

﴿۱۷﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا

رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿۱۷﴾

(19/Meryem-17) **(Fettehazet min dûnihim hicâben fe erselnâ ileyhâ rûhenâ fe temessele lehâ beşeren sevîyyen.)**

"Sonra da onlardan (ayıran) bir perde çekti. O zaman ona Rûhumuz'u (Rûhu'l Kudüs) gönderdik. Ona normal bir beşer sûretinde temessül etti. (göründü)"

Cenâb-ı Hakk (c.c.) zâti mertebeden "Biz gönderdik" di-

yor. Seyr-i sülûk yolunda çok önemli olan bu mertebeleri tamamen tatbik edemesek bile, ilmen bunları bilmemiz dahi, bize çok büyük yararlar sağlar. Îsâ (a.s.) fizikî mânâda Mer-yem olarak isimlendirilen anaya mensuptur, Efendimiz (s.a.v.) ise ilâhî mânâda Ümmü'l-Kitâp'a bağlıdır ve ümmî oluşu bu yöndedir. Cebrâil (a.s.) beşer sûretinde gözükme-yip başka bir mahlûk şeklinde gözükse idi, Îsâ (a.s.) da bir baş-ka şekilde doğacaktı.

İkinci yorum:

Aralarına bir perde çekti. Halktan kendini gizledi perde dediğimiz tülden naylondan yapılmış perde değil, o gün ya öyle bir tahta perde çekti, elinde ne malzemesi varsa onu çekti, ama bugün biz hem halk arasında yaşıyoruz, bu haki-kat-i sürdürmemiz lâzımdır, hemde kendimiz halktan uzak-laşıp kendi batınımızda yaşayıp hemen bizde perdemizi çe-kivermemiz lâzımdır. Buna nasıl diyorlar, rengine boyamak. İşte kişinin dış hali, dışarıya belirti vermezse, kendini perde-lemiştir. İşlerini yapar onunla bununla konuşur, bütün işleri-ni yapar, ama kendi gönlünde Hakk'ladır, o Hakk'ı gizler. İçerisinde uyanıktır, dışarıdan belki devamlı onlarıdır, ama işte sureta. Nasılsın iyimisin? vb. diyerek yine herkesle gö-rüşüp işini yapar. Ama özünde Hakk'la beraberdir. İşte böy-lece halk ile Hakk arasına görünmez perde çekmiştir. Böyle-ce Hakk'ı muhafaza etmektedir. Kendi varlığında hicaben. İşte bunun üzerine.

"Fe erselnâ ileyhâ rûhanâ," O zaman ona Rûhumuz'u gönderdik.

"Cibrîl'i gönderdik" demiyor, nasıl gönderilmiş?

"Fe temessele lehâ beşeren seviyyen." Ona normal bir beşer sûretinde göründü.

Bundan daha açık nasıl söylesin, yani insan sûretinde gönderdik diyor, burada dahi perdeyi çekiyor, ama idrak ehline yine de perdeyi açıyor. Bir açıyor bir kapatıyor, gaflet halinde olana perdeyi çekiyor, görebilrsen gör, ama

gözü açık olana aynı kelime ile açıyor perdeyi. Görmezsen ne olur? Görmezsen görmemiş olursun. İşte şimdi bu nedemek oluyor?

Bir derviş ki belirli bir aşamaya ulaşıyor, yavaş yavaş belirli bir zaman süresinde oluşuyor, vaktaki belirli bir kemâlâta eriyor, o derviş işlenmiş toprak gibi kazılmıştır, temizlenmiştir, gübrelenmiştir, sulanmıştır. Böyle olunca işte O, o mertebesi itibari ile Meryem hükmündedir. Alıcı hükmündedir alacak ki versin. Bu halin gereği işte "*Biz ona rûhumuzu gönderdik*" deniyor. Şimdi kendimizden bahsetmiyoruz, bu genel bir kaide. Bir mürşid-i kâmil, eğer gerçekten bir mürşid-i kâmil ise, o hale gelmiş olan dervişe, ilâhî nurları veriyor, Buna da ne deniyor? "Nefih etme" Evvelâ "*venefahtü fihi min rûhi*" (15/29) "ben ona ruhumdan nefhettim" ve daha sonra "*ve eyyednâhu biruhul kudüs*" (2/87) Ve rûhumuzu insan sûretinde gönderdik deniyor daha nasıl söylesin, nasıl anlatsın, biz anlamazsak o ne yapsın, insan sûretinde deniyor, bir başka sûrette gönderdim, bir nur olarak gönderdim, bir ışık olarak gönderdim, diyemez miydi? Ama Cenâb-ı Hakk orada misale bile gerek görmüyor, insan sûretinde gönderdik, diyor.

İşte bir varlık, eğer öyle bir ârif insan ile karşılaşmaz ise Îsâ'sını dünyaya getirmesi mümkün değildir. Yani seyrini tamamlaması mümkün değildir, Şeriat bölümünde, sûret ve şekiller bölümünde kalır. Vakta ki, bir ruhlaşmış insanla karşılaşacak o insan ona îseviyyet mertebesi rûhundan nefhedecek. Ve onun içersinde Kur'ân-ı Kerîm'de belirtilen Îsevi hakikatleri meydana getirecek, işte böylece idrak çocuğu da dünyaya gelecektir. İşte o dünyaya gelen çocuk ilk sıralarda veled-i kalp denen çocuk değil, onun daha üstünde olan bir gönül çocuğudur, kemalle doğan bir çocuk ki, *doğduğunda "Ben Allah'ın peygamberiyim bana kitap ve kemâlat verdi, beni nebi kıldı" diyebiliyor.* (19/30) Hâdiseler bu kadar açıktır. Tabî irfan ehli olanlar için.

Venefahtü, hakikatini tarif ederlerken şöyle demişler. "Venefahtü, Rûhu-l a'zâm ile Rûhu-l kuds'ün mahlûka dönük yüzüdür." "ve eyyednâhu " ise "Rûhu-l a'zâm'ın Rûhu-l Ku-

düs olarak kudsi tecellisidir.”

﴿١٨﴾ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾

(19/Meryem-18) **(Kâlet innî eûzu bir rahmâni minke in kunte tekıyyen.)**

(Hz. Meryem şöyle) dedi: "Muhakkak ki ben, eğer sen takva sâhibi isen (bana bir zararın dokunmaz). Senden Rahmân'a sığınırım."

Bu âyet-i kerîme, Meryem ananın esmâ-i ilâhîyye konusunda belirli bir bilgi birikimine sâhip olduğunu göstermektedir ve Meryem ana Rahmân'ın bütün âlemlere rahmet olduğunu idrâk etmiştir ki ilk olarak oraya yönelmiştir. Çünkü Rahmân ismi bütün âlemlere rahmet olan bir esmâ-i ilâhîyyedir.

İkinci yorum:

"Muhakkak ki ben senden Rahmân'a sığınırım,

Şimdi o kişi bunun farkında olmuyor. Yani Meryem kendisi daha tam kemâle ermiş olmadığından bu işin farkında olmuyor. Gelenin ne olduğunun, söylenenin ne olduğunun farkında olmuyor, "Senden Rahmân'a sığınırım," "Eğer sende sakınan bir kimse isen." Bunun üzerine o kişi diyor ki.

﴿١٩﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا ﴿١٩﴾

﴿١٩﴾ زَكِيًّا ﴿١٩﴾

(19/Meryem-19) **(Kâle innemâ ene resûlu rabbiki liehebe leki gulâmen zekıyyen.)**

108

"Ben sâdece sana zeki (temiz) bir erkek çocuk başlatmak için senin Rabbinin bir resûlüyüm." dedi.

Meleklerden de resûller olduğu bu Âyeti kerîmede de ifâde edilmektedir.

Ve o derviş o anda bu işin farkında olmayarak, "Senden Rahmân'a sığınırım" diyor. Bu tereddüt karşısında kâmil müşşid "Ben senin Rabb'inin habercisiyim ve sana temiz bir çocuk-gönül, vereceğim" İlâhî varidatların zuhur mahalli olsun, diyor.

﴿٢٠﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ
وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢١﴾

(19/Meryem-20) **(Kâlet ennâ yekûnu lî gulâmin ve lem yemsesnî beşerun ve lem eku bağıyyen.)**

"Hz. Meryem dedi ki): "Bana bir beşer dokunmamış (olduğuna (göre) benim nasıl bir oğlum olabilir? Ve ben, azgın (iffetsiz) olmadım."

Derviş tereddüdünü devam ettirerek, "Nasıl olur bu?" diye soruyor. Çünkü buradaki "beşer" ifâdesi fiziksel beşer anlamındadır.

﴿٢١﴾ قَالَتْ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ

آيَةٌ لِلنَّاسِ وَرَحْمَةٌ مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

(19/Meryem-21) **Kâle kezâliki, kâle rabbuki huve aleyye heyynun ve li nec'alehû âyeten lin'nâsi ve rahmeten minnâ ve kâne emren makdiyyen.)**

(Rûh'ül Kudüs): "İşte böyle" dedi. Senin Rabbin: "O, Bana kolaydır ve onu, insanlara bir Âyet (mucize) ve bizden bir rahmet kılacağız." buyurdu. Ve emir kazâ edilmiştir."

Kazâ edilmiş olan bu hükmün zuhur zamanı geldiği için açığa çıkmaya başladığı belirtilmektedir.

Kazâ ve kader hükümlerini ne kadar iyi bilir isek bu âyet-i kerîme'leri o derece bilmenin yolu bizlere açılmaktadır. Burada Hz. Meryem'in üzerine gerçekleşen hâdise mutlak kazadır.

Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın Âdem (a.s.)'a yüklemiş olduğu Sultanî rûh yâni **"ve nefahtü"** Mûsevîyyet mertebesine kadar olan seyir içerisinde faaliyettedir. Bunun yanı sıra insanda bu rûhtan başka; mâdeni, bitkisel ve hayvani olmak üzere çeşitli rûhlar bulunmaktadır. İsevîyyet mertebesiyle birlikte üflenen Rûh'ül Kudüs bu mertebeye geçiş için gerekli olan yeni bir kudretin, gücün ifâdesidir.

Görüldüğü üzere Mûsevîyyet mertebesine kadar gelen yerden İsevîyyet mertebesine geçebilmek için olağanüstü bir sistem gereklidir ki, oraya geçilebilsin. İsevîyyet mertebesinin özelliği budur, yâni Rûh'ül Kudüs ile desteklenmektir.

Muhammedîyyet mertebesinde ise Rûh'ül Âzam ile desteklenen açılımlar olmaktadır. Bu oluşumlar tâbî ki maddi olarak olan değişimler değil, bizim anlayış ve idrâkimizde olan değişimlerdir. Şartlanmış yaşantılarımızı, dünyâ yaşamına dönük yaşantılarımızı, geriye atarak yukarıya mi'raca doğru bir çıkıştır ki, bizler bu hakîkâtleri idrâk ederek Hakîkât-i Muhammedîyye 'ye ulaşmış olabilelim.

Ayrıca Rûh'ül Kudüs ve Rûh'ül Âzam'ın Allah'ın zâtî rûhu olduğu da belirtilmiştir. Bu rûhların mahlûka dönük yüzü ise **"ve nefahtü fihi min rûhî"** olarak ifade edilmiştir. Kendisine bu **"ve nefahtü fihi min rûhî"** (15/29) üflenmiş olan insan bütün bu mertebeleri geçtikten sonra meydana gelen İnsân-ı Kâmil olarak zâhiri ile bâtını ile hem kendisine hem çevresine rahmet olmaktadır.

İkinci yorum:

Dervişe hitâben: *"Belki bu tasavvuf yolunda yürümek sana biraz zor geliyor, ancak bu işler Hakk'ın izniyle kolay olan işlerdir, zannettiğin kadar zor işler değildir"* deniliyor.

Bu işi insanlara bir âyet bir işaret olsun diye böyle tasarladık ve böyle yapıyoruz. Cenâb-ı Hakk (c.c) bir yol gösterecek ki, insanlarda o istikâmette gitsin yoksa Cenâb-ı Hakk (c.c) bir yol göstermez ise, kim ne yapacağını nasıl bilecek?

İşte bunu niçin böyle yapıyoruz? *"İnsanlara bir işaret olsun diye"* böyle kurduk böyle tasarladık, gerek Meryem Ana ve İsâ (a.s.) bahsinin zâhiri ifadeleri onları ilgilendiren yaşantısı, bu gün bizlere olan ilgisi ve yaşantısı insanlara bir işaret olsun diye Cenâb-ı Hakk bir yol bir işaret gösterecek ki insanlar o yoldan gitsin bir istikamet üzere olunsun. Bir yol gösterilmezse kim ne yapacak ne bilecek? *"Ve tarafımızdan bir rahmet olsun diye."* İşte Cenâb-ı Hakk nerede, nereye ruhunu göndermişse, rûhunu üflemiş ise oraya rahmet göndermiştir. Onun rûhunu gönderdiği yerde mutlaka rahmeti de vardır, "Bu zâten daha evvelce tasarlanmış bir işti" şimdi bunlar zuhura çıkıyor. Yani İsâ (a.s.) dünyaya geleceği çok daha evvelden düşünülmüştü ve onun ifade ettiği tasavvufi hakikatler de aynen bu düzen içerisinde çok daha evvelden düzenlenmişti deniyor.

HZ. İSÂ'NIN DOĞUŞU.

﴿٢٢﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾

(19/Meryem-22) **Fe hamelethu fentebezet bihî mekânen kasiyyen.)**

"Böylece ona hâmile kaldı. Bundan sonra onunla uzak bir mekâna (yere) çekildi."

Bu Âyet-i kerîmeler hakkında Muhyiddîn-i Arabî Hazretlerinin Fusûsü'l Hikem isimli eserinden ilgili kısımları aktaralım: Daha geniş bilgi isteyen aynı esere müracaat edebilir.

Şimdi ne zaman ki Cebrâil (a.s)'dan ibaret olan rûhu'l-emin, bir insan olarak cisimlendi, (Hz. Meryem) zannetti ki o insandır, kendisine cinsi münasebet arzu eder. Böyle olunca Allah Teâlâ'nın kendisini ondan kurtarması için, bütün konsantrasyonu ile ondan Allah Teâla'ya sığındı. Çünkü kesinlikle bunun caiz olmayan şeylerden olduğunu bilir idi. Bundan dolayı, ona Allah ile tam bir huzur hâsil oldu ki, o da mânevi rûh'tur. Eğer ona bu anda bu hâl üzere üflese idi, annesinin hâlinden dolayı, Îsâ, hilkatinin fenâlığından dolayı, hiçbir kimsenin ona tâkat getiremeyeceği bir vasıfta çıkar idi.

Şimdi ona **"Ben ancak senin Rabbinin resûlüyüm; sana temiz ve pak bir erkek çocuk bağışlamak için geldim"** (Meryem, 19/19) dediği zaman bu sıkıntıdan rahatladı ve gönlü ferahladı.

Bundan dolayı Îsâ (a.s)'ı ona bu sırada üfledi. Şu halde Cebrâil, Allah'ın kelimesi Meryem'e aktarılmış oldu. **Nasıl ki Resûl, Allah'ın kelâmını ümmetine aktardı, o da Allah Teâlâ'nın (Nisa, 4/171) "ve Kelimetuhu, elkaha ila Meryeme ve rûhun minhu,"** yâni "ve O'nun kelimesidir. Onu Meryem'e ilkâ etmiştir ve kendisinden bir rûh'tur" sözüdür.

Şimdi Meryem'de şehvet yayıldı. Bundan dolayı, Îsâ'nın

cismi, Meryem tarafından mutlak sudan(ma'-i muhak-
kak) ve

Cebrâil tarafından da bu üflemenin rutubetinde yaygın olan sanal sudan (mâ'-i mütevehhem) mahlûk oldu. Çünkü madde bedenden olan üflemede, suyun esaslarından bazı şey mevcûd olmasından dolayı rutubetlidir. Böyle olunca İsâ'nın cismi mutlak su ve sanal su'dan vücuda geldi. Ve insan türünde vücuda getirmenin, ancak alışlageldiği üzere gerçekleşmesi için, annesinden ve Cebrâil'in insan sûretinde cisimlenmesinden, insan sûreti üzere çıktı. Böyle olunca İsâ (a.s.) ölüyü diriltir çıktı. Çünkü o "ilâhi rûh"tur.

İşte o nefha onda tesirini göstermeye başladı. Böylece Rahmânî ilmi, yani vahdet ilmini yüklenmiş olan o kişide, bu ilim etkisini göstermeye başladı. Ve aldığı yükü yani vahdet hakikatlerini, diğer kişiler anlayacak durumda olmadığı için onlardan uzaklaştı. Ancak ehline açtı ki, o da Meryemdir. Ve ondanda öyle bir mertebe meydana geldi ki, o da, "İsâ Rûhullah" Fenâ fillâhtır.

﴿۲۳﴾ فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ
يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿﴾

(19/Meryem-23) **Fe ecâe hel mehâdû ilâ ciz'in nahleti, kâlet yâ leyteni mittu kable hâzâ ve kuntu nesyen mensîyyen.)**

"Doğum sancısı onu, bir hurma ağacının gövdesine (sığınmaya) mecbur etti. "Keşke ben bundan önce ölseydim, unutularak unutulmuşların (arasına karışsaydım)." dedi."

Bu büyük insanların çektikleri bu tür sıkıntıların hepsi bizlere rahmet olmaktadır ve bir bakıma bu mertebelerin

kefarecini onlar çekmektedir. Gerek peygamberân hâzerâtı gerek ehlullah gerekse irfân ehli diğçerlerinin günahlarını karşılayan fedâilerdir. Çünkü hâdiseleri ancak yaşayan bilir. Peygamberân hâzerâtının mertebelerinin ortaya çıkması için de bu hâdiselerin yaşanması gerekmektedir. Bizler ise bu yaşantılardan haberdar olduktan sonra onların fizikî mânâda yaşadıklarını ilmi mânâda yaşamaktayız. Eğer bu hâdiseler fizikî olarak yaşanmamış olsalardı gaybda kalır ve zuhura çıkmamış olurlardı.

Efendimizin (s.a.v.) ümmetine, lisânından Kur'ân-ı Kerîm'i üflemesinden sonra gelen bu tür sohbetlerde Rûh'ül Kudüs hakîkâtinin muhatap olan kulaklara, gönüllere üflenmesidir. Eğer bu şekilde bir üflenme olmasa bizde İsâ (a.s.)'in mânâsı doğmaz. Okuduklarımızda onları bizden uzak Benî İsrâîl peygamberleri olarak görürüz. Oysa onlar sadece Beni İsrâîl peygamberleri değil, Benî İslâm'ın malzemeleridir ve Cenâb-ı Hakk (c.c.) onları bunun için o isimlerle zuhura getirmiştir. Rûh'ül Kudüs ile gönüllere aktarılan bu mânâların doğmaması ise mümkün değildir, eğer doğum olmuyorsa bu bilgiler, kudsi değil, ilmî mânâda demektir.

Tasavvufu uğraşmak kolay bir iş değildir, kişi birçok aşamalardan geçer bu sırada böyle zor hallere ve bunalımlara girerek "*keşke bu yükü çekmeseydim*" der. Çünkü nefsini verip Hakk'ı satın almak, malı mülkü gönülden çıkarmak kolay iş değildir.

﴿٢٤﴾ فَنَادِيهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا

(19/Meryem-24) **(Fe nâdâhâ min tahtihâ ellâ tahzenî kad ceale rabbuki tahteki serîyyen.)**

"O zaman onun (Hz. Meryem'in) alt yanından, ona "mahzun olma (üzülme)" diye bir nidâ (geldi): "Rab-

bin, senin alt yanından bir su yolu kıldı.”

Hız. Meryem beşer bir vücûd olduğundan dolayı şehir dışına çıkınca tabî ki oradaki imkânlardan yararlanamaz oldu ve bedensel ihtiyaçlarını karşılayamaz hâle geldi. Cenâb-ı Hakk (c.c.) bedeninin en önemli ihtiyâcı su olduğu için orada bir su yolu meydana getirdi.

“Altından nîdâ ettik” denilmesinden maksat, kişiyi yukarıdaki âyeti kerîmede belirtilen zor hallerden yukarıya kaldırmak içindir. Çünkü derviş “*Keşke bu işlere girmeseydim*” gibi düşüncelere daldığı zaman mertebesinden biraz düşmüş oluyor. Nâkısılık noksanlık oluyordur. Zaman zaman böyle haller olur, insana ümitsizlik gelir ama Cenâb-ı Hakk kesinlikle böyle bir şeyi ortaya getirmeyin diyor. Ve alt tarafından nîda ediyor onu yükseltmek için. “**Ellâ tahzeni**” “*Sakın hâ mahzun olma*” ve “*Rabbin, senin alt yanından bir su yolu kıldı (oluşturdu).*” Bir pınar çıkardı. Buna ihtiyacı vardı. O pınar aynı zamanda dervişin gönül pınarıdır, ihtiyaçlarını oradan karşılamaya çalışır.

﴿٢٥﴾ وَهَزَى إِلَيْكَ بِجَذَعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا

جَنِيًّا

(19/Meryem-25) **(Ve huzzî ileyki bi ciz’in nahleti tusâkıt aleyki rutaben cenîyyen.)**

“Ve hurma ağacının gövdesini üzerine silkele. Taze hurmalar senin üzerine düşsün, (orada) toplansın.”

Cenâb-ı Hakk (c.c.) sistemi içerisinde dışarıdan zor gözüken bir hâdiseyi bu şekilde kolaylaştırmaktadır. Hız. Meryem’in su ihtiyâcından sonra gıda ihtiyâcı da bu şekilde kar-

şılanmış oldu.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) "Silkele" diyor. Oysa hiçbir işleme gerek görülmeden hurmaları yanına koyabilirdi. Bu zorluk hâmile kalmadan önce sâdece Cenâb-ı Hakk (c.c.)'a yönelmiş olan Hz. Meryem'in muhabbetinin doğacak olan çocuğa yâni İsa (a.s.)'a da muhabbetinin bir kısmının bölünmesinden dolayı hiç zahmetsiz gelen nîmetlere yavaş yavaş zorlukların karışmaya başlamasıdır.

Meryem Ana daha bunlar olmazdan evvel Beytül Makdis' deki odasında ibâdet derken, odasına gelen Zekeriyâ (a.s.) odasında yazın kış meyvesi, kışın yaz meyveleri görüyor ve "Bunlar nereden geliyor yâ Meryem" (3/37) diye sorduğunda, Meryem Ana'da "Bunlar Rabb'imın bana lütfudur" diyordu.

Şimdi bu Âyet-i Kerîme ile bu olayı karşılaştırdığımızda daha önce hiçbir çaba göstermeden gıda gelirken burada artık "silkele" hitâbıyla biraz çaba harcanması lâzım geldiği ifâde edilmektedir.

Çünkü artık işin içine İsâ (a.s.) girmiştir ve Meryem Ana'nın muhabbetinde biraz o tarafa kayma olmuştur. Bu nedenle rızkın da biraz zorlu olması gerekiyor. Daha evvelce Meryem Ana tamamen Cenâb-ı Hakk (c.c.)'a yönelmiş idi. Başka hiçbir tarafa muhabbeti yoktu, bu nedenle Cenâb-ı Hakk (c.c.) ona zahmetsiz bütün ihtiyaçlarını veriyordu.

Diğer bir yönden baktığımızda ise, İseviyyet mertebesine doğru gelen kişide İsâ doğacağı zaman kuru ağaçlar dahi meyve vermeye başlıyor. Üstelik "hurma" meyvesi ki, hurma hem susuzluğa hem de açlığa karşı insanları korumaktadır.

﴿٢٦﴾ فَكُلْ وَاشْرَبْ وَقَرِّ عَيْنًا فَامَّا تَرَيْنَ مِنْ

البَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ
أَكَلِمَ الْيَوْمَ أَنسِيًّا ﴿٢٦﴾

(19/Meryem-26) **(Fe kulî veşrabî ve karrî aynen, fe immâ terayinne minel beşeri ehaden fe kûlî innî nezertu lir rahmâni savmen fe len ukellimel yevme insîyyen;)**

"Artık ye ve iç, gözün aydın olsun! Bundan sonra eğer beşerden bir kimseyi görürsen, o zaman (ona şöyle) söyle: "Muhakkak ki ben, Rahmân'a (konuşmama) orucu nezrettim (adadım). Bu sebeple bugün bir insanla asla konuşmayacağım."

Sûre-i Şerîf'in başlarında Zekeriyâ (a.s.) da doğacak çocuğuna işâret istediğinde Cenâb-ı Hakk (c.c.) üç gece konuşamamasını işâret olarak göstermişti ve bu şekilde o mer-tebede Cenâb-ı Hakk (c.c.) tarafından konuşma sistemi faa-liyet dışı bırakılmış olmaktadır. Hz. Meryem ise yine bu mer-tebe gereği, **olarak** irâdi olarak "*konuşmayacağım*" demek-tedir.

Fenâfillah'a yönelmiş olan kişi Yahyâ'nın doğumu sıra-sında konuşamıyor. Fenâfillah'ın gerçek zuhuru Îsâ (a.s.)'da ise "*konuşmayacağım*" yâni "fenâfillah mertebesinden size haber vermeyeceğim" ifâdesi olmaktadır çünkü bu haberi Îsâ (a.s.) verecek yâni o bilgiyi Îsâ (a.s.) getirecektir.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) bir varlığa "*Gözün aydın olsun!*" demişse eğer o varlık her türlü zorluklardan müstesna olur. "*Gözün aydın*" oluşu, kişinin fenâfillâh mertebesine erişerek kendi varlığından sıyrılmasıdır. Kendi varlığında kendine ait bir şeyin kalmamasıdır. "*Bu hal içinde herhangi bir beşerle karşılaşırsan,*" Burada da nasıl Mûsâ (a.s.) kavmi çölden

geçerken onlara kudret helvası ve bildircin eti vermişti. Burada da Meryem Anaya yukarıdan hurma, aşağıdan suyu veriyor. İşte bunlarla hayatını sürdürebiliyor, işte bizim de gönlümüzde maddi sevgiler biraz meydana gelirse bizimde hayatımız böyle biraz zorlaşır.

İşte "O sudan iç, hurmadan ye, gözün aydın olsun" Cenâb-ı Hakk bir varlığa eğer gözün aydın olsun demişse, o her türlü zorluklardan korunmuş olur. İşte ne mutlu ki o hali idrak edebilirsek, gözün aydın olması, fenâfillâh mertebesine ulaşıp kendinde kendi varlığının kalmamasıdır. Yukarıda da bahsedilmişti, "Biz rûhumuzu gönderdik" o rûhluk yolunun açılmasıdır. Bu halde "herhangi bir beşer ile karşılaşırsan" Çünkü o hale ulaşmış bir kimse, İsâsını meydana getirmiş doğurmuş olan bir kimsenin hali tabî ki sıradan insanlar gibi değil biraz değişik olacaktır. Nasıl İsâ (a.s.) da vaazlarına başladığı zaman. "Ben Babamdan göklerin saltanatından geliyorum" dedi, onların ifadelerine göre ve içindeki İlâhî varlığı anlatmaya başladı, taşmaya başladı, tutamadı içinde. Zâten görevi de o idi. İncîl-i şerifin hakikatlerini de anlatmaya başladı ve işte bunun için herhangi bir beşer ile karşılaşırsan İsânın annesine onlardan biraz uzaklaş diyordu.

"Bundan sonra eğer beşerden bir kimseyi görürsen, o zaman (ona şöyle) söyle: "Muhakkak ki ben, Rahmân'a (konuşmama) orucu nezrettim (adadım). Bu sebeple bugün bir insanla konuşmayacağım."

Fenâfillâh mertebesinde olan bir kimsenin kendine ait bir varlığı olmadığı gibi bir sözünde olmaz, bu hakikati bildirmek için "bir gün" diye ifade edilmiştir.

﴿٢٧﴾ فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ

جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾

(19/Meryem-27) "Fe etet bihî kavmehâ tahmiluhu, kâlû yâ meryemu lekad ci'ti şey'en ferîyyen."

**"Böylece onu yüklenmiş olarak kavmine getirdi.
(Kavmindekiler) dediler ki: "Ey Meryem! Andolsun ki
sen, acayip (kötü) bir şey yaptın."**

Kavimdekilerin şartlanmaları gereği doğacak çocuğun babasının olması gerektiğinden bu şekilde tepki gösterdiler. Ve bu hâdise Hz. Meryem'in yanı sıra kavmi içinde bir imtihandı.

Şimdi, bizler, dervişlik yolunda olanlar için bu şu demek oluyor. Şimdi, burada zâhiren görünen, şeriat dışı oluşan bir hadise vardır. Yani Meryem Ana şeriatın dışında bir uygulama yaptı, yani onlara göre utanılacak bir şey yaptı, onlar bu işin hakikatini bilmedikleri için, o günün şartlarından dolayı zahirde böyle bir şeyin olmaması lâzım geliyor iken olmuş, bir çocuk dünya ya gelmiş hükmünü veriyorlar. İşte onların indinde bu şeriate ters düşen bir hadise oluyordu.

Dervişler de gerçekten bu hâle erdiği zaman bazılarında şeriate ters düşen bazı haller çıkar ama onlar bunun farkında olmazlar. Yani içinden gelen bir hadisedir. Çünkü fenâfillâh mertebesine ermiş, Hakk'ta fani olmuş, o anda üzerinden emirler-mükellefiyet düşmüş olmaktadır. Hem Hakk'ta fâni olacak, hem o emirleri yerine getirecek, bu da mümkün değildir, olmaz. Emirleri yerine getiriyor ise Hakk'ta fâni olmamıştır, eğer Hakk'ta fani olmuşsa emirlerini yerine getiremez, bu sûretle bu işleri yaparken de, bu süreyi geçirirken de, biraz halktan uzaklaşması lâzımdır.

Ancak bu hâl uzun zaman devam etmez, bir bakıma bu bir süre ehli zâhire göre geçici bir hastalıktır. O zaman işte ne deniyor, "*Nasıl böyle utanılacak bir şeyle geldin*"? Daha evvelce şeriat üzere hayatını sürdüren o kimse arada bazı şeriat ahvali ile yaşayan kimselere ters gelen işler yaptığı zaman veya sözler söylediği zaman, "Sen eskiden böyle konuşmuyordun nasıl böyle konuşmaya başladın?" derler. Zâten diyorlar da, bu meselelerin hakikatini anlayamadıkları için diyorlar. sen eskiden böyle konuşmuyordun şimdi niye konuşuyorsun derler.

Belki birçok kişi bu hâle rastlamıştır. Ancak bu hâl kalıcı değildir. Kısa sürede geçilip baka billâh haline gelip tekrar eski şer'î düzenine, ancak hakikatiyle birlikte dönülmesi lâzımdır. İşte bu kimseyi de şeriat ehlinden hiçbir kimse tanıyamaz ve ayıramaz, ancak kendileri gibi zannederler. Ama Bu nedenle, ondan elde edecekleri rahmet ve irfaniyeti alamazlar, zâten bunun farkında da değildirler.

﴿٢٨﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا

كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾

(19/Meryem-28) **(Yâ uhte hârûne mâ kâne ebûkimrae sev'in ve mâ kânet ummuki begiyyen.)**

"Ey Hârûn'un (kız)kardeşi! Senin baban kötü bir adam değildi. Ve senin annen de azgın (iffetsiz) değildi."

Hız. Meryem'in ailesi Beni İsrâîl'in muhterem kimselelerinden oldukları için, ve sâdece görünüş olarak hâdiseyi değerlendiren kavim de, bu tepkiyi vermektedir. Bâtınen ise tevhid yolunda olan bir sâlik bu hakîkâtleri idrâk etmeye başladığından İsevîyyet mânâsı varlığına yüklenmiş olmakta ve bu mânâyı yüklenen madde beden de bu mertebede Meryem hükmünde olmaktadır.

Bir dervişte yaşadığı bu haller çevresindekiler tarafından anlaşılmadığı için bu tür sözlere mâruz kalır.

﴿٢٩﴾ فَاشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ

فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾

(19/Meryem-29) **"Fe eşâret ileyhi, kâlû keyfe nukellimu**

men kâne fil mehdi sabîyyen."

"Bunun üzerine, onu (çocuğu) işâret etti. (Onlar) dediler ki: "Beşikte olan bir sabî (bebek) ile biz nasıl konuşuruz?"

Ancak o hale ulaşmayan bazı kişiler tarafından ara sıra istismar olarak kullanılan sözler olmasına rağmen, gerçek anlamda o hale ulaşan kişiden "Sen benim gönlüme bak!" hitâbı gelir.

Bu sefer karşıdakiler oradaki kemâlatı bilmediklerinden "O nasıl konuşur?" diyerek tepki veriyorlar.

﴿٣٠﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

(19/Meryem-30) **(Kâle innî abdullâhi, âtâniyel kitâbe ve cealenî nebîyyen.)**

(Bebek) şöyle dedi: "Muhakkak ki ben, Allah'ın kuluyum. Bana kitâp verdi ve beni nebî kıldı."

Cenâb-ı Hakk (c.c.) Îsâ (a.s.)'dan daha o günden Îsevîyyet mertebesinin özü olan hakîkâti dile getirmektedir. Bebek olan Îsâ (a.s.)'ın "Abdullâhi yâni Allah'ın kuluyum" demesi bu hakîkâtin kuluyum demektir. Îsâ (a.s.)'ın bu halinin oluşmasında kendisinin bir müdahalesi olmadığı için bu hâdise de mutlak kader hükmüne girmektedir.

"Abd" , "Beşik" ve "İncil" konusu hakkında "On üç ve Hakîkât-i İlâhîyye" isimli kitâbımızın ilgili bölümünü aktaralım:

"Abd" sayı değerleri (70+2+4 =76) dir. Toplarsak,

121

(7+6=13) dür. Demek ki, abdiyyet mertebesinin de kaynağı (13) dür. Bütün bu mertebelere hayret etmemek mümkün değildir. O halde yapılan bütün ibâdetler, (13)'den (13)'e dir. (13) olan "abd" den (13) olan ilâhî hakîkâtedir. "Abd" yâni "Kul" evvelâ bâtınında olan (13) ile beşeri abdiyyet anlayışı içerisinde kendine ayrı bir varlık vererek zâhiren ibâdetine devam eder. Daha sonraki eğitimleri ile kendinde, özünde var olan Hakîkât-i ilâhîyyeyi ortaya çıkarır ki; (13)'ün (13) ile bâtinen buluşmasıdır. Bu şekilde yapılan ibâdetin ismi "Ubudet" tir. İbadet kulluk mertebesinin ifâdesi. Ubudet ise Ulûhîyyet mertebesinin ifâdesidir. Kişinin yapmış olduğu hareket ve şekiller aynı, anlayış ve mânâlar farklıdır. Benlik ile yapılan kulluğun ismi ibâdet, benliğinden sıyrılarak yapılan kulluğun ismi (ifâdesi) ise ubudettir. İbadet kulun fiili, ubudet ise Hakk'ın fiilidir.

İşte belirtilen bu şekilde ibâdet eden ibâdet ehline kitâp verilmektedir. Bu kitâp ayrı bir İncil veya Kur'ân şeklinde değil, onların içerisinde mevcûd olan hakîkâtleri anlama kaabiliyeti açılmaktadır. Ve o kişiye nebîlik de verilecek ki, o kitâbı aktarabilsin yâni kişi öğrendiklerini yavaş yavaş çevresinde olup talep edenlere bildirmektedir.

Burada dikkat çeken husus Îsâ (a.s.)'ın **beşik**'te iken konuşmasıdır. (mehd) "beşik" sayısal değeri (40+5+4+=49) dur. Toplarsak, (4+9=13) dür ki, çok açıktır. Daha beşikte iken bile hem zâhir, hem bâtın (Îsâ) (a.s.)'ı (13) sarmıştır. Bunun dışına çıkması da mümkün değildir. Beşik çocukların sığınağı güven duyduğu ve içinde büyüdükleri özel mekânlarıdır ve her insan için de geçerlidir. Doğan her insan, ailesinin sosyal düzeyine göre bir beşik içinde çocukluk günlerini geçirir. İstisnasız her millet ve dinden olan çocuklar bu beşiklerin, (mehd)in içinde yâni (13)'ün muhafazası içinde büyürler Ne müthiş bir sistem, bilinse de, bilinmese de, herkes daha küçüklükten bu (13) beşiğinin içine girmiş olmaktadır ve hâl dilleri ile bu hakîkâti an-

latmaktadırlar.

Yukarıda ifade edilmişti ama ilgisi dolayısı ile burayada aktaralım.

Gerçek **İncil** "İsâ" (a.s.)'ın kendisidir. Çünkü ALLAH'ın kelimesi ve İsevîyyet mertebesinin (10) zuhur yeridir. İncil ismiyle kayıtlı bir kitâp gelmemiştir. Bu yüzden böyle bir kayıt bulunamamıştır Çünkü yoktur. Elde bulunan ve "İncil" ismi verilen dört yazılımın gerçek isimleri ise (Hadis-i İsâ) lardır. Ve yazarlarının isimleriyle, yazarlarına göre vardılar.

"İncil" (Matta)'ya göre:

"İncil" (Markos)'a göre:

"İncil" (Lûka)'ya göre:

"İncil" (Yuhanna)'ya göre:

Bu yazılımlar, yazarlarının anlayışları üzere ürettikleri "Hadis-i İsâ"lardır. ALLAH'ın kitâbı ise ALLAH'a göre olur. Kullara göre olmaz. Bugün elde bulunan gerçek "İncil" "Kur'ân-ı Kerîm"ın içinde bulunan ve orada muhafaza edilen "İsâ"(a.s.)'ın hayatını ve İsevîyyet mertebesini anlatan Kur'ân-ın âyetleridir. Günümüzden yaklaşık üç bin sene evvel gelmiş olan Tevrat'a ait olduğu bildirilen yazılımlar olduğu halde, ondan yaklaşık bin sene sonra geldiği söylenen gerçek "İncil"den acaba ortada niye bir vesîka yoktur?

Ancak o gönül evlâdı hemen konuşarak "Muhakkak ki ben Allah'ın kuluyum" diyor ki, Allah'ın kulu da ancak odur ondan başka Allah'ın kulu olmaz. Hepimiz Allah'ın kullarıyız ancak gerçekte hangi esmânın kuluyuz, hangi ismin te'siri altındayız. Bu kulluk İsevîyyet hakîkatleri üzere Allah isminin hakîkatleriyle yapılan kulluktur.

Cenâb-ı Hakk (c.c) kolay kolay kitap verir mi? Ve nebî

yapar mı? Yani hakikat kabercisi yaparmı?

﴿٣١﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾

(19/Meryem-31) **(Ve cealenî mubâreken eyne mâ kuntu ve evsânî bis salâti vez zekâti mâ dumtu hayyen.)**

"Ve beni nerede bulunursam bulunayım mübârek kıldı. Ve hayatta kaldığım sürece namazı ve zekâtı bana v(a.s.)iyet etti (emretti)."

Kim ki fenâfillâh mertebesinde İsevîyyet halini yaşıyorsa Cenâb-ı Hakk (c.c.) onu her bulunduğu yerde mübârek kılmaktadır ve kendisi böyle olduğu için çevresine de bunu yayar, etrafında olanlar bunu bilseler de bilmeseler de bu yayılır. Günümüzde İsevî oldukları söyleyen zümreler ne namaz kılmaktalar ne de zekât vermektedirler ve bu Âyeti kerîme ile de onların İsâ (a.s.) ın gerçek takipçileri olmadıkları açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bizler ise bu mertebelerin hakîkâtlerini yaşıyor-ken namaz ve zekât bize emrolunmaktadır. Bu âyet-i kerîme ile de bu yolda olup "Biz artık Hakk ile Hak olduk, nereye ibâdet edeceğiz?" diyerek ibâdeti bırakan kişilerin bu hükümleri-düşünceleri, ortadan kalkmaktadır. Üstelik bu mertebeye gelindiğinde ef'âl âleminde kılınan namazdan daha güzelini kılmamız lâzımdır ki, "Ubudet" hakîkâtine erişmiş olalım.

Bu mertebenin haline gelmiş olan veled-i kalb artık mübârek bir varlık olmaktadır.

Ve kişi fenâfillah hallerini geçirdikten sonra tekrar kendisinin üzerine namaz ve zekât hükmü geliyordur.

﴿٣٢﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

(19/Meryem-32) **"Ve berren bi vâlidetî ve lem yec'alnî cebbâren şakiyyen."**

"Ve anneme karşı berr (iyilik) sâhibi olmayı (emretti). Ve beni, cebbâr (zorba) şâkî kılmadı."

Zâhiren bizi doğuran annemizden bahsetmekle birlikte bâtinen anne hükmünde olan nefs-i küll'dür. Nefs-i küll'e hürmet edeceğiz ki oradan akl-ı küll'e geçebilelim. Bu mertebenin annesi olan nefs-i küll "Meryem" ismini almaktadır.

Aslı fenâfillâh olan bu mertebeye gelmiş olan bir kişinin bırakın haksız bir muamelede bulunmasını, sesi dahi çıkmaz. Bu yolda eğiticilik görevi yapmakta olan bir kimsenin sesi eğer yüksek olarak çıkıyorsa iyi bilinsin ki o kişi bu âyet-i kerîmelerin hükmü altında değildir.

Bu hale eren kişinin zâten isyan etmesi mümkün değildir çünkü Hakk'ta fâni olmuştur.

﴿٣٣﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

أُبْعَثُ حَيًّا

(19/Meryem-33) **(Ves selâmu aleyye yevme vulidtu ve yevme emûtu ve yevme ub'asu hayyen.)**

"Ve doğduğum gün ve öleceğim gün ve canlı olarak beas edileceğim (diriltileceğim) gün selâm benim üzerimedir."

Önceki 15. Âyet-i kerîmede Yahyâ (a.s.)'a Hakk tarafından yapılan hitap, bu Âyeti kerîme'de Îsâ (a.s.)'ın kendisi tarafından yapılmaktadır.

﴿٣٤﴾ ذٰلِكَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ
يَمْتَرُونَ

(19/Meryem-34) "Zâlike îse'bnü meryeme, kavlel
hakkillezî fihi yemterûn."

"İşte bu Meryemoğlu Îsâ. (O), Hakk'ın sözü'dür ki;
O'nun hakkında şüphe ediyorlar."

"Onüç ve Hakîkât-i İlâhîyye" isimli kitâbımızdan bu
âyeti kerîme ile ilgili bölümleri aktaralım:

(Îsâ) kelimesinin sayı değerleri yukarıda da bahsedildiği
gibi (70+10 +60+10=150) dir. (Îsâ) kelimesi (ayn) ve
(sîn) iki asli, (ye) ve (ye) iki yardımcı harften meydana
gelmiştir. (Ayn) in sayı değeri (70) (sin) in sayı değeri (60)
tır. Toplarsak (70+60=130) eder ki, sıfır kalkınca kalan (13)
tür. Büyük Ebced hesabıyla Ye (10) sîn (120) ayn ise (130)
sayı değerinde dir ki; şaşırılmamak elde değildir. Uyumun bu
kadarına tesâdüftür denilebilir mi, bilemem?

Böyle olunca, Hakîkât-i İsevîyye'nin dahi hakîkâtinin
Hakikikat-i Ahmedîyye'ye bağlı olduğu açık olarak görülmek-
tedir. İlâve iki (ye) ye gelince, (ye) sayı değeri (10) dur ki,
Mertebe-i "zâhir- bâtın" İsevîyyet'tir. (10) ların sıfırlarını
alırsak geriye iki adet (1) kalır ki bunlardan biri, Zât-ı ilâ-
hi'nin oradaki zuhuru, diğeri ise "Mertebe-i İsevîyyet"'in bi-
reysel birliğinin zuhurudur. Îsâ (a.s.) ümmî'dir. Yâni zâhir
olarak ana olan Meryem'e mensuptur. Meryem ise başta ve
sonda iki (Mîm) ile müzeyyendir. (süslenmiştir.)

(Îsâ) O da (13)'e bağlıdır ve varlığında bütün bağlantılar
vardır. Yâni (10) İsevîyyet, kendi mertebesi, (11)
Muhammedîyyet, (12) Hakîkât-i Muhammedî (İnsân-ı Kâ-
mil),

(13) *Hakîkât-i Ahadîyyetü'l Ahmedîyye'dir. Yâni; Ahad'a, Ahmed'e,-Peraklit'e, Muhammed'e bağlıdır. Bu bağlılık sonradan olma değil ezelde, kuruluşunda böyledir.*

Îsevîyyet mertebesi Muhammedîyyet mertebesine en yakın mertebedir. Îsâ kelimesindeki "ayn" harfi (göz-kaynak-asıl demektir. (sîn) harfi ise (insan) demektir. Yâni (ey Îsevîyyet mertebesine ulaşmış insan) demektir. Bu mertebenin özelliği-yaşantısı, kendi varlığında ilk defa Hakkın varlığını müşâhede etmiş olmasıdır.

Bu mertebenin-bilginin, öncüsü ve mucidi (Îsâ Mesih) onda zuhur etmiştir. Cenâb-ı Hakk'ın (Îsâ) (a.s.)'ı bir kelime ile Kur'ân-ı Kerîm'de ifâde etmesi, zâtî zuhuru ilk defa kendi varlığında gören insan olmasındandır.

Mûsâ (a.s.) ilk defa Hakk'ın sözünü-sesini Tur dağında duydu. Îsâ (a.s.) Hakk'ı ilk defa kendi varlığında müşâhede etti. Hz. Muhammed (s.a.v.) de ise (13) ve hakîkâtleri her mertebeden bütün haşmetiyle zuhur etti.

Bu Sûre hakkında araştırmalar yaparken, tefsirlerde de kısaca değinildiği gibi müthiş bir şeye daha şahid oldum o da şudur:

(Fihî yemterûn) 34. *Âyet-i kerîme'de, "Hakk sözüyle bildirildiği şey hakkında" (çekişip duruyorlar.) Dikkatlice bakıldığında buraya kadar gelen Âyetlerin sonları hep (Elif) ile bitmekte, burada ve (34-35-38-39-40) inci Âyetler (Nûn) ile bitmekte, (36-37) Âyetler ise (Mîm) ile sonraları ise yine hepsi (Elif) ile bitmektedir. Yâni arada iki Âyet (Mîm) beş Âyet ise (Nûn) ile bitmektedir.*

Sûrenin tamamı olan (98) Âyetten (7) Âyeti çıkarırsak (98-7=91) ki; hayrettir, çünkü tersi Sûre sayısı olan (19) dur.

Diğer ifâde ile (Meryem ve Îsâ) (a.s.) her yönden (elif-mim-nun) hakîkâtiyle kuşatılmışlardır. İki adet (Mîm) Meryem'in başında ve sonunda olan "Mim-i Muhammedî'ler"

beş adet (Nûn) Nûr-u Muhammediyye'nin beş hazret mertebesinden ihâtası (sarması) dır.

(91) elif in yâni (13)ün Îsevîyyet mertebesini bütün yönleriyle kapsamına aldığıdır. Tersî olan (19) ise çok açıktır. Bu kadar açık bir sistemin tesâdüf olması mümkünmüdür? (13) ün hâkimiyet-i adeta her an her yerde kendini göstermektedir.

Baştan (33)'üncü âyete kadar fasılalar (Elif) ile dir. Bilindiği gibi (33) Mescid-i Nebevî'nin ilk yapıldığı zamanki direk sayısıdır. (91) den (33) ü çıkarırsak, (91-33=58) kalır ki, (5) "hazarat-ı hamse" (beş hazret mertebesi) (8) ise 8 cennettir. Ayrıca toplarsak, (5+8=13) tür ki; hayret üstüne hayrettir.

Böylece de Îseviyyet mertebesi'nin âyetleri'nin aralarında olan durakların her birerlerinin (13)'e ait ve hepsine hâkim olduğu açık olarak görülmektedir. Nasıl müthiş bir oluşum sistemidir, hayret etmemek mümkün değildir.

﴿٣٥﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

(19/Meryem-35) "Mâ kâne lillâhi en yettehîze min veldin subhânehu, izâ kadâ emren fe innemâ yekûlu lehu kun fe yekûnu."

"Allah'ın bir (erkek) çocuk edinmesi olamaz. O, Sübhan'dır. Bir işin olmasına karar verdiği zaman, o takdirde sâdece ona "O!" der ve o, hemen olur."

İşte bu Âyet-i kerîme'de belirtildiği üzere nasıl ki Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın bir çocuğu olmaz ise (Ahzâb, 33/40) Âyet-i kerîmesinde "Mâ kâne Muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum" yâni "Muhammed (s.a.v.) sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası olmamıştır" ifâdesiyle belirtildiği üzere Hakîkât-i Muhammediyye'nin de bu şekilde sûbuti ola-

rak bir çocuğu olmaz.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) âlemleri zuhura getirmeyi düşünüp programını yaptığında bu, "*Hakîkât-i Muhammedîyye*" ismini aldı. Bu şekilde bir mertebede olup o genişlikte bir ihâtaya sâhip olan bir varlığın "*çocuğu olması*" diye bir kavram olmaz. "*Hakîkât-i Muhammedîyye*" zuhur ettikçe en son, nokta zuhuru olarak Hz. Muhammed (s.a.v.) olarak dünyâda açığa çıktıktan sonra ancak onun fiziki çocuğu olur.

Manevi babalık ise İbrâhîm (a.s.) mertebesinde başlamaktadır. İbrâhîm (a.s.) halkın babasıdır.

Hız. Rasûlullah (s.a.v.) Hız. Âlî (r.a.) hakkında (**Ebu't Tûrâb**) lâkabını kullanmıştır ki; gerçekten kendisi (toprak babası'dır) çünkü: (Ebu'l ervah) dan, yâni (Rûhların babası) olan Hız. Rasûlullah'dan aldığı emânet-i ilâhîyyeyi, zâhirleri topraktan halkedilmiş zuhurlara naklederek, asıllarına ulaştırmak üzere Nefes-i Rahmânîyyeyi, onlara üflemesi neticesinde, topraktan (Rûh ve nûr) kemâlâtı ortaya getirerek onların hem, Rûh'ul Kûds' leri hem de (toprak'ları)nın (baba) ları olmuş ve bu dünyâdan ayrıldıktan sonra da bu halini devam ettirmiştir. Halen de devam etmektedir. Bu hakîkâtin olacağını keşfeden Hız. Rasûlullah (s.a.v.) daha baştan ona (*Ebu't Tûrab*) demiş ve (*Kerremellahu veche*) diye de lâkablandırılmıştır ki; her yönden kerem sâhibi ve Allah'ın ona yüce ikramlarının olmasıdır. İkrâm'ın en büyüğü ise kendi hakîkâtinin, kişinin kendine ikrâm ve ihsân edilmesidir.

O! Emrinden sonra kendisinde o kâbiliyyet olan şey hemen olur. Çünkü o kâbiliyyet olmasa O! Emri verilmez, eğer verilmiş olsa o mahall'e haksızlık olur. Örneğin Tıp doktoruna "Mahkemeye gir avukatlık yap" şeklinde bir hükümde bulunmak ona haksızlık olur.

﴿٣٦﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ

مُسْتَقِيمٌ

(19/Meryem-36) **"Ve innallâhe rabbî ve rabbukum fa'budûhu, hâzâ sirâtun mustekîm."**

"Ve muhakkak ki Allah, benim Rabbim ve sizin (de) Rabbinizdir. O halde, O'na kul olun! İşte bu Sirâtı Mustakîm'dir."

Sirât-ı Mustakîm fizikî mânâda doğru hareket ederek hayatı bu sistem içerisinde geçirmektir ve isrâ mertebesidir, Sirâtullah ise mârifetullah bilgileriyle mi'racı çıkmaktır.

Hayalinizde var ettiklerinize ibâdet etmeyin, gerçek olan Allah'a ibâdet edin. İşte doğru yol budur.

﴿٣٧﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

(19/Meryem-37) **"Fahtelefel ahzâbu min beynihim, fe veylun lillezîne keferû min meşhedi yevmin azîm."**

"Bundan sonra hizipler (gruplar) kendi aralarında ihtilâf ettiler. Büyük gün müşâhede edildiği (şâhit olunduğu) zaman vay o kâfirlerin haline!"

Cenâb-ı Hakk (c.c)'a ne kadar şükretsek azdır, bu ihtilaf eden grupların arasında doğru yolu bulabilmiş isek eğer ne mutlu bizlere.

﴿٣٨﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ
الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

(19/Meryem-38) **(Esmi' bihim ve ebsır yevme ye'tûnenâ lâkiniz zâlimûnel yevme fî dalâlin mubîn.)**

"Bize gelecekleri gün, onlara (neler neler) işittirilir ve (neler neler) gösterilir. Lâkin zâlimler, bugün apaçık bir dalâlet içindeler."

SOHBET, BEŞİNCİ BÖLÜM.

Yolumuza (3/Âli İmrân-38/49) Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim.

﴿٣٨﴾ هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-38) "Hunâlike deâ zekeriyyâ rabbehu, kâle rabbi heblî min ledunke zurriyyeten tayyibeten, inneke semîud'duâ.

"Zekeriyyâ, işte orada Rabbine duâ etti: "Rabbim, bana Senin katından temiz bir nesil başısla, muhakkak ki sen duâyı en iyi işitensin" dedi."

﴿٣٩﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-39) "Fe nâdethul melâiketü ve huve kâimun yusallî fil mihrâbi, ennallâhe yubeşşiruke bi yahyâ musaddikan bi kelimetin minallâhi ve seyyiden ve hasûran ve nebiyyen mines sâlihîn."

"Bunun üzerine, o mihrabda kaim olarak namaz kılar-ken, melekler, "Allah'ın, onu, "Allah'tan bir kelimeyi (Îsâ a.s'ı) tasdik edici olarak, seyyid, nefesine hâkim,

ve Nebî olan, sâlihlerden "Yahyâ" ile müjdelediğini nidâ ettiler."

﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ انِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ
وَأَمْرَاتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-40) "Kâle rabbi ennâ yekûnu lî gulâmun ve kad beleganiyel kiberu vemraetî âkirun, kâle kezâlikellâhu yef'alu mâ yeşâ'."

(Zekeriyâ a.s): "Rabbim benim oğlum nasıl olur, bana ihtiyarlık erişmişken. Ve benim kadınım da kısırdır." dedi. "İşte böyle, Allah dilediğini yapar." buyurdu.

﴿٤١﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا وَادْكُرُ رَبَّكَ كَثِيرًا
وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-41) "Kâle rabbic'al lî âyeten, kâle âyetuke ellâ tukellimen nâse selâsete eyyâmin illâ remzan, vezkur rabbeke kesîran ve sebbih bil aşıyyi vel ibkâr."

(Zekeriyâ a.s): "Rabbim bana bir alâmet (işâret) kıl" dedi. "Senin alâmetin üç gün insanlarla rumuzdan (işaretten) başka bir şekilde konuşmamandır. Ve Rabbini çok zikret ve O'nu, akşam ve sabah tesbih et." buyurdu.

﴿٤٢﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ

وَطَهَّرَكَ وَأَصْطَفَيْكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-42) "Ve iz kâletil melâiketü yâ meryemu innallâh(a.s.)tafâki ve tahhareki vestafâki alâ nisâil âlemîn."

"Ve melekler şöyle demişlerdi: "Ey Meryem muhakkak ki Allah, seni seçti ve tertemiz eyledi ve seni âlemlerin kadınları üzerine üstün kıldı."

(3/33)'deki seçilmişliğin üstüne bir seçilmişliktir.

﴿٤٣﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْكَعِي مَعَ الرََّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-43) "Yâ meryem uknutî li rabbiki vescuğî verkai mear râkiîn."

"Ey Meryem! Rabbin için kânitîn ol (Rabb'inin huzurunda huşû ile dur) ve secde et ve rukû edenlerle birlikte rukû et."

﴿٤٤﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ

لَدَيْهِمْ إِذِ يُلقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا

كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-44) "Zâlike min enbâil gaybi nûhîhi ileyke ve mâ kunte ledeyhîm iz yulkûne eklâmehum eyyuhum yekfulu Meryeme ve mâ kunte ledeyhîm iz yahtesimûn."

"İşte bu, gayb haberlerindedir, onu sana vahy ediyoruz. Ve "Meryem'e, onlardan hangisi kefil (vekil) olacak?" diye, onlar (kur'a çekmek için) kâlemlerini attıkları zaman, sen onların yanlarında değildin. Ve onlar tartışırken de, sen onların yanlarında

değildin."

Bunların daha evvelden gerçekleri karıştığı için biz bunların gerçeklerini sana bildiriyoruz.

(3/ÂLİ İMRÂN-45) **"İz kâletil melâiketu yâ meryemu innallâhe yubeşşiruki bi kelimetin minhu, ismuhul mesihu îsebnu meryeme vecîhan fid dünyâ vel âhreti ve minel mukarrebîn."**

"Melekler şöyle demişlerdir: "Ey Meryem,! Muhakkak ki Allah, Kendinden bir kelime ile seni müjdeliyor. Onun ismi "Meryemoğlu İsâ Mesîh'tir. Dünyâda ve ahirette şerefli dir ve mukarrebînlerdendir."

"Kendinden bir kelime," daha evvelden buraya kadar böyle zati bir ifade yoktu "Kendinden bir kelime" ancak daha henüz kendi değil.

İsâ yukarda bahsedilen hıristiyan cemeatinden olan kardeşlerimize göre ne demekti "Görülmez Allah'ın görüntüsü" hani bizde de bir söz vardır "Hz. Allah bilindi görülmedi, Hz. Muhammed görüldü bilinmedi. Hz. Âli ise hem görüldü hem bilindi."

NOT=(Bu sözler ölçü alınırsa yukarıdaki ifadeye göre İsâ (a.s.) hangisine uygundur?)

O güne kadar Mûsâ (a.s.)'da kemal bulan Allah'ın kelâmını duymak, İsâ (a.s.)'da ise İseviyyet kelâmının ki, ma'nâ'yı İseviyyettir. Kendinde zuhura (yaşama) çıkmasıdır. İşte bu İlâhî kelime ile müjdelenmiştir. Ve oradan zuhura çıkmıştır. Kendinde bu yüzden olağan üstü hadiseler meydana geliyordu ki, yeri geldiğinde bakacağız. İşte onun ismi Meryem oğlu İsâdır. Genelde çocuklar babalarına atfedilir, falan oğlu filân gibi, burada ise anneye atfediliyor, Meryem oğlu İsâ Mesih deniyor.

Mesih'te, meshedici, dokunduğu yeri temizleyici ma'nâsına, diğer bir ifade ile de, yağlanmak yağ sürmek ma'nâsına takdis etmek, mukaddes kılmak, kudsileştirmektir.

﴿٤٥﴾ اِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ
بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-45) "İz kâletul melâiketü ya meryemü, innellahe yübeşşiruki, bikelimatin minhü ismihul Mesihü İsebnü Meryem vecîhan fiddünya vel ahirati ve minel mukarrbîn.)

"Hani melekler demişlerdi: Ey Meryem! Şüphesiz Allah Teâlâ sana taraf-ı ilâhîsinden bir kelime ile müjde veriyor ki, adı Mesih, Meryem oğlu İsâ'dır. Dünyada da ahirette de itibarlı ve Allah'ın kendisine yakın kıldığı kimselerdendir."

﴿٤٦﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-46) "Ve yukellimun nâse fil mehdi ve kehlen ve mines sâlihîn."

"Ve beşikteyken ve yetişkin olunca da insanlarla konuşacak. Ve o sâlihlerdendir."

İsâ (a.s.)'ın kısa süreli peygamberlik yapmasının sebebi, fenâ fillâh mertebesinde olmasındandır. İşte bu kısa süreli eğitimde tam bir bilgi aktarımı olamamıştır. Bu yüzden İseviyyet bilgileri oldukça eksiktir.

Benzeri ifadeler yukarıda da geçmişti.

﴿٤٧﴾ قَالَتْ رَبِّ اَنْى يَكُونُ لِى وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّسْنِى
بَشْرًا قَال كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ اِذَا قَضٰى
اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-47) "Kâlet rabbi ennâ yekûnu lî veledun ve lem yemesnî beşerun, kâle kezâlikillâhu yahluku mâ yeşâu izâ kadâ emren fe innemâ yekûlu lehu kun fe yekûn."

(Hz Meryem): "Rabbim, benim çocuğum nasıl olur? Bana bir beşer dokunmadı" dedi. (Allah şöyle buyurdu): "İşte böyle, Allah dilediğini halkeder. Bir emrin (işin) olmasını takdir ettiği zaman, sâdece ona "ol!" der, o hemen olur."

﴿٤٨﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرِيَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-48) "Ve yuallimuhul kitâbe vel hikmete vet tevrâte vel incîl."

"Ve ona Kitab'ı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretecek."

Kitabı, yani o güne kadar gelen dinî ilimleri. Hikmeti, yani sûreten görünen şeyleri değil onların iç bünyesindeki özellikleri idrâk etmek. Tevrat'ı, yani tenzîh hakikatlerini. İncîl'i, yani teşbih hakikatlerini öğretecek.

﴿٤٩﴾ وَرَسُولًا اِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ اَنْى قَدْ جِئْتُكُمْ
بَايَةً مِنْ رَبِّكُمْ اَنْى اَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ
الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيْهِ فَيَكُوْنُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُبْرِىءُ

الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأَحْيَى الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَنْبَأَكُمْ
بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-49) "Ve resûlen ilâ benî isrâile ennî kad ci'tukum bi âyetin min rabbikum, ennî ehluku lekum minet tâni ke heyetit tayri fe enfuhu fîhi fe yekûnu tayran bi iznillâhi ve ubriul ekmehe vel ebrasa ve uhyîl mevtâ bi iznillâhi ve unebbiukum bi mâ te'kulûne ve mâ teddehirûne, fî buyûtikum inne fî zâlike le âyeten lekum in kuntum mu'minîn."

"Ve onu, Benî İsrâil'e resûl olarak gönderecek. Muhakkak ki ben size Rabbiniz'den âyet (mucizeler) getirdim. Ben gerçekten size nemli topraktan kuş heykeli yaparım, sonra onun içine üflerim. O zaman o, Allah'ın izniyle kuş olur. Doğuştan kör olanı ve abraş hastalığını iyileştiririm. Ve Allah'ın izniyle ölüyü diriltirim. Yediğiniz şeyleri ve evlerinizde biriktirdiğiniz şeyleri size haber veririm. Eğer siz mü'minler iseniz muhakkak ki bunlarda sizin için elbette âyetler (deliller) vardır."

"Ve onu, Benî İsrâil'e" Yakub oğullarına haberci ve Rûh mertebesinden yeni hükümlerle "teşbîh" hakikatiyle, "resûl olarak gönderecek."

"Muhakkak ki ben size" şimdiye kadar halkı âleme açılmamış ma'nâ âleminden rububiyet hakikatleri ve kendim ile "Rabbiniz'den âyet (mucizeler) getirdim."

"Ben gerçekten size o nemli -nefis beden toprağından-topraktan onu nefsi emmâresinden ayırıp gönül göğünde uçmaya müsait "kuş heykeli yaparım," sûreti tesviye edildikten "sonra onun içine" kudsiyetimle nefih eder-üflerim." "O zaman o, Allah'ın izniyle kuş olur." Hz.

Süleyman'a bile haber getirir.

Gerçek ma'nâda â'yân-ı sâbite'sinde kişi mutlak bölümünde kör (a'ma) ise, onun gözünü kimse açamaz. Ancak â'yân-ı sâbite'sinin muallâk bölümünde kör (a'ma) olarak doğuştan ise böyle **"Doğuştan kör olanı"**n ve sözleri ile de gönül gözü kör olanın gözlerini açarım.

"ve" Nefis renkliliği-telviden, temkine geçerek vücûd mülkünü kaplamış olan **"abraş hastalığını iyileştiririm."**

"Ve Allah'ın izniyle," beşeriyet gafletinde ve cehalet karanlığında kalmış-ölmüş olan, **"ölüyü diriltirim."**

Dünya ve nefis arzularıyla, **"yediğiniz şeyleri ve"** batınınız **"evlerinizde biriktirdiğiniz,"** hayal ve tuzaklarınız gibi **şeyleri size haber veririm.**

"Eğer siz mü'minler iseniz" bütün bu hakikatlerde, **"muhakkak ki bunlarda"** risaletim ve **"sizin için elbette âyetler (deliller) vardır."**

NOT= Bu hususlar hakkında ileride tekrar yorum gelecektir.

﴿٥٠﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَا حِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتَكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

(3/ÂLÎ İMRÂN-50) **"Ve musaddikan limâ beyne yedeyye minet tevrâti ve li uhille lekum ba'dallezî hurrime aleykum ve ci'tukum bi âyetin min rabbikum fettekûllâhe ve etiûn."**

"Ve önümde bulunan Tevrât'ı tasdik edici olarak ve de size haram kılınmış olan bazı şeyleri helâl kılmak için, Rabbiniz'den size Âyet getirdim. Allah'a karşı takvâ

sahibi olunuz. Ve bana itaat ediniz."

"**Ve önümde bulunan**" benden evvel gelen "**Tevrât'ı**" şeriatını ve tenzih hakikatlerini, "**tasdik edici olarak ve de size haram kılınmış olan**" hakikat nurlarından ve sona kalan, Rububiyet ve kudret levhlerinden, "**bazı şeyleri helâl kılmak için, Rabbiniz'den size**" bütün bunları, "**Âyet-işaret, getirdim.**" "**Allah'a** ve bana, **karşı**" gelmekten sakınınız "**takvâ sahibi olunuz.**" "**Ve bana**" sözlerimi dinleyerek, "**itaat ediniz.**"

﴿٥١﴾ اِنَّ اللّٰهَ رَبِّىْ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٥١﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-51) "**İnnallâhe rabbî ve rabbikum fa'budûhu, hâzâ sırâtun mustakîm.**"

"**Muhakkak ki Allah, benim de Rabbin ve sizin de Rabbiniz'dir. O halde O'na kul olun. Bu "Sırâtı Mustakîm'dir."**

﴿٥٢﴾ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-52) "**Fe lemmâ ehassa îsâ min humul kufre kâle men ensârî ilâllâhi, kâlel havâriyyûne nahnu ensârullâh, âmennâ billâhi, veşhed bi ennâ muslimûn.**"

"**Fakat Îsâ, onlardan inkâr hissedince "Allah'a (giden yolda) benim yardımcıları kimlerdir?" dedi. Havâri-ler: "Biz Allah'ın yardımcılarıyız, Allah'a iman ettik ve**

"bizim teslim olduğumuza şahit ol." dediler."

﴿٥٣﴾ رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-53) **(Rabbenâ âmennâ bi mâ enzelte vetteba'nâr resûle fektubnâ meaş şâhidîn.)**

"Rabbimiz, Senin indirdiğın şeye inandık ve Resûl'e tâbî olduk, artık bizi şahitlerle beraber yaz."

İşte ramazanlarda en son salât-ı vitr'e kalkarken bu dua okunuyor.

﴿٥٤﴾ وَمَكْرُؤًا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-54) **"Ve mekerû ve mekarallâh, vallâhu hayrul mâkirîn."**

"Ve onlar hile yaptılar, Allah da (onlara) hile yaptı. Ve Allah, hile yapanların en hayırlısıdır."

﴿٥٥﴾ اذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ سُبْحَانَكَ وَرَأْفَعُكَ
إِلَى سَمَاءٍ مَطَهَّرَكُم مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿﴾

(3/ÂLÎ İMRÂN-55) **"İz kâlellâhu yâ îsâ innî muteveffike ve râfiuke ileyye ve mutahhiruke minellezîne keferû ve câilullezînettebeûke fevkallezîne keferû ilâ yevmil kıyâmeti, summe ileyye merciukum fe ahkumu**

beynekum fîmâ kuntum fihi tahtelifûn."

"Allah, şöyle buyurmuştu:" "Ey İsb! Muhakkak ki seni vefât ettirecek olan ve seni kendime yükseltecek olan ve kâfirlerden temizleyecek olan Benim. Sana tâbî olanları kıyâmet gününe kadar, kâfirlerden üstün kılacak olan Benim. Sonra sizin dönüşünüz Bana'dır. O zaman sizin ihtilâf etmiş olduğunuz şeyler hakkında aranızda hüküm vereceğim."

﴿٥٦﴾ فَمَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَاَعَدَّيْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-56) "Fe emmellezîne keferû fe uazzibuhum azâben şediden fid dünyâ vel âhireti ve mâ lehum min nâsirîn."

"Fakat inkâr edenlere ise, o takdirde dünyâda ve ahirette şiddetli azâpla azâp edeceğim. Ve onların bir yardımcısı yoktur."

﴿٥٧﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ
أُجْرَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-57) (Ve emmellezîne âmenû ve amilûs sâlihâti fe yuveffihim ucûrehum vallâhu lâ yuhibbuz zâlimîn.)

"Lâkin îman eden ve sâlih ameller yapanlara ise ecirleri (mükafaatları) ödenir. Ve Allah, zâlimleri sevmez."

﴿٥٨﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-58) "Zâlike netlûhu aleyke minel âyâti vez zikril hakîm."

"Bu sana tilâvet ettiklerimiz (anlattıklarımız), âyetlerden ve Hakîm olan (hüküm ve hikmet içeren) Zikir'dendir."

﴿٥٩﴾ إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

(3/ÂLİ İMRÂN-59) "İnne mesele îsâ indallâhi ke meseli âdem, halakahu min turâbin summe kâle lehu kun fe yekûn."

"Muhakkak ki Allah'ın indinde Îsâ'nın misâli, Âdem'in misâli gibidir. Onu topraktan halketti. Sonra ona "ol" dedi ve o oldu."

Âdem (a.s)'ın hem annesi hem babası yoktu. İşte bir derviş de öyle bir hâle gelmelidir ki fiziken ne annesi ne babası kalmamalıdır. Çünkü bu tür bağlantılar olduğu sürece kendimizi bulamayız. Ancak bu, onlar inkâr edilecek demek değildir, bu söz konusu değildir, değişim bizim bakış açımızda olacaktır. Bu seyir sırasında derviş Îsâ (a.s) mertebesine geldiğinde babası Rûh'ül Kuds olmaktadır.

Daha sonra Havva vâlidenin Âdem (a.s.)'dan ortaya çıkması gibi bizlerde yaptığımız çalışmalar sonucu kendi bedenimizden tekrar bir doğuş yaşayacağız, yani kendi özümüzdeki varlığı zuhura çıkartacağız. Ve artık onunla âşinâ olmaya başlıyoruz ki, bunun oluşması için gerekli olan sebepleri bizim hazırlamamız lâzım gelmektedir.

Bunun sonrasında artık İseviyyet hukuku meydana gelmekte, Hakk'tan bir kelime olarak İseviyyet mertebesine ulaşılmaktadır.

Bütün bunların herşeyi ile birlikte kemâle ermesi de

Muhammediyyet olmaktadır.

Cenâb-ı Hakk kendi varlığında kendi kendinde iken yer-yüzü, bu âlemler dahi mevcut değilken, kendine bir ayna meydana getirmeyi diledi. Cenâb-ı Hakk kendi âleminde böyle yalnız başına vahdetinde -tabiri câizse- hayatını sürdürüyor iken, kendine bir ayna diledi. Yani kendinde ki özelliklerini zuhura çıkarmayı diledi, kendinin bilinmesini istedi, bu âlemleri halketti. Neticede insan'ın var oluşu Cenâb-ı Hakk'ın hayalinden kaynaklandı. İnsan'ın varoluşu Allah'ın hayalinden kaynaklandı.

Buna hayal-i kebir deniyor, yani ma'nâ âlemi bizim gibi beşeri hayalimiz gibi hayal değildir. Bu bir İlâhî hayaldir. Aslında bütün âlem hayal âlemidir. Buna esmâ âlemi de deniyor. İşte Allah'ın hayalinden Âdem meydana geldi, Âdem'in hayalinden Havva meydana geldi, Havvanın hayalinden de çocukları meydana geldi. İşte bizim burada oluşumuzun sebebi bir hayale dayanıyor, ama o hayalde bizim zannettiğimiz gibi hayali bir hayal değil, gerçek hayal. İşte Cenâb-ı Hakk kendisine bir ayna bir ünsiyet arzu etti insanı meydana getirdi. İnsan bu sefer yalnız kaldı, o da bir ayna istedi. Hani sol eye kemiğinden halkedildi deniyor ya, onun arzusundan-hayalinden de Havva validemiz meydana geldi. Bu sefer Havva validemiz de hayalinde kendinden bir şey istedi, ondan da çocukları oldu, o da onlarla oyalandı.

Şimdi tekrar geri dönüşü oluşturmaya bakalım. Buraya kadar kesret oluştu, buradan sonra tekrar vahdeti oluşturmaya çalışmamız lâzım gelecek. Şöyle ki bu sefer açılış süresinin tam tersi olan, kapanış, toplanış ve geriye (aslına) dönüş, süresini faaliyete geçirmemiz gerekecektir. Bu sefer havvanın çocukları, Havva'da fani olacak, Havva Âdem'de fani olacak, Âdem de tekrar Rabbında fani olacak böylece gene aslına dönmüş olacaktır, işte özetle seyrü sülûk bu asıl üzeredir.

Bu âlemde insan'ın hilkatı, dört asıl üzeredir. Birincisi âdem (a.s.) dir ki, ne anası ne babası vardır. İkincisi Havva

vâlidemizdir ki babası vardır anası yoktur. Üçüncüsü İsbâ (a.s.) dır ki, anası vardır babası yoktur. Dördüncüsü ise onların dışında herkestir ki, hem anamız hem de babamız vardır.

Şimdi bunlar için suretleridir. Bir de gelelim için dervişlik yönüne. Bunların dervişlikteki hâli nedir. Şimdi evvelâ kaynak olarak Âdem (a.s.)'a bakalım onun hâli ne idi? Hem babası hem anası yok idi. İşte bizim de öyle bir hâle gelmemiz lâzımdır ki, dervişlik seyrinde ne anamız kalacak ne babamız, bu demek değildir ki onları inkâr edeceğiz öyle bir şey yok, ancak dünyamız ve bakış açımız değişecek dünya değişecek ama bu dünya değil kafamızdaki dünya değişecek, yani dünyaya bakışımız değişecek. İdrakimiz, değer yargılarımız değişecek.

İsbâ (a.s.) bahsine geldiği zaman kişi bir seyr takip ediyorsa, artık o kişinin babası Rûhu'l kuds oluyor. Hasan, Ali, Mehmet, Kadir değil, onun babası. Onun babası bu et kemiğin babası oluyor, ama biz sadece et kemik değiliz aynı zamanda rûh'uz, rûhumuzun babası kim olacak? Eğer rûhumuzu doğurabilmişsek, dünyaya getirebilmişsek, bir babası olur çocuğun, eğer dünyaya gelmemiş ise, babası yoktur, dolayısı ile veled-i kalb olan o kalbin oğlu gelmemiş olur, veled-i kalbi dünyaya gelmeyen kimselerinde, kalbi yok, yani ölü hükmündedir. Ne zamanki, veled-i kalb denen o varlık dünyaya gelecek, kişinin ebedi hayatını da kurtaran o çocuk olacaktır. İşte o çocuğun büyümesi lâzımdır.

Kişi birinci aşamada anasız babasız olacak, sonra yavaş, yavaş daha kemâle erdikçe bakacağız ki, anasız babasız olmuyor, yani ikinci bir doğuş gerekiyor, İsbâ (a.s.) diyor ki "*Anasından iki defa doğmayan melekin semavatine ulaşamaz*" İşte böylece iki doğuş olacak, birinci doğuş elimizde değil buraya geliyoruz, ama ikinci doğuş idrak halindeki doğuşumuzdur. Artık bizim gayretimiza kalmış olan bir doğuş oluyor ki, o da cesedimizden doğuş kendi kendimizden, gönümüzde rûhumuzdan doğuş. Ayrıca Âdem (a.s.) dan Havva Anamızın doğması, bu hakikati bize bildiriyor. Yani kendimizden doğuyoruz, kendi özümüzdeki varlığı zuhura

çıkartıyoruz. Ve artık onunla aşinâ olmaya başlıyoruz. O bizden çıkıyor. İşte böylece sebeblerini hazırlamamız gerekiyor. Daha sonra İseviyyet hukuku meydana geliyor ve İseviyyette orada, yine anadan meydana geliyor, fakat baba rolünde îlâhî bir güç var, o da Rûhü'l kuds, O da Haktan bir kelâm ve kelimedir, beşerden değildir. Kimde bu kelâm ve kelime yoksa o Mertebe-i İseviyyeti meydana getiremez. Kimde bu hakikatler yaşanırsa o İseviyyet mertebesine ulaşmış olmaktadır.

Âdemliğin doğması bedensel kendini tanımak, Âdemî ma'nâ'nın doğması, Havva'nın doğması, duygusalılık esma âleminin doğması, İsânın doğması, sıfat-kuds, âleminin doğması, Muhammed'in (s.a.v.) doğması zat âleminin doğmasıdır. Ve bununla tam bir kemâlat olmaktadır.

Tekrar Âyet-i Kerîme'ye dönelim.

"Muhakkak ki Allah'ın indinde" daha henüz zuhur yok iken her ikisi de Rûh hükmünde olduğundan, **İsâ'nın misâli, Âdem'in misâli gibidir."** Zuhura doğru yol alındığında, **Âdem'i**, iki eliyle beden Babasız ve Annesiz, Zâtından, **İsâ'** yı (a.s.) beden Anneli, Zâtının kuds-i rûhundan, Baba görevlisi olarak halketmiştir. Benzerlikleri ikisinde Babalık tesiratının, birinit Zat, diğerinin Sıfat Rûhaniyyetinden olmasıdır. **Onu** Âdem'in nefsi beşeriyyet yönünü "venefahtü"nın elbisesini, karışık **topraktan** zuhur-halketti. Tesfiyesi tamamlanınca, **Sonra ona** Rûh hakikatinin beden mülkünde fâiliyyete geçmesi için, **"ol" dedi. Ve o**, Âdem-i sûrî ve âdem-i ma'nevi, olarak bir bedende iki cüz olarak vâhid **oldu."**

Bu durumda Âdem'in (a.s.) oluşması, İsâ'nın (a.s.) oluşmasından daha zordur Çünkü o ilktir ki, zor olan ilki meydana getirmektir. Diğerisi ise anne sebebine dayanarak. Baba sebepsiz Rûh mertebesinden bir (ceal) dileme-irade ve tesiratla meydana gelmiştir. Birbirlerinin benzemeleri toprak kaynaklı değil, ikisinin de baba tesiratının, birinde zâtî diğerinde, sıfatî Rûh kaynaklı olmasıdır. *Oldukça ağır olan bu konuları İnşallah anlamaya çalışırız.*

Yolumuza (5/Mâide-72-76) Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim.

﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ
ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا
اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ أَنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ
اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

(5/MÂÏDE-72) "Lekad keferallezîne kâlû innallâhe huvel
mesihubnu meryem ve kâlel mesihu yâ benî isrâîl
a'budûllâhe rabbî ve rabbekum innehu men yuşrik
billâhi fekad harremallâhu aleyhil cennete ve
me'vâhun nâr ve mâ liz zâlimîne min ensâr.)

**Andolsun ki; "Muhakkak ki Allah, O, Meryemoğlu Me-
sih'tir." diyenler kâfir olmuşlardır. Oysa Mesih şöyle
demmişti; "Ey İsrailoğulları! Benim Rabbim ve sizin
Rabbiniz olan Allah'a kul olun. Muhakkak ki, kim Al-
lah'a şirk (eş, ortak) koşarsa, o takdirde Allah ona
cenneti haram etmiştir ve onun varacağı yer ateştir.
Ve zâlimler için bir yardımcı yoktur."**

﴿٧٣﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ
وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا
يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

(5/MÂÏDE-73) "Lekad keferellezîne kâlû innallâhe
sâlisu selâsetin ve mâ min ilâhîn illâ ilâhun vâhidun
ve in lem yentehû ammâ yekûlûne le yemessennel-

lezîne keferû minhum azâbun elîm."

"Andolsun ki, "Allah için, üçüncüsüdür." diyenler kâfir olmuşlardır. Ve tek bir ilâhdan başka bir ilâh yoktur. Ve eğer bu söyledikleri sözlerden vazgeçmezlerse, onlardan kâfir olanlara, mutlaka "elîm azâp" dokunacaktır."

Bu üçlü söylem aslında gerçeği yönüyle İsevilerin besmelesi idi ancak gerçeğini çok iyi eğitim almış olan alîmler anlayabiliyordu, genel olarak insanlar anlayamıyorlardı.

Baba, Îsâ ve Rûh'ül Kuds, olarak ifâde edilen bu üçleme sıfat bölgesi îtibariyle işe başlamak için çünkü onların en üst mertebeleri sıfat mertebesi idi. Kendileri bu seviyede oldukları için bu seviyeyi ve altını kabul ediyorlar. Karşılıklarına daha üst mertebeleri anlatabilecek birileri çıkacak ve onlarda kabul edebilecek anlayış ile dinleyecekler ki müslüman olabilsinler ve üst mertebelere geçebilsinler.

﴿٧٤﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾

(5/MÂİDE-74) (E fe lâ yetûbûne ilâllâhi ve yestagfirûnehu vallâhu gafûrun rahîm.)

"Hâlâ, Allah'a tövbe edip, O'ndan mağfiret dilemiyorlar mı? Ve Allah Gafur'dur, Rahîm'dir."

﴿٧٥﴾ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صَدِيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ
أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَنَّى يُؤفَكُونَ ﴿٧٥﴾

(5/MÂİDE-75) "Melsesihubnu meryeme illâ resûlun, kad halet min kablihi'r rusul ve ummuhu siddîkatun kânâ ye'kulânit taâmi unzur keyfe nubeyyinu lehumul âyâti summenzur ennâ yu'fekûn."

"Meryemoğlu Mesih sâdece bir Resûldür. Ondan önce de resûller (elçiler) gelip geçmiştir. Ve onun annesi siddiktir. İkisi de yemek yerlerdi. Bak, onlara âyetleri nasıl açıklayıp beyan ediyoruz. Sonra da bak, nasıl döndürülüyorlar."

﴿٧٦﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مَنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

(5/MÂİDE-76) "Kul e ta'budûne min dûnillâhi mâ lâ yemliku lekum darran ve lâ nef'an vallâhu huves semîul alîm."

"De ki; "Allah'tan başka, size zarar ve fayda vermeye gücü yetmeyen şeylere mi kul oluyorsunuz?" Ve Allah, O, Semî'dir Alîm'dir."

SOHBET ALTINCI BÖLÜM. MUCİZELERİ

Bugün (25/12/1993) Sohbetimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Mevzûmuz İsâ peygamber hakkında (Mâide Sûresi (5) Âyetler 110-117) Bu Âyetlerde İsâ (a.s.) ile ilgili bir hayli bilgiler var Hakk'ın izniyle onları derinlemesine öğrenmeye çalışalım. Cenâb-ı Hakk'tan, idrak, fehim, ilim talep ediyoruz İnşallah. Kur'ân-ı Kerîm'in belirli bir zahiri olduğu gibi, bir çok da bâtını vardır, ve her varlıkta mertebesi gereği değişen hükme sahiptir. İşte mühim olan Kur'ân-ı Kerîm'in sadece zâhiri ifadeleri ile amel etmek değil, bâtını ifadelerini de, idrak edip onlarla birlikte amel etmektir. Bu tatbikata da Âriflik-irfaniyyet denmektedir.

Eûzü billâhi mineşşeytanirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

﴿١١٠﴾ اذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي
عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تَكَلَّمُ
النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهَلًا وَاِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَالتَّوْرِيَةَ وَالانجِيلَ وَاِذْ تَخَلَّقُ مِنْ الطِّينِ كَهَيْئَةَ
الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِي وَتَبْرِي
الْاَكْمَةَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنِي وَاِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِاِذْنِي
وَاِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ اِذْ جَعَلْتَهُم بِالْبَيْنَاتِ
فَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

(5/MÂÏDE-110) "Îz kâlellâhu yâ îsebne meryem ezkur ni'metî aleyke ve alâ vâlidetike iz eyyedtuke bi rûhil kudusi tukellimun nâse fil mehdi ve kehlen ve iz allemtukel kitâbe vel hikmete vet tevrâte vel incîl ve iz tahluku minet tâni ke hey'etit tayri bi iznî fe tenfuhu fihâ fe tekûnu tayran bi iznî ve tubriul ekmehe vel ebrasa bi iznî ve iz tuhricul mevtâ bi iznî, ve iz kefeftu benî isrâile anke iz ci'tehum bil beyyinâti fe kâlele- lezîne keferû minhum in hâzâ illâ sihrun mubîn."

"Allah (cc.) şöyle buyurmuştu; "Ey Meryemoğlu İsa! Senin ve annenin üzerindeki ni'metimi hatırla. Seni Rûhûl Kudûs ile desteklemiştim de beşikte iken de yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Sana Kitap'ı, Hikmet'i, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretmiştim. Ben'im iznimle nemli topraktan kuş şeklinde heykel (suret) yapmıştın, sonra onun içine üflemiştin, böylece Ben'im iznimle bir kuş olmuştu. Ve doğuştan kör olanı ve alaca tenliyi yine Ben'im iznimle iyileştiriyordun. Ben'im iznimle ölüleri (diriltip, kabirden) çıkartıyordun. Ve onlara apaçık beyânlar getirdiğin zaman

İsrailoğullarının saldırısını senden savmışım (seni kurtarmışım). O zaman onlardan kâfir olanlar (küfürde olanlar); "Bu ancak, sâdece apaçık bir sihirdir." demişlerdi."

Cenâb-ı Hakk ötelede bir yerden değil karşılıklı konuşuyor gibi hitâp ediyor. İsâ (a.s.) anne tarafından nefsi küll kaynaklı, baba görevi Rûhûl-Kudûs olduğundan aklı küll bâtında nefsi küll zuhûrda oluyor ve bu nedenle annesine atfen kendisine hitâp ediliyor. Ve bu yüzden İsâ (a.s.) da nefsi emmâre, levvâme ve mülhime mertebeleri yoktu.

İsâ (a.s.) in annesine verilen nîmet İsâ (a.s.) gibi bir oluşumu kendi varlığında muhafaza edip zuhûra getirmesidir. İsâ (a.s.) a verilen nîmet ise Hakîkati Muhammedîyedir. O güne kadar hiçbir insanda zuhûra gelmemiş hâliyle İsâ (a.s.) da zuhûra geldi. Yâni bir varlık üzerinde ilâhî hakikat, ilk defa ve teşbih mertebesinden zuhûra geldi. O güne kadar gelenlerin Allah'ı müşâhede etmelerine izin yoktu, İsâ (a.s.)'ın sadece kendisine özel olarak görme mertebesi başladı. Ve varlığının hakikatinde ilâhî varlığın olduğunu müjdeleyen ilk oluşum oldu.

Âdem (a.s.) ile başlayan ve Mûsâ (a.s.)'da kemâlini bulan **"ve nefahtü"** (15/29) yâni *"rûhumdan üfledim"* hitâbı var idi, İsâ (a.s.)'da **"İz eyyedtûke bi ruhı'l kudûsi"** (5/110) ifâdesiyle yeni bir aşamaya geçti ve kudsiyyet âleminde kendisine verilen bilgi orada zuhûra çıktı. O da Hakikat-i Muhammedî'dir. Bu nedenle müslümanlara en yakın olanlar gerçek Hıristiyanlardır.

Ve Cenâb-ı Hakk'ın Kelâm sıfâtının zuhûru daha İsâ (a.s.) bebek iken kendisinde başladı. Daha idrâkinde olmadan Cenâb-ı Hakk ondan Hakikat-i İlâhiyyeyi zuhûra getiriyordu. Büyüyüp normal yaşa gelince bu sefer kendisi şuurla konuşup Hakikat-i İlâhiyye'yi zuhûra getirmeye devâm etti. Tasavvufi açıdan ise, bizim beşiğimiz bedenimizdir yaşımız kaç olursa olsun. Kitâptan kasıt şeriat bilgisidir yâni Hakikat-i İlâhiyye'nin şeriatını bahseden bir kitâp. İçerde ya-

şamış olduğu kudsi âlemin, dışarıda fiillerinin nasıl olması gerektiğinin kitâbıdır.

Tevrât, esmâ âleminin hakikatlerini bildiren, İncil, sıfat âleminin hakikatlerini bildirendir. Hikmet ise bunların hepsini gereği gibi gerektiği yerde kullanmaktır.

İncil yâni müjde, İsâ (a.s.)'ın insanlık âlemine Hz. Resûlullah (s.a.v.)'ı haber vermesi, o güne kadar insanlık âlemine en büyük müjde idi. İsâ (a.s.) kendi bünyesinde bu hakikat ile zuhûra geldiği için onu müjdeliyor.

Tevrât, tevriyyetten gelmektedir yâni haberi en uzak yere ulaştıran mânâsınadır. O güne kadar gelen peygamberler sâdece kendi kavimlerine geliyorlardı, Tevrât ile bu alan genişledi. Tevrât-ı Şerifi tam olarak ezberleyen Mûsâ (a.s.) Hârûn (a.s.) ve İsâ (a.s.) olduğu belirtilmektedir, oysa Kûr'ân-ı Kerîme baktığımızda binlerce, milyonlarca ezberleyeni vardır, bu da Zâti tecellinin ne kadar geniş bir alanı kapsadığının ifâdesidir.

İsâ (a.s.) toprakta gezici varlıklar değil uçucu yâni gönül âleminde yükselen şeyler yapıyordu. Cenâb-ı Hakk "*Benim iznimle*" diyerek İsâ (a.s.)'ın fiilini kendisine bağladığı anlarda İsâ (a.s.)'da kudret-ulûhiyyetlik ortaya çıkıyordu. Fakat bu sürekli değildi, zaman zaman oluyordu. Bu süreklilik sadece Hz. Resûlullah (s.a.v.)'da oldu ve beşeriyetiyle, bu durum, kendisinde süreklilik üzere olan ulûhiyyeti perdeledi.

İsâ (a.s.) anadan doğma kör yâni daha başta Hakikat-i İlâhiyyeyi idrâk edemeyenlerin mânâ gözlerini açıp Hakikat-i İlâhiyyeyi görür hâle getiriyordu.

Alaca hastalığı olanları, yâni beşeriyet dalgalanmaları, benlik dalgalanmaları olanları "*Allah'ın boyasıyla*" boyadıktan sonra onlarda bu dalgalanmalar kalmıyordu.

Ölüleri, yâni ölü kalpleri diriltiyordu.

Teşbih hakikatlerinin tenzih ile ortadan kalkmasına mâni olarak seni koruduk diyor, Cenâb-ı Hakk.

Kendileri İsâ (a.s.) da bulunan Hakikat-i İlâhiyyeyi idrâk

edemeyip, meseleye beşeri akılla baktıklarından bu "sihirdir" dediler.

Diğer bir yorum:

Ey derviş, senin yaşam serüveninde de böyle bir zaman vardır, İseviyyet mertebesi vardır, ulaşman lâzım gelen bir yer vardır, sen de bunu hatırla!

Bu hitâp o gün her ne kadar İsâ (a.s)'a ise de ve Kur'ân-ı Kerîm madem ki İsâ (a.s)'dan ve İseviyyet mertebesinden bahsediyor, ve Kur'ân-ı Kerîm de bizlere geldiğine göre, bizlerin de bir dönem yaklaşık, bu tür bir hayat yaşamamız gerekiyor. Ve bugün için Kur'ân-ı Kerîm bize ne diyor, önemli olan da budur, bizim için yoksa sâdece, günümüzden yaklaşık 2000 sene önce, İsâ (a.s)'a hitâp olunan bir durum olarak düşünürsek Kur'ân-ı Kerîm'i eksik olarak değerlendirmiş oluruz.

"Ez kur ni'meti" yani o mertebede olan kişiye öyle ni'metler verdim ki onları hatırla. Ve "hatırla" kelimesinin ifâdesi şudur ki "bu ni'metler bize verilmiş ancak biz gizleyip, unutmuşuz ve şimdi onları hatırla". Bu unutuş gerek dünyâ hayatının geçim şartlarında, gerek bireysel benlik içinde oluşumuzdan gerek şartlanmalarımızdan meydana gelmektedir. Ve İsâ (a.s) şahsında herbirerlerimizi ikaz ederek "Bunları hatırlayın" diyor.

İsâ (a.s) mertebesine ulaşıldığında bu mertebenin başta gelen özelliklerinden bir tanesi Rûhu'l Kuds ile desteklenmektedir. Bu mertebeye gelinceye kadar Âdem (a.s) ile başlayan **"ve nefahtü fihî min rûhî"** yani "Rûhumdan üfledim" ifâdesi ile genele verilen bir rûh geçerlidir. Ancak bunu idrak etmek dahi büyük bir irfan meselesidir. Bizler bunun içinde olduğumuz halde varlığının bile pek farkında değiliz. Evvelâ bunun varlığını idrak edeceğiz sonra yavaş yavaş mertebeler katederek İseviyyet-teşbîh mertebesine ulaşaca-

ğiz oraya ulaştığımızda da Cenâb-ı Hakk oraya ulaşan varlığı "Rûhu-l Kuds" Mukaddes bir Rûh ile destekleyecek, güçlendirecek. Ve o "Rûhu-l Kuds" ile destekledikten sonra **(tukellimun nâse fil mehdi ve kehlen,)** insanlar ile çocukluğunda da konuşacak, gençliğinde de konuşacak. Veya gençliğinde konuştuğu gibi çocukluğunda da konuşacak. İsâ (a.s.) daha beşikte iken insanlarla konuşuyormuş, kehl dediği 30 yaşlarındaki halini belirtiyor.

İsâ (a.s.)'ın üç senelik bir peygamberlik süresi var idi. Bu sürenin kısa olmasının sebebi de fenâfillah mertebesinden olmasından dolayıdır. İsâ (a.s) bu mertebeyi dünyâya getirdi ve hatırlattı. Sonra gökyüzüne çekildi. Şu anda fenâfillah halinde duruyor. Daha sonra tekrar yeryüzüne inecek ve Hz. Resûlullah (s.a.v)'ın şeriatı ile bâkâbillah'a ulaşacak ve hayatı bundan sonra Hakikat-i Muhammedî şeriatı ile sona erecektir. O çocukluğunda ve gençliğinde insanlarla konuştu Bu ne demek oluyor? Seyir halinde o yola doğru giden bir kimse daha çocukluğunda dahi Hakk'tan konuşmaya başlıyor, hakkani sözler söylemeye başlıyor. Bu husus günümüzde oluyor veya olmuyor (Cenâb-ı Hakk'ın ilhamı ile) ama vaktaki otuz üç yaşlarına gelince işte o zaman insanlarla daha kemalli konuşmasını sürdürüyor. İşte nimetlerden bir tanesi de bu: Konuşmayı vermesi. Çünkü İsâ (a.s.)'ın bir lâfzı da "kelim-kelimetullah" "Allah'ın bir kelimesi" idi.

Seyr-i süluk yoluna giren bir derviş daha yolun başında yani beşikte iken dahi Hakkânî sözler söylemeye başlıyor. Seyri süluk yolunda ilerlediğinde ise daha kemâlli ve ârifane olarak konuşmaya başlıyor. İşte Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın bu mertebedeki ni'metlerinden biri budur.

"ve iz allemtukel kitâbe vel hikmete vet tevrâte vel incil, . Sana Kitab'ı, Hikmet'i, Tevrât'ı ve İncil'i öğretmiştim."

Demek ki İseviyyet mertebesine ulaşan kişi Tevrât-ı Şerifi de anlayabiliyor, İncil-i Şerif'i de anlayabiliyor. Tevrât hakiki tarikat yaşantısını göstermektedir. Mûsâ (a.s.)'ın hayatı gerçek bir tarikat yaşantısı/hayatıdır.

İncil ise tarikat sonrası gelen hakikatlerdir. Çünkü teşbihdir. Teşbih ise Hakk'ı varlığın dışına çıkarmaktan gayri, varlığın içine almaktır. "O'nun kürsisi semavat ve arzı her yönüne nüfuz ederek sarmıştır." İncil kelime olarak müjde demektir. Bu müjde Cenâb-ı Hakk (c.c)'in "Ey kullarım beni göklerde aramayın, Ben sizin varlığınızda da sizinle birlikteyim, sizin varlığınızdan ayrı değilim" buyurmasıdır. İşte İsa (a.s.)'in şahsında "Rûhu'l kuds" ile güçlendirilmesi kendi varlığının birimsel bedenlerden zuhura çıkması, kitabı ve hikmeti öğrettim demesi bu yöndendir.

"Ve iz tahluku minet tîni ke hey'etit tayri bi iznî fe tenfuhu fihâ fe tekûnu tayran bi iznî"

"Ben'im iznimle nemli topraktan kuş şeklinde heykel (suret) yapmıştın, sonra onun içine üflemiştin, böylece Ben'im iznimle bir kuş olmuştu."

İseviyyet mertebesine gelen bir kimse daha evvelce idrâksiz ve çamur hükmünde olan bir kişiyi elinde yoğurup kemâle erdirerek ve kendisindeki Rûh'ül Kuds'den ona üfle-yerek onu canlandırıyor ve uçuruyor. Hürriyetine kavuşturuyor. Bu da İseviyyet mertebesinin başka bir özelliğidir. Herbirerlerimiz kendimizde bu hali oluşturabiliyorsak eğer, kuş olup uçmaktayız. Ancak bu bildiğimiz bir kuş gibi uçmak anlamında değildir. İçimizdeki rûhaniyeti güçlendirip beden kafesinden kurtulup uçmadır. Âdemlik hüvviyyetindeki çamur ve balçıktan gerçek insanlık hüvviyyetine ulaşp kuş gibi gönül kuşu olup ma'nâ semalarında uçmayı meydana getirmeliyiz. İşte bu da çok mühim meselelerden bir tanesidir.

"ve tubriul ekmehe"

"Ve, doğuştan kör olanı"

Anadan doğma körlerin de gözlerini açıyor. İşte bu da kuş misalinin bir başka özelliğidir. Şimdi daha evvelce çamur ve balçık halinde olan o varlığı, kuş yapıp uçuruyor ve sonra ona tekrar idrak verip gözünü de açıyor. Kuş olup hürriyetine kavuşuyor, ama kuşun belirli bir istikameti olması lâzımdır, kuş akşam bir yerde tünüyor sabah orada hayatını

devam ettiriyor, bulursa yiyor, bulmazsa yemiyor. Burada gözünün açılması, İşte burada bir hareket ve canlılık kazanan o varlığın gözleri görmeye başlıyor. Neyi görmeye başlıyor? Daha evvelki gördüğü şeyleri aslı ile görmeye başlıyor. Çünkü görüntüde değişen bir şey yok, yine aynı görüntüler, Değişen şey kişinin aklındaki değer yargıları , daha evvelce ayrı ayrı gördüğü bu âlemdeki bütün zuhurları, Hakk'ın zuhurları olarak görmeye başlıyor. Cenâb-ı Hakk'ın lütfuyla bu "Rûhu-l Kuds"ın gayreti ile İseviyyet mertebesine ulaşan bir kimse. körlerin gözünü açıyor.

"Vel ebrasa bi iznî"

"Ve alaca tenliyi yine Ben'im iznimle iyileştiriyordun."

Ve ellerinde kollarında renkli sedef hastalığı olan bu tür hastalığı da iyileştiriyor.

Gönlümüzde bulunan alacalıklar yani dalgalanmalar da Rûh'ül Kuds ile düzelmiş oluyor. Renkliliklerin ortadan kalkmasıyla beşeri düşüncelerden kurtulup **"Sıbgatullah"** yani "Allah'ın rengi" ile renklenilerek ilâhî düşünceye ulaşılmaktadır.

"ve iz tuhricul mevtâ bi iznî"

"Ben'im iznimle ölüleri (diriltip, kabirden) çıkartıyordun."

Evelâ çamuru canlı haline getirdi, sonra onun gözlerini açtı görür hale getirdi ve bütün varlığına da tümüyle birlikte hayat verdi. Evvelâ hayvanlık, kuşluk ile uçar hale getirdi, sonra gözlerini açtı. Daha sonra yeni bir hayat verdi, insanlık mertebesine ulaştırdı.

Bütün bu ni'metlerden sonra Cenâb-ı Hakk (c.c) o kişinin bütün varlığına tümüyle yeni bir hayat verdi.

"ve iz kefeftu benî isrâile anke iz ci'tehum bil beyyinâti fe kâlillezîne keferû minhum in hâzâ illâ sihrun mubîn."

"Ve onlara apaçık beyânlar getirdiğin zaman İsrâil-oğullarının saldırısını senden savmıştım (seni kurtarmıştım). O zaman onlardan kâfir olanlar (küfürde olanlar); "Bu ancak, sâdece apaçık bir sihirdir." demişlerdi."

Ehl-i küfrün bu sözlerinden sonra biraz burada duralım.

Îsâ (a.s.)'ın sûretini yaparak üfledikten sonra uçan kuş yarasa imiş ki, gece karanlıkta hareket etme özelliğine sahiptir. Ve çok süratle uçan bir kuştur. İşte gece uçuşu demek artık karanlıklarda hareket kabiliyetine sahip ma'nâsına ve oradan da hayat bulması ile kendini kurtarıyor, o kuşlukta kalmıyor daha sonra görüş ve biliş mertebesine ulaşıyor. Tebareke Sûresinde de (*Hüvellezi enşeküm ve cealekümümsem'a vel ebsara vel ef'ideh kalilem mâ teşkürun*) "Biz sizi inşa ettik, şu varlıklarınızı meydana getirdik, kulaklar verdik, gözler verdik ve kalpler verdik." Yukarıdaki bahsettiğimiz âyet'in Hakikat-i Muhammedî bölümünde ne kadar yüksek bir özellik insanlara verildiği görülmüyor, evvelâ diyorki sizi inşa ettik.

Cenâb-ı Hakk, kendi varlığından biz ettik diyor. Yukarıdaki âyetlerde Îsâ (a.s.)'dan naklen geliyor. Hakikat-i Muhammediyye'de ise doğrudan doğruya Tebareke-i Şerifte biz sizi inşa ettik, size kulaklar verdik, gözler verdik, kalpler verdik diyor. Niye bunu böyle sıralıyor? Tersini de söyleyebilirdi. Kalp verdik, göz verdik, kulak verdik, diyebilirdi ama demiyor. Çünkü ma'nâlı olanı öyle. Evvelâ duyucak, İşte Mevlânâ bu sırta binaen Mesnevi-i Şerifin başında "bişnev" yani "dinle" diyor. Evvelâ kulağa hitab ediyor Çünkü dilin müşterisi kulaktır, demişlerdir. Dilin müşterisi göz olmaz kulaktır. Göz sonradan geliyor. Şimdi Kur'ân-ı Kerîm ilk indiği zaman bakın, birinci Âyetine, "Ikra" oku dur. İşte o dile hitap ediyor. Neden? Mertebe-i insaniyyete ulaşmış olan Muhammediyyül meşrep, Muhammedî ümmet dil ile başlıyor. Çünkü kulak göz bunları (bu mertebeleri) daha evvelce atlamış oluyor. Daha evvel idrak etmiş oluyor. Eski peygamberlerin silsile ile getirdiği ilimleri daha evvelce idrak etmiş oluyor, işte Hakikat-i Muhammedî nin ilk emri "oku" yani öğrendiklerini

tebliğ et. İşte bu da kulağa hitab ediyor. İşte biz evvelâ kulak olmamız lâzım, kulak olduktan sonra onları alıyoruz kulak hazinesinden, veyahutta kulak deliğinden diyelim içeriye ilimler giriyor, buradan da beynimize geliyor, orada bir tasavvur bir süliet meydana getiriyor. Böylece yeni bir düşünce yeni bir idrak oluşuyor ve bu sefer görmeye başlıyoruz. Duyduklarımızı müşahede ile yaşamaya başlıyoruz. Ne oluyor bu sefer duyduklarımızı müşahede halinde seyretmeye başlıyoruz ve bunun neticesinde de kalbimize indiriyoruz, "fuad" "ef'ideh" kalplere indiriyoruz. İşte kalbe indirildiği zaman o varlık bu husuta mutmain bir hale gelmiş oluyor.

Hani daha evvelki mertebelerde mutmain olunabilmesi için İbrâhîm (a.s.) "Ya rabbî bu ölüleri nasıl diriltiyorsun bana göster" (2/260) demişti. Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk, "Ölüleri dirilttiğime İman etmiyor musun/inanmıyor musun ya İbrâhîm" dediği zaman, "Ediyorum ama kalbimin mutmein olması için görmek istiyorum" diyor. İşte kalplerin tatmin edilmiş mutmein olması için görmeleri gerekiyor. İşte yukarıdan beri bahsedilen bu hususlarda İsâ (a.s.) hakkında Cenâb-ı Hakk bizlere beyan ediyor. İsâ (a.s.) hayatı çerçevesi içersinde. Hem onun hayatını anlatıyor, aynı zamanda bizlere de örnek olması için birer numune, ibret olarak belirliyor. Şimdi biz bunları sadece İsâ (a.s.)'mın hayat hikâyesi olarak okursak bize çok yazık olur.

Tabiki bir ilim sahibi oluruz ama biz sadece Hz. İsâ'nın hayatını öğrenmiş oluruz. Eğer bu Kur'ân-ı Kerîm'in içine de bu hadise geçmişse ve bu Kur'ân-ı Kerîm de her birerlerimize ayrı ayrı gelmişse, demekki orada bizim alacağımız bir pay vardır. İşte bu payı biz alabilirsek veya ne kadarını alırsak bizim Kur'ân-ı Kerîm'den nasibimiz o kadardır. Ancak ondan faydalanma yönü kısıtlı değildir. İlgisiz kalmamız yönünden biz kendi kendimize ondan alacağımız ilmi ve şuhudî, İlâhî mirasımızı terk etmiş olmaktayız. Bunun karşılığı âhirette telâfisi mümkün olmayan bir kayıp ve hüsrân olarak karşımıza çıkacaktır. Bize ait olup da faydalanamadığımız şey ne kadar çok olursa olsun sadece isimde bizimdir kullandıklarımız ise fiilde bizimdir. Mademki bu ilim, bu

Kur'ân-ı Kerîm, taşa toprağa değil bizlere gelmiştir, hani buyruluyorsa "Eğer dağlara indirilseydi paramparça olurdu" (59/21) İşte bizlere geldiği için bu deryadan nasibimizi almamız, ne kadar alabilirsek o kadar faydalanırız.

Dinimiz sadece belirli tesbihleri, belirli bir miktarda çekmek değil, belirli namazları belirli zamanlarda kılmak değildir. Onlar da bu dinin içindedir ancak bir kısmı, bir bölümüdür. Ancak bunlarla birlikte ilim, irfaniyyet, âriflik de olması lâzımdır. İnsan demek düşünen varlık demektir. İnsan düşüncesi ile değer bulmaktadır. Ama bu düşünce geçmiş, geçmişleri düşünmek, "havatır" ı, (hatıraları) hayelleri düşünmek değil, gerçek olan düşünceleri düşündürmektir. Abdülkadir Geylânî hazretlerinin "lü'lü" isminde bir kedisi varmış, ölmüş. Getirmişler, onu bir okumuş, kedi hemen hayat bulmuş. İsâ (a.s.)'ın ölüleri dirilttiği gibi.

Sonra Bayezid-ı Bistami bir gün ölmüş bir karınca görmüş almış, onu bir nefes edince hemen o da dirilivermiş.

Sonra Abdurrahman Câmî Hz. pişmiş bir tavuğu sahandan kuş gibi uçurtuyor. Başka bir örnek: Bir gün Mevlânâ Câmî'ye kucağında bir çocuk ile bir kadın gelmiş, çocuğunun gözleri görmediğini söyleyip kendisinden onun görmesi için okumasını istemiş. Mevlânâ Câmî, "Haşa, haşa biz İsâ mıyız ki, gözlerini açabilelim" demiş. Bunun üzerine kadın üzülerek ordan ayrılmış. Tam o sırada gaybdan "Mevlânâ camî, gözleri açan İsâmıydı? Bizdik biz" diye birses duymuş. Bunun üzerine hemen kadına seslenmiş, kadın geri dönüp gelmiş. Mevlânâ Câmî "İftah biiznillâh" deyince çocuğun gözleri açılmış ve kadın da sevinerek oradan ayrılmış.

Daha birçok örnekleri olan bu hadiseleri Muhammed (s.a.v.)'in ümmetleri ortaya çıkarıyorlardı Çünkü onlar da bu mertebede vardır. Herkeste bu şekilde olmaz ama hiç olmazsa ölü gönülleri diriltirler. Hz. Muhammed'in ise sonsuz mucizelerini saymakla bitirmek mümkün değildir.

Bu araya (6 Peygamber 4 Mûsâ a.s.) dan "sayfa 116" mevzû ile ilgili küçük bir bölüm ilâve edelim.

İşte Mûseviyyet mertebesi ve Muhammediyyet mertebesi ellerinin özetle karşılaştırılması bu kadar muazzam farklılıkları ifade etmektedir. Peki, İsâ (a.s.)'ın bu **eli** ne yaptı? Çamurları aldı kuş yaptı. Ama oda iki elini kullandı. Sağa en yakın o oldu, diğer ümmetlerden. Hakikat-i Muhammediye'ye en yakın İseviyyet'tir. Bize en yakın İseviyyet mertebesi. İki elini kullandı.

(Mâide-5/110) "**Ve tenfehu**" "*Benim iznimle kuş olup uçu*" diye İsâ (a.s.) ın elinin mubâreklığı bu kadardır. Körlerin gözünü açması. Kuşları uçurması. Elini mesh ettiğinde ölülere diriltmesi gibi. Mûseviyyet mertebesinde elini cebine sok, koynuna sok dendi ve beyaz olarak çıktı. İseviyyet'te yed'i (elini) kullanması. Kuşları uçurması, mucizesini gösterdi biiznihi- benim iznimle deniyor. Ama Muhammediyyet mertebesinde de övgü "**TEBÂREKELLEZÎ BİYEDÎHİL MÛLK**" Elindeki mülk ne bereketlidir. Cenâb-ı Hakk'ın senin elinde, ne kadar sonsuz bir lütfu vardır. Bakın bu elimizi açtığımız zaman biri 18, biri 81. Toplamı da 99 etmektedir. Mü'minin eli 99 "Esmâ-ül Hüsnâ" yı üretmekte, onun faaliyetlerini üretmekte. Gerçi o gayri müslimlerin elinde de var ama tahakkukları yoktur. İzin yoktur. İzin bizde. Ama biz kullanmıyoruz onlar daha çok kullanıyorlar ayrı mesele. Bu âlemde ne kadar icat varsa bu iki elle meydana gelmekte. Böyle bir yüksek kerâmet ve mucize sahibi bu eller biz bunun farkında değiliz. Ama onun ismi Ahmet olur, Yahya olur, onu yapan o eldir.

Şeyh'ül Ekber Muhyiddîn-i Arabî hazretleri İseviyyette iki hâl olduğunu belirtmiştir; bunlardan birisi **tevehhüm** diğeri ise **tahakkuk**'tur. Birisi vehim diğeri ise gerçek tahakkuktur.

Ve âyeti Kerîmeler İsâ (a.s.)'a verilen bu hususlardan sonra devam ederek havarilerin mevzûuna geliyor.

HAVARİLER- MÂİDE SOFRASI

﴿١١١﴾ وَأَذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّنَ أَنْ آمَنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّنا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

(5/MÂİDE-111) **"Ve iz evhaytu ilel havâriyyîne en âminû bî ve bi resûlî, kâlû âmennâ veşhed bi ennenâ muslimûn."**

"Ve havârilere; "Bana ve Resûl'üme îman edin." diye vahyettiğim zaman, onlar da "İman ettik ve bizim müslüman olduğumuza şâhid ol." demişlerdi."

Bu âyetten İslâm'ın ayrı bir din ve diğer dinlerin de İslâm'dan ayrı bir din olmadıkları açıkça anlaşılıyor. Buradaki vahiy, Allah'ın o varlıktaki hakikatini o varlığın mertebesinden zuhûra çıkarmasıdır ve bu vahiyler ilham deniliyor. İşte vahyin esâsı da budur, hangi varlığa hakikati hangi mertebeden veriliyor ise o mertebeden ona vahyolunuyor. Efenimize (s.a.v) olan vahiy ile burada ve daha başka çeşitli yerlerde bahsedilen vahiyler, isim olarak aynıdır fakat mânâ olarak farklıdır.

Kelâm ile vahiy arasında şu fark vardır: Kelâm ses olarak çıkar, vahiy ise sessiz ve lâfızsızdır.

"Bana imân edin" demesi Cenâb-ı Hakk'ın zâtına imân etmektir, "Resûlüme imân edin" demesi ise kendi hakikatinin onda var olduğuna imân edin demektir.

Müslüman, kendi varlığından temizlenerek Hakk'a teslim olmuş kimse demektir.

İsâ (a.s) peygamberliğini açığa çıkardığı zaman Benî İs-

râil'den kimse ona inanmamış ve hatta taşlamışlar.

﴿١١٢﴾ اذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

﴿١١٢﴾ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

(5/MÂİDE-112) "İz kâlel havâriyyûne yâ îsebne meryeme hel yestetîu rabbuke en yunezzile aleynâ mâideten mines semâi kâlettekullâhe in kuntum mu'minîn."

"Havâriiler; "Ey Meryemoğlu İsâ! Rabb'in gökten bize bir mâide (sofra) indirebilir mi?" demişlerdi. (Bunun üzerine Hz. İsâ); "Eğer mü'minlerseniz Allah'a karşı takvâ sahibi olun." dedi."

Havâriilerin istedikleri bu sofrâ Hakîkat-i Muhammedî ve Hakîkat-i İseviyyenin teferruatıdır. İsâ (a.s.)'a toplu olarak verilen bu hakîkatin mâhiyetini anlamak için hâvarilerin izâh istemeleridir Çünkü Hakîkat-i Muhammedî'nin ne olduğunu anlamaları lâzım ki yardımcıları olabilsinler, bilmedikleri bir şey de nasıl yardım edeceklerdir.

Ruhu'l-Kudüs gökyüzünden gelen bir hakîkattir. Ve İsâ (a.s.) da onları "Bu size verilebilir fakat bu konuda dikkatli olun" diyerek uyarıyor.

Havâriiler İsâ (a.s.)'a îman ettik diyorlar ancak kalplerinin mutmain olması için de bir takım istekleri oluyor.

Diğer bir sohbet.

Hakk sohbetleri mânevi yiyecekler ile dolu sofradır. Ha-

Kikat-i Muhammedî sohbetleri görünmez ve gökten istenmiş sofralardır. Allah yoluna girip Hakk'ı, Resûlullah (s.a.v)'ı tanımaya çalışan kalplerinde îman olan kimseler bu sohbetleri arzû ederler ve talip olurlar.

O zamanda Îsâ (a.s) etrafında bir sürü insan vardı ve şöyle yaptı böyle yaptı diyerek onun yaptıkları hakkında konuşuyorlardı. Ancak mâide sofrasını 12 kişi istedi. Çünkü Îsâ (a.s)'ın varlığında Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın kalplerine verdiği ilham ile bir şeyler seziyorlardı. İşte bu ilham olmaz ise kişi ne sofraya ister ne de bu hakikatlerin çevresinde dolaşır. Cenâb-ı Hakk (c.c) vermeyi dilediği için istemeyi ortaya getirmiştir. Örneğin toprağa gömülen bir çekirdekten çıkan cılız bir bitki o sert toprağı nasıl delip yukarıya çıkabiliyor. Oysa elinizle şöyle çok hafif sıksanız hemen dağılıp bozulan bir şeydir kendisi. İşte onun içindeki ezelden gelen şevk, arzû onda o hali meydana getiriyor. Aynı şekilde havâirilerin de içinde bulunan bu şevk, arzû zamanı gelince açığa çıkarak mâide sofrası talebinde bulunuyorlar.

﴿۱۱۳﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَنَكُونَ عَلَيَّهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿﴾

(5/MÂİDE-113) "Kâlû nurîdu en ne'kule minhâ ve tetmainne kulûbunâ ve na'leme en kad sadaktenâ ve nekûne aleyhâ mineş şâhidîn."

(Onlar); "Ondan yemek istiyoruz ve de kalblerimizin tatmin olmasını istiyoruz ve senin gerçekten bize doğru söylemiş olduğunu bilelim ve onun üzerine şâhitlerden olalım" dediler.

Bu hakikatler üzerine şâhitler olalım ki, onları başkalarına da anlatmaya çalışalım.

﴿١١٤﴾ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا
وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

(5/MÂİDE-114) "Kâle îsebnü meryemellâhumme
rabbenâ enzil aleynâ mâideten mines semâi tekûnu
lenâ îden li evvelinâ ve âhirinâ ve âyeten minke,
verzuknâ ve ente hayrur râzikîn."

**Meryemoğlu İsâ; "Allah'ım, Rabb'imiz! Bizim üzerimi-
ze semadan bir sofrayı indir ki bizim için bayram, biz-
den öncekiler ve bizden sonrakiler için senden bir
âyet olsun. Ve bizi rızıklandır. Ve Sen rızık verenlerin
en hayırlısıdır." dedi.**

İsâ (a.s.) "Allahâmmü Rabbenâ" diyerek ulûhiyyet mer-
tebesinden sıfat mertebesine, oradan esmâ mertebesine ve
oradan ef'âl mertebesinde ilâhî tecelli zuhura gelir. Çünkü o
yiyeciler direkt Allah'tan gelmez, önce sıfat ve esmâ âle-
minde hazırlanır sonra masaya yâni ef'âl âlemine gelir.

Mânâ âleminden ilk defâ böyle bir ilim bize geldiği için
kendimize bunu bayram edelim diyorlar.

Bu gelenin zâtî tecelli olduğunu evvelimiz de âhirimiz de
bilsin diyorlar.

En hayırlı rızık senden gelir çünkü her mertebedeki
rızık zâtından kaynaklanır.

Diğer bir yorum.

"Allah'ım, Rabb'imiz" ifâdesinde de çok büyük incelik
vardır. Önce "Allah'ım" diyerek en üst kademeğe başvuruyu
yapıyor, sonra işi gördürecek olana indirerek yani
Rubûbiyyet mertebesine indirerek orasını faaliyete geçi-

riyor. Ve sofranın gökyüzünden inmesinin istenmesi onun rûhani gıda olduğunu gösteriyor.

Mânâ âleminde yeni yeni sırlar, hakikatler, idrâklar alınması yoluyla bayram edelim. Bayram ile ilgili yeri gelmişken şöyle bir hâtıram olmuştur:

Îsâ (a.s) "Bizi rızıklandır" diyerek, kendini de katıyor yani "Sen bana peygamberlik verdin ama bu dahi yetersiz o gelecek gıdadan ben de rızıklanayım" demek istiyor. Çünkü kendisinin üzerinde iki mertebe daha vardır ve onları düşünerek bende rızıklanayım diyor. O güne kadar gelmiş olan ilimlerin en yükseğine sahip olan bir kişi yoksa neden daha fazla rızıklanmak istesin?

"Sen rızık verenlerin en hayırlısı", işte bu verdiği rızıklar çok hayırlı rızıklardır.

﴿١١٥﴾ قَالَ اللَّهُ انِّي مُنَزَّلَهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ
بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ
الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

(5/MÂİDE-115) "Kâlellâhu innî munezziluhâ aleykum, fe men yekfur ba'du minkum fe innî uazzibuhu azâben lâ uazzibuhû ehaden minel âlemîn."

Allah (cc.) buyurdu ki; "Muhakkak ki Ben, onu sizin üzerinize indireceğim, fakat ondan sonra sizden kim inkâr ederse, o taktirde Ben mutlaka onu, âlemlerden hiçbirini azâplandırmadığım bir azâpla azâplandırırım."

Bu hakikatleri kim ki nefsiyle perdeler ise âlemlerde kimseye etmediğim azâbı ona ederim yâni Cenâb-ı Hakk ona hüsrânı, pişmanlığı tattırırım, diyor. İnsan elinde olan bir şeyi nasıl kaçırıp ebedi hayatını mahvettiğinde içinde duyaçağı vicdan azâbı onu yakar bitirir ve bu ateş hiç sönmez,

hatta cehennem ateşi biter de onun bu ateşi bitmez. Çünkü ateş kendisinden kaynaklanmaktadır. Ve dikkat edersek bu azâb İseviyet mertebesi İtibârıyla, Hakîkati Muhammedî mertebesi İtibârıyla nasıl olacaktır kimbilir.

Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk (c.c), "Ben bu sofrayı sizin üzerinize indiririm" yani size bazı hakikatleri gösteririm, öğ-retirim, idrâk ettiririm diyor.

Ve bu teşbih hakikatlerini kim inkâr ederse, yani varlıkta Cenâb-ı Hakk (c.c)'in varlığından bir başka varlık olmadığını bildikten sonra başka varlık vardır diyerek onu inkâr ederse, hakikatleri örterse, âlemde kimseye etmediğim azâbı ona ederim, diyor Cenâb-ı Hakk (c.c).

Şimdi, bu sofrayı isteyenler zâten belirli kimselerdir, yani İsâ (a.s)'ın etrafında olan o kalabalığın içindeki 12 kişidir. Günümüzde de bu kadar kalabalığın içinde ancak havâriilerin oranı kadar vahdet ehli bu yiyeceklerden istemektedirler. İşte bu kimseler sırlar kendilerine açıldıktan sonra kendilerini geri bırakırlarsa öyle bir pişmanlık içerisine girerler ki, başka birinin edeceği azâb o azâbın yanında hiç kalır. Çünkü dünyâda iken ilâhî hakikatleri gerçekten idrâk etmiş ancak daha sonra çeşitli nedenlerle vazgeçmişlerse, o kaybettiklerinin neler olduğunu anlaması ona çok büyük bir azâb olmaktadır. Bu mâide sofrasından yiyipte sonra ondan vazgeçen kimsenin azâbı bütün âlemleri kaybetmişçesine olan bir azâbtır. Cenâb-ı Hakk (c.c) bizleri bu tür oluşumlardan korusun.

SOHBET YEDİNCİ BÖLÜM. MÂİDE SOFRASI (DEVAM)

Şimdi tekrar biraz geriye gidelim mâide sofrası bizlere neler veriyor veya bizler o sofradan neler yiyebiliriz onlara bakalım,

(Onlar); (Havariler) "**Ondan yemek istiyoruz ve de kalblerimizin tatmin olmasını istiyoruz ve senin gerçekten bize, doğru söylemiş olduğunu bilelim ve onun üzerine şâhitlerden olalım**" dediler.

Diyelim ki sohbet bir sofradır. Çünkü sohbet eğer ma'nevi

bir sohbetse! Gerçek Hakikat-i Muhammedî sofrası ise, o ma'nevi yiyeceklerle dolu bir sofradır ve bir Mâide sofrasıdır. Mâide sofrası ise, büyük geniş sofralar düğün sofrası padişah sofrası demektir. İşte Hakikat-i Muhammedî'nin sohbeti yapıldığı yerlerde böyle görünmez gökten gelen ma'nevi sofralardır. İşte bir Hakk taliplisi Hakk'a talip olan kendi varlığının hakikatini idrak etmeye ve İlâh-i varlığın hakikatini idrak etmeye çalışan, Peygamberini Allah'ını tanımaya çalışan kimseler, bunu arzu ederler, sohbet arzu ederler. İşte bu sohbet gökten gelen "Sofra-i Mâide" dir.

Ama bunu kim istiyor? Kalplerinde îman ve arzu olanlar, Hakk'a yaklaşmak isteyenler. Onlar bu sofrayı istiyorlar ve onlar buna talip oluyorlar. Neden? Çünkü "Bizi mü'minlerden yaz" , Ve "Biz mü'minleriz" (5/111) diyorlar. O anda İsâ (a.s.) çevresinde yüzlerce, binlerce insan var ve onun dedikodusunu yapıyorlar. Mâide sofrasını isteyen ise on iki kişi idi. Yani sadece yakın çevresindekiler istiyordu. Neden? Çünkü İsâ (a.s.) varlığında bir şeyler seziyorlardı, diğerlerinin üstünde bir hâl ve düşünce ile. O da neden? Cenâb-ı Hakk'ın onların kalplerine verdiği ilham vahy dolayısı ile. İşte o vahy olmazsa zâten ne sofraya ister ne iseviyyet çevresinde dolşır, ne de bu işlerin talibi olur. Hani şöyle bir söz vardır, "*Vermeyi dilediği için dilemeyi istetti*" yani vermeyi dilediği için o yerde dilemeyi-talebi-isteği meydana getirdi.

İşte bir yerde eğer bir şeyin arzusu varsa zuhura çıkmayı istiyorsa Cenâb-ı Hakk daha evvelden orayı vermeyi dilediği için o dilemeyi istetiyordur. Bu kâinatı var etmeyi diledi, kâinat meydana geldi ve onun içerisine varolma dileğini de verdi Onun içindekilerinin varlıklarının da devam etmesini diledi ve o varlıkların içerisinde üremeyi meydana getirdi diledi ve varlıklarda üretimlerini sürdürmeye devam ettiler. İşte eğer kişilerin içersinde Cenâb-ı Hakk'ın vermiş olduğu vahy, ilham telsiz varsa, o telsiz ile Cenâb-ı Hakk neyi vermeyi diledi ise o dilemeyi istetiyordur.

İşte Mâide sofrasını gökten istemesi kişileri yahut kimliklerin artık orda şu, şu kişilerin ayrı, ayrı kimlikler yok, özel

ruhlar var gerçek hakikatler var, kendi asli varlığına ulaşmak isteyen varlıklar var. Nasıl diyelim, şimdi bir tohum torba içinde duruyor. Nohut, ay çiçeği, buğday ya da fasulye olsun. Her ne ise, yahut bir çiçeğin tohumu, bir patates, durduğu yerde filizleniyor neden? İşte o içindeki dileme, neyi diliyor zuhura çıkmayı diliyor. Kim veriyor onu? Yukardaki biliyor onun zuhura çıkmasını, onun içersine çıkma arzusunu veriyor. O da yavaş, yavaş çıkıyor. Torba içersinde nohut duruyor iken içinde bağrında gönlünde, olan yeşillik dışarı çıkmak istiyor biliyor, bunu arzu ediyor peki o nohutun o fasulyenin ne aklı, ne idrakı, ne kemâlatı var? Kendine has nasıl bir benliği var da arzuluyor düşünüyor ve de uyguluyor. Şiddetle de o toprak altına girdi mi mutlaka başını çıkaracak ve daha derinlere inecek kök salacak, o zerre kadar filiz o taşı nasıl yarıyor da içeriye giriyor, sonra üstündeki örtülü yorganı-toprağı nasıl yırtıyor parçalıyor da yukarıya çıkıyor,? İncecik bir şey dokunsanız kırılacak bir şey, neden bunları yapıyor? İşte o içersine daha ezelden aldığı arzu, şevk, nüve ona o hali meydana getiriyor. İşte Havarilerin içersine Cenâb-ı Hakk'ın koymuş olduğu bu arzuyu havarilerin lisanından meydana getiriyor ve havariler de böyle bir gıda talebinde bulunuyorlar.

İşte bu taleplerini Îsâ (a.s.)'a iletiyorlar. Îsâ (a.s.) da "Allahümme-ey Allahım" "Rabbenâ-ey bizim rabb'imiz" Burada biraz duralım çünkü çok büyük bir incelik var. Niye iki def'a "Ey Allahım" veya "Ey bizim rabb'imiz" dememiş? "Allahümme" evvelâ en üst kademeye dilekçeyi veriyor. Ondan sonra işi gördürecek olana indiriyor. Rububiyyet mertebesine yani terbiye mertebesine rahmet mertebesine indiriyor ve orasını faaliyete geçiriyor. İşte faaliyet sahnesi imkânları hangi mertebede ise oraya müracaat ediliyor. Çünkü bunu yapacak, tahakkuk ettirecek olan "Rabb" Rububiyyet-terbiye mertebesi dolayısı ile oraya yöneliyor.

"Rabbenâ" "Ey bizim Rabb'imiz" "Enzil aleynâ mâideten" "O halde bizim üzerimize bir sofrayı indir" havariler Îsâ (a.s.)'ya rica ediyorlar, Îsâ (a.s.) Cenâb-ı Hakka rica ediyor. "Mine's semâi" "gökyüzünden" Başka Âyetlerde de "Size yer

yüzünden nebatlar çıkardık" denmektedir. Onlar da gıda ama gökyüzünden gelmesi rûhani gıda yeryüzünden çıkanlar da maddi gıdalar. Yiyecek içeceklerimiz bedensel gıdalar, gökyüzünden gelenler ise rûhani gıdalardır. Bu fark var, yani hem semâdan hem yeryüzünden gıda alırsa kişi ancak hayatını verimli olarak o şekilde sürdürebiliyor. "Tekünü lenâ îyden" "İşte bu bizim için bir bayram olsun" Ben de yiyeyim o sofradan ve bunu bir bayram yapalım diyor. Birinci yönden bakınca zaten aç, bî ilâç kimseler, fiziki bayram olsun diğer taraftan ise karşılıksız yani emeksiz bir yemek geliyor, bu da bir bayramdır Diğer yönden de ma'nâ âleminden yeni yeni sırlar ver, yeni yeni hakikatler-idrakler ver, yeni yeni muhabbetler ver, bu yolla da bayram edelim deniyor. Hani Hacı Bayram diyor ya "Bayramım imdi bayramım imdi.Yar ile bayram ederler şimdi" ona gelmiş o Mâideden bayram etmiş.

Şimdi şu bayram mevzûsu olunca Hazmi Babamın bir bayram hali aklıma geldi. Hatıra olarak onu da anlatalım bizden sonrakilere de buradan bir hatıra kalsın. Hani ne deniyordu.

**(Bayram ol gündür bana kim göz göre didarını,
Görmesem bir gün seni ol kara gündür bana)**

Bayram "iyd" çok mühim mesele. Bir zamanlar Hazmi Babamdan ders almıştım, Nusret Babam daha henüz görevli değil iken, elime bir tanıtıcı pusula verip oraya göndermişti, ayrıca bir iki zuhuratımda vardı. Bir bakıma böylece daha ciddi olarak ma'nevi hayat seyrim de, başlamış oldu. Neyse, kendisi yaşlı idi, bir müddet sonra da hacca gitti, orada rahatsızlaşmış, geldikten on yedi gün kadar sonra da vefat etmişti Hazmi Babam (Hazmi TURA) Şimdi şu anda yine şu satırları kasetten kayda alırken bir hadise daha aklıma geldi. Hazmi Babam'dan naklen daha sonra bana, Nusret Babam anlattı. Hazmi Babam Hac'da hastalandığı zaman zuhuratında Peygamber Efendimizi görmüş. Peygamber Efendimiz ona, "**Hazmi oğlum bu yaşında buralara neden geldin İstanbul'da biz seninle birlikte değilmiydik?**" demiş.

"Bir gün terzihâne dükkânında dikiş makinesinin başında çalışırken bir hâl ile karşılaştım. Şöyle ki; çalıştığım dikiş makinesinde yüzüm duvara dönük iken birden duvardan televizyon ekranı gibi Hazmi Tûra Uşşâki Hazretlerinin sülieti belirdi. Bunun üzerine hemen dikiş makinesini dururdum. Sürekli "Haydi oğlum, gayret oğlum... lâ ilâhe illâllah... Haydi gayret" şeklinde görünüp heybetli bir şekilde gayret veriyordu. Bu hâl geçtikten sonra dikiş makinasından kalktı, ütü masasının yanına gidince ilginç bir görüntüyle karşılaştım. O dönemlerde ütü için mangal kömürleri kullanılmaktaydı. Yere doğru baktığımda beyaz yer karolarının üzerinde siyah kömür parçalarıyla çok açık bir şekilde çizilerek yazılan, (ayn), (ye) ve (dal) harflerinin olduğunu gördüm. O anda bunların ne anlama geldiğini anlamadım. Ancak unutmamak için oradaki görüntüyü bir kâğıda yazdım. Aradan kısa bir müddet geçince müşidim Hazmi Tûra Efendi babam'ı ziyaret için İstanbul Fatih'teki, dergâh olarak da kullanılan evine gittim. İçeriye girip 5-10 dakika oturduktan sonra Mürşide Hanıma-anneme, "Efendi Babam evde yok mu?" diye sordum.

Mürşide Hanım-annem, de, "Babanız sizindir yavrum" dedi. Bundan bir şey anlamadım. Bir müddet sonra Mürşide Anneye "Efendi Babam daha gelmedi mi?" diye tekrar sorduğumda, yine "Efendi Babanız artık sizindir oğlum" cevabını aldım. Bu ifâdedeki maksat ve mânâyı anladım, müşidim Hazmi Tûra Uşşâki Hazretlerinin vefât ettiğini, yani bâtın tecellisine dönüştüğünü anladım. Bir müddet sonra "Şimdi biz ne yapacağız Mürşide Anne?" diye sorduğumda, Mürşide Hanım da, "Efendi Babanız, yerine M. Nûsret Tûra'yı bıraktı. Emanetler artık onda. Sizler de bundan böyle ona gideceksiniz," cevabını verdi. Bu hadiseyi (tecelliyi) sonradan, Nûsret Babama anlattığımda, "Oğlum üç harften (IYD) meydana gelen bu kelime (**bayram**) demektir. O anda onun **bayram**'ı yani Hakk'a vuslatı imiş, diye ifâde etti."

Bayramla ilgili olduğu için bu hatıramı da anlattım. İşte

Cenâb-ı Hakk nasıl bayram yaptıracak insana? Hani ne derler, fakiri sevindirmek için evvelâ merkebinin kaybettirir sonra da buldururlar o zaman fakir sevinir bayram eder.

İşte bizim de yani insanlığın da ma'nevi varlıkları birer kaybolmuş yitiğimizdir nerde bulursak onları almamız. Efendimiz de "*İlim insanın kaybolmuş malıdır nerede bulursa alsın*" demiştir. İşte bu varlıklar her birerlerimizin ruhunda özünde yazılı fakat yukarıdan istiyoruz, yukarıdan gelenler içimizdekini tasdik ediyor. Biz ne kadar yemek yersek yiyecek, içimizde organlar olmayıp da onları hazmedemezsek hiçbir işe yaramazlar ve daha çok zararları olur. Evet, bizde de bir varlık var o aldığımız eski bilgiler ile yeni bilgileri karşılaştırarak yeni bilgiler yeni bir şeyler ortaya getiriyoruz.

"Ve tekünü îyden" İşte "*bizim için bir bayram olsun.*" diyor İsâ (a.s.). İnşallah gerçekten şu yapılan sohbetler, her birimize bayram vesilesi olur. Çünkü bunlara ihtiyacımız vardır. Ve bu bize bayram olduğu gibi "*li evvelinâ ve âhirinâ*" "bizden öncekiler ve bizden sonrakiler için" de olur.

İşte biz demin hikâye olarak anlattığımız tecelli hem bize o gün bayram oldu, hemde bizden sonrakilere yaşanmış bir hatıra ve bayram olarak kalıyor.

"Ve âyeten minke," "*Senden bir âyet olsun.*"

Âyet bilindiği gibi bir işaret, dikkat çekmek demektir. Sûre de sûretler ma'nâsına dır. İşte bir âyet bir işaret olsun evvelkilere ve geleceklere diyor ve devam ediyor. "*Verzuhnâ*" rızıklanalım. İsâ (a.s.) her ne kadar sen bana peygamberlik verdin ama o gelecek ben dahi istifade edeyim. Neden? Çünkü kendi üstünde Muhammediyyül meşrep iki makam daha var. Hakikat-i Muhammediyye ve İnsan-ı Kâmil var ve oradan bilgilenmek-gıdalanmak istiyor. Aslında o güne kadar gelen bütün insanlara verilen rızıktan yemiş yani onların bilgilerini biliyor, ama daha gökyüzünde ma'nâ âleminde onun bilmediği ilimler bilgileri var.

"*Ve ente hayrur râzikîn*" "Ve Sen rızık verenlerin en hayırlısıdır." dedi. İşte verdiği bu rızıklar çok hayırlı rızıklardır.

Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk.

"Kâlellâhu innî munezziluhâ aleykum"

Allah (cc.) buyurdu ki; "*Muhakkak ki Ben, onu sizin üzerinize indireceğim,*"

"Fe men yekfur ba'du minkum,"

"*Fakat ondan sonra sizden kim inkâr ederse,*"

Yani bu Hakikat-i İlâhiye vahdet hakikatlerini, teşbîh hakikatlerini kim ki inkâr ederse varlıkta onun varlığından başka bir şey olmadığını bilip de başka varlıklar var, diye onu inkâr eder örterse, bu hakikatleri örterse.

"Fe innî uazzibuhu azâben"

"O takdirde, Ben mutlaka onu azâben" nasıl bir azap?

"lâ uazzibuhû ehaden minel âlemîn"

"*Âlemlerden hiçbirini azâplandırmadığım bir azâpla azâplandırırım.*"

Bu ne demek oluyor? Cenâb-ı Hakk hâşâ, cehennemci başı mı? İnsanları cehennemine soksun. Şimdi bu sofrayı isteyen kimseler, belirli kimseler o kalabalığın içinde on iki kişi. Bu gün de diyelim vahdet ehli bu sofraları istiyor ma'nâ ilmi istiyor. İşte bu kimselere bunları açarım da onlar tekrar bu sırlardan bu hakikatlerden bu geniş ihatadan kendilerini geri bırakırlarsa, öyle bir pişmanlık içersine girerler ki, ancak ben azab etmem, gerçi ben azab ederim diyor ama aslında kendileri öyle bir pişmanlık içersine girerler ki, bir başkası onlara azab etse o azap hiç kalır yanlarında, neden? Çünkü dünyada iken İlâhî hakikatleri gerçekten kısmen dahi idrak etmiş fakat sonradan vazgeçmiş, ricat etmiştir.

Ya kendine zor gelmiş, ya gaflete dalmış veyahut da ben artık oldum ben Hakk'a ulaştım, benim her şeyim tamam diyerek, namazı terk et, orucu terk et, farzları terk et. Bir taraftan ben Hakk'ım de, dilediğini yap. Buraları ayak kaydırır, tehlikeli yerlerdir. İseviyyet mertebesi fenâfillâh "ben yokum" diyor, bu yokum sözünü ilim ile diyor, varlığı-

nı daha henüz yok edememiş, ben şuyum, ben buyum, diyerek onu bir tarafa at, bunu bir tarafa at. Ne oluyor bu sefer? Kendi hayalinde kendi vehminde bir şeyler yapmaya çalışıyor. İşte demin dediğimiz gibi İseviyyet, İsevilik mertebesinin bir hayali "tahayyül-hayal" mertebesi vardır bir de "tahakkuk-hakikat" mertebesi vardır. Hakikat mertebesine, İseviliğin hakikatine ulaşamamışsa kişi, yediği bu sofradan dönüyor. Geriye dönüş yapıyor ve bu yaptığı dönüş ile kendisinin neler kaybettiğini anladığında ona, çok büyük bir azap olmuş oluyor.

Şimdi diyorlar ya, bu yılbaşında kırk milyar liralık bir çekiliş var, bu büyük bir rakam, dünya parası ile, peki bilet aldık o bizim biletimize çıktı. Ama biz o bileti koyduk bir yere nereye koyduğumuzu bilemiyoruz, çünkü gerektiği gibi ilgilenmedik çıkabileceğini bildiğimiz halde gereği gibi korumadık. Çekilişler olduktan sonra listeye bir baktıkki, numara bizim biletin numarası. Ama bilet yok elimizde işte o kimse-nin içine düştüğü zorluk sıkıntı nedir ki, bununla, bunu ölçmek bile mümkün değildir. Lâ teşbîh benzetmek için söyledim, birisinde bütün âlemleri kaybetmiş oluyor kişi. Mâide-İlâhiyyet sofrasından yiyip de sonra ondan vaz geçmesi bütün âlemleri kaybetmişçesine kişinin kendisine zarar vermektedir. Cenâb-ı Hakk cümlemizi bu tür oluşumlardan beri eylesin, korusun. Mâide sofrasından doya doya, bol bol, yiyenlerden ve zayi etmeyenlerden eylesin.

Şimdi bu hususta küçük bir şeye daha dikkat çekmek istiyorum. O da şudur: Gökten bir sofraya gelmiştir. Demek ki, gökte dünya benzeri başka gezegenlerde vardır ve oralarda da bizim yaşamımıza uygun yaşamlar vardır ve o yüzden o sofraya Mâide sofrası olmuştur.

﴿۱۱۶﴾ وَأَذَقَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ
لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ الْهَيْبَةَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ

سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ
أَنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا
أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

(5/MÂÏDE-116) "Ve iz kâlellâhu yâ îsebne meryeme e ente kulte lin nâsittehizûnî ve ummiye ilâheyne min dûnillâhi kâle subhâneke mâ yekûnu lî en ekûle mâ leyse lî bi hakkın in kuntu kultuhu fekad alimtehu ta'lemû mâ fî nefsi ve lâ a'lemu mâ fî nefsike inneke ente allemul guyûb."

Ve Allah (cc): Ey Meryemoğlu İsa! Sen mi insanlara; "Beni ve annemi, Allâh'tan başka iki ilâh edinin diye söyledin?" dediğinde, İsa; 'Sen subhansın, benim için hak olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz. Eğer ben onu söylemiş olsaydım o takdirde, muhakkak Sen onu bilirdin, nefsimde olanları da Sen bilirsin, ben ise Sen'in zatında olanları bilemem.' Muhakkak ki gayb'tekileri en iyi bilen Sensin Sen." dediler.

İncil'i anlayabilecek anlayışlar dünya üzerine geldiği için İncil İsa sûretinde geldi ve ilk olarak hâvariler tarafından anlaşılmaya çalışıldı. Tabî daha sonra hâvariler tarafından yayılmasında değişik yollara sapıldı. Zâten varlığındaki Hakkın varlığı olduğundan tabîdir ki o mertebeyi kendi anlayışlarına göre bileceklerdi.

İseviyyet'in beşeriyet yönüyle söylediği cümle işte budur, "Sen benim nefsimde olanı bilirsin, ben senin nefsinde olanı bilmem".

"Ve iz kâlellâhu yâ îsebne meryeme e ente kulte lin nâsittehizûnî ve ummiye ilâheyne min dûnillâhi"

Ve Allah (cc.): Ey Meryemoğlu İsa! Sen mi insanlara;

"Beni ve annemi, Allâh'tan başka iki ilâh edinini diye söyledin?"

Şimdi burada da çok büyük ikazlar vardır, işte insan öyle bir hâle gelir ki, kendi varlığının hakikatinde, Allah'ın varlığını idrak eder, kendine ilâh payesi çıkarır. Yani hâşâ kendini her şeyden münezzeh zanneder, ben artık o oldum efendim geriye dönüp ilkökula mı başlayacağım, namaz mı kılacağım, abdest mi alacağım? Gibi bazı düşünceler kendisine gelir, işte İseviyyet mertebesinde bulunan vehim gelir. Kişinin öyle yapması kendini ilâh edinmesi olur, yani İlâhî hükümleri tatbik etmeyen, kendi vehmi ile vehmi hükümlerini tatbik ediyor demektir. İnsan bir şeyler tatbik ediyorsa, ya ilâhî olacak ya da nefsi olacaktır. O zaman nefsiyi tatbik etmiş oluyor. İşte orada da ikaz her birerlerimize gelmektedir.

"Sen mi insanlara; Beni ve annemi, Allâh'tan başka iki ilâh edinini diye söyledin?"

Hani İsâ (a.s.)'a Allah'ın oğlu diyorlar ya, onların bir kısmı da Meryem anaya, hâşâ Allah'ın eşi diyorlar Allah da, Baba oluyor, bunlar da hayallerinde güzel bir aile kurmuşlar, başka türlü bir teslis yapıyorlar. Ama bu husus İsevilerin içinde bir bölümü, bu hususu böyle kabul ediyorlar, bir bölümü de *"Baba-oğul ve Rûhu-l Kuds"* diyorlar. Yani anayı kaldırıyorlar, tabi nasıl Müslümanların içersinde de bölüm, bölüm dini guruplar ve onların anlayışları varsa, onların içinde de böyle ayrı düşüncelere sahip gruplar vardır. Ancak onların hepsi batıl fırkalardır. Kur'ân-ı Kerîm geldikten sonra artık, başka bir şeye ihtiyaç kalmıyor. Bunun üzerine İsâ (a.s.) cevap olarak:

"Kâle subhâneke mâ yekûnu lî en ekûle mâ leyse lî bi hakkın"

dediğinde, İsâ; *"Sen subhansın, benim için hak olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz."*

"İn kuntu kultuhu fekad alimtehu ta'lemû mâ fî nefsi ve lâ a'lemu mâ fî nefsi inneke ente allemul guyûb."

Eğer ben onu söylemiş olsaydım o takdirde, muhakkak

Sen onu bilirdin, nefsimde olanları da Sen bilirsin, ben ise Sen'in zatında olanları bilemem." Muhakkak ki gayb'tekileri en iyi bilen Sensin Sen. dediler.

Bu mevzû bize gerçekten neler yapmamız lâzım geldiğini kısaca da olsa anlatıyor.

Bu Âyet-i Kerîmeler hakkında Elmalılı Hamdi Yâzır'ın "Hak Dîni Kur'ân Dili" isimli eserinin ilgili 1844 üncü sahife-sindeki bölümlerini aktaralım; Bu hususta genel bir bilgimiz de olsun.

112- *O zaman havârilere, ey Meryemoğlu İsâ dediler, Rabbin bizim üzerimize gökten bir sofrayı indirebilir mi?*

Bu deyim, dış görünüşüne göre Allah'ın kudretinden bir şüphe değildir. Bu da havârilere gerçekten samimiyetle îman etmemiş olduklarını ifâde eder. O halde, ya o zaman îmanları daha tahkik ve bilgi üzere değildi veyahut "Gücü yeter mi?"den kastedilen mânâ başkadır. Nitekim bazı tefsirciler demişlerdir ki, burada istitâat (Güç yetme)'den maksat, güç yetmeyi gerektiren değil, hikmet ve iradeyi gerektiren istitâattir. Yani "Gökten bize bir sofrayı indirmek Rabbinin hikmet ve iradesine uygun olabilir mi?" demektir. Süddî, gibi diğer bazı tefsirciler ise "Duâyı kabul etme" ve "Cevap verme" gibi, mânâsına geldiği, yani "Gökten bir sofrayı indirmek isteğine Rabbin rıza gösterir mi?". Kısaca "İstersen indirir mi?" demek olduğunu söylemişlerdir.

Kisâf, kırâetinde okunur ki: "Gökten bize sofrayı indirmesini Rabbinden isteyebilir misin?" demek olur. Bu şekilde önceki mahsur varid olmaz. Bununla beraber, her ne olursa olsun, bu soruda bir olağanüstü, bir mucize isteği vardır. Hâlbuki mucizeler gaye değil, delillerdir. Mü'min ise medlul (delil getirilmiş olan)a îman etmiştir. Bunun için mucize istemek küfrün şiarıdır. Hakk'ın gücünü deneme sevdasıdır. Bir de olağanüstü ve mucize talebinde ısrar etmek, onu umumî bir âdet ve tâbîat gibi tek düzeye giden bir şey saymaktır. Bu ise bir çelişkidir. Şu halde mü'minin mucize isteğinde ısrar

etmesi asla caiz olamayacağı gibi, mucize istiyor gibi görünmesi bile, îmanında bir şüpheye işaret edeceği için edepsizliktir.

İşte bu gibi hikmetlerden dolayı İsâ dedi ki: Eğer siz gerçekten mümin iseniz Allah'dan korkunuz. Böyle bir istekte bulunmayınız. Yani "Allah'ın kudretinde ve benim peygamberliğimin doğruluğunda şüpheye işaret edecek ve sizi îman ve ihlâs iddianızda şüpheli gösterecek söz kullanmayınız" diye menetti ki, bu yasaklama ve hatırlatmada ne büyük bir incelik ve ne büyük bir terbiyeyi içine almış bulunduğunu iyi düşünmeli.

113- Havârîler özür dileme makâmında maksatlarını ve samimiyetlerini açıklamakla "Biz istiyoruz ki ondan yiyelim, kalblerimiz iyice yatışsın da senin bize doğru söylediğini bilelim ve ona şahitlik edenlerden olalım" dediler.

114- Bu açıklama üzerine Meryemoğlu İsâ –bunların maksatlarındaki meşruluğu görerek bu arzûdan vazgeçemiyebileceklerini anlayıp tam anlamında delil getirmeyi arzû ederek Allah'a duâ edip şöyle dedi: Ey rabbimiz olan yüce Allah, bize gökten (yüksekten) bir sofraya indir. Öyle bir sofraya ki, o, yani onun indiği gün, bize, bizden öncekilere ve sonrakilere bir bayram ve senden bir Âyet –senin tam kudretine ve benim peygamberliğimin doğruluğuna delâlet eden bir delil olsun. Bize böyle bir sofraya indir. Ve ondan bizi rızıklandır. Ki rızık verenlerin en hayırlısı sensin.

Çünkü Allah rızık hem halkedicisi, hem de –karşılıksız olarak- vericisidir. Ne kadar dikkate şâyandır ki, havârîler sofrayı isteyip maksatlarını anlatırken yemeği öne almışlar ve diğer dinî ve rûhânî maksatlarını geriye bırakmışlardı. Hâlbuki Hz. İsâ dini maksatları öne almış ve yeme maksadını hem geriye bırakmış, hem de rızık olmakla ifâde etmiş ve sonra rızıkta kalmayıp rızık veren Allah'a geçmiş ve onu ululamış ve onu yüceltmekle şükrünü de arzetmiştir. Bunlar düşünülünce ruhların derecelerindeki mertebeler ne büyük bir fark ile ortaya çıkmış oluyor.

115- Bu duâ ve niyaza karşı Allah Teâlâ muhakkak ben onu

size indiririm. Birçok defalar indiririm, bu kolay; fakat bundan sonra da sizden her kim küfrederse, herhalde ona öyle bir azâb ile azâbederim ki öyle bir azâbı âlemlerden hiç birine yapmam, buyurdu.

Şimdi bu sofrayı indi mi, inmedi mi? Bu konuda tefsirciler arasında üç rivâyet vardır:

1- Çoğunluğun rivâyetine göre iki bulut arasında kırmızı bir sofrayı indi. İnerken bakıyorlardı. Geldi, ta önlerine düştü. Bunun üzerine İsâ Aleyhisselâm ağladı. "Allah'ım, beni şükredenlerden kıl; Allah'ım, bunu bir rahmet kıl, bir işkence ve ceza kılma" diye duâ etti. Kalktı abdest alıp namaz kıldı, yine ağladı. Sonra örtüsünü açtı ve "Rızık verenlerin en hayırlısı olan Allah'ın adıyla başlarım" dedi. Ne baksınlar, kırmızı, pulsu ve kılçıksız yağ akıyor bir balık. Baş tarafında tuz, kuyruk tarafında sirke ve etrafında pırasadan başka her türlü sebze ve beş yufka ki birinde zeytin, ikincisinde bal, üçüncüsünde tereyağı, dördüncüsünde peynir, beşincisinde pastırma. Şem'ûn: "Ey Rûhullah, bu dünyâ yiyeceklerinden mi, ahiret yiyeceklerinden mi?" dedi. O da: "İkisinden de değil ve fakat Allah Teâlâ'nın kudretiyle halkettiği bir şey, duâ ettiğiniz şeyi yiyiniz ve şükrediniz ki, Allah size devam ettirir ve lütuf ve kereminden daha da artırır" dedi. "Ey Rûhullah, bu mucizeden bize bir mucize daha göstersen!" dediler. Bundan dolayı: "Ey balık, Allah'ın izniyle, diril" dedi, balık da deprendi, sonra: "Dön önceki haline" dedi, döndü yine kebab oldu. Bundan sonra sofrayı uçtu, sonra da isyan edenler oldu, maymun ve domuzlara çevrildiler. İndiği gün bir Pazar günü imiş, Hıristiyanlar o günü bayram edinmişlerdir.

2- Diğer bir rivâyete göre sofrayı kırk gün, gün aşırı iniyordu; fakirler, zenginler, zayıflar, küçük, büyük toplanıp yiyorlardı. Zeval gölgesi dönünce uçar giderdi ve arkasından gölgesine bakarlardı, bundan hangi fakir yediyse ömür boyunca zengin olmuş ve hangi hasta yediyse şifa bulmuş ve bir daha hastalanmamıştı. Sonra Allah Teâlâ: "Soframı zenginlere ve sağlamlara değil, fakirlere ve hastalara tahsis et" diye vahyetti, bunun üzerine insanlar ıztırap ve ihtilâl düştü

ve bundan dolayı seksen üç kişi maymun ve domuza çevrildi.

3- Bir de denilmiştir ki, Allah sofrayı indirmeyi o şart ile vaad edince istiğfar ettiler, "Böyle bir tehlikeyi arzû etmeyiz" dediler, bundan dolayı inmedi.

Kâdî Beydâvî bu üç rivâyeti zikrettikten sonra şöyle demiştir: "Mücahid'den: 'Bu bir atasözüdür ki, Allah Teâlâ bunu mucize isteğinde ısrar edenler için söylemiştir', diye nakledilmiştir. Bazı mutasavvıflardan da: 'Burada sofrâ, bilgilerin hakikatlerinden ibarettir. Çünkü yiyecekler, bedenın gıdası olduğu gibi, bilgilerin gerçekleri (veya gerçek bilgiler) de rûhun gıdasıdır', diye nakledilmiştir. Bu durum şöyle düşünülebilir ki, bunlar henüz öğrenmeye yetenekleri olmayan birtakım gerçeklere rağbet etmişler, İsâ Aleyhisselâm da: 'Eğer siz îmanı kazandıyorsanız takvâyı kullanınız ki bunları öğrenebilesiniz' demiş, onlar ise sorudan vazgeçmemişler, üzerine düşmüşler, ısrarlarından dolayı o da istemiş, Allah Teâlâ bunun inmesinin kolay olduğunu fakat sonucunun tehlikeli ve korkunç bulunduğunu anlatmıştır. Zira manevî yola girene makâmından daha yüksek bir makâm açıldığı zaman ona tahammül edememesi ve bundan dolayı istikrar (kararlılık) bulamayıp bu yüzden büyük sapıklıklara düşmesi ihtimali çok düşünülebilir".

Şihâb'ın dediği gibi, Kâdî Beydâvî'nin bu ilâvesini âyetin bir tefsiri olmak üzere değil, bir işârî mânâ olmak üzere kaydetmelidir. Bununla, bu kıssanın Resûlullah'a ve mü'minlere hatırlatma hikmeti de açıklanmış oluyor. Demek ki İsâ'nın sofrası, İslâm sofrası için bir ibret örneği olmaktan çok, bir ibret meselidir. Küfrün ve nimeti inkârın azâbı yalnız ahirette değil, dünyâda da büyüktür. Nî'met ne kadar büyük, ne kadar olağanüstü ise küfür ve inkârın azâbı da o ölçüde eşsiz ve o nimetin zevali de o ölçüde acı olur. "Bugün size dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı beğendin" (Mâide, 5/ 3) buyurulduğu gün Hıristiyanlara ihsan edilmiş olan sofranın gerek hoşluğu ve gerek lutfedilme şekli bakımından İsâ'nın sofrasından ne kadar büyük

bir devlet olduğunu düşünmeli de, buna karşı küfür ve inkârın nasıl bir azâba lââyık olacağını anlamalıdır.

Bu şekilde Mâide sûresinin içeriğinin bir özeti demek olan bu hatırlatma yapıldıktan sonra, yine Hıristiyanlara hatırlatmaya devam ile yukardaki kıssasına atfedilerek ve "Allah'tan korkun ve iyi dinleyin." Emri altında müminlere seslenilerek şöyle buyuruluyor:

116- *O insanlara, "Beni ve annemi, Allah'tan başka iki ilâh ediniz" diye sen mi söyledin? Bunun, ne müthiş bir azarlama hitâbı olduğunu düşünmeli ve Hz. İsa'nın ilâhlık makamına karşı nasıl bir acizlik ve kulluk mevkiinde bulunduğunu anlamalıdır. Şüphe yok ki bu azarlamanın asıl hedefi şimdi açığa çıkacağı üzere bizzat Hz. İsa değil, onu ilâh edinen üçlü ilah inancı sahipleridir. Fakat onların Hz. İsa'yı büyükleme adına taşkınlık ettikleri küfrün ona Allah'ın huzurunda nasıl bir sorumluluk yöneltmiş olduğunu ve bundan dolayı o kâfirlerin Allah'ın katında nasıl bir azarlanma ve azâp edilme mevkiinde bulduklarını düşünmelidir. Bu âyetten anlaşılıyor ki, Allah'tan başka İsa'yı ilâh edinenler bulunduğu gibi, annesi Hz. Meryem'i de ilâh kabul edenler varmış. Acaba bunlar kimlerdir? Âyet bu yönü açıklamamıştır. Bununla beraber açıktır ki, bu da -olsa olsa- Hıristiyanlar arasında bulunacaktır. Gerçi Hıristiyanlar tarafından mezheplerince Hz. Meryem'in üçlemeye sokulmadığı ve bundan dolayı ona oğlu İsa gibi ilâh denmediği ileri sürülerek bu âyete itiraz edilmek istenilmiştir.*

Fakat birinci olarak, İbnü Hazm'ın "Fisâl"inde zikrettiği üzere Hıristiyanların "Berberâniyye" fırkası vardı ki, bunlar İsa'ya da, anasına da ilâh diyorlardı. Bu mezhep sonra bitmiş kalmamıştır. Demek ki bunlar üçlemeyi, baba, ana, oğul diye sayıyorlardı. Ve halk nazarında üçlemenin açık şekli de budur.

İkinci olarak, Hıristiyanların üçleme inancı birlik değilse, hulûl (rûhun başka bir şeye girmesi) inancından ayrı değildir. İsa'da ilâhî bir tâbîat veya İsa'nın bir cüz'ünü ilâh farzederek onu tam bir ilâh edinenler Meryem'in de hamile-

liği esnasında o ilâhî cüz'ü taşıyan ve bundan dolayı bir ilâh olduğu inancından – ister istemez- uzak değildirler. Sonra kiliselerinde ve evlerinde Hz. İsa gibi Hz. Meryem'in de resimlerine karşı vaziyetleri, ibâdet durumundan başka bir şey değildir. Bu bakımdan âyetin mânâsı yalnız "Berberânîler"i değil, diğerlerini de içine alır.

Üçüncü olarak, böyle bir itiraz, âyetin mânâsındaki azarlama hitâbını ve sorumluluğun dehşetini düşünmemek ve hesaba katmamaktan ileri gelmektedir. Zira azarlamanın asıl şiddeti, İsa'nın ilâh kabul edilmesi noktasında toplanmaktadır. Çünkü sorumluluk hitâbı, "Ey Meryemoğlu İsa" diye doğrudan doğruya ona yöneltilmiştir. Buna karşı Hz. İsa'nın "Ey Rabbim, annemi demedim ama beni (kendimi) dedim" diyebileceğini farzetmek ve bundan dolayı İsa'ya ilâh demekte ısrar ettikleri halde, annesine ilâh dememekle bu dehşetli sorumluluğun azâbını hafifletecekleri zannında bulunmanın ne büyük sapıklık olduğunu hatırlatmaya bile gerek yoktur. Ve işte bu küfürlerdir ki Hz. İsa'yı Allah'ın huzurunda böyle korkunç bir sorumlu mevkide bulundurmuştur. İsa bu sorumluluğu kabul eder sanmasınlar, o bu soruya cevap olarak ne dedi ve ne diyecek bilir misiniz?

İsa muhakkak diyecek ki, seni sana lâayık paklıkta tenzih ederim, ilâhî paklığına sığınır ve öyle haksız ve yakışsız bir sözden uzak olmayı dilerim, hâşâ ey Rabbim! Bana, hak ve layık olmayan sözü söylemem bana yakışmaz, buna ilmini şahit getiririm. Eğer ben onu söylemiş olsaydım, elbette sen onu bilirdin. Çünkü sen benim dışım, açıklayıp ilân ettiklerim söyle dursun, nefsimde gizlediğim, gönlümden geçirdiğim şeyleri de bilirsin. Ben ise senin nefsindekini, ilmin de gizlediğin bilgileri bilmem. Şu halde söylemediğimi bildiğin halde, bana bu soruyu sormaktaki ilâhî hikmetini de bilmem. Çünkü bütün gaybları tamamıyla bilen "Allâmû'l-ğuyub" sen, ancak sensin.

﴿١١٧﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا

اللَّهُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ
فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

(5/MÂÏDE-117) "Mâ kultü lehüm illâ ma emertenî Bihi eni'büdullahe Rabbî ve Rabbeküm* ve küntü aleyhim şehiden mâ dümtü fihim* felemmâ teveffeytenî künte enter Rakîbe aleyhim* ve ente alâ külli şey'in Şehid;"

"Ben onlara sadece, senin bana emrettiklerini söyledim. Benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin, dedim. Aralarında olduğum müddetçe onlara şahit idim, fakat sen beni vefat ettirince onları gözetleyen yalnız sen oldun. Sen herşeyi görensiz."

﴿١١٨﴾ اِنْ تَعَذَّبْتَهُمْ فَانَّهُمْ عِبَادُكَ وَاَنْ تَغْفِرَ لَهُمْ
فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(5/MÂÏDE-118) "În tüazzibhüm feinnehüm îbâduke ve in tağfir lehüm feinneke entel Azîzül Hakîm;"

"Eğer onlara azâb edersen, onlar senin kullarıdır, eğer onları bağışlarsan, şüphesiz sen daima üstünsün, hikmet sahibisin".

﴿١١٩﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

(5/MÂÏDE-119) "Kalellahu haza yevmü yenfeus sadikîne sıdkuhüm* lehüm cennâtün tecrî min tahtihel enharu hâlidîne fiha ebeda* radiyallahu

anhüm ve radu anhu, zâlikel fevzül azîm;)

"Allah buyurdu ki: "Bu, sadıklara doğruluklarının fayda sağladığı gündür. Onlar için altlarından ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler vardır". Allah onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük kurtuluş budur."

Orada beşeri anlamda hiçbir korku yoktur. Burada uluhiyyet mertebesinin rızası vardır. Allah isminin mazharı olan ile Allah birbirinden râzıdırlar.

﴿١٢٠﴾ لِّلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيْهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٢٠﴾

(5/MÂİDE-120) "Lillâhi mülküs Semâvâti vel ardı ve mâ fihinne, ve hüve alâ külli şey'in Kadîr;"

"Göklerin, yerin ve bunlarda bulunan her şeyin mülkü Allah'ındır. O herşeye kâdirdir."

Bâtını gönül semâsı da Allah'ındır, kendinin zannettiğin beden arzı da Allah'ındır.

Îsâ (a.s.)'ın göğe alınması. (4/Nisâ-156-159) Âyet-i Kerîme'leri ile devam edelim.

﴿١٥٦﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

(4/NISÂ-156) "Ve bi kufrihim ve kavlihim alâ meryeme buhtânen azîmâ."

"Ve onların inkârları ve Meryem'e olan sözleri 'çok büyük iftirâ'dır."

Bunların cevapları ileride gelecektir.

﴿١٥٧﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ
وَإِنَّ الَّذِينَ اِخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ
مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١﴾

(4/NİSÂ-157) "Ve kavlihim innâ katelnal mesîha îsabne meryeme resûlallâhi ve mâ katelûhu ve mâ salebûhu ve lâkin şubbihe lehum, ve innellezinahtelefû fihi lefî şekkin minhu, mâ lehum bihî min ilmin illettibâaz zanni ve mâ katelûhu yakînen."

"Ve onların, "Muhakkak ki, Allah'ın resûlü Meryem'in oğlu Îsâ Mesîh'i biz öldürdük." sözleri (çok büyük iftiradır). Ve onu öldürmediler ve onu (a.s.)madılar. Fakat (öldürülen adam) onlara, (Meryem'in oğlu Îsâ Mesîh'e) benzer olarak gösterildi. Ve muhakkak ki onun hakkında ihtilafa (anlaşmazlığa) düşenler, ondan mutlaka şüphe içindeler. Onların, onunla ilgili olarak, zanna tâbî olmaktan başka bir ilimleri (bilgileri) yoktur. Ve onu kesinlikle öldürmediler."

﴿١٥٨﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

(4/NİSÂ-158) "Bel refeahullâhu ileyhi. Ve kânallâhu azîzen hakîmen."

"Hayır, Allah onu, kendisine yükseltti. Ve Allah Azîz'dir, Hakîm'dir."

Âyet-i Kerîme burada bitiyor İsâ (a.s.)'ın ölmediğini gökyüzüne kaldırıldığını bildiriyor. Tefsirde bir başka yerde bu hususta bir not var. Yahudilerin reisi "Yahuza" isminde bir kişi kendi adamı olan "Taytalus" isminde birisini İsâ (a.s.)'ı öldürtmek için gönderiyor, fakat Cenâb-ı Hakk onun sûretini İsâ (a.s.)'ın sûretine benzetiyor ve İsâ (a.s.)'ı göğe çıkartıyor. İsâ (a.s.)'ı öldürmeye gelenler ona komplo kuranlar, bakıyorlar, Taytalusu İsâ (a.s.)'a benzetiyorlar, aralarında şüpheye düşüyorlar Taytalusu öldürüyorlar ve çarmıha geriyorlar ve sonradan tekrar aralarında şüpheye düşüyorlar. Öldürülen İsâ ise Taytalus nerede? Öldürülen Taytalus ise İsâ (a.s.) nerede diyorlar. İşte bu husus tam mutme'in bir hale gelmeden böylece şüpheye düşüyorlar. Ve bu şüpheleri daha halen devam ediyor.

Ancak onlar kendilerinin şüphede olmadıklarını, İsâ (a.s.)'ın çarmıha gerildiğini, üç gün çarmıhta kaldığını sonra cesedinin arkadaşlarına teslim edildiğini -İncil'in ifadesiyle kabrine gömüldüğünü, kapısına taştan bir ağır kapak konduğunu, üç gün kabrinde kaldığını söylüyorlar. Hatta bir mecmuada filminin de çekildiğini kefeninin de vatikanda bir yerde saklı olduğunu söylüyorlardı. Kefeni kabrinde kalmış, onu almışlar saklamışlar, O kefenin değişik tekniklerle fotoğrafını çekmişler bu şekilde İsâ (a.s.)'ın o kefen üzerindeki varlığını tespit etmişler diye yazıyordu. Belki tesbit edilen bir kişi vardır ama kimdir? Eğer geçekten böyle bir şey varsa onu İsâ (a.s.) zannediyorlar. O mecmuayı bend e görmüş-tüm sekiz on sene evvelde bir bilim dergisiydi ama hangi mecmua olduğunu hatırlamıyorum.

Hatta zannediyorum aynı mecmuada idi. Hindistan taraflarında bir yerde İsâ (a.s.)'ın kabrinin olduğunu da yazıyordu ve öyle bir rivayet vardı. Ama işte bunlar bir rivayetten ileriye geçmiyor. Cenâb-ı Hakk'ın bize bildirmiş olduğu en sağlam bilginin delili bu işte. Bu âyetlerde de onun öldürülmediğini ve göğe çıkarıldığını açık-seçik olarak bildiriyor. Bunun dışındakiler ise teferruat kalıyor. Zâten bizi de ilgilendirmiyor. Şurada veya burada olması da bir mesele değil. Nasıl olsa miyarlarca insan

bu toprakların altında kabir âleminde yaşıyor, topraktan geldik bir müddet toprak üstüne çıktık görüntümüzü sürdürdük gene toprağın altına girdik, değişen bir şey yok, ama bu toprak bedeninde olan ruhlar, ne oldu acaba çünkü gerçek varlığımız onlar. Onlar nereye gitti veyahut gidiyor, bunda hiç problem yok vücut ve hücre yapısı dağılıyor ancak onlar dağılıp tükenmiyorlar, ebedidirler.

﴿١٥٩﴾ وَأَنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ
مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

(4/NİSÂ-159) "Ve in min ehli kitâbi illâ le
yu'minenne bihî kable mevtihi, ve yevmel kıyâmeti
yekûnu aleyhim şehîdâ."

"Ve ancak, kitap ehlinde olanlar, O'na ölümünden
önce mutlaka îman edecekler. Ve o, kıyâmet günü on-
ların üzerine şâhit olacak."

SOHBET SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bu gün 22/0cak 1994/cumartesi.

Îsâ (a.s.) bahsine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sûre 9 Tevbe Âyet /30/31/111) inci Âyetler.

Euzübillâhimineşşeytanirracîm.

Bismillâhirrahmanirrahim.

﴿٣٠﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى
الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ
قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى
يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾

(9/TEVBE-30) "Ve kâletil yahûdu uzeyrunibnullâhi ve kâletin nasârel mesîhubnullâhi zâlike kavluhum bi efvâhihim yudâhiûne kavlellezîne keferû min kablu kâtelehumullâhu ennâ yu'fekûn."

"Ve Yahûdiler: "Üzeyir Allah'ın oğludur." dediler ve Nasrâniler: "Mesîh Allah'ın oğludur." dediler. Onların ağızlarıyla söylediği bu sözler, daha önce inkâr eden kimselerin sözlerine benziyor. Allah onları öldürsün. Nasıl da döndürülüyorlar."

﴿٣١﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا
الْهَاءَ وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

(9/TEVBE-31) "İttehazû ahbârehum ve rûhbânehum erbâben min dûnillâhi vel mesîhabne meryeme, ve mâ umirû illâ li ya'budû ilâhen vâhiden,lâ ilâhe illâ huve, subhânehu ammâ yuşrikûn."

"Onlar, ahbarları (dîn adamlarını) ve rûhbanları (rahipleri) ve Meryemoğlu Mesîh'i Allah'tan başka Rab'ler edindiler. Tek bir ilâha kul olmalarından başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilâh yoktur. (Onların) şirk koştukları şeylerden O (Allah), münezzehtir."

Yahûdiler dar görüşleri yüzünden Allah'a bir mekân ve mahâl tâyin ettiler ve öyle zannettiler. Onlardan benzetme ile N(a.s.)râniler de aynı şeyi yaptılar.

﴿١١١﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ

وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

(9/TEVBE-111) "İnnallâheşterâ minel mu'minîne enfusehum ve emvâlehum bi enne lehumul cenneh, yukâtîlûne fî sebîlillâhi fe yaktulûne ve yuktelûne va'den aleyhi hakkan fît tevrâti vel incîli vel kur'âni ve men evfâ bi ahdihi minallâhi, festebşirû bi bey'ikumullezî bâya'tum bihi ve zâlike huvel fevzul azîm."

"Allah muhakkak ki; Allah yolunda savaşıyor, böylece öldüren ve öldürülen mü'minlerden onlara verilecek cennet karşılığında, neflerini ve mallarını satın almıştır. (Bu), Tevrât'ta, İncil'de ve Kur'ân'da, O'nun üzerine hak olan vadedir. Allah'tan daha çok ahbine vefâ eden kimdir? O'nunla yaptığınız alışveriş ile sevinin! Ve işte o, en büyük fevz (mükâfat)dir."

Malı, Cenâb-ı Hakk (c.c)'in uğrunda sarfetmek kolayda nefsi Cenâb-ı Hakk (c.c)'in uğrunda sarfetmek gerçekten çok kolay değil. Çünkü mal, beden dışında olan bir hadise. Gerçi Hakk yolunda onu da vermek çok zor bir şey ama yine de varlığının dışında olan bir şey. Nihayet paran ise gidiyor malın ise gidiyor ama kendi nefsin yerinde olduktan sonra malın ikinci plânda kalıyor. Amma kişinin nefsinin Hakk'a verip Hakk'ı satın alması, burada cenneti satın alması diyor -ama o genelde deniyor- kişi nefsinin vermedikçe Hakk'ı alamıyor, tek şartı nefsinin vermektir. Yani nefsanîyetinden feragat etmesi bu nefis de öyle bir nefis ki, yirmi dört saat bizimle birlikte ve yirmi dört saat nefsinin pay çıkartmaya uğraşıyor. Ben çok yiyeyim, ben çok uyuyayım, ben çok önde olayım, ben çok gezeyim, televizyon seyrediyim vb. Ne yaparsak yapalım en güzel ben olayım, en güzel yerlere ben gideyim,

gezeyim tozayım kendi hevası için ne lâzımsa bizi zorluyor. Bizden tabi Aklımızı zorluyor, bizim bir aklımız şuurumuz bir benliğimiz var ya işte onu zorluyor.

Eğer biz bu aklımızı nefsin istikâmetinde kullanırsak nefsimizin kulu oluyoruz, aklımızı Hakk'ın istikâmetinde kullanırsak Hakk bize yardımcı oluyor. Bu sefer nefs yalnız kalıyor. Gece namazları, zikirler, tevhidler, sohbetler Kur'ân okumaları, yapılan iyilikler hepsi nefsi Hakk'a satarak karşılığında Hakk'ı almaktır. İşte bunu yapmadıkça yani nefsimize kıymadıkça daha sonra hiç acımadan nefs bize kıymaktadır. Nefsâni olan bu hayatımızı ne kadar kısıabilirsek o eksilen yerleri Hakk doldurmaktadır. Yani nefsin müşterisi Hakk'tır, bir bakımda demekki nefs çok kıymetli bir şey ki, karşılığı Hakk'tır. O halde onu Hakk ile değiştirelim. Onu verip yerine Hakk'ımızı alalım.

﴿٧﴾ وَأَذْ أَخَدْنَا مِنَ النَّبِيِّنَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمَنْ
نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا
مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

(33/AHZÂB-7) "Ve iz ehaznâ minen nebîyyîne mîsâkahum ve minke ve min nûhın ve ibrâhîme ve mûsâ ve îsebni meryeme ve ehaznâ minhum mîsâkan galîzân."

"O zaman ki; Biz, nebîlerden onların misaklerini almıştık. Ve senden ve Nuh'tan ve İbrâhîm'den ve Mûsâ'dan ve Meryemoğlu İsâ'dan ve onlardan ağır bir misak aldık."

Cenâb-ı Hakk (c.c) peygamberlerden doğru yol üzere hareket etmeleri için söz aldı.

﴿٦﴾ وَاذْ قَالِ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾

(61/SAFF-6) "Ve iz kâle îsebnu meryeme yâ benî isrâile
innî resûlullâhi ileykum musaddikan li mâ beyne
yedeyye minet tevrâti ve mubeşşiren bi resûlin ye'tî
min bagdîsmuhû ahmed, fe lemmâ cæhum bil
beyyinâti kâlû hâzâ sihrun mubîn."

**"Ve Meryemoğlu Îsâ şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları!
Muhakkak ki ben, elimdeki Tevrât'ta olan herşeyi
t(a.s.)dik eden ve benden sonra gelecek, ismi Ahmed
olan Resûl ile müjdeleyen, size Allah'ın Resûl'üyüm."
Fakat onlara beyânlar getirdiği zaman onlar: "Bu apa-
çık sihirdir." dediler."**

İncil'de "Ahmed" kelimesinin anlamına karşılık gelen
"Paraklit" kelimesi geçmektedir. Cenâb-ı Hakk (c.c) Kur'ân-ı
Kerîm'de bu ismi değil de ona arapça karşılık olarak gelen
"Ahmed"i belirtmektedir.

﴿٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

(61/SAFF-7) "Ve men azlemu mimmenifterâ alallâhil
kezibe ve huve yud'â ilel islâm, vallâhu lâ yehdîl
kavmez zâlimîn."

**"İslâm'a davet olunurken, Allah'a karşı yalan uyduran
kimseden daha zâlim kim vardır? Ve Allah, zâlimler
kavmini hidâyete erdirmez."**

İşte eğer bir kişi İseviyet mertebesine ulaşırsa kendinden sonra daha iki mertebenin olduğunu bilmesi lâzımdır, yani çevresine bu iş bu kadar değildir bu yüksek bir mertebedir ama bu iş burada fenâfillâh'ta bitmez. Daha bu işin baka billâh'ı da vardır. İnsân-ı Kâmillik mertebesinde vardır deyip bunları bildirmesi lâzım. Oralara götürmesi lâzımdır diyor. Kim ki hayır böyle bir şey yoktur derse büyük zâlimlerden olur diyor. İşte bu günkü Hıristiyanların hali aynen burada belirtildiği gibidir. İsâ (a.s.) sonra başka bir şey yok dedikleri ve bu hususu kabul etmedikleri anda bu sözün kapsamı altına girmiş oluyorlar. İşte Cenâb-ı Hakk'a nekadar şükretsek azdır bu günlere kadar Âdem (a.s.) Nûh (a.s.) İbrâhîm (a.s.) Mûsâ (a.s.) ve İsâ (a.s.)'ın hakikatlerini bize anlatmaya çalıştı. Biz de gönlümüze, indirmeye nüzül ettirmeye çalıştık İnşallah en iyi şekilde bunları idrak etmiş olanlardan oluruz. Bundan sonra Allah (c.c.) nasip ederse Hz. Rasûlullah'ın hayatına geçeceğiz. O zaman bakalım mevlâmız neler gösterecektir.

BİRKAÇ ÂYET DAHA İLÂVE EDELİM.

(5/MÂİDE-46) **"Ve kaffeynâ alâ âsârihim bi îsebni meryeme mûsâddıkan limâ beyne yedeyhi minet tevrâti ve âteynâhul incîle fîhi huden ve nûrun ve Mûsâddıkan limâ beyne yedeyhi minet tevrâti ve huden ve mev'izeten muttekîn."**

"Onların izleri üzerine, Tevrât'tan ellerinde bulunanı tasdik edici olarak Meryemoğlu İsâ'yı gönderdik. Ve ona, içinde bir hidâyet ve bir nûr olan, Tevrât'tan ellerinde bulunanı tasdik eden ve müttekîler (takvâ sâhipleri) için, hidâyete erdirici ve vaaz edici (öğüt verici) olan İncîl'i verdik."

5/MÂİDE-78: Luinellezîne keferû min benî isrâîle alâ lisâni dâvude ve îsebni meryeme zâlike bimâ asav ve

kânû ya'tedûn.

İsrâiloğulları'ndan inkâr edenler, Dâvud (a.s) ve Meryem oğlu Îsâ'nın diliyle lânetlendiler. Bu, onların isyan etmeleri, taşkınlık yapıp haddi aşmaları sebebiyledir.

(6/EN'ÂM-85:) **"Ve zekeriyyâ ve yahyâ ve îsâ ve ilyâs, kullun mines sâlihîn."**

"Ve Zekeriyyâ, Yahyâ, Îsâ ve İlyâs ; hepsi Salihlerdendir."

(21/ENBİYÂ-91) **"Velletî ahsanet fercehâ fe nefahnâ fihâ min rûhinâ ve cealnâhâ vebnehâ âyeten lil âlemîn."**

"Ve o (Meryem), ırzını korudu. O zaman Biz, rûhumuzdan onun içine üfledik. Onu ve oğlunu, âlemlere âyet kıldık."

(43/ZUHRÛF-59) **"În huve illâ abdun en'amnâ aleyhi ve cealnâhu meselen li benî isrâîl."**

"O (Îsâ), sadece ni'metlendirdiğimiz bir kuldur. Ve onu İsrâiloğullarına örnek (ibret) kıldık."

(43/ZUHRÛF-64) **"İnnellâhe huve rabbî ve rabbukum fa'budûhu, hâzâ sırâtun mustekîm"**

"Muhakkak ki Allah, O benim de sizin de rabbinizdir. Öyleyse O'na kul olun! İşte bu, Sırâtı Mustakîm'dir."

BU 22 inci kasette Îsâ bahsi şimdilik bitmiş oluyor. (Îsâ) da ki (Î) (ayn) insan ma'nâsına (şin) o da insan bu sefer ma'nâ'sı "insan olan insan" ayrıca "gören insan" ma'nâ'sına yani insan sûreti olan insan değilde! Hakikat-i İlâhiyye üzere

olan gerçek insan demektir. Daha evvel de bahsedildiği gibi baştaki (Î) (ayn) yani göz demek (sin) de zâten insan demek olduğundan, gören insan ma'nâsında olmaktadır. Aslında hepimiz bir şeyler görüyoruz ama gördüğümüz nedir? İşte o hakikati gören insandır Neden? Çünkü kendi benliğinden sıyrılmış, artık benlik yok olmuş benlikleri görmüyordur. Nazarı nereye ulaşırsa Hakk'ın vechini görüyordur. Veya ona doğru yöneliyor veya kendisinde Hakk'ı görüyordur, daha henüz tam çevresine yayamıyordu. İşte o hakikatleri gördüğünden, "gören göz idrak eden göz" ma'nâsına olmuş oluyor. Hakk'ı duyan kulak" Hakk'ı müşahede eden gönül" ma'nâsınadır, Allah cümlemizi o gören gözlerden eylesin. Görene demişler yoksa "köre ne" Her şey görene demişler. Görmeyene ne.

Yukarıda bahsedilmişti İncil hakkında da birkaç satır daha ilâve edelim,

Bu araya (6 Peygamber 4 Mûsâ a.s.)'dan "sayfa 296" mevzû ile ilgili küçük bir bölüm daha ilâve edelim.

(2/68) (Dediler; bizim için rabbine dua et nedir o? Bize beyan etsin, dedi: Rabbim şöyle buyuruyor: Bir bakare ki ne yaşlı ne genç, ikisi ortası bir dinç, haydi emrolduğunuz işi yapın.)

"Dediler; bizim için rabbine dua et nedir o? Bize beyan etsin,"

Bu talep üzerine büyük bir şaşkınlığa düşen kavim kendilerinden istenen şey hakkında ayrıca büyük bir tereddüde düştüler. Bir taraftan hâdisenin açığa çıkmasını isterken diğer taraftan adeta hiç ilgisi olmayan ve tatbiki de kendi nefsî anlayışlarına göre mümkün olamayacak bir emirle karşılaştılar. Ve bu yüzden nefisleri yönünden acze düştüler.

Tekrar vahy-i İlâhiyye'ye rücû ettiler (döndüler) ve oradan yardım istediler.

Bilindiği gibi Benî İsrâîl'in (Rabb'i) "**yhv**" (**Yahve**) "**yahova**" dır. Buradaki ifadeye göre Mûsâ'nın kavmi Rabb'lariyle irtibat kuramamışlar veya birçokları inanmamışlardır ki; Mûsâ (a.s.)'a "**Rabbine dua et**" talebinde bulunmuşlardır.

NOT= Aşağıda (**Yahve**) hakkında internetten alınan küçük özet bir bilgiyi de faydalı olur düşüncesiyle ilâve etmeyi uygun buldum.

-**Yahve** İbrânice bir kelimedir. "**yhv**" kelimesinin okunuşudur. Tevrat'ta Allah'ın "**ELOHİM**" le birlikte en çok geçen isimlerinden biridir. Arapça ve İbranice kardeş Samî dillerdir. Kuvvetli bir ihtimalle, "**ELOHİM**", Arapça "**ALLAHUMME!**" (Allah'ım!), "**YAHVE**" ise "**YA HUVE**" (**YA HÛ!**) mânâsına gelir.

-**Mûsevîlerin** bir kısmı bu kelimeyi bir nevi İsm-i A'zâm gibi telâkki edip, bazıları batınî olmak üzere bir çok mânâlar yüklemişlerdir. Bu sebeple, belli bir makama gelmeden bu kelimeyi telaffuz etmeyi bile uygun görmüyorlar. Bunlara göre, bu isim, **Allah** ismi gibi **câmi/kapsamlı özel** bir isimdir.

NOT= Belki rastlantıdır diyebiliriz ama şöyle küçücük bir karşılaştırma yapabiliriz. Şöyle ki! Yukarıda (**Yahve-Yahova**) olarak da söylenen ismin aslı "**yhv**" bu harflerden meydana gelmektedir ve sayı değeri de (**12**) dir. Diğer taraftan bu harflerin sondan başa okunması ise (**VHY-VaHY**) dir ve yine sayısal değeri (**12**) dir. Demek ki (**Yahve-Yahova**) Allah'ın kendisi değil kelâm sıfatıyla tecelli eden gizli sesi, (**VHY-VaHY**) dir. (**7/143 "Risâletimle ve kelâmımla seni seçtim.**) İşte bu yüzden (**Lenterânî**

(7/143) "Sen beni göremezsın" dir. İşte yine bu yüzden o merteye görüş-müşahede değil, sadece duyuş-kelâm mertebesidir.

(İncil) Yuhannaya göre: Bab-1 sayfa (205) te şöyle bir ifade vardır.

KELÂM, başlangıçta var idi ve Kelâm Allah nezdinde idi ve Kelâm Allah idi. O başlangıçta Allah nezdinde idi. Her şey onun ile oldu. Ve olmuş olanlardan hiçbir şey onsuz olmadı. Hayat onda idi ve hayat insanların nuru idi.

Diğer İncillerde ise böyle bir anlayış dahi yoktur.

Görüldüğü gibi İncil'de tarif edilen Allah, sadece kelâm sıfatıyla ve onu da çok kısıtlı bildirmektedir. Onların aslında, Allah bilgileri en yüksek olarak kelâm sıfatı yönüyledir. O da Rububiyet mertebesi itibariyle olan Rabb **(Yahve)** anlayışdır ki, Allah bilgileri kelâm yönünden bu kadardır. Çünkü Mûsâ kelimullah, **(Allah'ın sesini duyan)** İsâ kelimetullah, **(Allah'ın bir kelimesi)** dir. Kûr'ân kelâmullah ise Allah'ın bütün sözleridir. Muhammed (s.a.v.) ise kendisine ilk verilen **(Cevâmiül kelîm-Bütün kelimelere câmi)** "Esmâül Hüs-nâ" nın sahibi olduğudur. Kendileri bu hakikati dahi idrak edemedikleri için, Mûsâ (a.s.)'dan kendileri için dua etmesini istemişlerdir...

İncil Hakkında kısa bilgiler.

İnsan-ı Kâmil. Abdül Kerîm Cîli, bölüm 38 sayfa 384 İncil bölümünden, küçük bir kısmı da, faydalı olur düşüncesi ile, ilâve edelim.

İNCİL. İsâ'ya (a.s.) Allah tarafından nazil oldu,

Süryani dili ile geldi. ON YEDİ şivede okunurdu.

İNCİL. Baba, ana, oğul ismi ile başlıyordu.

KUR'AN. Rahman, Rahim, Allah adı ile başladığı gibi.

Îsâ (a.s.) kavmi. Baba, ana, oğul meselesini dış ma'nâ da aldı.

Sandılar ki. Baba, ana, oğul işi; RUH, MERYEM, İSÂ'dır.

İşte o zaman.

"Allah, için üçüncüsüdür." (5/73) dediler.

Ama bilmediler ki, Baba'dan murad, Allah ismidir.

ANA'dan murad, ZATIN hükmüdür ki, onun için. "Hakikatlerin mahiyeti" tabiri kullanılır.

OĞUL'dan murad, Kitap'dır ki, O mutlak varlıktır. Ve o kitap "Kühün-hakkı ile bilme," mahiyetinin bir neticesidir. Bir parçasıdır.

Nitekim bu ma'nâda, Allah-u Teâlâ şöyle buyurdu.

"Ana kitap O'nun katındadır." (13/39) İşbu Âyet, anlattığımız ma'nâ'ya işaretir.

Ve bu ma'nâya dair tafsil daha önceki yerinde de geçti. İsâ'nın (a.s.) şu cümlesi de, onların yanlış olduklarını gösterdi.

- "Onlara söylediğim ancak bana emrettiğindir." (51/117) Onun bu emrettiği ise. İsâ'nın (a.s.) onlara şu kelâmı tebliğidir.

- " Sizin de Rabb'iniz benim de Rabb'im Allah'a ibadet ediniz." (51/117)

Bu kelâmı onlara tebliğ etti ki, bilinsin. İsâ'nın (a.s.) İncil'in zâhir ma'nâ'sını anlamakta kusur etmemiştir. Üstelik beyan ve izahını fazlası ile yapmıştır. Bu ma'nâ'yı O'nun şu sözü tasdik eder.

- " Sizin de Rabb'iniz benim de Rabb'im, Allah'a ibadet ediniz." (51/117)

Bunu onlara söylemesinin bir sebebi de. Kendisinin Rabb olduğuna dair, **ona** Rûh babında yanlış görüşlerini de tashihtir.

Onların yanlış davalarını da böylece çürütüyordu.

Çünkü onlara gereken açıklamayı yapmıştır.

Ancak onlar, İsâ'nın (a.s.) açıklamasına bakıp üzerinde durmadılar. Allah Kelâmı üzerinde kendi görüşleri cihetine gitmeyi tercih ettiler...

İnsan- Kâmil. Abdül Kerîm Cîli, Bölüm 38, sayfa 384'de İncil hakkında, "**Süryani** dili ile geldi." diyorsa da! İsâ (a.s.) O'nu İbrânice okumuştur. Yukarıda da bahsedildiği gibi yeryüzüne kayıtlı bir İncil gelmemiştir. İncil, İsâ'nın (a.s.) gönlüne indirilmiş oradan da çevresine yeri geldikçe açıklanmıştır. İşte bu yüzden yazılı bir İncil'e rastlanamamıştır. Çünkü zâten yoktur. İsâ'nın (a.s.) kendisi gezen dolaşan yaşayan İncil idi. Daha bebek iken şöyle diyordu.

Kur'ân-ı Kerîm Âl-i İmrân Sûresi (3/45) Âyetinde:

.....يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ...

"Ya Meryemü innellahe yübeşşiruki bikelimetin minhü"

"Ey Meryem; Allah kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor."

"Her bir isim-kelime ifade ettiği ma'nânın o surette zuhura gelmesinden başka bir şey değildir ve ma'nâ o suretin ruhudur." (F.H.)

(19/Meryem-30) **"Kâle innî abdullâhi, âtâniyel kitâbe ve cealenî nebîyyen."**

(Bebek) şöyle dedi: "Muhakkak ki ben, Allah'ın kulum. Bana kitâp verdi ve beni nebî kıldı."

Bu durumda olan bir çocuğa bunları öğretmek mümkün olmadığından, bu Âyet-i Kerîme onun iki yönden de ümmî olduğunu da göstermektedir. Birincisi zâhiren babasının olmayıp anneye bağlı olması, ikincisi ise daha beşikte iken zâhiren eğitim görmeden Allah'ın kelâmını okuması idi. İşte bu yüzden ona yazılı bir metnin gelmesine gerek yok idi. Ümmül kitapta bulunan İlâhça olan İncil kendisine-gönlüne Cebrâîl vasıtası ile Süryanice ilka edilmişti (konmuştu).

O da onu çevresine İçinde bulunduğu kavmin lisanı olan İbranice olarak vaaz etmişti. İşte yukarıda bahsedilen kişilere göre olan İnciller, Hadîs-i İsâ'lardan (İsânın sözlerinden) ne kadarı gerçek ne kadarı zandır. Bunlardan bazıları, belki iyi niyettir ama ancak yazarlarının akılları kadarı olarak kayda alınmıştır. Hiçbir ilâhî geçerliliği olmayan belki bazıların nasihatvari kayıtlar olduğunu, bazıların ise akıl dışı kayıtlar olduğunu **böylece** kabul edebiliriz.

İsâ (a.s.)'ın ikinci ümmiliği, Kitap/İncil'in kendisine-gönlüne verilmesidir Ancak kendi zamanında çevresi tarafından kayda alınamadığı için Hakk'tan gelip kelâm sıfatı ile kelâma dönüşüp gene Hakk'a gitmiştir. Veya Hakk onda kendi kelâmını kendi kelâm edip kelâmından sonra alıp gitmiştir.

Aşağıdaki Âyet-i Kerîme bunu açık olarak göstermektedir.

(19/Meryem-34) **"Zâlike işebnu meryeme, kavlel hakkillezî fihi yemterûn."**

"İşte bu Meryemoğlu İsâ. (O), Hakk'ın sözü'dür ki; O'nun hakkında şüphe ediyorlar."

Bilindiği gibi Hz. Peygamber Efendimiz de ümmî idi. Yani zâhiren eğitim görmeden doğrudan Vahy ve ilham ile konuşuyor idi. Vahyi olan bütün konuşmaları anında birçok kişi tarafından kayda alınıyor idi. Bu husus her yönden sabittir.

Kendisine gelen vahy-i ilâhi taman olunca ortaya çıkan yeni kitaba içindeki ifadelerden "Kur'ân" ismi verildi. Çünkü "Kur'ân" zattır, "Furkan" sıfattır. Kur'ân-ı Kerîm tamamlandığında onun içine, evvelce geçmiş bütün kitaplar asılları üzere yeniden nazil-dâhil oldu ve bunların hepsi de kayda alındığından gerçek İncilde, "Kur'ân" zatının içinde bir Furkan bölümü olan İncil de yerini aldı. Böylece daha evvel sadece İsâ (a.s.)'ın gönlüne gelen, sadece orada kalan İncil "Kur'ân" olan zatın içinde furkan olan kendi bölümünde gerçek hali ile yerini aldı. "Kur'ân" ın içindeki, İseviyyet mertebesini anlatan bütün bölümlerin toplamı İncildir. Bu da incil'in ikinci nüzûludur. Biri lafızda, İsâ (a.s.)'da diğeri de hem lafızda hem de "Kur'ân" da, kayıttadır ve Müslümanların koruması altındadır.

Ancak beşere göre dört İncil müntesipleri olan hıristiyan kardeşlerimiz -bazıları hariç- bu gerçeği ebedi olarak kabul etmezler. Tabî bu onların bileceği iştir. Cenâb-ı Hakk cümlemizi ıslah eylesin. Ayrıca bunlar benim kanaatlerimdir kimseyi de bağlamaz. (T.B)

İlgisi dolayısı ile (70) "Yahova şahitleri ile mülâkat" isimli kitabımızdan naklen, burayıda ilâve edelim. Dileyen siteden tamamını da indirip okuyabilir.

Yaklaşık üç ay kadar süren bu görüşmelerimiz, böylece neticelenmiş oldu. Ancak bu arada, geçen bir hatıramıda kaydetmek isterim.

.....Görüşmelerimizin olduğu sıralarda idi Bir gün **Ahmet Bey:** bizi buldukları yerde bir gece merasimlerine davet etti Bu merasim o gece yapılacak İsâ, (a.s.) doğum gecesi merasimi imiş Ben de kabul ettim ve belirtilen gece iki arkadaşımı da alıp birlikte gittik.

Davet tarihinden bir gece evvel bir zuhurat gördüm. O zuhuratta, bana gerçek İncili gösterdiler sayfalarını açtım İbranice olduğundan hertarafını okuyamadım ancak açtığım

sayfalardaki yazıları okuyordum Bazı İbranice kelimeleri okuyorken mânâları da bir taraftan gönlüme açılıyordu. Bu bölüm İsâ (a.s.)'ın Rabbına dua da bulunduğu zamanı idi. Kelimeler dilimde ancak üzerinden epey zaman geçmiş olmasından dolayı yanlışlık olmasın diye yazamıyorum, ancak mânâsı şöyle idi. **(Baba, Baba beni yanına al, ben çok zorlanıyorum)** ve bunları her ne kadar ben okuyor gibiysem de İsâ (a.s.) ağzından bana okunuyor idi, yani hem ben okuyorum hem de dışarıdan okunuyor idi. Kitabın sayfaları iki sütunlu idi.

O geceki merasimde İstanbul'dan bir konuşmacı getirmişlerdi Bulunulan salonda bir de piyano vardı. Onun eşliğinde kendilerine göre birkaç ilâhi okudular ve konuşmacı kürsiye gelip İsâ (a.s.) hakkında bazı konuşmalar yaptı. O geceki genel konular hakkında söz alanlar oldu. Bu arada küçük çocuklarını dahi güzel elbiseler giydirerek getirdikleri görülüyor idi ve onlara da söz hakkı veriyorlardı. O geceki merasim programları bittikten sonra bir sonraki merasimlerinin konusunu bildirerek geceyi sonlandırdılar. Biz de teşekkür ederek ayrıldık.

Bu hadiseden sonraki görüşmelerimizde, gördüğüm zuhuratı kendilerine anlatmış idim dinlediler ve yorum yapmadılar. Tabî ki kendileri bilir idi.

Böylece bu görüşmeler de sona ermiş arkada bu ibretlik yazılar kalmış oldu. Değerlendirilmesini sizlere bırakıyorum. Gayemiz herhangi bir kimlik ve grup hakkında eleştiri yapmak değil, yaşanmış bir hâdisenin hatıra olarak kaleme alınıp bunları ilgili ve meraklı kimselere aktarmaktır.....

Rabb'ımıza Őukrederiz, hamdolsun bu kitabımızı da ses kayıtlarından ve bazı ilâvelerle yazı kayıtlarına geĀirmiş olduk. Okuma zahmetine katlananlar için İnŐeallah faydalı olur. Bu yazılanlar "Tarikat ve hakikat" mertebesi itibariyledir. Ma'rifet mertebesinden de okumak isteyenler olursa, "Muhyiddin-i Arabi Hz.nin Fûsus-ül Hikem" adlı eserinin İŐâ ve Meryem bölümlerini okuyabilirler.

Rûhu'l Kudüs'ten nasip alırsan,
İlâhi'den bir kelime alırsan,
Nefs-i Meryemden de hemen doğarsan,
İŞte o zaman **İŐâ'ya** (a.s.) benzersin.

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.
Allah (c.c.) Hakk söyler Hakk'ı söyler.
Necdet ArdıĀ. Terzi Baba TekirdaĀ. (06/09/2013)

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADÎS:

- 2. VEHB** : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
- 3. KESB** : Çalışılarak kazanılan ilim.
- 4. NAKİL** : Muhtelif eserlerden, Mesnevî'î şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlerimizden müşahede ile toplanan ilim.

"DAHA EVVELCE ÇIKAN KİTAPLARIMIZ"

(Gönülden Esintiler)

- 1. Necdet Divanı:**
- 2. Hacc Divanı:**
- 3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:**
- 4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):**
- 5. Salât- Namaz ve Ezan-ı Muhammedi'de Bazı Hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"**
- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri:**
- 7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):**
- 8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):**
- 9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:**
- 10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:**
- 11. Vâhy ve Cebrâil:**
- 12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:**
- 13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:**
- 14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve Şerhi**
- 15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)**
- 16. Divân (3)**

17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya'da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikati.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve Dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsan, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:

55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
61. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşhett'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsıyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. İman bahsi:
73. Celâl ve İkrâm:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
- 81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
- 82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
- 83- 2013 Umre dosyası.
- 84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
- 85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
- 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
- 87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
- 88- Nusret Tura-Divanı.
- 89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
- 90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1) şerhi.
- 91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
- 92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.

93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):

Altı peygamber serisi:

15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

- 1- 12- Terzi Baba-(1)
2- 39- Terzi Baba-(2)
3- 32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6- 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7- 91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)

Bir hikâye birçok yorum serisi.

25. -1-Köle ve incir dosyası:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
34. -3-Bakara dosyası:
61. -4-Bir ressam hikâyesi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
89. -6-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
16. Divân (3)

87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.

88- Nusret Tura-Divanı.

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

- 1-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 2-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 3-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 4-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 5-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 6-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 7-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 8-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 9-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 10-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 11-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 12-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 13-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 14-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 15-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar**
- 16-Terzi-Baba-Mek-ve-zu-Ke-Kara-bi-dosyası.**
- 17-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 18-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .**
- 9-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .**
- 20-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .**
- 21-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 22-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 23-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 24-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 25-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 26-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 27-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 28-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**
- 29-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**

**30-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
32-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
33-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
34-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
35-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
36-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
37-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
38-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
39-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
40-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
42-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
43-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
44-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
45-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
46-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
47-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
48-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
49-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
50-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
52-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
53-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
54-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
55-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
56-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
57-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
58-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
59-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
60-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
62-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.**

**Kitaplar devam ediyor şu an Yekün =
(92/62=154)**

NECDET ARDIÇ

Büro : Ertuğrul mah.
Hüseyin Pehlivan caddesi no. 29/4
Servet Apt.
59 100 Tekirdağ.

Ev : 100 yıl Mahallesi uğur Mumcu Cad.
Ata Kent sitesi A Blok kat 3 D. 13.
59 100 Tekirdağ
Tel (ev) : (0282) 261 43 18

Cep : (0533) 774 39 37

Veb sayfası: Amerika: <[http:// necdetardic. org/](http://necdetardic.org/)>

Veb sayfası: Amerika: <www.necdetardic.info>

Veb sayfası: Almanya: <www.terzibaba.com>

Radyo adresi (form): <terzibaba13.org>

İnternet, MSN Adresi:

Necdet Ardıç <terzibaba13@hotmail.com>
